

T.C.
SARIYER BELEDİYE BAŞKANLIĞI

SARIYER

YAŞAM REHBERİ

SARIYER
BELEDİYESİ

SARIYER

YAŞAM REHBERİ

T.C. SARIYER BELEDİYE BAŞKANLIĞI / 2024

SARIYER BELEDİYESİ
KÜLTÜR YAYINLARI
2024

sariyer.bel.tr

SARIYER

YAŞAM REHBERİ

SUNUŐ

Tarihi dokusu, doğal güzellikleri, balığı, böreği ve daha nice özellikleriyle dünyanın en güzel kenti Sarıyer'de yaŐıyor olmak büyük bir ayrıcalık. Başta İstanbullular olmak üzere Şehrin telaŐından uzaklaŐmak isteyen herkesin adresi olan Sarıyer, çok sayıda yerli ve yabancı turisti ilçenin güzelliklerini yerinde yaşamak üzere misafir etmektedir. Hazırlanan bu kitap ziyaretilerimize bir yol haritası sunmaktadır. Misafirlerimiz Sarıyer hakkında detaylı bilgi sahibi olacak ve ilçemizde geçirecekleri zamanı daha verimli kullanabilecekler.

Sarıyer'e hoŐ geldiniz.

SARIYER

İÇİNDEKİLER

İstanbul'un Kısa Tarihi	12
Boğaziçi'nin Kısa Tarihi	24
Sarıyer'in Kısa Tarihi	34
Adım Adım Sarıyer	64
Müzeler	184
Kültür Merkezleri	196
Konaklama	206
Restoranlar	214
Kafeler, Pastaneler	230
Alışveriş	242
Spor	248
Ulaşım	258
Hastaneler	266
Parklar	270
Konsolosluk ve Sefaretler	278
Üniversiteler	282

12/13

İstanbul'un Kısa Tarihi

Dört İmparatorluğa Başkentlik Yapmış Bir Şehir: İstanbul

Constantinopolis, Mattheus Merian, 1640.

» İstanbul; Asya ile Avrupa'yı, Doğu ile Batı'yı birleştiren ve yüzyıllardır geçmiş uygarlıkları, kültürleri yok etmeden onların üzerinde yükselen bir şehir olarak geçer tarihe. Bir çağın değişimine tanıklık etmiş, Roma, Bizans, Latin ve Osmanlı imparatorluklarına başkentlik yapmış, Doğu ile Batı'nın buluşma noktası olmuş, tarihi ile bulunduğu coğrafyayı aydınlatan bir şehir olan İstanbul'un tarihi 400 bin yıl önce-

sine kadar uzanır. İstanbul'da Küçükçekmece'de Yarımburgaz Mağarası'nda Paleolitik Döneme ait ilk insan izlerine rastlanır. İstanbul'un ilk yerleşim tarihinin 8500 yıl öncesine uzandığı 2004 yılında başlayan Yenikapı Kazıları sırasında ortaya çıkarılır.

Önce "Byzantion", sonra "Konstantinopolis" ismini taşıyan şehir, Osmanlı döneminden başlayarak "Konstantiniyye", "Stanpolis", "Asitane", "Der-

saadet", "İslambol" ve nihayet "İstanbul" isimleriyle anılır.

İstanbul'un yerleşim tarihi MÖ 7. yüzyılda Megaralıların, Dorların Yunanistan'ı işgal etmesiyle kaçıp, buraya bir şehir kurmasıyla başlar. Megaralılar, MÖ 680 yılında Marmara Denizi'ni geçerek bugünkü Kadıköy'de, Khalkedon ismiyle kurdukları şehre yerleşirler.

Trak kökenli Megaralı Bizans komutasındaki Megaralıların bir bölümü ise Khalkedon'un karşı kıyısına bugünkü Sarayburnu bölgesine Byzantion'u kurarlar. Khalkedonlular tarımla uğraşırken, Byzantionlular ise ticaretle uğraşmaya devam eder. MÖ 280'de Galatlar tarafından işgal edilen şehir, Roma'nın koruması altına girerek Roma'ya başlanır.

Constantinopol, Hartmann Schedel, 1493.

Konstantinopolis Kuruluyor

» Roma İmparatoru Konstantin (I. Constantinus), 330'da şehri başkent ilan eder.

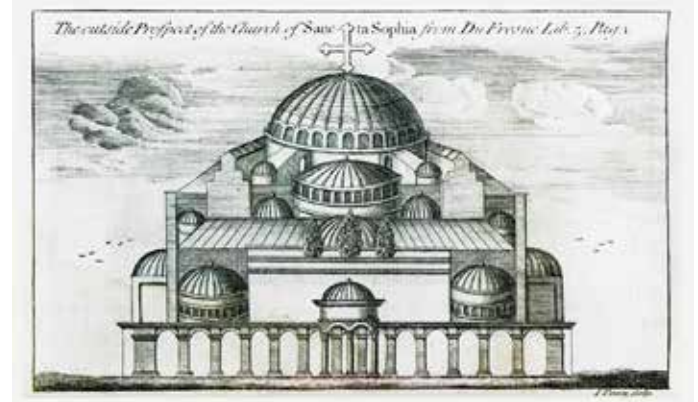
Şehrin güçlü savunması ve ticari bakımdan gelişmiş olması, Byzantion'un başkent seçilmesinde etken olur. 325'te başlayan imar çalışmaları şehrin genişlemesi ve yeni yapıların yükselmesi ile devam eder. Şehrin kuruluş günü 11 Mayıs 330'da büyük bir törenle kutlanır. Şehre önce "Yeni Roma" anlamına gelen "Nea Roma" ismi verildiyse de halk, kurucusunun ismi ile "Konstantinopolis" olarak anmayı tercih eder. Hipodrom, yollar, su kemerleri, şehrin savunmasında ilk sırada gelen yeni surlar, kaleler ve çok sayıda dini yapı bu dönemde inşa edilir. Hızla yayılan Hristiyanlığı serbest ve resmi bir din olarak kabul eden Konstantin, inşa ettirdiği yapılarla Ortaçağ boyunca Konstantinopolis'in Hristiyanlığın en önemli kültür ve sanat merkezi olmasını sağlar.

Siyasi ve ticari olarak da öne çıkan Konstantinopolis'e 4. yüzyılın başından başlayarak Trakya'dan getirilen halklar yerleştirilir. 5. yüzyıla gelindiğinde şehrin nüfusu 100 bin kişiyi çoktan aşmıştır. Yedi tepe üzerine kurulan ve 14 mahalleden oluşan şehir, Roma'dan bile daha kalabalık bir şehir olur. Hunların 440 yılında işgaline uğrayan Konstantinopolis daha sonra da uzun yıllar boyunca iç savaşlar, ayaklanmalar ve siyasal çalkantılar ile iç içe yaşar.

Roma İmparatoru Konstantin'in 330'da kurduğu şehir, Konstantinopolis adıyla anılır.

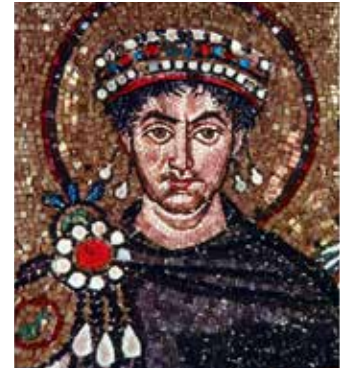
Ayasofya'nın Planı, Pierre Gilles, 1729.

Justinyen Döneminde Bizans

» Konstantinopolis, 527 ile 565 yılları arasında Justinyen (I. Iustinianos) döneminde büyük bir şehir haline gelir. Büyük tahribata yol açan 532'deki Nika Ayaklanması'ndan sonra şehir yeniden imar edilir. Çok sayıda kilise ve manastırları ile Orta Çağ'ın Hristiyanlık merkezlerinden biri olan Konstantinopolis, Justinyen'in yeniden inşa ettirdiği Ayasofya Kilisesi ile daha da ünlenir. İleri 360'da İmparator Konstantius tarafından yaptırılan Ayasofya Kilisesi, iki kez yıkıldıktan sonra günümüze ulaşan üçüncü yapı 537'de inşa edilir.

Bizans Orduları'nın 1071'de, Malazgirt'te Selçuklu Türklerine yenilmeleri ile Bizans, Anadolu topraklarını kaybetmeye başlar. Slavların, Arapların, Bulgarların, Perslerin ve Rusların saldırılarıyla karşı karşıya kalmış ve her seferinde güçlü şehir savunması sayesinde işgalden kurtulan

Konstantinopolis'i yeni bir kuşatma ve işgal beklemektedir. Haçlı Orduları ile Bizans Orduları arasında süregelen savaşların sonuncusu, IV. Haçlı Seferi'nin 1204'de Konstantinopolis'in işgali ile sonuçlanır. Şehir yıkılır, yakılır, yağmalanır. Latin İmparatorluğu'nun başkenti olan Konstantinopolis, 1261'de VIII. Mikhael Palaiologos tarafından geri alınır ve Bizans İmparatorluğu, 1453 yılına dek varlığını sürdürür.

Justinyen (I. Iustinianos)

II. Mehmed İstanbul Kuşatması'nda, Fausto Zonaro, 1908.

Konstantinopolis Fethediliyor

» İstanbul'un fethinden önce Konstantinopolis ve çevresi Osmanlı tarafından kuşatılmıştır. Fetih hazırlıkları bir yıl öncesinden başlar. Bizans Surları'nı yıkacak büyüklükte topların döktürülmesi, Boğaz'ın kontrolü için Rumeli Hisari'nin inşası, güçlü bir donanmanın oluşturulması ve asker sayısının artırılması gibi hazırlıkların tamamlanmasıyla birlikte şehre ulaşan bütün yollar tutulur. O dönemde Cenevizlilerin hüküm sürdüğü Galata'nın tarafsız kalması sağlandıktan sonra 2 Nisan 1453'de kuşatmaya başlanır.

Zaman içinde zayıflayarak küçülmüş olan Bizans İmparatorluğu'nun başkenti

İstanbul, Fatih Sultan Mehmed tarafından 29 Mayıs 1453'de fethedildi.

Konstantinopolis, Osmanlı ordusunun kuşatmasına ancak 54 gün dayanır ve 29 Mayıs 1453'de II. Mehmed tarafından fethedilir. Fatih Sultan Mehmed, Anadolu ve Trakya'da yaşayan Türkleri şehre yerleştirirken, kuşatma sırasında şehri terk eden Hristiyan halkının dini inanç ve geleneklerini sürdürmekte özgür bırakarak geri dönmelerini sağlar.

İstanbul, bir Türk şehri gibi yeniden inşa edilmeye başlanır. Surlar başta olmak üzere binalar onarılır. Şehir dışından kemerlerle su getirilirken, çeşmeler, hamamlar, ticaretin gelişmesi için çarşılar ve hanlar yaptırılır. Önce Beyazıt'ta Eski Saray ardından da Topkapı Sarayı inşa edilir. Kapalıçarşı'nın inşası ile ticarete, Fatih Külliyesi

içinde açılan "Sahn-ı Seman Medresesi" ile eğitime katkıda bulunulur. İnşa edilen camiler, medreseler ve kütüphaneler ile İstanbul, Osmanlı İmparatorluğu'nun başkenti olarak dünyanın sayılı şehirleri arasında yer alır.

Fethedildikten sonra bir Türk şehri olarak yeniden inşa edilen İstanbul, Osmanlı İmparatorluğu'nun başkenti olarak dünyanın sayılı şehirlerinden biri olur...

Fatih Sultan Mehmed tarafından 1478'de yaptırılan Topkapı Sarayı.

Konstantiniyye Büyüyor

» Padişah I. Selim (Yavuz) döneminde Mısır, Osmanlı topraklarına katılırken I. Selim, "Halife" unvanı alır. Şehir artık sadece Osmanlı'nın başkenti değil, halifelik'in de merkezi olur.

Kanuni Sultan Süleyman döneminde imparatorluk sınırları büyür. Bu dönem eğitim, kültür ve sanatta yaşanan büyük ilerlemenin yanı sıra inşa edilen mimari eserler ile de tarihe geçer. Osmanlı tarihinin en büyük mimarlarından Mimar Sinan, yapıtlarının büyük bir bölümünü İstanbul'da inşa eder. Süleymaniye Külliyesi başta olmak üzere Haseki Külliyesi, Şehzade Camii, Mihrimah Sultan Külliyesi, Kılıç Ali Paşa Camii ve Ayasofya restorasyonu başta olmak üzere günümüze dek gelen yüzlerce yapıda onun imzası bulunur. Mimar Sinan'ın camileri, medreseleri, külliyeleeri hâlâ şehrin anıtsal yapılarının başında gelmektedir.

Mimar Sinan, yapıtlarının büyük bir bölümünü İstanbul'da inşa etmiştir. İstanbul'daki Sinan yapıtlarının en büyüğü Süleymaniye Camii, 1558'de ibadete açılmıştır.

Reformlar Dönemi

» Sultan I. Abdülhamid ile başlayan reformlar dönemi boyunca toplumsal hayatı etkileyen birçok değişiklik yaşanır. II. Mahmud dönemi, Osmanlı modernleşmesinin temellerinin atıldığı bir dönem olur. Sultan Abdülmecid döneminde, 3 Kasım 1839'da Tanzimat ilan edilir. İyileştirme çalışmaları Sultan Abdülaziz'in saltanatı sırasında da devam eder. II. Abdülhamid'in yönetiminde Osmanlı topraklarında isyanlar, savaşlar artarak devam ederken ekonomi giderek kötüleşir. İstanbul bu dönemde inşa edilen kamu ve sivil mimari yapıları ile büyür. 1908'de, II. Meşrutiyetin ilanının ardından İstanbul'da eğitim, sanayi, mimari, sanat, ulaşım ve iletişim gibi birçok konuda ilkler yaşanır.

V. Mehmed Reşad döneminde, 1912'de başlayan Balkan Savaşları ve ardından gelen I. Dünya Savaşı, Osmanlı'nın çöküşünü hızlandırır. Osmanlı İmparatorluğu, Çanakkale zaferine rağmen savaşı kaybeden ülkelerden biri olur. Son Osmanlı padişahı VI. Mehmed (Sultan Vahideddin) döneminde önce 1918'de Mondros Ateşkes Antlaşması ile silah bırakılır. 1920 yılında Sevr Antlaşması ile de Osmanlı İmparatorluğu parçalanır.

II. Mahmud

II. Abdülhamid

V. Mehmed Reşad

Kurtuluş Savaşı'ndan Cumhuriyet'e

İstanbul'un işgali sırasında İngiliz Ordusu, Beyoğlu'nda, 1919.

» İstanbul, I. Dünya Savaşı'ndan sonra işgal edilir. 13 Kasım 1918'den itibaren "fiili" olarak, 16 Mart 1920'den itibaren ise "resmi" olarak işgal edilen İstanbul'u zorlu yıllar beklemektedir.

Kurtuluş Savaşı'nın önderi Mustafa Kemal Paşa, 21 Haziran 1919'da yayınladığı "Amasya Tamimi" ile bütün mülki ve askeri yöneticilere ulusal direniş çağrısı yaparak önce Erzurum ardından da Sivas Kongresi'ni toplar. 23 Nisan 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) kurulur. 1 Kasım 1922'de TBMM, saltanatın kaldırıldığını, Osmanlı İmparatorluğu'nun fiilen sona erdiğini ve TBMM Hükümeti'nin kurulduğunu açıklar.

Türk birliklerinin 6 Kasım

1923'de şehre girmesiyle İstanbul, işgalden kurtulur. 13 Ekim 1923'de Ankara başkent ilan edilir ve İstanbul'un yüzyıllardır süren başkentlik yolculuğu noktalanır. 29 Ekim 1923 tarihinde Cumhuriyet'in ilanı ile İstanbul yeni bir yolculuğa başlar.

Bugünkü İstanbul, Cumhuriyet döneminde biçimlenir. Şehrin imarı için Avrupa'dan gelen şehir planlanmacıları arasında bulunan Henri Prost'un hazırladığı plan, 1937'den itibaren uygulanmaya başlar. II. Dünya Savaşı sonrasında Anadolu'dan yoğun bir göç dalgası ile karşı karşıya kalan İstanbul'da eski semtlerin dokusu değişmeye başlar, yeni semtler kurulur. Ticaretin gelişmesini, sanayinin gelişmesini izler.

1928'de açılan Taksim Cumhuriyet Anıtı.

Mustafa Kemal Atatürk

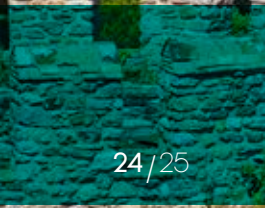

İstanbul, tarihsel olarak sadece ekonominin kalbi olma özelliği ile değil, kültür ve sanatın da merkezi olma özelliğini taşıyan bir şehir olarak öne

Tarihi ve kültürel birikimi ile İstanbul, dünyanın sayılı şehirleri arasında yer almaktadır.

çıkır. Binlerce yıldır değişik dil, din ve ırktan insanlara, kültürlerine ev sahipliği yapmayı başaran ender şehirlerden biri olur.

Bugün 25'i Avrupa Yakası'nda, 14'ü ise Anadolu Yakası'nda 39 ilçesi bulunan İstanbul'un nüfusu, 2015 yılında 14 milyon 657 bin 434 kişi olarak kayıtlara geçer. Her geçen gün nüfusu daha da artan İstanbul; giderek gelişmekte ve büyümektedir. Geçmiş tarihi ve kültürel birikimini günümüze taşıyan, dün bugüne bağlayan bir köprü, ticaretin, sanayinin ve teknolojinin merkezi, çağdaş bir şehrin bütün olanaklarına sahip bir şehir olarak İstanbul, dünyanın sayılı şehirleri arasında sayılmaya devam etmektedir...

24/25

Boğaziçi'nin Kısa Tarihi

Antik Çağlardan Günümüze Boğaziçi Medeniyeti

Boğaziçi haritası, Bocage, 1784.

» İstanbul'da Karadeniz (Pontus Euxinus) ile Marmara Denizi'ni (Propontis) birbirine bağlayan, kuzeydoğu-güneybatı yönünde uzanan dar su yolu olan İstanbul Boğazi, şehri Avrupa Yakası ile Anadolu Yakası olmak üzere ikiye ayırır. Avrupa ile Asya kıtalarının birleştiği bu su yolunun her iki yakasındaki yerleşim bölgelerinin tümüne "Boğaziçi" adı verilir.

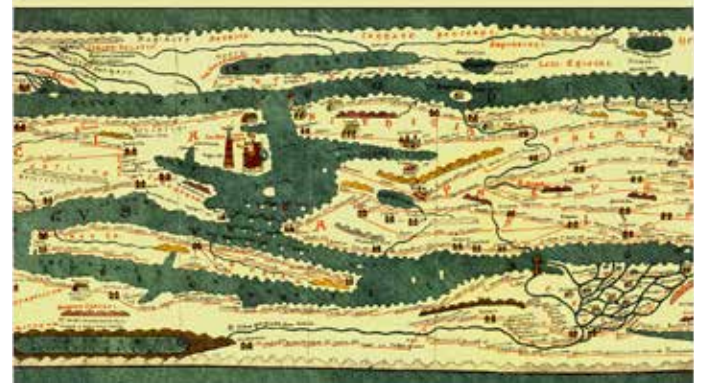
İstanbul Boğazi'nin sözcük kökeni bir efsaneye dayanır. Herodot, Polybius, Strabon, Plinius, Arrian, Bizanslı Dionyzos gibi eski çağların ünlü

tarihçileri tarafından yazılmış eserlerde İstanbul Boğazi'na ait mitolojik hikâyelere rastlanır. "İstanbul Boğazi" ya da diğer dillerde "Bosphore" veya "Bosphorus" olarak geçen sözcük, "İnek-Sığır Geçidi" anlamına gelir. Yunanca "İnek Geçidi" anlamını taşıyan "Boos-Foros"tan gelen sözcüğün dayandığı efsane mitolojik bir aşk hikâyesidir.

Argos Kralı İnakhos'un kızı olan İo, Argos tapınağının rahibesidir. Baştanrı Zeus, bir gün karşılaştığı İo'ya aşık olur. Zeus'un karısı Hera'nın bu aşkı öğrenmesi üzerine Zeus,

1900'lerin başında Kandilli'den Rumeli Hisarı ve Boğaziçi.

Tabula Peutingeriana haritalarında Boğaziçi, MS. 4-5. yüzyıl.

İo'yu Hera'nın intikamından korumak için inek haline getirir. İo, Hera'nın eline düşer. Bin gözlü bir dev olan Argos, İo'nun başında nöbetçi olarak beklerken, Zeus'un İo'yu kurtarmakla görevlendirdiği Hermes, Argos'u öldürerek İo'yu kurtarır. Ancak Hera intikamdan vazgeçmemiştir, bir at sineğini İo'nun peşine takar. İo, sinekten kaçmak için Trakya'dan İstanbul'a gelir.

İstanbul Boğazi'nin geçerek Asya kıyısında karaya çıkar. Kafkasya'da zincirlenmiş olan Prometheus ile karşılaşan İo'ya, Prometheus yeniden insana dönüşeceğinin müjdesini verir. İo, Mısır'a geçtikten sonra Zeus tarafından tekrar insana dönüştürülür ve Mısır Kralı Telegonus ile evlenir. Bu efsaneye göre "İstanbul Boğazi", "İnek Geçidi" anlamına gelen "Bosphorus" ismini alır.

1890'lı yıllarda Ahırkapı Feneri.

Boğaz Akıntıları

» İstanbul Liman Tüzüğüne göre İstanbul Boğazı'nın kuzey sınırı Anadolu Feneri'ni Rumeli Feneri'ne, güney sınırı ise Ahırkapı Feneri'ni Kadıköy İnceburnu Feneri'ne birleştiren hatlar olarak belirlenmiştir. İstanbul Boğazı'nın oluşumuna ait farklı görüşler bulunmaktadır. Eski çağlardan 19. yüzyıl başına kadar İstanbul Boğazı'nın Karadeniz'in taşan sularının aşındırması sonucunda oluştuğu görüşü kabul görür. 4. Jeolojik zamanda oluşmuş olan İstanbul Boğazı'nın tektonik kırılmalar ya da volkan patlamaları sonucunda açılmış olabileceği, deniz suları ile dolmuş bir fay çöküntüsü olduğu görüşü ağır basmaktadır.

Uzunluğu 31 kilometre olan İstanbul Boğazı'nın genişliği Karadeniz ağzında 3.600 metre, Marmara ağzında 1.675 metredir. Ortalama derinliği - 50 metre olan İstanbul Boğazı, birbirinden farklı sıcaklık

ve tuzluluk oranına sahip iki deniz Karadeniz ve Marmara denizi arasında yer alır. İstanbul Boğazı'nın deniz trafiğini etkileyen akıntı sistemi Karadeniz'den Marmara Denizi'ne doğru giden üst akıntı ile Marmara Denizi'nden Karadeniz'e doğru giden alt (dip) akıntıdan oluşur. Boğaz'ın dar ve girintili olan fiziki yapısı akıntıları önemli kılmaktadır. Rüzgârın şiddeti, yağış miktarı, buharlaşma ve iki denizin tuzluluk oranları arasındaki fark gibi etmenler akıntının şiddeti üzerinde etkili olur. Yüzey akıntısı ile alt akıntı birbirine karışıp, girdap akıntıları oluşturur. Boğaz'ın girintili, çıkıntılı kıyılarında, koylarda, burunlarda meydana gelen girdaplar, Tokmakburnu ile Çubukluburnu önlerinde "Çakal Akıntısı", Bebek ile Arnavutköy önlerinde "Maskara Akıntısı" ve Rumelihisarı ile Anadoluhisarı önlerindeki "Şeytan Akıntısı" adlı ters akıntıları oluşturur.

20. yüzyıl başında Galata Rıhtımı.

Beykoz İskelesi

Nimet Vapuru, 1909.

19. yüzyılın ortalarında sefere başlayan buharlı gemiler ile Boğaziçi'nde yerleşim büyür.

Boğaz Limanları

» Boğaziçi'nde yerleşim 16. yüzyıldan itibaren büyümeye başlar. Kayıklar ve peremeler ile yapılmaya başlayan su yolu ulaşımının gelişmesiyle birlikte kayıkhaneler, özel iskeleler kurulur. Ulaşım kolaylığı yeni yerleşimlere neden olur ve Boğaziçi köyleri büyüyerek, gelişir. 19. yüzyılın ortalarında kayıkların yerini buharlı gemiler alır. Boğaziçi'nde seferler 1838'de Tersane-i Amire vapurları ile başlar, 1854'de de Şirket-i Hayriye vapurları ile devam eder.

İstanbul Boğazı'nda iki büyük liman işletmesi hizmet vermektedir. İliki Haydarpaşa Limanı, ikincisi ise İstanbul

1908'de inşa edilen Haydarpaşa Garı.

Limanı'dır. Her iki limanda da yolcu ve yük taşımacılığı yapılmaktadır. Asya kıtasında bulunan Haydarpaşa Limanı, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD) tarafından işletilmektedir.

İstanbul tarihinde özel bir yeri olan Haydarpaşa Limanı, deniz yolu ile sağlanan ulaşım- da önemini yanı sıra Osmanlı döneminden başlayarak İstanbul'u Anadolu'ya bağla- yan demiryolunun ilk durağı Haydarpaşa Garı ile bağlantısı ile de öne çıkar. 1899 yılında inşa edilen Haydarpaşa Lima- nı, Cumhuriyet döneminde de hizmete devam eder.

İstanbul Boğazı'nın ikinci bü- yük limanı olan İstanbul Limanı, Türkiye Denizcilik İşletmeleri (TDİ) tarafından işletilmektedir. Avrupa yakasında, Beyoğlu Karaköy'de Salıpazarı ve Ga- lata rıhtımları ile hizmet verir. 1900 yılında inşa olunan Galata

İstanbul'un iki büyük limanı; Haydarpaşa Limanı ve İstanbul Limanı, Osmanlı döneminden beri hizmet vermektedir.

Limanı, 1910'da eklenen iki antrepo ve 1928'de eklenen üç antrepo ile İstanbul'daki deniz yolculuğunun ikinci büyük li- manı olur. Salıpazarı rıhtımı ise 1957'de hizmete girer. Haydar- paşa Limanı genel olarak yük aktarmada, İstanbul Limanı ise yolcu taşımada kullanılır.

1853'de Mimar Nigoğos Balyan tarafından inşa edilen Ortaköy Camii.

Boğaziçi Semtleri

» Bizans döneminde Bosporos ismini taşıyan İstanbul Boğazı, Osmanlı döneminden başlayarak "Halîc-i Bahr-i Rûm" (Mar- mara Denizi Boğazı), "Halîc-i Bahr-i Siyâh" (Karadeniz Bo- ğazı), "Halîc-i Konstantiniyye" (Konstantiniye Boğazı), İslâmbol Boğazı gibi isimlerle anılır.

İstanbul Boğazı, bulunduğu konum nedeniyle çağlar boyunc- ca önemini korumuştur. Strate- jik konumu ile İstanbul Boğazı yüzyıllar boyunca savunma amaçlı inşa edilen kalelere ve askeri birliklere ev sahipliği yapar. Boğaz'dan geçen gemi- lerden alınan gümrük vergileri şehrin gelir kaynakları arasında sayılır.

Bizans ve Osmanlı dönem- lerinde çoğunlukla balıkçılık

ile geçiren Boğaziçi köyleri genel olarak 17. yüzyıldan sonra gelişmeye başlar. Çarşı, çeşme, hamam, han ve cami, kilise ve sinagogların var olduğu ibadet yapıları ile 19. yüzyıldan başlayarak sanayi yapılarının yükseldiği Boğaziçi, ününü tarih boyunca inşa edilen bağ, bahçe, saray, kasır, köşk ve valîlari ile kazanır.

Boğaziçi, günümüze dek gelebilen ormanları, korula- rı, bahçeleri, su kaynakları, çeşmeleri ve tarihi yapıları ile İstanbul'un en güzel köşelerinin başında gelir.

Rumeli ve Anadolu yakalarının da yüzyıllara meydan okuyarak yaşamaya devam eden, özgün- lüklerini koruyarak günümüze dek gelmeyi başaran

20. yüzyıl başında Beykoz.

1900'ü yıllarda Bebek.

Boğaziçi semtleri arasında Rumeli yakasında; Tophane, Fındıklı, Kabataş, Dolmabahçe, Beşiktaş, Ortaköy, Kuruçeşme, Arnavutköy, Bebek, Rumelihisarı, Baltalimanı, Boyacıköy, Emirgan, İstinye, Yeniköy, Ta-

rabya, Kireçburnu, Büyükdere, Sarıyer, Rumelikavağı, Anadolu yakasında ise; Anadolukavağı, Anadoluhisarı, Kandilli, Vaniköy, Çengelköy, Beylerbeyi, Kuzguncuk sayılabilir.

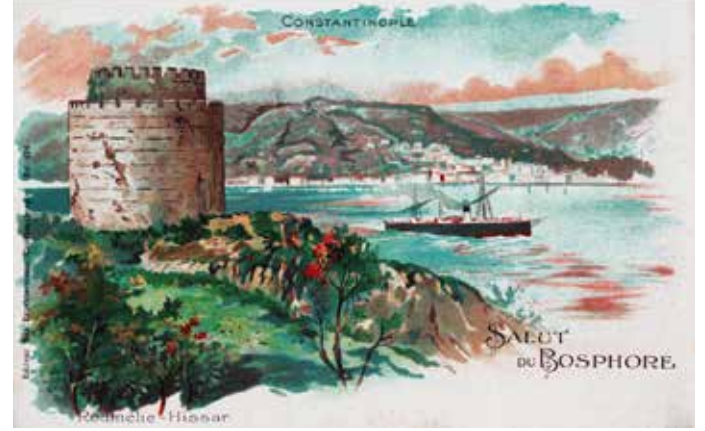
Boğaziçi Medeniyeti

» Bizans döneminden başlayarak Boğaz'ın iki kıyısında varlıklarını sürdüren Boğaziçi köyleri, Osmanlı döneminde gelişmeye başlamış ve 16. yüz-

yıldan sonra da zaman içinde üslubunu bulan kendine özgü mimarisi, köyden köye değişen iklimi ve bitki örtüsü, kaynak suları, balıkları ile ve elbet

Anadolu Hisarı, 1880.

Eski bir kartpostalda Rumeli Hisarı.

yüzyıllar boyu bu topraklarda yaşayan farklı ırk, farklı inanç ve farklı kültürlerden insanları ile İstanbul'un en güzel yerlerinden biri olur.

Ulaşımın kolaylaşması ile birlikte büyüyen Boğaziçi köyleri, sayfiye, dinlenme ve eğlence mekânları olarak değişime uğramaya başlar. Boğaziçi'nin sanat eserlerine yansımaları bu değişimin bir sonucu olarak ortaya çıkar. Şiir, musiki, edebiyat ve resim gibi sanat eserlerinde Boğaziçi'nin güzellikleri ve yaşamı konu edilir. Bu sayede yerli, yabancı yazarların romanlarında, şairlerin şiirlerinde, bestekârların bestelerinde, ressamın tablolarında Boğaziçi'nin yüzyıllar boyunca geçirdiği değişimi, güzelliklerini izlemek mümkün olur. Kendine özgü koşulları, yaşam alışkanlıkları, kültürü kuşaktan kuşağa aktarılan bir geleneği doğurur...

Tarihi ve kültürel geçmişi ile sanat ve edebiyatın konusu olan Boğaziçi'nin yüzyıllar boyu süren gelişimini, sanat ve edebiyat yapıtlarında izlemek mümkündür.

34/35

Sarıyer'in Kısa Tarihi

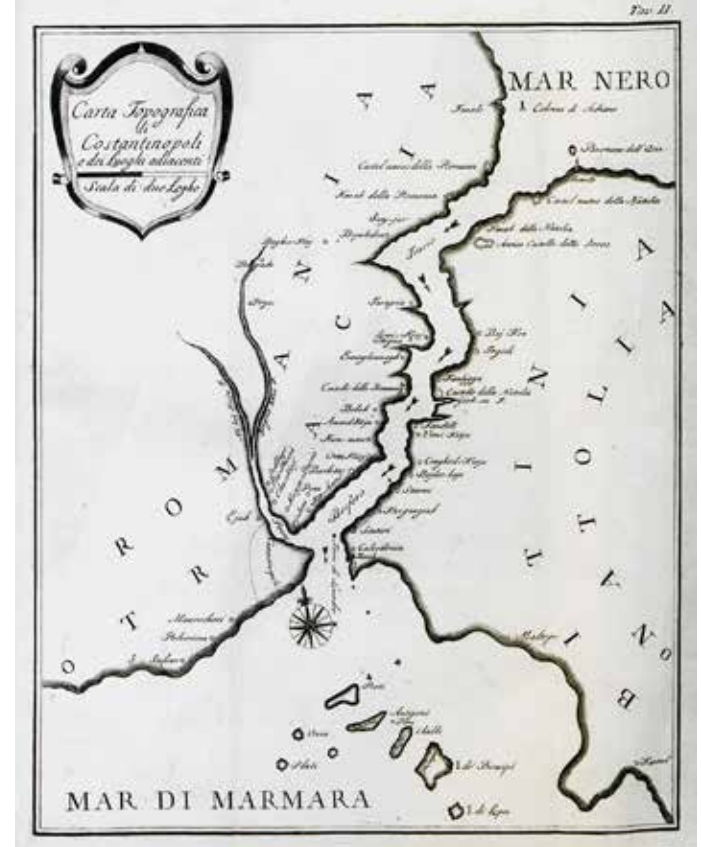
Boğaziçi'nin uydudan görünümü.

Simas'tan Sarıyer'e...

» Boğaz'daki en eski yerleşim bölgelerinden biri olan semtin ismi antik çağda "Simas" olarak geçer. Tarihsel süreçte "Kutsal Ana", bazı kaynaklarda da "Kutlu/Güzel Akarsu" veya "Kutlu/Güzel Su" anlamında kullanılan "Simas" isminin yanı sıra "Skletrinas", "Saron" ve Bizans döneminde "Limas" isimleri de kullanılır. Ancak Osmanlı dönemi başlarına dek yaygın olarak "Simas" ismi kullanılmıştır.

"Simas" isminin "Sarıyer" ismine dönüşmesi hakkında kesin bir bilgi bulunmazken çeşitli söylenceler bulunmaktadır.

Bu söylencelerden biri "Sarıyer" isminin, İstanbul'un fethi sırasında ölen "Sarı Er" lakaplı bir yeniçeriden alınmış olduğuna dayanan söylencedir. Buna göre semtte türbesi bulunan "Sarı Er" zaman içinde "Sarı Baba" ismiyle anılmaya başlar... Söylencelerden bir diğeri de "Sarıyer" isminin bir zamanlar Maden Mahallesi çevresinde altın ve bakır madenlerinin çıkarıldığı sarı renkli yarlardan aldığı ve semtin isminin önce "Sarı Yar", sonra "Sarı Yeri" ve nihayet "Sarıyer" olarak anılmaya başladığına inanılan söylencedir...

Boğaziçi, Cosimo Comidas de Carbognano, 1794.

Boğaziçi, Guillaume-Antoine Olivier, 1801.

Çayırbaşı Cezayirli Gazi Hasan Paşa Camii, Büyükdere, 1868.

Tarih İçinde Sarıyer

» Bizans döneminin sonuna dek esas yerleşim merkezleri arasında ismi sayılmayan Sarıyer, eski çağlarda daha çok boş arazi ve tepeleri ile bilinir. Bizans İmparatorluğu döneminde semt, kıyı kesimlerinde ayazma, kilise ve limanı bulunan birkaç hanelik köylerin bulunduğu az sayıda yerleşim merkezi ile anılır. Bu küçük köyler eski çağlardan başlayarak balıkçılıkla geçinmekteydi.

İstanbul'un fethinden sonra Anadolu ve Adalar'dan getirilen göçmenlerin iskân edildiği Sarıyer köyleri zaman içinde inşa edilen liman, cami, hamam, çeşme, konak ve sahilhaneler ile gelişmeye, büyümeye başlar. Evliya Çelebi, Seyahatname isimli eserinde 17. yüzyılda gelişmiş köylerin bulunduğu Sarıyer'i bin kadar bağlı, bahçeli ve mamur haneli bir semt olarak anlatır. İki mahallede Müslüman-

Evliya Çelebi, 17. yüzyılda yazdığı Seyahatname isimli kitabında Sarıyer'i bin kadar bağlı, bahçeli ve mamur haneli, iki mahallede Müslümanların, yedi mahallede de Hristiyanların yaşadığı bir semt olarak anlatır.

Sarıyer'in tarihi semti Tarabya.

1900'lerin başında Kireçburnu dalyanları.

ların, yedi mahallede de Hristiyanların yaşadığı Sarıyer'de Müslüman halkın bağıcılıkla, Hristiyan halkın da balıkçılıkla geçimini sağladığını belirtir.

18. yüzyıldan başlayarak Boğaz'a Karadeniz'den gelebilecek saldırılara karşı savunma mevzileri oluşturulmaya başlanır. I. Abdülhamid'in yaptırdığı Delice Tabya ve III. Selim'in kurdurduğu tahkimatlar bu dönemde inşa edilir. Saray çevresinin yalı ve konaklarının yer almaya başladığı bu dönemde Sarıyer köylerine gayrimüslim ailelerin iskânına izin verilir.

19. yüzyılda Trakya köylerinden fes ve şayak boyama ustaları, bu sanatı öğretmeleri için İstanbul'a getirilerek bugün Boyacıköy ismini taşıyan Baltalimanı ile Emirgan arasında yerleştirilir. 1877 ile 1888 yılları arasında yapılan, "93 Harbi" olarak da bilinen Osmanlı-Rus Savaşı sırasında Balkanlar'dan ve Karadeniz'den göçenler ile

Sarıyer nüfusu giderek büyümeye başlar.

19. yüzyıla kadar II. Selim (1566-1574), IV. Murad (1623-1640), Sarıyer'de av köşkü bulunan IV. Mehmed (1648-1687), III. Selim (1789-1807) gibi padişahların kışları avlanmak, yazları da dinlenmek için gittiği Sarıyer, Fındık, Çırçır, Hünkâr, Kestane suları gibi kaynak suları ve koruları ile İstanbul'un mesire yeri olma özelliğini sürdürür. Dönemin yazılı kaynaklarında gayrimüslimlerin yalıları, köşkleri ve bahçeleri ile birlikte eğlence ve sayfiye yeri olarak da anılır. Bu yüzyılda merkezi Pera'da (Beyoğlu) olan büyükelçiliklerin yazlık sefaletlerinin büyük bir kısmının Sarıyer ilçesi sınırlarına inşa edilmesi, Şirket-i Hayriye'nin vapur seferlerinin başlaması ile birlikte İstanbulluların mesire yerlerine, kaynak sularına ziyaretleri bölgenin ünlenmesine neden olur.

Eski bir kartpostalda Rusya Sefarethanesi.

20. yüzyılda birbiri ardına gelen I. ve II. Balkan Savaşları, I. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı, İstanbul'a göçlerin yaşanmasına neden olur. Kurtuluş Savaşı'ndan sonra ve Cumhuriyet'in ilk yıllarında Sarıyer merkez ve köylerinde Müslüman nüfus artarken, gayrimüslim nüfus hızla azalır.

Sarıyer'in Boğaz kıyılarındaki semtleri 1960'lara kadar daha çok yazın kalabalıklaşan bir sayfiye yeri iken, kara yollarının yapılması ve sahil yolunun genişletilmesiyle birlikte yapılaşma hızla artmaya başlar. Uzun yıllar boyunca bir Boğaz köyü özelliğini koruyan, yazın plaj ve gazinoları ile özellikle hafta sonları mesire yeri olarak seçilen su kaynakları ile ünlenen Sarıyer, hızla değişime uğrayarak bu özelliklerini kısmen kaybeder. Kıyı bölgelerine lüks konutlar, sırtlara ise gecekondu mahalleleri inşa edilir.

Sarıyer, 1960'lara kadar İstanbul'un en ünlü mesire ve sayfiye semtlerinden biri iken, 1960'lardan itibaren kara yollarının yapılması ve sahil yolunun genişletilmesiyle birlikte hızla değişime uğrayan bir semt olur.

1975 tarihli Boğaziçi Yasası öngörünüm bölgesini korumaya çalışmışsa da kontrolsüz büyüme önlenemez. 1980'lerde yeni yolların yapımıyla artık İstanbul'a çok yakın olan köylere doğa ile iç içe yaşamak için yerleşenlerle birlikte Sarıyer'in konut yapısı ve doğal görünümü değişir.

Coğrafya ve İklim

» Avrupa yakasında yaklaşık olarak 41 derece kuzey enlemi ile 29 derece doğu boylamının kesiştiği noktada bulunan Sarıyer İlçesi'nin sınırları kuzeyde Karadeniz, doğuda İstanbul Boğazı, batıda Eyüp, güneyde ise Şişli ve Beşiktaş ilçelerine kadar uzanır.

Sarıyer İlçesi, Çatalca Yarımadası'nın doğu kesiminde yer alan sırt ile bir yandan İstanbul Boğazı'na, diğer yandan da kuzeyde Karadeniz'e doğru alçalan topraklar arasında yer

alır. İlçenin Karadeniz kıyısı yer yer düz kumsal, bazı yerlerde de falezlidir. Batı yönünde Kırısırkaya ile Kilyos arasındaki kıyı kumsal, doğu yönünde Kilyos ile Rumelifeneri arasındaki kıyı ise kayalık falezler halinde devam eder. Rumelifeneri açıklarında bulunan kayalıklar Öreke Adaları ismini taşır. İstanbul Boğazı kıyıları fazlaca girintili çıkıntılı olan Sarıyer'in en önemli koyları Büyükdere, İstinye ve Tarabya koylarıdır. Başlıca burun ise Yeniköy'dür.

İstanbul Boğazı ve Karadeniz'e kıyısı olan Sarıyer.

Karadeniz iklimi özelliklerini taşıyan, ılıman ve nemli bir iklimi olan Sarıyer'de hava koşulları mevsimlere göre sahil kesimlerinde değişiklik göstermektedir. Kışın yağışların fazla olduğu Sarıyer'de yazın rüzgârlar sabittir.

Dar bir sahil şeridinden sonra yükselen dik yamaçların bulunduğu Sarıyer'in yükseltileri arasında; Kocataş Tepe, Büyüktepe, Kartaltepe, Malıtıztepe, Tarabya, Şeytandağı, İbrahim Paşa Tepesi, Tabya Tepesi ve Ağlamış Baba Tepesi sayılabilir. Yüzölçümü 152,26 km² olan ve 74 metre rakıma sahip Sarıyer'de yerleşim sahil boyunca sıralanır.

Genel olarak Karadeniz iklimi özelliklerini taşıyan Sarıyer, ılı-

man ve nemli bir iklime sahiptir. Sahil kesimlerinde mevsimlere göre hava koşulları değişiklik gösterir. Kışın yağışlar fazla, yazın ise rüzgârlar sabit ve yağışlar azdır. Marmara Denizi'nde lodos, Karadeniz'de karayel ve yıldız karayel rüzgârlarının meydana getirdiği fırtınalar Sarıyer'de etkili olur. Yıllık ortalama 727 kg. yağmur alan, en yüksek sıcaklığın +40 derece olduğu Sarıyer'de yıllık sıcaklık ortalaması 13,7 derecedir.

20. yüzyılın başında Mesarburnu.

Büyükdere, Charles Pertusier, 1817.

Ormanlar ve Korular

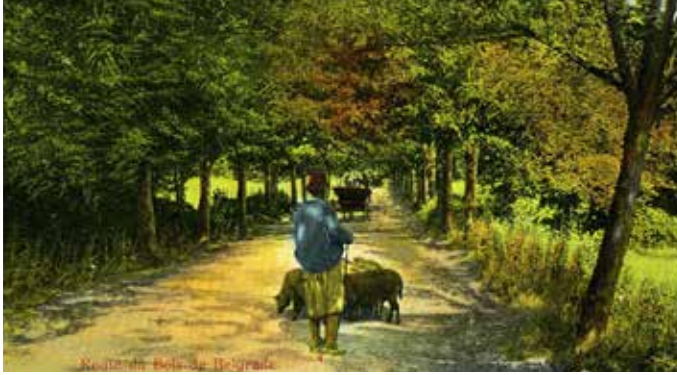
» Doğal bitki örtüsü açısından İstanbul'un en zengin ilçelerinden biri olan Sarıyer'de Karadeniz iklimi etkisindeki ormanlar ile Akdeniz iklimi etkisindeki maki örtüsü bir arada bulunur. Yüzölçümü 152,26 km² olan Sarıyer'de arazinin 2/3'üne yakını yeşil alandır.

Doğu ucu ilçe sınırları içine uzanan İstanbul'un en geniş ormanlık alanlarından biri olan Belgrad Ormanı, doğal su kaynakları ile İstanbul'un içme suyu gereksiniminin büyük bölümünü karşılar. Yüzyıllardır İstanbul'un en ünlü mesire alanlarından biri olan Belgrad Ormanı içinde bulunan tarihi bentleri ile de bilinir. Belgrad Ormanı, İstanbulluların mesire, dinlenme ve spor faaliyetlerine ev sahipliği yapmanın yanı sıra Av-Koruma-Üretim Sahası ve Balık Üretim İstasyonu ile hizmet vermektedir. Orman içinde Tür-

kiye'nin ilk arboretumu Atatürk Arboretumu bulunmaktadır.

Belgrad Ormanı'nın yanı sıra Rumelikavağı - Rumelifeneri - Kilyos üçgeni içinde bulunan ormanlar ilçenin yeşil alanlarının önemli bölümünü oluşturur. Sarıyer ormanları kadar koruları ile de ünlüdür.

1900'lerin başında yayınlanan kartpostallarda Belgrad Ormanı.

Bu koruların başlıcaları Boğaziçi Üniversitesi Korusu, Emirgan Korusu, Said Halim Paşa Korusu, Avusturya Elçiliği Korusu, Fransa Elçiliği Korusu, Alman Elçiliği Korusu, Huber Köşkü Korusu, Dalyan Korusu, Rusya Elçiliği Korusu, Hamdi Paşa Korusu'dur. Sarıyer ilçe sınırları içinde kestane, kayın, gürgen, kızılâğaç, ihlamur, meşe, çınar, servi ve çam ağaçları yetişir. Korular, park ve bahçelerde yetişen Boğaziçi'nin simgesi sayılan erguvan, manolya, akasya ve morsalkımlar Sarıyer'in yeşil dokusuna katkı sağlar.

İsmi "Belgrad Köyü"nden alan Belgrad Ormanı, Bizans ve Osmanlı dönemlerinde şehrin içme suyu gereksinimini karşılamıştır. Sarıyer'in ünlü mesiresi tarihi bentleri, su kaynakları ile İstanbul'un en geniş ormanlık alanlarından biridir.

Dereler ve Kaynak Suları

» Antik çağlardan başlayarak günümüze dek Sarıyer, doğası ve temiz havası ile bilinir. Ormanları ve korularının yanı sıra su kaynakları ile de ünlü olan Sarıyer'de küçük büyük çok sayıda dere bulunmaktadır. İstanbul'un en önemli su havzasına sahip Sarıyer, dereleri ve kaynak sularının bir kısmı günümüze dek ulaşmıştır.

İlçe sınırları içinde bulunan Kâğıthane Deresi'nin kolları olan Göksu Deresi, Şeytandere ve Ayazağa Suyu Haliç'e dökülür. Diğer dereler Mandıra Deresi, Sarıyer Deresi, Büyükdere, İstinye Deresi, Çelebi Deresi, Tarabya Deresi, Bakla Deresi, Maltız Deresi, Tuz Dere, Kömder, Kurşunsuyu, Çimendere, Sipahi Deresi, Uzundere, Keten Deresi, Garipçe Deresi, İskender Deresi, Kavak Deresi, Çırçır

Suyu, Kestane Suyu ve Baltalimanı Deresi ise Karadeniz ve Boğaziçi'ne akar. Zaman içinde yol, cadde ve park inşaları sırasında bu derelerden Sarıyer, İstinye, Tarabya, Garipçe ve Rumelikavağı dereleri kapatılır.

İstanbul'un en önemli su havzasına sahip Sarıyer, dereleri ve kaynak sularının çokluğu ile bilinir. Bir kısmı günümüze dek ulaşan kaynak suları bugün de kullanılmaktadır.

Bahçeköy'de 1839 yılında yaptırılan II. Mahmud Bendi.

Sarıyer Çırçır Suyu, 1936.

Yerleşim tarihi boyunca İstanbul'un ünlü memba (kaynak) sularının bulunduğu Sarıyer, günümüzde de gerek içme suyu gerekse de mesire yeri olarak kullanılan su kaynakları ile İstanbullularının ilgi odağı olma özelliğini sürdürmektedir. Kaynak sularının başlıcaları arasında Kocataş Suyu, Neşet Suyu, Kefeliköy Suyu, Kestane Suyu, Hünkâr Suyu, Sultan Suyu, Fındık Suyu, Çırçır Suyu, Şifa Suyu, Kanlıkavak Suyu, Vakıf Memba Suyu sayılabilir. Neşet Suyu, Atay Suyu, Kirazlıbahçe Suyu, Şifa Suyu ve Çırçır Suyu gibi su kaynaklarından bazıları mesire yerlerinde bulunurken, bazıları da zaman içinde ya kaybolmuş ya da kirlilik nedeniyle kullanılmaz olmuştur.

Çeşmeleri ile ünlü Sarıyer'de bir çeşme.

1732'de inşa edilen I. Mahmud Kemerı.

Su Bentleri ve Kemerleri

» Sarıyer'in tarihi zenginliklerinden olan su bentleri ve kemerleri, kaynak sularını tamamlayan eserler olarak önemli bir yere sahiptir. Kaynak ve yağmur sularının toplandığı bu açık su depoları Belgrad Ormanları'nda

Osmanlı döneminde inşa edilen Kömürcü Bent, Büyük Bent, Ayvat Bent, Valide Bent, Kirazlı Bent ve II. Sultan Mahmut Bendi gerek mesire tutkunlarının gerekse de gezginlerin, turistlerin yoğun ilgisini çekmektedir.

Bahçeköy Kemerı, Julia Pardoe, 1838.

İstanbul Vilayeti, Çatalca ve İzmit sancakları haritası, 1907.

Sarıyer'in İdari Yapısı

» Cumhuriyet'in ilanına dek günümüzde Sarıyer İlçesi sınırları içinde kalan yerleşimler diğer Boğaziçi köyleri gibi kendi kendine yeten küçük yerleşim yerleriydi. Sarıyer'in kırsal alanda yer alan köyleri Çatalca Vilayeti'ne bağlı Kilyos Nahiyesi'nin sınırları içinde yer alırken, İstanbul Boğaziçi kıyısındaki mahalleler Beyoğlu Kazası'na bağlıydı. 1926 yılında Çatalca kaza yapılıp, İstanbul Vilayeti'ne

bağlanır ancak yönetim modeli 1930 yılına dek değişmeden gelir. İstanbul büyümeye başlamış, idari yönetim de buna paralel olarak yeni kazaların kurulması gündeme gelir. 15 Mayıs 1930 tarihli ve 1612 sayılı kanunla Fatih, Eminönü, Kadıköy, Beşiktaş ve Sarıyer kazaları kurulur. 1 Eylül 1930'da yürürlüğe giren kanunla Sarıyer İlçesi'nin ilk kaymakamı Hüdaî Bey olur.

Uzun yıllar Sarıyer'in yerel

hizmetleri İstanbul Belediyesi Şube Müdürlüğü tarafından sürdürülür. 1984 yılında yapılan yerel seçimlerde İstanbul'daki birçok ilçede olduğu gibi Sarıyer'de de belediye teşkilatı kurulur. Ali Sandıkçı, ilk Sarıyer Belediye Başkanı olarak göreve başlar.

1992 yılında belediye teşkilatı kurulan Bahçeköy Belediyesi, 2009 yılında feshedilerek mahalleye dönüştürülerek Sarıyer İlçesi'ne bağlanır. 2012 yılında da Şişli sınırları içinde yer alan Ayazağa, Maslak ve Huzur mahalleleri Sarıyer İlçe sınırlarına dâhil edilir. 2014'de kabul edilen Büyükşehir Kanunu ile köyler, mahalle oldu. Sarıyer'in sekiz köyü olan Kumköy (Kilyos), Demirciköy, Garipçe, Gümüşdere, Zekeriyaköy, Kısıkkaya, Rumelifeneri ve Uskumruköy de ilçeye bağlı mahallelere dönüşür.

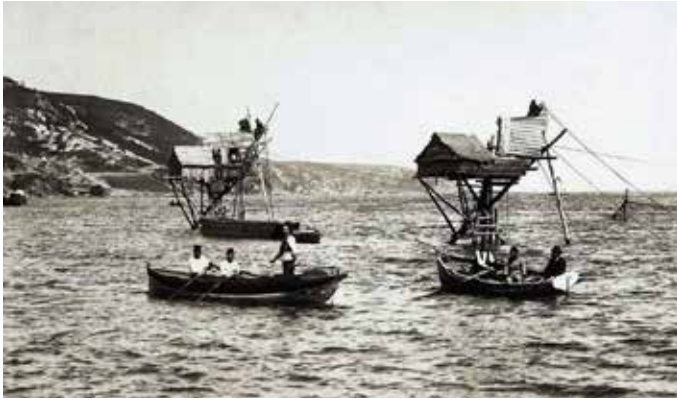
Sarıyer'de bugün 38 mahalle bulunmaktadır; Ayazağa, Bahçeköy Kemer, Bahçeköy Merkez, Bahçeköy Yenimahalle, Baltalimanı, Büyükdere, Cumhuriyet, Çamlıtepe, Çayırbaşı, Darüşşafaka, Demirciköy, Emirgan, Fatih Sultan Mehmet, Ferahevler, Garipçe, Gümüşdere, Huzur, İstinye, Kazım Karabekir, Kısıkkaya, Kilyos, Kireçburnu, Kocataş, Maden, Maslak, Merkez Sarıyer, Pınar, Poligon, PTT Evleri, Reşitpaşa, Rumelifeneri, Rumelihisarı, Rumelikavağı, Tarabya, Uskumruköy, Yeniköy, Yenimahalle, Zekeriyaköy.

Boğaziçi'nin tarihi semti Sarıyer, 1930 yılında ilçe olmuştur. 1984 yılında belediye teşkilatı kurulan Sarıyer'e 2012'de Ayazağa, Maslak ve Huzur mahalleleri bağlanmıştır. Sarıyer'in bugün 38 mahallesi bulunmaktadır.

Sarıyer Nüfusu

» Sarıyer nüfusu Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2016 yılı verine göre 342 bin 753 kişidir. Bunların 169 bin 918 erkek ve 172 bin 835 kadındır. Türkiye'nin hemen her şehirden insanın yerleşmek için seçtiği, genç nüfusun ağırlıkta olduğu Sarıyer, mozaik yapısı ve beraberinde gelen kültürel zenginliği ile dikkat çekmek-

tedir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2013 verilerine göre Sarıyer'de ikamet edenlerin nüfusa kayıtlı oldukları illerin başında İstanbul, Sivas, Giresun, Rize, Trabzon, Kastamonu, Samsun, Ordu, Sinop, Tokat, Erzincan, Ardahan, Amasya, Erzurum, Malatya, Çorum, Ankara, Kars, İzmir, Elazığ, Ağrı yer almaktadır.

1900'lerin başında Rumelikavağı'nda dalyanlar.

Sosyal-Ekonomik Yaşam

» Sarıyer ilçesi yıllarca bir sayfiye semti olarak algılandıktan sonra ilçe ekonomisinde sanayi hiçbir zaman önemli yer tutmamıştır. Var olan fabrikaların kapanması, Sarıyerlilerin ilçe dışında çalışmasına neden olmuştur. Turizm bölgesi olan Sarıyer'de kıyı boyunca açılan restoran, otel gibi işletmeler ilçenin ekonomik gelişimine kat-

kıda bulunur. İlçe sınırları içinde bulunan çok sayıda holding merkezi, Borsa İstanbul gibi kuruluşlar ile üniversiteler Sarıyer'de ekonomik hayata can vermektedir. Günümüzde ilçe sınırları içinde Maslak Atatürk Oto Sanayi ve Ayazağa'daki bir kaç fabrika dışında sanayi tesisi bulunmamaktadır. Kapanan ya da taşınan fabrikaların yerlerine

1910'larda İstinye Tersanesi.

konutlar inşa edilmiştir.

Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinde özellikle İstinye ve Büyükdere'de sanayi tesisleri açılır. Taş ve kireç ocaklarının bulunduğu İstinye'de, 1886'da kurulan "Der-saadet Buz Osmanlı Şirketi", 1890'ların başında üretime başlayan "İstinye Lineros Kireç Fabrikası", 1912'de açılan ve "İstinye Tersanesi ya da o zamanki ismiyle "Boğaziçi İstinye Havuz ve Destgâhları Anonim Şirketi" semtin önemli tesislerinin başında gelmekteydi.

1886'da İstanbul'un en fazla üretimini yapan "Piere Salomon Tuğla Fabrikası" başta olmak üzere, "Demirciyan Tuğla Fabrikası" gibi çok sayıda tuğla ve kiremit fabrikasının açıldığı Büyükdere'de, 1909'da açılan "Büyükdere Nektar ve Bira Fabrikası", 1930 yılına kadar üretime devam eder. Bu fabrikanın yerine kurulan ve 1988'e kadar

faaliyet gösteren Tekel Kibrit Fabrikası da bölgenin gelişiminde büyük rol oynar. 1950'lerden sonra açılan "Turkay Kibrit Fabrikası", "Kavel Kablo Fabrikası", "Beldesan Bisiklet Fabrikası" gibi fabrikalar daha sonraki yıllarda birer birer kapandılar.

Bizans'tan başlayarak Osmanlı döneminde ve giderek etkisi azalsa da günümüzde de balıkçılık, Sarıyerlilerin ekonomik yaşamında önemli bir yer tutar. Yaz ve kış olta ve açık deniz balıkçılığı yapılan Sarıyer, bir zamanlar dalyan balıkçılığı ile de ünlüydü. Bugün ancak bir, iki dalyanın kaldığı Sarıyer'de ağ balıkçılığı kıyı boyunca yapılmaya devam etmektedir.

Sarıyer'in sosyal ve ekonomik hayatında etkili olan bir başka işkolu da tarım ve hayvancılık olmuştur. Osmanlı döneminden itibaren fidanlıklar ve çiftliklerde sürdürülen üretim, Cumhuriyet döneminde azalarak devam eder.

Eski bir kartpostalda Çayırbaşı Romanları.

Sarıyer'de Ortak Yaşam

» Osmanlı İmparatorluğu'nun başkenti İstanbul'un tarihi semtlerinden biri olan Sarıyer'de Türkler, Ermeniler, Rumlar, Romanlar uzun yıllar boyunca bir arada barış içinde yaşamışlardır.

Çok dilli, çok inançlı, çok kültürlü bir yaşamın izlerini sürmenin mümkün olduğu Sarıyer'de, özellikle günümüze dek ulaşan dini yapıların çeşitliliği bu kültürün yaşayan örnekleri olarak kabul edilmektedir. Yeni Mahalle, Büyükdere, Tarabya mahallelerinde yer alan cami, sinagog ve kiliselerin varlığı ve o günlerden geriye kalan ortak yaşam kültürü, Sarıyer'in kültürel mirasının önemli bir parçası sayılmaktadır.

Aynı şekilde Rumelikavağında 150 yıldır ikâmet eden Romanlar ile 1923'de Türkiye-Yunanistan Nüfus Mübadelesi sırasında Çayırbaşı'na göçen

II. Abdülhamid'in cülus günü kutlama töreni, Emirgan, 1889.

Romanlar da hâlâ mahallelerinde yaşattıkları gelenekleri ile Sarıyer'in kültürel mozağinde yer alırlar.

Aynı mahallelerde yer alan cami, cem evi, sinagog ve kiliseleri ile Sarıyer, farklı inanç ve kültürden gelen insanların eskiden beri var olan dil, din ve kültür değerlerinin korunduğu, bir arada yaşama kültürünün dünden bugüne sürdürüldüğü bir semt olarak öne çıkar.

20. yüzyılın başında bir kartpostalda Rumelihisarı İskelesi.

Sarıyer'de Ulaşım

» Kara ulaşım ağının yanı sıra deniz ulaşım ağının da bulunduğu Boğaziçi'nde olduğu gibi Sarıyer'de de ulaşımın iki büyük taşıyıcısı deniz ve kara yolları toplu taşımanın da yükünü üstlenir. Denizyolu ulaşımının vapur ve deniz motorları ile yapıldığı Sarıyer'de karayolu ulaşımı otobüs, minibüs, taksi ve metro ile sağlanmaktadır.

Osmanlı döneminde ulaşımın deniz yolu ile yapıldığı Sarıyer'de, kara yolu ile ulaşım Cumhuriyet döneminde başlamıştır. 1940'lı yıllarda toplu taşıma araçlarının seferleri ile şehir merkezine ulaşım kolaylaşmıştır.

Denizyolu

» Deniz ve kara yollarından ulaşımının sağlandığı Sarıyer'de Osmanlı döneminde ulaşım, denizyolu ile yapılırdı. Deniz üstünde tek ulaşım aracı olan kayıklar, buharlı gemilerin seferlere başlamasıyla birlikte önemini kaybeder. 1849'da Boğaziçi'ne başlayan düzenli olamayan vapur seferleri Galata Köprüsü'nden akşam kalkarak Kandilli,

İstinye, Boyacıköy ve Kanlıca'ya gidip, geceyi İstinye'de geçirdikten sonra aynı iskelelere uğrayarak geri dönerdi. 1851'de Şirket-i Hayriye'nin kurulmasıyla Boğaziçi'nde düzenli yolcu ve yük taşımacılığı başlar. Avrupa yakasında Salıpaazarı, Kabataş, Beşiktaş, Ortaköy, Kuruçeşme, Arnavutköy, Bebek, Rumelihisarı, Boyacıköy, Mirgün (Emirgan),

Tarabya İskelesi'nde Boğaziçi vapurları, 1890.

İstinye, Yeniköy, Tarabya, Kireçburnu, Büyükdere, Sarıyer, Yenimahalle, Rumelikavağı ve Altinkum iskeleleri bulunan Şirket-i Hayriye, 1945 yılına dek boğazın iki yakası ve boğaz köyleri arasında seferlerini sürdürdü. 94 yıl boyunca hizmet veren Şirket-i Hayriye, Cumhuriyet'ten sonra 1944'de devletleştirilerek, 1945'de Türkiye Denizcilik İşletmeleri adını aldı.

Günümüzde İstanbul Şehir Hatları tarafından Sarıyer-Rumelikavağı-Anadolukavağı, Sarıyer-Kadıköy, Çengelköy-İstinye, İstinye-Küçüksu seferleri

ile Eminönü-Anadolukavağı arasında çalışan Boğaz seferleri düzenlenmektedir.

Sarıyer'de denizyolu ile yolcu taşıyan İstanbul Şehir Hatları'nın dışında hizmet veren deniz motorları, Yeniköy-Beykoz ve İstinye-Paşabahçe arasında seferler yapmaktadır. Özellikle bahar ve yaz aylarında Boğaziçi'nin güzel semtlerini, yalıları ve tarihi binaları görmek isteyenlerin katıldıkları Boğaz turları başta İstanbul Şehir Hatları olmak üzere çeşitli kuruluşlar tarafından düzenlenmektedir.

Karayolu

» Sarıyer'de üç önemli karayolu eksenini bulunmaktadır. İlk Avrupa yakasında Boğaz kıyısının geçtiği semtlerde farklı isimlerle anılan, Sarıyer'de Rumelihisarı ile Rumelikavağı arasında uzanan sahil yolu, 1958'de yapılan Boğaziçi sahil yolunun uzantısıdır. 1988'de Arnavutköy'de yapılan kazıklı yol ile Çayırbaşı-Sarıyer arasında yapılan ikinci kazıklı yol ve çevre yollar sahil yolunu

1930'ların başında Taksim-Yenimahalle otobüsü.

1950'lerde Emirgan yolu.

tamamlar. İkinci büyük karayolu olan Büyükdere Caddesi, Zincirlikuyu, Levent, Sanayi mahallelerinin önünden Tarabya Kavşağı, Hacıosman Bayırı'ndan geçerek Kefeliköy'de sahil yoluna bağlanır. Üçüncüsü Rumelihisarı'nda olan Fatih Sultan Mehmet Köprüsü ve Garipçe'de olan Yavuz Sultan Selim Köprüsü ile İstanbul'u Anadolu yakasına bağlayan köprülerin çevre yollarıdır. Sarıyer ilçe sınırları içinde iki köprü ve ilçenin uzak semtlerine ulaşımı destekleyen çevre yolları bulunmaktadır. 1988'de açılan Rumelihisarı ile Kavacık arasında iki yakayı birbirine bağlayan ikinci köprü olan Fatih Sultan Mehmet Köprüsü ile 2016'da açılan Garipçe ile Poyrazköy arasında kurulan üçüncü Boğaz köprüsü olan Yavuz Sultan Selim Köprüsü'dür.

Toplu taşımanın İstanbul'daki en eski araçları olan otobüsler Sarıyer'de uzun yıllardır hizmet vermektedir. Sarıyer'e ilk otobüs seferleri 1928'de ilk özel otobüs işletmesi "Boğaziçi Otobüsleri" ile başlar. İETT

otobüs seferleri 1946'ya kadar Zincirlikuyu-Maslak-Büyükdere güzergâhında sürdürülürken, 1946'da Taksim-Boğaziçi Sahil Yolu-Sarıyer hattının hizmet girmesi ile devam eder. Günümüzde İETT'nin düzenlediği seferler ile Sarıyer'in mahallelerine gün boyu ulaşmak mümkündür. Otobüslerin dışında çeşitli hatlarda çalışan minibusler ile mahallelerde bulunan durakları ile taksiler de Sarıyerlilere hizmet vermektedir.

Sarıyer'de bir başka ulaşım aracı olarak kullanılan metro, kolay ve hızlı ulaşımı nedeniyle tercih edilir. 1988 yılında kurulan Metro İstanbul, 2000'de Taksim-4. Levent, 2009'da Atatürk Oto Sanayii, 2010'da Darüşşafaka ve Seyrantepe, 2011'de Hacıosman, 2014'de Yenikapı ve Haliç istasyonları hizmete girdi. Sarıyerliler, Hacıosman, Darüşşafaka, Atatürk Oto Sanayi, İTÜ Ayazağa "M2 Metro Hattı" istasyonlarını kullanarak Mecidiyeköy, Taksim, Haliç ve Yenikapı arası seyahat edebilmektedir.

Bir kartpostalda 1863'de kurulan Robert Kolej.

Sarıyer'de Eğitim

» Sarıyer İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 2015-2016 verilerine göre Sarıyer'de toplam 115 eğitim kurumu bulunmaktadır. Bunların 35'i özel okul öncesi öğretim, 14'ü özel, 37'si devlet olmak üzere 51 ilköğretim, 14'ü

özel, 15'i devlet olmak üzere 29 orta öğretim okuludur. Toplam 36 bin 942 öğrenciyi 2 bin 755 öğretmenin eğitim verdiği Sarıyer, eğitim konusuna gereken önemi veren ilçeler arasında gelmektedir.

1900'lerin başında Mirgün İnas-ı Rüştiyesi (Emirgan Kız Ortaokulu) öğrencileri.

İlçe sınırları içinde bulunan yüksek öğrenim kurumları Beykent Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Işık Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi, Koç Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Nişantaşı Üniversitesi ile Türk Silahlı Kuvvetleri Harp Akademileri ve Adile Sadullah Mermerci Polis Meslek Yüksekokulu'dur.

Sarıyer İlçesi'nin eğitim durumu, TÜİK 2013 yılı verilerinde 6 yaş üzeri okuma-yazma bilen toplam 283 bin 544 kişi olarak belirtilmiştir. Bunların 142 bin 444'ü erkek, 141 bin 100'ü kadındır. Okuma-yazma bilmeyen kişi sayısı ise toplam 6 bin 150'dir. Bunların 894'ü erkek, 5 bin 256'sı kadındır. Sarıyer'in toplam nüfusu içinde 16 bin 141 kişinin eğitim durumu hakkında bilgi edinilememiştir.

Sarıyer'de eğitim kurumlarının tarihi Osmanlı dönemine kadar uzanır. Eğitimde önde gelen ilçelerden biri olan Sarıyer'de üniversiteden ilkokula kadar çok sayıda eğitim kurumu hizmet vermektedir.

Eski Mustafa Reşit Paşa Sahilhanesi, yeni Baltalımanı Kemik Hastanesi.

Sağlık

» İstanbul'un geçmişten bugüne doğası, orman ve denizi ile rağbet gören semti Sarıyer aynı zamanda temiz havası ile de bilinmektedir. İstanbul'da hâkim rüzgâr yönünün kuzey olması nedeniyle hava kirliliğinin en az konsantrasyonlarda ölçüldüğü yer Sarıyer'dir. Sarıyer Hava Kalitesi İstasyonu'nda kükürt dioksit ve partikül madde ölçümleri, Dünya Sağlık Teşkilatı'nın (WHO), Türkiye ve Avrupa Birliği limit değerlerinin çok altında çıkması, Sarıyer'i temiz havasıyla sağlık turizmi açısından elverişli bir duruma getirir.

Sarıyer'de dört hastane bulunmaktadır: İsmail Akgün Devlet Hastanesi, İstinye Devlet Hastanesi, Metin Sabancı Baltalımanı Kemik Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi ve Özel Acıbadem Maslak

Hastanesi. Sarıyer İlçe sınırları içinde bulunan altı acil yardım istasyonu, 96 aile hekimliği birimi, üç diyaliz merkezi, 51 diş hekim muayenehanesi, 125 eczane, iki evde bakım merkezi, 11 özel ağız ve diş polikliniği, 12 özel tıp merkezi, bir tüp bebek merkezi, bir verem savaş dispanseri, bir altı nokta körlük vakfı Sarıyerlilere hizmet vermektedir.

Ayrıca Sarıyer Belediyesi Sağlık İşleri Müdürlüğü, cenaze ve poliklinik hizmetlerinin yanı sıra hasta nakil ambulans hizmetleri, esnaf portör muayenesi, evlilik öncesi sağlık muayenesi, laboratuvar ve tarama hizmetleri vermektedir. Sarıyer Belediyesi'nin kurmuş olduğu Sarıyer Aile Danışma ve Eğitim Merkezi (SADEM) iki şubesinde Sarıyerlilere psikolojik danışmanlık hizmeti sağlamaktadır.

Sarıyer Spor Kulübü'nün 1970/71 sezonu açılış, takım kadrosu ve yöneticileri bir arada.

Sarıyer'de Spor

» Sarıyer'de 1920'de kurulan Sarıyer Gençler Cemiyeti, 1932'de kurulan Sarıyer Gençler Mahfili ve Sarıyer Gençlik Kulübü, Sarıyerli gençlerin spor yapmalarına olanak sağlayan kuruluşların başında gelir. Futbol, voleybol, boks, binicilik gibi branşlarda sporcuların yetişmesine katkıda bulunan bu kuruluşlar aynı zamanda yağlı güreş karşılaşmaları ve bisiklet yarışları da düzenlemektedirler.

Sarıyer'in en ünlü takımı futbol, voleybol ve boks dallarında sporcu yetiştiren, karşılaşmalara katılan Sarıyer Spor Kulübü (SSK), 1940 yılında kurulur. Kendine lacivert ve beyaz renkleri seçen SSK, 1982-1994 ve 1996-1997 yılları arasında Süper Lig'de oynamıştır. Günümüzde Türkiye 2. Ligi'nde oynayan SSK, iç saha maçlarını Sarıyer Yusuf Ziya Öniş Stadı'nda oynar.

Sarıyer'de bulunan Yeni-

köyspor, Sarıyer Belediyespor, Ferahevlerspor, Bahçeköyspor, Pınarspor, İstinye, Reşitpaşa, Kireçburnu, Madenspor, Rume-likavağı, Çayırbaşı, Büyükdere gibi takımlar amatör futbol liglerinde mücadele etmektedirler.

İlçe sınırları içinde; Galatasaray Profesyonel Futbol Takımı'nın iç saha maçlarını oynadığı Türk Telekom Arena Stadı, Çayırbaşı Stadı, Kilyos Stadı, Mersinli Ahmet Kamp Eğitim Merkezi, Orhan Keçeli Stadı, Sarıyer Kapalı Spor Salonu, Enka Spor Kulübü Sadi Gülçelik Spor Sitesi, Ayhan Şahenk Spor Salonu, Sarıyer Belediyesi SarFit Spor Tesisi, İstinye Atış Poligonu, Tarabya Metin Oktay Spor Tesisi, Tenis Eskrim Dağcılık Spor Kulübü Tesisleri, Sipahi Ocağı Binicilik Kulübü Maslak Tesisleri, İstanbul Atlı Spor Tesisleri, Göçmen Binicilik Tesisleri sporculara ve sporseverlere hizmet vermektedir.

1930'lu yıllarda Kilyos plajı.

Turizm

» İstanbul'un doğal ve tarihi zenginlikleri açısından önde gelen semtlerinden biri olan Sarıyer, bu özellikleri nedeniyle turistler için çekim merkezi olmaktadır. Bizans ve Osmanlı döneminden kalma çok sayıda tarihi eserin; müzelerin, kalelerin, surların, su bentlerinin, çeşmelerin, camilerin, kiliselerin, ayazmaların, sarayların, köşkların, yalıların ve sefaret-hanelerin bulunduğu Sarıyer

Sarıyer Büyükdere'de mesire, 1929.

Eski bir kartpostalda Sarıyer'in ilk otellerinden Tarabya Summer Palace.

aynı zamanda ormanları ve su kaynakları ile de bilinir.

İstanbul'un deniz turizminin önemli semtlerinden olan Sarıyer, uzun yıllar boyunca kıyılarında yer alan plajları ile ünlenmiştir. Günümüzde Sarıyer, Boğaz sahilinde bulunan Altinkum ve Tarabya plajlarının yanı sıra Karadeniz kıyısında bulunan Kilyos ile diğer kumsallarıyla yerli ve yabancı turistlerin yoğun ilgi gösterdiği bir ilçe konumundadır.

Sarıyer kıyılarında bulunan otel, motel, pansiyonlar, balık lokantaları, restoranlar, kafeler ve eğlence mekânları turizm açısından büyük bir potansiyel oluşturmaktadır. Belgrad Ormanları ile diğer su kaynaklarında, kır gazinolarında özellikle hafta sonları yüzyıllardır süregelen mesire geleneği de Sarıyer turizmine katkıda bulunmaktadır.

20. yüzyıl başında Tarabya Tokatlıyan Otelii.

Rumeli Hisarı, 1890.

Sarıyer, Bizans ve Osmanlı döneminden kalma tarihi eserleri, doğal ve kültürel değerleriyle İstanbul'un önemli turizm merkezlerinden biridir.

14 ADIMDA SARIYER

Görmeden gitmeyin!

1 Rumeli Hisarı Kalesi

Ortaçağ'ı bitirerek yeniçağ'ı başlatan İstanbul'un fethi sırasında önemli bir rol oynayan kale Sarıyer sınırları içerisinde yer almaktadır.

2 Garipçe Kalesi ve Kulesi

Bizans ve Osmanlı dönemlerinden 20. yüzyıla kadar faaliyette olan kale daha çok savunma amaçlı kullanılmıştır.

3 Atatürk Arboretumu (Bahçeköy)

Türkiye'nin ilk fidanlığını ve 1500'ün üzerinde bitki türünün yer aldığı doğal ortamında ağaç ve bitki müzesi.

4 Kilyos'taki Su Terazileri

Eski İstanbul'un su ihtiyacının karşılanması için oluşturulan su terazilerinin az sayıda kalan örneklerinden bir kaçı Kilyos'ta yer almaktadır.

5 Ovidius Kulesi (Uskumruköy)

Uskumruköy'de bulunan tarihi yapıların başında "Ovidius Kulesi" olarak bilinen yapı gelir.

6 Sadberk Hanım Müzesi (Büyükdere)

Türkiye'nin ilk özel müzesi olan Sadberk Hanım Müzesi ziyaretçilerini bekliyor.

7 Emirgan Korusu

Emirgan korusu, 1943'de İstanbul Belediyesi'nce satın alınarak halka açılmıştır.

8 Sakıp Sabancı Müzesi (Emirgan)

1966'dan sonra Sakıp Sabancı tarafından konut olarak kullanılan Köşk, içindeki koleksiyon ve eşyalar ile 2002 yılında Sakıp Sabancı Müzesi olarak ziyarete açılmıştır.

9 Maslak Kasırları

170 dönümlük orman arazisinin ortasında yeşilin tüm tonlarını barındıran bir koruluğun içinde yer alan Maslak Kasırları görülmeye değer yerlerden birisidir.

10 Bilezikçi Çiftliği (Kazımkarabekir Mahallesi)

Tarihi Bilezikçi çiftliği benzerine az rastlanan mimari altyapısı ile günümüz dizilerinde set olarak da kullanılmaktadır.

11 Belgrad Ormanı (Bahçeköy)

Bahçeköy'de bulunan Belgrad Ormanı'nın tarihi oldukça eskidir. Tabiat parkları, su bentleri ve mesire yerlerine ev sahipliği yapmaktadır.

12 Bahçeköy Kemerleri

Bahçeköy sınırları içerisinde kalan su kemerlerinin geçmişi Sultan I. Mahmut'a kadar dayanmaktadır.

13 Rumeli Feneri

Rumelifeneri, kalesi, limanı ve köy içi ile tarihi semtlerden birisidir. Bölge aynı zamanda Karadeniz'e açılan noktadır.

14 Rumelihisarı Kalesi

Rumelifeneri'nin kuzeybatısında kayalık bir arazide yer alan kalenin 1769 yılında Anadolu Feneri Kalesi ile birlikte yapıldığı sanılmaktadır.

64/65

Adım Adım Sarıyer

Ayazağa Mahallesi

» Sarıyer İlçesi'ne yeni katılan mahallelerden biri olan Ayazağa; Huzur, Maslak, PTT Evleri, Bahçeköy Kemer mahalleri ile Eyüp ve Kâğıthane ilçelerine komşudur. Ayazağa, 2012 yılına kadar Şişli Belediyesi'ne bağlıyken 2012 yılında Huzur ve Maslak mahalleleriyle birlikte Sarıyer Belediyesi'ne bağlanmıştır. Yeniçeri Kethüdası Ayas Ağa'nın yörede bulunan çiftliğinden dolayı semte "Ayasağa" ismi verilmiş ve zamanla ismi "Ayazağa" olarak anılmaya başlamıştır.

Etrafı ormanla çevrili olan semtin tarihinin 300 yıl önceye kadar uzandığı düşünülmektedir. Şeytan deresi ve Ayazağa Deresi'nin arasındaki vadide kurulmuş olan Ayazağa, yüzyıllar boyunca mandacılık ve bahçecilikle geçinen küçük bir köy olarak bilinir. 1940'ların

sonunda 70 hane ve dışarıdan çalışmaya gelen işçilerle birlikte 400 kişinin yaşadığı Ayazağa, o yıllarda tarihi bir camisi, bir ilkokulu, bir köy kahvesi ve iki bakkalı olan bir semttir.

1930'dan 1954 yılına dek Sarıyer İlçesi'ne bağlı iken, 1954 yılında kurulan Şişli İlçesi'ne bağlanan Ayazağa, 1960'dan sonra semt çevresinde sanayi yapılarının çoğalması ve gecekondulaşmanın başlaması ile büyür. Sarıyer'in diğer mahallelerinde olduğu gibi Ayazağa'da Karadeniz'den göç almıştır.

İstanbuluların 1990'lara kadar mesire yeri olarak ziyaret ettiği semtte 2000'lerin başından itibaren birçok konut projesi gerçekleştirilmiş, apartmanlar, siteler inşa edilmiştir. Kentsel dönüşümün başladığı Ayazağa, Sarıyer'in gelişmeye açık mahallerinden biridir.

Ayazağa Camii

Ayazağa Camii

> Ayazağa Camii

Ayazağa Merkez Camii'nin inşa tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte Ayazağa Köyü'nün 15. yüzyılda kuruluşunda inşa edildiği tahmin edilmektedir. Tarihi boyunca sayısız kere onarım geçiren, yeniden inşa edilen camii Abdülmecid döneminde de onarılmıştır. Günümüze ulaşan camii, II. Abdülhamid tarafından 1906 yılında onarılmıştır. Duvarları kâgır, ahşap çatılı olan Ayazağa Merkez Camii'nin tek minaresi tuğladan inşa edilmiştir.

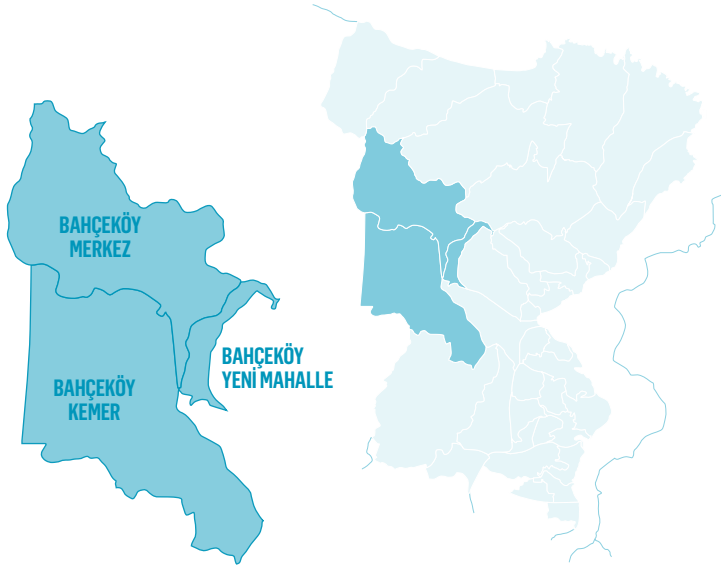

Ayazağa İlkokulu

> Ayazağa İlkokulu

Günümüzde Ayazağa İlkokulu ve Ayazağa Ortaokulu olarak hizmet veren okulun tarihi 1928 yılına dek uzanır. Ayazağa Camii evinde köy mektebi olarak eğitime başlayan okul, 1937'de

Ayazağa Köyü İlkokulu adını alır. 1962 ile 2007 yılları arasında çeşitli binalarda öğretime devam eden okul, 2007'den itibaren yeni inşa edilen binasında hizmet vermeye devam etmektedir.

Bahçeköy Mahallesi

► Sarıyer'in Belgrad Ormanı ile ünlü semti Bahçeköy; Ayazağa, PTT Evleri, Kazım Karabekir, Kocataş, Zekeriyaköy, Uskumruköy, Gümüşdere, Kısırkaya mahalleleri ile Eyüp İlçesi'ne komşudur. 1992 ile 2008 yılları arasında belde belediyesi iken 2008'de Sarıyer İlçesi'nin mahallesi olan Bahçeköy, nüfusunun kalabalıklığından dolayı üç mahalleye ayrılır: Bahçeköy Merkez Mahallesi, Bahçeköy Kemer Mahallesi ve Bahçeköy Yenimahalle...

İsmi 1894'de burada kurulan Bahçeköy'den alan semtin tarihi oldukça gerilere uzanır. Bizans döneminde orman içinde bulunan Petra Köyü, Kanuni Sultan Süleyman'ın

Belgrad seferi dönüşü, 1521'de yanında getirdiği Sırp esirlerin köye yerleştirilmesinden sonra Belgrad Köyü olarak anılmaya başlar. İstanbul'a su sağlayan ormanın ve içine inşa edilen bentlerin korunması ile görevlendirilen köy, 1894 yılında köyde başlayan kolera salgınının ardından bugünkü yerine taşınır ve Bahçeköy ismini alır.

Cumhuriyet'ten sonra 1924 mübadelesi ile Rumlardan oluşan köy halkı, Yunanistan'a, Selanik'ten gelen Türkler ise Bahçeköy'e yerleştirilir. Daha sonraki yıllarda Sarıyer'in diğer ilçeleri gibi Karadeniz ve Anadolu'dan göç alan Bahçeköy, komşu mahallelerde yaşanan gelişmeye benzer şekilde büyür. Bahçe içindeki tek katlı

evler yerlerini apartmanlara bırakır. Bu büyümede İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi'nin payı büyüktür.

Tarihi boyunca orman köylüsü olarak yaşam süren Bahçeköy halkı, orman ürünleri ticaretinin yanı sıra bahçecilikle de uğraştılar. 1950'lerde göçlerin başlaması ile de zaman içinde ticarete yöneldiler.

Belgrad Ormanı, kemer ve bentleri, mesireleri, anıt ağaçları, arboretumu ile doğal ve tarihi zenginliklere sahip olan Bahçeköy tarihi içinde çok sayıda çeşme yer almış ancak bunlar yapıldıkları halleri ile günümüze ulaşamamıştır.

Bahçeköy'ün yaşayan en eski kurumu olan İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi, Türkiye'de ormancılık eğitiminin ilk başladığı okuldur. 1857'de Bahçeköy'de Orman Okulu'nun açılması ile başlar. Eğitime 1893'de Halkalı Ziraat

Yüksek Okulu'nda devam eden okul bir süre yer değiştirdikten sonra 1922'de tekrar Bahçeköy'e dönmüştür. 1934 yılında Orman Fakültesi ismini alan okul, 1948'de İstanbul Üniversitesi'ne bağlanmıştır.

Bahçeköy'de bulunan camilerden biri olan Bahçeköy Camii, 1900'lerin başında yapılmış bir kilise olup, 1923 yılına dek kullanılmış, mübadeleden sonra bir süre boş kalmış depo ve okul olarak kullanıldıktan sonra 1977 yılında camiye dönüştürülmüştür.

Bahçeköy'ün tarihi yapılarından bir diğeri de Türkan Efe İlkokulu'dur. Eğitime 1924 yılında Rumlardan kalan okul binasında başlayan Bahçeköy İlkokulu, 1961'de şimdi bulunduğu yere inşa edilen okulda devam etmiştir. 1987 yılında yeni inşa edilen binada Türkan Efe İlkokulu ismiyle ikili eğitim yapılmaktadır.

> Belgrad Ormanı

Bahçeköy'de bulunan Belgrad Ormanı'nın tarihi oldukça eskidir. Bizans ve Osmanlı dönemlerinde şehre su sağlayan ormanlar 16. yüzyıldan sonra İstanbul için büyük önem taşımaya başlar. Orman içindeki mevcut suyolları 1554 ile 1564 yılları arasında onarılır, yenileri inşa edilir. Orman alanı içinde Ayvat Deresi, Topuz Deresi, Neşet Suyu gibi irili ufaklı pek çok akarsu bulunur. Bu akarsuların büyük olanlarına Osmanlı döneminde bentler inşa edilir: Kömürcü Bent (1620), Büyük Bent (1724), Ayvat Bendi (1765), Valide Bendi (1796), Kirazlı Bent (1818), Sultan Mahmud Bendi (1839)...

Belgrad Ormanı'nda bulunan 18 doğal ağaç türünün ağırlığı meşe ağaçlarından oluşur. Kayın, kestane, kavak ve söğüt gibi ağaçlarında bulunduğu ormanda çok sayıda bitki, kuş ve memeli hayvan yaşamaktadır. İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü'nün idari sınırları içinde kalan orman, 1956 yılında mesire ve piknik alanı olarak düzenlenerek halka açılmıştır. Belgrad Ormanı içerisinde Mehmet Akif Ersoy, Kirazlıbent, Falih Rıfıkı Atay, Irmak, Bentler, Kömürcübent, Neşet Suyu, Fatih Sultan Mehmet tabiat parkları ve piknik alanları yer almaktadır.

Belgrad Ormanı

Atatürk Arboretumu

> Atatürk Arboretumu

Orman Genel Müdürlüğü İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü'nün Bahçeköy Orman İşletme Müdürlüğü'ne bağlı bir işletme şefliği olan Atatürk Arboretumu, 1949'da Belgrad Ormanı'nın güneydoğusunda 296 hektarlık bir alana kurulmuştur. Sınırları içinde Kirazlıbent ile 1916 yılında kurulan Türki-

ye'nin ilk fidanlığını barındıran, 1500'ün üzerinde bitki türünün yer aldığı doğal ortamında ağaç ve bitki müzesi olan arboretum 1949 yılında İÜ Orman Fakültesi ile Orman Genel Müdürlüğü tarafından projelendirilmiştir. Alt yapı ve dikim çalışmaları 1982'ye kadar devam etmiş ve o yıl Atatürk Arboretumu ismini almıştır.

Baltalimanı Mahallesi

» Rumelihisarı ile Emirgan arasında yer alan Baltalimanı; Rumelihisarı, Fatih Sultan Mehmet, Reşitpaşa ve Emirgan mahallelerine komşudur. İsmi Kaptan-ı Derya Baltaoğlu Süleyman Bey'den alır. Fatih Sultan Mehmed'in İstanbul Kuşatması sırasında Baltaoğlu Süleyman Bey, donanmayı Rumeli Hisarının arkasındaki bu limana yerleştirmiştir.

Antik dönemde "Sinüs Phidaliae" veya "Portas Millierium" ismiyle anılan Baltalimanı'nda Bizans döneminde küçük köyler olarak başlayan yerleşim Osmanlı döneminde büyüyerek devam eder. Evliya Çelebi, 17. yüzyılda Baltalimanı'nın bağları, bahçeleri ve konakları ile Boğaziçi'nin en güzel semtlerinden

biri olduğunu belirtir.

Baltalimanı diğer Boğaz köylerine benzer olarak 19. yüzyılda komşu köy olan Boyacıköy ile aynı dönemde büyümeye, gelişmeye başlar. 18. yüzyıl sonlarına kadar Müslümanların yerleştiği Baltalimanı'na, 1798'de padişah emri ile bazı Ermeni ve Rum ailelerin yerleşmesine izin verilir.

Semt ile aynı isimle anılan Baltalimanı Deresi, Ayazağa tarafındaki tepelerden çıkarak vadi boyunca kıyıya iner. Bir zamanlar şairlerin "Menekşe Vadisi" olarak adlandırdığı vadinin yamaçlarında fıstık ağaçlarının yer aldığı bilinir.

18. yüzyılda vadi içinde III. Selim'in annesi Mihrişah Sultan'ın kethüdası Giritli Yusuf

Ağa, III. Selim için bir biniş köşkü inşa ettirir. 1821'de II. Mahmud tarafından limanın ağızına bir tabya yaptırılan Baltalimanı, o tarihlerde sahilden Levent Çiftliği'ne kadar uzanan bir mesire yeri olarak bilinmektedir.

19. yüzyılda İstanbul'un varlıklı aileleri Baltalimanı'nda, kıyı şeridi boyunca yalılar ve köşkler yaptırırlar. Günümüzde hastane olarak hizmet veren Mustafa Reşid Paşa'nın sahil sarayı bunlar arasında en bilinenidir. Zaman içinde mesire yerine önce gecekondular ardından da apartmanlar inşa edilir.

Baltalimanı'nın tarihi yapılarının başında 19. yüzyılın ikinci yarısında inşa edilen Baltalimanı Sahil Sarayı, 1827 tarihi Baltalimanı Camii gelir. Baltalimanı Hastanesi'nin bahçesinde bulunan anıt ağaçlar ve Japon Bahçesi mahallenin doğal güzellikleri arasında yer alır.

> Baltalimanı Camii

İlk kez 18. yüzyılda Paşmakçı Şücaeddin tarafından yaptırılan Baltalimanı Camii, zaman içinde yıkılarak yok olmuştur. Zahir Nazırı Arif Efendi, 1826-1827 yılları arasında camiyi yeniden yaptırır. 1952-1953 yılları arasında yapılan onarımda ahşap tavan dâhil olmak üzere caminin içinde ve dışında beton kullanılarak yenilediğinden yapının özgün karakteri tamamen kaybolmuştur.

Baltalimanı Serhazin Süleyman Ağa Camii

19. yüzyılın ikinci yarısında inşa edilen, Baltalimanı yalılarının en ünlüsü olan Mustafâ Reşid Paşa Yalısı günümüzde Metin Sabancı Baltalimanı Kemik Hastalıkları Hastanesi olarak hizmet vermektedir.

> Baltalimanı Sahilsarayı

Baltalimanı yalıları içinde en ünlüsü Tanzimat Fermanı'nın ünlü ismi Mustafâ Reşid Paşa'nın yalısıdır. 19. yüzyılın ikinci yarısında, 1853-1863 yıllarında inşa edilen yapı, Damat Ferid Paşa Yalısı olarak da bilinir. Baltalimanı Sarayı, Mimar Sarkis Balyan tarafından 1600 metrekarelik bir alana iki katlı, kâğır bir bina olarak inşa edilir. Tarihe "Baltalimanı Antlaşmaları" olarak geçen 1838, 1839, 1840 ve 1846'da Avrupa devletleri ile yapılan siyasi ve ticari antlaşmalar bu yalıda imzalanır. Mustafâ Reşit Paşa'nın oğlu Galip Paşa, Sultan Abdülmecid'in kızı Fatma Sultan ile evlendikten sonra bu sarayda ikamet ederler. Galip Paşa'nın ölümünden sonra Fatma Sultan'ın

yaşadığı saray, 1869'da yeniden düzenlenerek çevresine yeni binalar yapılır. Fatma Sultan'ın ölümüyle de Mediha Sultan'ın kullanımına bırakılan saray, 1922'ye kadar yazlık saray olarak kullanılmıştır.

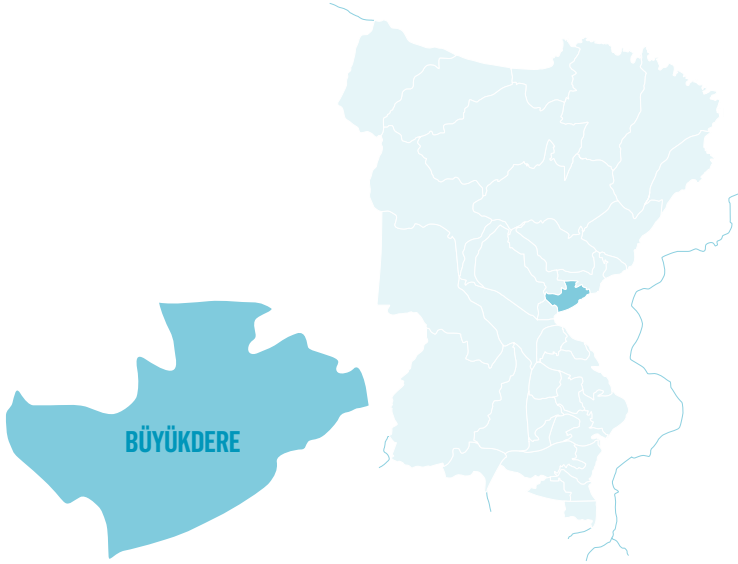
Günümüzde Metin Sabancı Baltalimanı Kemik Hastalıkları Hastanesi olarak hizmet veren yapı, Mustafâ Reşid Paşa'nın ahşap yalısı ve arazinin bulunduğu yere inşa edilen sahil sarayı yapısıdır. Cumhuriyet döneminde 1943'e kadar boş kalan yapı, 1944 yılında Sağlık Bakanlığı'na devredilerek Kemik ve Mafsal Veremi Hastanesi adıyla hizmete girer. Bugün sarayın harem bölümü Metin Sabancı Kemik Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, selamlık bölümü ise İstanbul Üniversitesi Sosyal Tesisleri olarak kullanılmaktadır.

> Anıt Ağaçlar

Uzun yıllar mesire yeri olarak bilinen Baltalimanı'nda çok sayıda asırlık ağaç varlığını sürdürmeye devam etmektedir. Sarıyer'in birçok mahallesinde yüzyıllara meydan okuyarak ayakta kalan, "anıt" ve "korumaya değer ağaçlar" olarak tespit edilen 936 ağaç bulunmaktadır. İ.Ü. Baltalimanı Sosyal Tesisleri olarak kullanı-

lan Damat Ferit Paşa Yalısı'nın bahçesinde bulunan çınar ile yanında bulunan atkestanesi ve lale ağaçları, anıt ağaçlar arasındadır. Kemik Hastanesi olarak kullanılan Büyük Reşit Paşa Sahil Sarayı'nın bahçesinde yer alan görkemli manolya ve kayın ağacı, Behçet Kemal Çağlar Lisesi yolundaki çınarlar Sarıyer'deki asırlık ağaçlardan bazılarıdır.

Büyükdere Mahallesi

► Sarıyer'in eski mahallelerinden biri olan Büyükdere; Çayırbaşı, Kazım Karabekir, Kocataş ve Sarıyer Merkez mahallerine komşudur. İsmi, vadilerden akarak Boğaz'a akan büyük bir dereden alır. Bizans döneminde "Mega Reuma" (Büyük akarsu), Osmanlı döneminde ise "Sultansuyu Deresi" ya da "Bakla Deresi" olarak da anılan dere, Boğaz'a hâkim derin bir vadi boyunca akarak, Büyükdere Çayırı'nı geçtikten sonra Büyükdere koyuna dökülür. Bizans döneminde küçük bir balıkçı köyü olan Büyükdere, İmparator Justisyan'in yaptırdığı büyük bir kilise ile önem kazanır.

İstanbul'un fethinden sonra

uzun yıllar boyunca mesire yeri olarak bilinen Büyükdere, II. Selim'in burada avlanmasıyla birlikte rağbet görmeye başlar. Büyükdere, 17. yüzyıldan itibaren büyümeye başlar. Evliya Çelebi, "Toprağı güneş görmez bir ormanlıktır." dediği Büyükdere'yi, yüksek kavaklar, çınarlar ve servilerin olduğu bir mesire yeri olarak anlatır. Büyükdere'de biri Müslüman, yedisi Hristiyan olan toplam sekiz mahallede bin kadar hâne bulunduğunu yazar.

19. yüzyıla kadar Rum nüfusun ağırlıkta olduğu Büyükdere'ye, Yahudiler ve Ermeniler de yerleşir. Bugün Büyükdere'de bulunmayan Danimarka, Portekiz ve Hollanda yazlık

sefarethaneleri ile 18. yüzyılın sonunda inşa edilen Rusya ve İspanyol yazlık sefarethanelelerinin açılması semtin büyümesinin başlıca nedenlerinden biri olmuştur.

1850'de Şirket-i Hayriye vapurlarının Boğaziçi seferlerinin başlamasıyla birlikte diğer Boğaz semtlerinde olduğu gibi Büyükdere'ye de iskele yapılır. Mimar Ali Talat Bey'in inşa ettiği Büyükdere İskelesi, 1853 yılından başlayarak 1984'de kazıklı sahil yolunun yapımına kadar hizmet verir. İskele ile birlikte dükkânların açıldığı Büyükdere büyümeye başlar. 1853-1856 Kırım Savaşı sırasında Fransız, İngiliz ve İtalyan askerlerin aileleri ile Büyükdere'ye yerleşerek savaşın bitimine dek burada kalmaları semtin ekonomik ve sosyal yönden büyümesini hızlandırır.

Osmanlı'nın son döneminde Zincirlikuyu-Büyükdere yolu,

Haciosman Bayırı-İstinye-Tarabya şoselerinin inşasını kara yolu ile ulaşımı kolaylaştırır. 19. yüzyılın sonu, 20. yüzyılın başından itibaren elçilik ve konsoloslukların ve çalışanlarının, yabancı ülke vatandaşlarının, varlıklı İstanbulluların yazlık semti olarak ün yapan Büyükdere'de deniz üzerine kurulan ahşap hamamlar, İstanbul'un ilk plajları sayılır. Boğaziçi'nin en güzel otelleri 19. yüzyılın sonundan başlayarak Tarabya ve Büyükdere'de açılır: Belle-Vue Hotel, San Remo Hotel, Summer Palas Hotel...

1926'da açılan Beyaz Park Gazino ve plajı, İstanbul'un en rağbet gören mekânlarından biri olur. Büyükdere, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerinde otelleri, gazinoları, meyhaneleri, mesireleri, plajları ve çay bahçeleriyle uzun yıllar İstanbul'un dinlenme ve eğlence merkezlerinden biri olarak bilinir.

Sarıyer'in tarihi mahallelerinden olan Büyükdere ismini, Büyükdere Koyu'na dökülen dereden almıştır.

Büyükdere'de Osmanlı'nın son döneminden itibaren Çayırbaşı Mahallesi henüz Büyükdere'ye bağlı iken, Çayırbaşı'na inşa edilen sanayi yapıları Nektar Bira Fabrikası, Tekel Kibrit Fabrikası, Topser Kiremit Fabrikası ile tuğla fabrikaları semt ekonomisini ayakta tutmuştur. Cumhuriyet'in ilk yıllarında, 1930'larda Haciosman Bayırı-Büyükdere yolunun genişletilmesi, 1948'de Taksim-Sarıyer otobüs seferlerinin başlaması ile kolaylaşan

ulaşım sayesinde Büyükdere yavaş yavaş yazlık bir semt olmaktan çıkar. 1955'den sonra sahil yolu ve Büyükdere Caddesi'nin açılması ile Büyükdere hızla değişir ve büyür. 1954'te Çayırbaşı, 1987'de ise Kocataş muhtarlıklarının kurulması ile mahalle sınırları küçülür. 1990'lardan sonra Büyükdere'de yeni villalar, apartmanlar ve gecekondular hızla çoğalır.

1989 yılında Büyükdere sahilinden geçen kazıklı yol

öncelikle yalıları ve ardından eğlence yerlerini, gazino ve meyhaneleri olumsuz bir şekilde etkiler. Deniz kıyısında dizilmiş bulunan bütün yapılar denizden koparak, yolun diğer kısmında kalır. Zaman içinde sahildeki restoran ve meyhaneler kapanır.

Bizans ve Osmanlı dönemlerinde inşa edilen kamu ve sivil mimari eserleri ile Büyükdere hâlâ Boğaziçi'nin en güzel semtlerinden biridir. Bu yapıların başında edebiyatımıza da

konu olan yalılar gelir: Portakalyan Yalısı, Azaryan Yalısı, Sandalcıyan Yalısı, Uzunçarşılı Yalısı, Holden Yalısı...

Boğaziçi'nin en ünlü sefarethanelerinden ikisi olan Rusya Sefarethanesi ile İspanyol Sefarethanesi de Büyükdere'nin tarihi yapıları arasında yer alır. Büyükdere mahalle sınırları içinde bulunan ve ibadete açık olan cami ve kiliseler de Büyükdere'nin tarihi dokusunun öne çıkan unsurlarıdır.

Azaryan Yalısı

> Azaryan Yalısı

Bugün Sadberk Hanım Müzesi olarak hizmet veren yalı, 20. yüzyılın başında yanmış bir yapı üzerine tüccar Bedros Azaryan tarafından Mimar Andon Kazazyan'a yaptırılmıştır. Üç ana kat ve bir çatı katı olarak inşa edilen yalı, 400 metrekare bir taban üzerinde yükselir. Arkasında yer alan Rusya Yazlık Sefarethanesi'ne kadar uzanan yaklaşık 4 bin metrekarelik bir bahçe içindedir. Setler halinde uzanan bahçede çok sayıda ağaç bulunmaktadır. Orta Avrupa mimari tarzında inşa edilen yalı, ahşap kaplama dış cephesi ile dikkat çeker. 1950'de Koç ailesi tarafından satın alınan yalı, 1978'e kadar yazlık olarak kullanılır. 1980'de Sedat Hakkı Eldem'in restorasyon projesi ile Türkiye'nin ilk özel müzesi olan Sadberk Hanım Müzesi'ne dönüştürülür.

> Büyükdere Camii

Büyükdere'de III. Mustafa döneminde, sadrazam yardımcısı

Kara Mehmed Ağa tarafından 18. yüzyılın ikinci yarısından sonra yapılan Kara Mehmed Kethüda Camii, Büyükdere Camii olarak da bilinir. Avlusunda bir zamanlar küçük bir mektep bulunan Kara Mehmed Kethüda Camii, kare planlı, ahşap çatılı kâgır bir bina olarak inşa edilir. Küçük bir haziresi de bulunan cami daha sonraki yıllarda büyütülerek değişikliğe uğramıştır.

Büyükdere Camii

Aya Paraskevi Rum Ortodoks Kilisesi

Sürp Hırıpsımyants Ermeni Ortodoks Kilisesi

İtalyan Santa Maria Katolik Kilisesi

> Aya Paraskevi Rum Ortodoks Kilisesi

İlk inşa tarihi ve mimarı bilinmeyen Aya Paraskevi Rum Ortodoks Kilisesi, Azize Paraskevi'ye adanmıştır. Kilise, 1831 yılında doğu-batı ekseninde bazilikal formda, moloz taş ile büyük bir avlu içine yeniden inşa edilmiştir. Sade bir görünümü olan Aya Paraskevi Rum Ortodoks Kilisesi'nin büyük bir çan kulesi bulunmaktadır. 1958 yılında onarım görmüştür.

> Sürp Bogos Ermeni Katolik Kilisesi

İspanyol Sefarethanesi'nin yanında 1847 yılında darphane müdürü Boğos Amira Bilezikçyan tarafından yaptırılan ahşap kilise, 1885'de aynı arsa üzerine yeniden Mimar Krikor Hürmüzyan tarafından inşa edilmiştir. Neogotik üslup taşıyan kâgır bir yapı olan Sürp Bogos Ermeni Katolik Kilisesi ile birlikte rahipler için bir ev, bir okul ve dört ahşap ev de yapılmıştır. Ahşap evler, 19. yüzyılın sonunda yanınca, yerine üç katlı bir ev inşa edilmiştir.

> Sürp Hırıpsımyants Ermeni Ortodoks Kilisesi

Sürp Hırıpsımyants Kilisesi, 1848 yılında ilk kez ahşap bir kilise olarak ibadete açılmıştır. Kilise, 1886'da kâgır olarak yeniden inşa edilir. 1864 Depremi'nde hasar gören Sürp Hırıpsımyants Kilisesi, Abraham Paşa tarafından yeniden onarılır. 1866'da kilisenin arkasında Sırpots Hırıpsımyants Ermeni Okulu açılır. Kilisenin çan kulesi ise 1927'de yapılmıştır.

> İtalyan Santa Maria Katolik Kilisesi

Santa Maria Katolik Kilisesi, 1866 yılında ibadete açılmıştır. Neoklasik tarzda, iki katlı ve bazilikal planlı bir yapı olarak inşa edilen kilisenin papazevi, müstemilatı ve misafirhanesi bulunmaktadır. 1900'lerin başında gelen rahibeler tarafından aynı isimli bir okul da açılmıştır. İtalyan Santa Maria Katolik Kilisesi ve papazevi, 2007 yılında restore edilmiştir.

Cumhuriyet Mahallesi

» Sarıyer'in yeni mahallerinden biri olan Cumhuriyet Mahallesi; Kireçburnu, Tarabya, Derbent (Çamlıtepe) ve Çayırbaşı mahallerine komşudur. Bir gecekondulu mahallesi olarak kurulduğu yıllarda Özbir Evler ismini taşıyan mahallenin bir bölümü Kireçburnu'na bir bölümü de Tarabya'ya bağlanmıştır. 1984 yılında Sarıyer İlçesi'nin yeni mahallesi olan Cumhuriyet Mahallesi, göçlerle birlikte hızla gelişir.

Hacı Osman ve Kefeliköy yerleşim bölgelerinin bağlı olduğu Cumhuriyet Mahallesi'nin tarihi semti olan Kefeliköy, Bizans öncesinde "Dikaia Petra" (Adil Kaya) ismi ile anılır. Kefeliköy isminin kaynağı 1475 yılında Kırım'ın Osmanlı İmparatorluğu

tarafından fethedilmesinden sonra Kefe'den gelen göçmenlere dayanır. 1853 ile 1856 yılları arasında süregelen Kırım Savaşı sırasında gelen göçmenler de Kefeliköy'e yerleşirler.

Dalyanları ile ünlü Kefeliköy halkı uzun zaman balıkçılık ile geçinir. Sarıyer'in sayfiye yerleşimlerinden biri olan Kefeliköy'ün tarihi yapıları arasında yer alan Kaptan-ı Derya Uluç Hasan Paşa Mescidi, 16. yüzyıl sonunda inşa edilmiştir. Şeyhülislam Damatzade Abdülhayr Mehmet Efendi tarafından mescide bir minber yaptırılarak camiye dönüştürülen yapı, 1900'lerin başında yaşanan Büyük Sarıyer Seli'ne kapılarak denize sürüklenmiştir. Günümüze ulaşamayan tarihi

Dikranyan Efendi Yalısı

yapılardan bir diğeri de 19. yüzyılda açılan ve 1963'de bir yangında yok olan Kefeliköy Otelidir. Kefeliköy denilince ilk akla gelen ünlü Kumdöken Suyu da süregelen inşaatlar nedeniyle yok olmuştur.

Dikranyan Yalısı ve Bayçu Sahilhanesi, Kefeliköy'ün tarihi yapıları arasındadır.

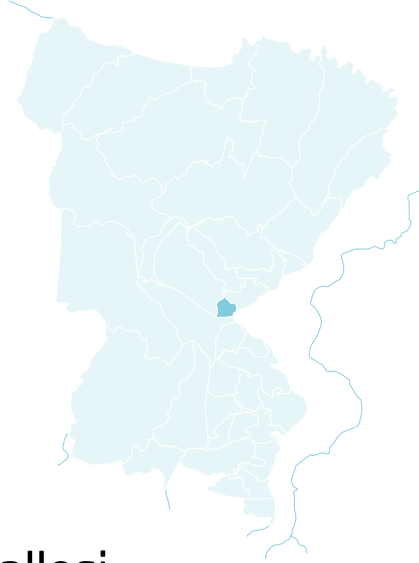
Cumhuriyet Mahallesi'nde 1975'de açılan ve 1993'de yeni binasına taşınan Fahrettin Aslan İlköğretim Okulu, 1975'de açılan ve 1980'de yeni binasına taşınan Cumhuriyet İlköğretim Okulu, 1991'de açılan ve 1996'da yeni binasına taşınan Cevat Koçak Ticaret Meslek Lisesi eğitim hizmeti vermektedir. Semtte, ibadethane olarak hizmet veren 1999'da açılan Cumhuriyet Mahallesi Merkez Camii, 2003'de açılan Medineli Hacı Osman Camii (Mekke Nur Camii) ve 2015'de açılan İmam Hüseyin Cemevi bulunmaktadır.

> Bayçu Sahilhanesi

Bayçu Sahilhanesi, 1882 yılında inşa edilmiştir. Bayçu Yalısı olarak da bilinen yapı, Boğaziçi yalıları arasında art nouveau üslubunun en güzel örneklerinden biri kabul edilir. 1932 yılında Abdurrahman Nafiz Bayçu'nun satın aldığı yalı ve müstemlatı uzun yıllar Bayçu ailesinin mülkiyetinde kalır. 1985'de TAÇ Vakfı tarafından restore edilen yalı, 1990'da satılır.

> Dikranyan Efendi Yalısı

Kefeliköy'de bulunan tarihi yalılardan biri olan Dikranyan Efendi Yalısı, 1895 yılında Mimar Raimondo D'Aranco tarafından inşa edilmiştir. Art nouveau tarzındaki yalı, bodrum, zemin kat, birinci kat ve çatı katından oluşmaktadır. Yüksekliği yaklaşık 11 metre olan yalı, bahçe içindedir. İlk sahibi Dikranyan Efendi olan yalı, 1969'da Mehmet Yörük tarafından satın alınır. Yalı, onarımlar sırasında değişikliklere uğramıştır.

Çayırbaşı Mahallesi

» Sarıyer'in tarihi mahallelerinden olan Çayırbaşı; Büyükdere, Kazım Karabekir Paşa ve PTT Evleri mahallerine komşudur. Çayırbaşı, Sarıyer Büyükdere Mahallesi sınırları içindeyken 1954'te mahalle olarak ayrılır. Bizans döneminde "Libadia" (Geniş çayırılık) ismi ile bilinen Çayırbaşı, Büyükdere koyunun dibinde bulunduğundan "Vatikalpos" (Derin Vadi) olarak da anılmıştır.

Bizans döneminden başlayarak küçük bir balıkçı köyü olarak bilinen Çayırbaşı, 1909'da açılan Büyükdere Nektar ve Bira Fabrikası ile sanayiyle tanışır. 1930 yılına dek faaliyetini sürdüren fabrika, İstinye Tersanesi'nden sonra Sarıyer'in ikinci büyük sanayi kuruluşu olur. 1930'da yerine açılan Tekel Kibrit Fabrikası ise 1988'e kadar üretimini sürdürür. Şimdi

Çayırbaşı Mahallesi sınırları içinde olmayan Büyükdere Fidanlığı ile Tekel Kibrit Fabrikası, Çayırbaşı'nın ekonomik hayatında önemli rol oynar. Semtte bulunan 11 tuğla atölyesi ve diğer küçük atölyeler 1955'de peş peşe kapanır. 1960'ların başından 1970'lere kadar üretim yapan Topser Tuğla Fabrikası ve iki tersane de faaliyetlerine son verir.

Çayırbaşı Mahallesi'nin ilk sakinleri Mübadele ile gelen Romanlardır. Uzun yıllar Çayırbaşı ile birlikte anılan Romanlar, şimdi mahallenin ortasında kalmış olan tek katlı binalarda yaşamaya devam ederler. 1950'lerde başlayan göçlerle nüfusu hızla artan Çayırbaşı'nda, Sarıyer'in diğer semtlerinde olduğu gibi önce gecekondular sonra da lüks villalar ve apartmanlar inşa edilir. Bir zamanlar

mesireleri ile ünlü olan Çayırbaşı'ndaki kaynak suları, kır gazinoları da zamanla yeni kurulan mahallelerin sınırları içinde kalır.

> Cezayirli Gazi Hasan Paşa Camii

Çayırbaşı Caddesi'nde bulunan Cezayirli Gazi Hasan Paşa Camii, Cerrah Mahmut Efendi Camii olarak da bilinir. Kaptanı Derya Kılıç Ali Paşa'nın doktoru Cerrah Mahmut Efendi tarafından 16. yüzyılda yaptırılan cami, 1781 yılında Kaptanı Derya Cezayirli Hasan Paşa tarafından onarılmış ve onun ismiyle anılmaya başlamıştır. Taş duvarlı, dört ahşap sütun üzerine yükselen ahşap çatılı ve tek minareli bir cami olarak inşa edilen yapı, zaman içinde geçirdiği onarımlarla özgünlüğünü yitirmiştir. Minarenin

yanında yer alan hazirede caminin banisi Cerrah Mahmut Efendi gömülüdür. Cezayirli Hasan Paşa, camiyi onarıırken bir de çeşme yaptırmıştır. Günümüzde çeşme yol seviyesinin altında kalmıştır.

Cezayirli Gazi Hasan Paşa Camii

Darüşşafaka Mahallesi

» Sarıyer İlçesi'nin yeni mahallelerinden biri olan Darüşşafaka; Maslak, Derbent (Çamlıtepe), Ferahevler, Poligon ve Pınar mahallelerine komşudur. 2003 yılında Derbent (Çamlıtepe) mahallesinden ayrılarak mahalle olarak tescil edilmiştir. İsmi mahalle sınırları içinde bulunan Darüşşafaka Lisesi'nden alan Darüşşafaka Mahallesi'nde genelde site, kooperatif evleri ve villalar inşa edilmiştir.

Mahalleye ismini veren Darüşşafaka Eğitim Kurumları, 1873 yılından bu yana eğitim vermektedir. Okul, 120 yıldır eğitime devam ettiği Fatih'teki tarihi binasından 1994 yılında Maslak'ta inşa edilen modern kampüse taşınmıştır.

Darüşşafaka'da bulunan İstanbul İzzet Baysal Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi, 1991 yılından itibaren

Darüşşafaka Okulları

Sarıyerlilerin hizmetindedir. Mahallenin diğer önemli kurumları arasında Acıbadem Maslak Hastanesi ve Darüşşafaka Spor Kompleksi bulunmaktadır. Mahallenin ünlü tarihi yapıları II. Mahmud döneminden başlayarak av ve dinlenme yeri olarak kullanılan Maslak Kasırları'dır.

> Maslak Kasırları

TBMM Milli Saraylar Daire Başkanlığı'na bağlı bir müze-saray olan Maslak Kasırları'nda ilk yapılaşma II. Mahmud döneminde (1808-1839) başlamıştır. Av ve

Maslak Kasırları

dinlenme yeri olarak kullanılan bölgede yapıların inşa tarihleri kesin olarak bilinmemektedir. Kasırların büyük bir bölümünün Sultan Abdülaziz döneminde inşa edildiği sanılmaktadır. II. Abdülhamid'in şehzadelik yıllarını geçirdiği Maslak Kasırları, küçük birer saray olarak inşa edilmiştir. Her biri farklı mimari üslupta inşa edilen, 170 bin metrekarelik arazinin ortasında yer alan Maslak Kasırları; Kasrı Hümayun, Mabeyn-i Hümayun, Çadır Köşkü, Paşalar Dairesi, Limonluk ve müştemilatlardan oluşmaktadır.

Maslak Kasırları, 1924'den sonra TBMM'ye devredilmiştir. 1986 yılında Milli Saraylar'a bağlı bir müze-saray olarak ziyarete açılan yapı, 2016'da restore edilmiştir.

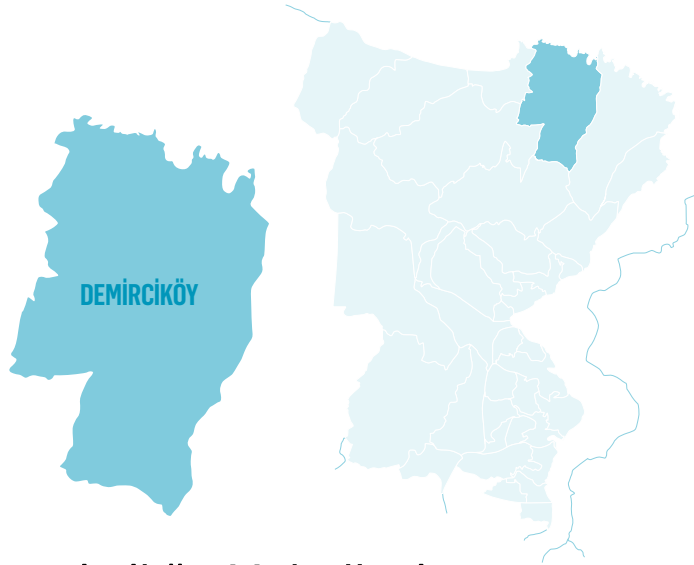

Kasrı Hümayun: II. Abdülhamid'in çalışma ve yatak odalarının bulunduğu iki katlı yapının tüm oda tavanları ile salon duvarları kalem işi ile bezenmiştir.

Mabeyn-i Hümayun: Kasırların resmi dairesi olarak kullanılan tek katlı bir yapıdır. Yapı, ortasında havuz bulunan, ender bitki ve ağaçların yer aldığı limonluk ile bağlantılıdır.

Çadır Köşkü: İki katlı, sekizgen planlı bir yapı olan köşkün balkon korkulukları ve çatı saçakları ahşap işçiliği ile dikkat çeker.

Paşalar Dairesi: Kasrı Hümayun'a paralel olarak tek katlı bir yapı olarak inşa edilmiştir. İçinde bir de hamam bulunmaktadır.

Demirciköy Mahallesi

» Sarıyer'in mahalle olan köylerinden Demirciköy; Rumelifeneri, Zekeriya köyü, Uskumruköy ve Kilyos mahallelerine komşudur. Demirciköy, Bizans döneminde Uzunya Deresi kenarında, deniz kıyısında yerleşimin olduğu bir köydür. Köy halkının demircilikle uğraşmasından dolayı "Demirci Köy" ismini almıştır. 17. yüzyılda Türk ailelerden bir kısmı o zaman sahilde bulunan köye, bir kısmı da ziraatla uğraştıklarından yukarıda bugün köyün bulunduğu yere yerleşirler. Rumların zamanla sahildeki köyü terk etmelerinden sonra orada yerleşmiş olan Türkler de yukarı köye taşınırlar.

Osmanlı döneminde Demirciköy, padişahların ve paşaların av sahalarından biri olur. Bu nedenle "Paşalar Köyü" olarak da anılan köy, özellikle Abraham Paşa ve Damat Mehmed Paşa'nın

kışları av, yazları da dinlenmek için gelmeleri ile ünlenir. Zaman içinde çiftlik özelliğini yitiren Bizlikçi Çiftliği, Büyükdere'de ikamet eden Fransız Alyon ailesinin piknik için Demirciköy'ü tercih etmeleri İstanbullu ziyaretçilerin çoğalmasında etkili olur.

Bizans ve Osmanlı döneminde inşa edilen tarihi yapılar zaman içinde yıkılır, yok olur. Bunlar içinde Bizans döneminden kalma hamam ve zindan, köy kilisesi, mezarlığı, Mehmed Paşa Konağı, Alyon Çeşmesi sayılabilir. 17. yüzyılda inşa edilen köy camii zaman içinde yenilenir. Günümüzdeki cami ise 1957 yılında yapılmıştır. Zaman içinde kaybolanlar arasında inşaatlar nedeniyle kuruyan Kadıibaba Suyu, Kumdöken Suyu da bulunmaktadır. Kaynak sularından olan Nefise Hanım Suyu, Çeşme Sokak'ta bulunan 1896 tarihli

Bizans döneminden beri yerleşimin olduğu köy, halkın demircilikle uğraşmasından dolayı bu ismi almıştır.

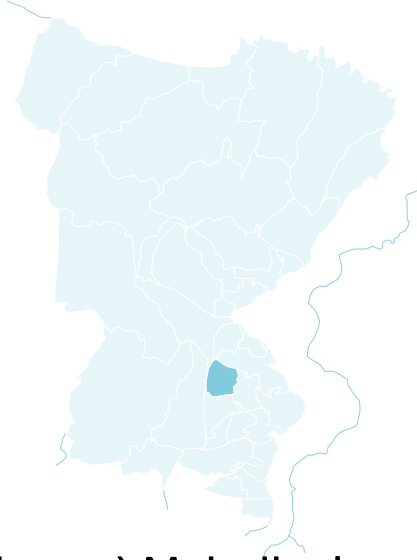
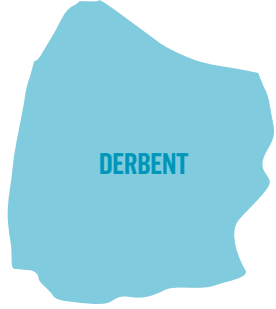
Nefise Hanım Çeşmesi

Nefise Hanım Çeşmesi'nde halen akmaktadır.

Demirciköy, 1980'lerden sonra başlayan yapılaşma ile büyümüş ve köy özelliklerini kaybetmiştir. Genellikle hayvancılıkla uğraşılan Demirciköy'de siteler ve villalar inşa edilmiştir. Orman

inde, plajı ve doğal güzellikleriyle rağbet gören Demirciköy, İstanbul'un sayfiye yerlerinden biri olmuştur. 2016 yılında açılan Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nün Demirciköy'den geçmesiyle ismi daha çok duyulan mahalle, büyümeye devam etmektedir.

Derbent (Çamlıtepe) Mahallesi

» İstinye vadisinin yamacında yer alan Derbent (Çamlıtepe); Tarabya, Ferahevler, Darüşşafaka ve Maslak mahallelerine komşudur. Mahalle, İstinye'ye bağlı bir yerleşim yeri olarak Derbent ismiyle 1937 yılında kurulur. İsmi Belgrad Ormanı'nda bulunan bentlerden alır. 1987 yılında mahalle statüsüne kavuşarak, mahallede bulunan çam ormanından dolayı Çamlıtepe ismi verilir. Çamlıtepe isminin yanı sıra hâlâ Derbent ismi de kullanılmaktadır.

Bir zamanlar Sarıyer'in sanayi merkezi olan İstinye'de bulunan taş ocakları, tersaneler ve fabrikalar bölgede bir gecekondu mahallesinin doğmasına neden olur. Derbent, 1930'larda Karadeniz'den, 1960'lardan sonra da Anadolu'dan göç alır. 1970'li yıllardan başlayarak gecekondulaşma ve nüfus hızla artar.

Yeşillikler içinde, sakin bir mahalle olan Çamlıtepe'de, Hacıosman Korusu'nun içinde bulunan Osmanlı döneminde jandarma karakolu olarak kullanılan yıkıntı halindeki yapı dışında tarihi yapı bulunmamaktadır.

Çamlıtepe'de 1974'de açılan ilkökulu, 1984'de yeni yapılan binaya taşınarak Hatemoğlu ilkökulu ismini alır. Hatemoğlu ilköğretim Okulu, 2007'de yeni inşa edilen ek binaları ile eğitime devam etmektedir. Mahalle de yeni yapılan Çamlıtepe Merkez, Ebubekir ve Aşağı Derbent Camii adlarını taşıyan üç cami yer alır.

1980'lerde kurulan kooperatifler, 2000'li yılların başında Çamlıtepe'de siteler inşa edilmeye başlanır. Siteler, villalar ile bir ya da iki katlı eski binaların bir arada yer aldığı Çamlıtepe mahallesinde kentsel dönüşüm projesi beklenmektedir.

Emirgan Mahallesi

» İstanbul'un en güzel semtlerinden biri olan Emirgan; Baltalimanı, Reşitpaşa ve İstinye mahallelerine komşudur. Bizans döneminde ormanlık bir bölge olan Emirgan, "Kyparodes" (Serviler) ismiyle bilinir. Osmanlı dönemine kadar servi ağaçlarının yer aldığı Emirgan'da yerleşim, Osmanlı döneminde, 16. yüzyılın ortalarında bölgenin Nişancı Feridun Bey'e başlanmasıyla başlar. Feridun Bey'in semte bir av ve bir yazlık köşk ile bahçeler yaptırmasıyla Feridun Bey Bahçeleri ismiyle anılır.

1635'te IV. Murad'ın Revan Kalesi'ni Osmanlılara direniş göstermeden teslim eden Emirgüneoğlu Tahmasb Kulu Han'a IV. Murad'ın Feridun Bey Bahçeleri'ni başlatmasıyla birlikte Emirgüne Bağçesi, "Mirgün Bağçesi" ismiyle daha

sonra da Mirgün olarak anılan semt zaman içinde Emirgan ismini alır.

I. Abdülhamid döneminde, 1780'lerde Emirgan'da arazi halka satılır. Cami, meydan çeşmesi, hamam ve dükkân gibi yapılar inşa edilen Emirgan, II. Selim döneminde devlet erkânının yerleştiği bir semt olarak öne çıkar. 19. yüzyılda, Abdülaziz döneminde Mısır Hıdivi İsmail Paşa, Emirgan'da aralarında yalı, köşk, okul, çeşme, hastane gibi çok sayıda yapı inşa ettirir.

Koru ve yalıların yanı sıra 20. yüzyılın başlarından itibaren meydandaki çınarlar altındaki kahveleri ile ünlü Emirgan, Cumhuriyet döneminde de ününü korumaya, İstanbulluların dinlenmek, eğlenmek için tercih ettiği bir semt olmaya devam eder.

Emirgan ile Boyacıköy birleştirilerek mahalleye 1933 yılında Uluköy ismi verilmişse de Emirgan ismi kullanılmamıştır. 1942'de ismi Mirgün olarak değiştirilen semt, 1951'de Yahya Kemal'in önerisiyle yeniden Emirgan ismini almıştır.

Emirgan, 1950'li yıllarda değişime uğrar. Yapılan Boğaz sahil yolu, Emirgan'dan geçirilir. Emirgan o yıllarda Sarıyer'in diğer mahalleleri gibi göç alır. Yalılar, köşkler, okullar yenilenir, binalar giderek çoğalır. Yeni yollar ile ulaşımın kolaylaşması Emirgan'ın gelişmesine etken olur.

1960'lardan sonra koru, çay bahçeleri, lokanta ve gazinoları ile Sarıyer'in en çok

ziyaret edilen mahallerinden biri olan, Bizans ve Osmanlı döneminde ormanlık alanlarını korumayı başaran Emirgan, Sarıyer'in diğer mahalleleri kadar olmasa da beton yapılaşma ile karşı karşıya kalır.

Emirgan'ın tarihi yapıları arasında Emirgan Camii, Emirgan Çeşmesi, Emirgan İskelesi, Şerifler Yalısı, Atlı Köşk ve Emirgan Korusu öne çıkar.

Günümüzde kapanmış olan 1905 tarihli Emirgan Rum Okulu ve Hıdiv İsmail Paşa tarafından yaptırılan iki okul; 1870 tarihli Emirgan İlköğretim Okulu ve 1867 tarihli Emirgan Ortaokulu (Özdemir Sabancı Emirgan Anadolu Lisesi) mahallenin tarihi okullarındandır.

Emirgan Hamid-i Evvel Camii

> Emirgan Camii

Emirgan İskelesi'nin karşısında yer alan Emirgan Hamid-i Evvel Camii, 1781 yılında I. Abdülhamid tarafından genç yaşta ölen Şehzade Mehmed ve onun annesi Hümaşah Kadın için yaptırılmıştır. Kare planlı, kesme taştan inşa edilen ahşap çatılı bir camidir. Tek şerefeli ve kâgir minaresi, iki katlı hünkâr kasrı bulunan Emirgan Camii, günümüze ulaşan meydan çeşmesi ile bugün mevcut olmayan hamam, fırın, değirmen gibi yapılarla birlikte inşa edilir. II. Mahmud'un 1838'de yeniden yaptırdığı camii; 1783'de yapılan meydan çeşmesi, 1844'te Abdülmecid tarafından yaptırılan muvakkit-hane ve Çınaraltı kahveleri ile çevrelenmiştir.

> Boyacıköy Surp Yerits Mangants Ermeni Kilisesi

Mısak Amira Misakyan tarafından, 1840 yılında ahşap olarak yaptırılmıştır. 1885'de haç planlı, taş ve tuğla karışımı alması

malzeme kullanılarak yeniden inşa edilen kâgir Boyacıköy Surp Yerits Mangants Ermeni Kilisesi lojman, mutfak ve mumhane binalarından oluşur. Kilisenin yanına aynı ismi taşıyan bir Ermeni Okulu da açılır. Mısak Amira aynı dönemde babası Bedros Amira Misakyan'ın anısına kilise için bir çeşme ve çeşmeye bağlı su haznesi de yaptırmıştır. 1984'de onarılan Surp Yerits Mangants Ermeni Kilisesi, 2004 yılında büyük bir restorasyon geçirmiştir.

> Panayia Evangelistria Rum Ortodoks Kilisesi

Panayia Evangelistria Rum Ortodoks Kilisesi, 1834'de inşa edilmiş ve zaman içinde harap olmuştur. 1925 yılında cemaati tarafından restore edilen kilise; bazilikal planlı, kâgir, çatısı kiremit örtülü, yalın üsluplu bir yapıdır. Çan kulesi yapılar topluluğunun sonunda bulunan Evangelistria Rum Ortodoks Kilisesi özgün yapısını büyük ölçüde korumaktadır.

Emirgan Meydan Çeşmesi

Emirgan İskelesi

> Emirgan Meydan Çeşmesi

Emirgan Meydanı'nda caminin önünde, Çınaraltı'nda sekiz cepheli, geniş saçaklı ve kubbeli bir meydan çeşmesidir. Emirgan Camii ile birlikte, 1793'te inşa edilen çeşme, I. Abdülhamid'in oğlu Şehzade Mehmed ve annesi Hümaşah Kadın ismiyle de anılır. Roko-ko üslubunda sade bezemelerle süslenen yapının dört yüzünde de çeşme bulunur. Günümüzde Kanlıkavak memba suyu ile beslenen çeşme, birkaç kez onarılmıştır.

> Emirgan İskelesi

Emirgan İskelesi, diğer Boğaz iskeleleri gibi 1851 yılında inşa edilmiştir. Şirket-i Hayriye vapurlarının seferlere başlamasıyla Emirgan Camii'nin önüne ahşap bir iskele yapılır. 1897'de onarılan iskele, 1900 yılında Şirket-i Hayriye'nin yeni bir iskele inşa etmesinden sonra yıkılır. Eski iskelenin güneyine yapılan yeni iskele Mirgün İskelesi olarak anılır. 1989'da sahil yolu yapılırken kapatılır. 2001 yılında beton kazıklar üzerine yeniden inşa edilen iskele yeniden hizmete girer.

> Emirgan Korusu

Yamaçlardan tepeye kadar uzanan koru, Bizans döneminde başlayarak ormanlık bir alan olarak varlığını korumuştur. Osmanlı döneminde Feridun Bey Bahçesi olarak anılan koru, 19. yüzyılda Mısır Hıdivi İsmail Paşa'ya bağışlanmıştır. Koruluğa üç köşk ve bir de park yaptırılmıştır. Emirgan korusu, 1943'de İstanbul Belediyesi'nce satın alınarak halka açılmıştır.

Koru içinde aralarında çam, servi, ıhlamur, erik, şeftali gibi

ağaçlar bulunan yaklaşık 120 ağacın yanı sıra iki de gölet bulunmaktadır. Emirgan korusu girişinde Lale Müzesi yer almaktadır. Koruda bulunan üç köşk, Sarı Köşk, Pembe Köşk ve Beyaz Köşk 1878'de inşa edilir. 1979 ile 1983 yılları arasında Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu (Turing) tarafından onarılan köşkler, 1997'de İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından restore edildikten sonra restoran, kafeterya olarak hizmet vermeye başlar.

Şerifler Yalısı

Şerifler Yalısı

Atlı Köşk

> Şerifler Yalısı

Rumeli yakasının en eski yalılarından biri olan Şerifler Yalısı, Osmanlı Barok dönemi özelliklerini taşır. Günümüzde Şerifler Yalısı olarak bilinen yapı, ilk sahibi Hazine-i Hümayun Başyazıcısı Fevzi Beyzade Mehmet Bey tarafından 1782 yılında ahşap olarak inşa ettirilmiştir. 1850-1860 yılları arasında yeniden inşa edilen yalı, Mekke Şerifi Abdullah Paşa tarafından satın alınır. Şerifler Yalısı olarak anılmaya başlayan yapının harem dairesi, 1940'larda sahil yolu yapımı sırasında yıkılmış, yalının denizle bağlantısı kesilmiştir. Son olarak 1971 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından satın alınarak, restore edilir. İç duvarlarında ve tavanındaki bezemelerle dikkat çeken yalı, günümüzde Tarihi Kentler Birliği ve ÇEKÜL Vakfı tarafından kullanılmaktadır.

> Atlı Köşk

Emirgan sahil yolunda bulunan Sakıp Sabancı Müzesi Atlı Köşk yerinde 19. yüzyılda Mısır Hıdivi İsmail Paşa'nın yalısı yer alırdı. Günümüzdeki yapı, İsmail Paşa'nın torunu Mehmed Ali İhsan Bey tarafından 1925'de İtalyan mimar Edouard De Nari'ye yaptırılmıştır. 1951'de Hacı Ömer Sabancı tarafından satın alınan köşk, aynı yıl bahçesine yerleştirilen Fransız heykeltıraş Louis Doumas'ın 1864 yapımı at heykelinden ötürü Atlı Köşk olarak anılmaya başlar. 1966'dan sonra Sakıp Sabancı tarafından konut olarak kullanılan köşk, 2002 yılında içindeki koleksiyon ve eşyalar ile Sakıp Sabancı Müzesi olarak ziyarete açılır. Müze uluslararası sergilere de ev sahipliği yapmaktadır.

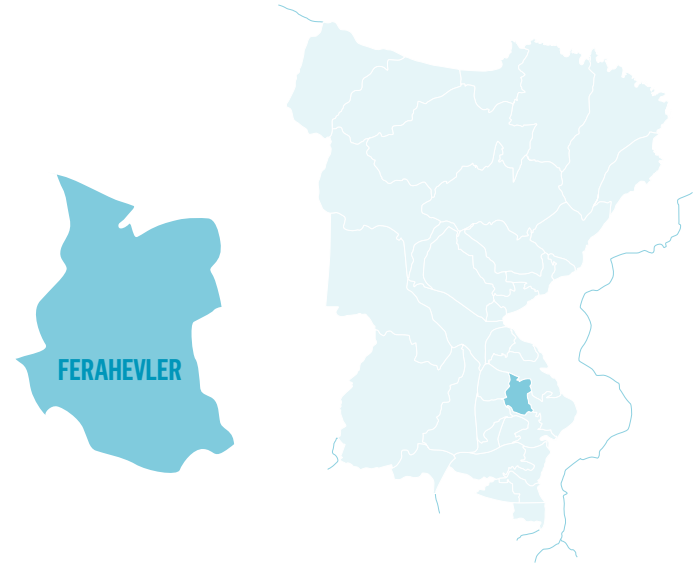
Fatih Sultan Mehmet Mahallesi

» Sarıyer'in yeni mahallelerinden biri olan Fatih Sultan Mehmet Mahallesi; Reşitpaşa, Baltalimanı, Rumelihisarı mahalleleri ile Beşiktaş İlçesi'ne komşudur. Mahalle, halk arasında, Büyük Armutlu ve Küçük Armutlu olarak bilinir. TEM otoyolu kenarında yer alan mahallenin otoyola yakın bölümü Büyük Armutlu, uzakta kalan bölümü ise Küçük Armutlu olarak anılır.

Rumelihisarı Mahallesi'ne bağlı iken iki ayrı mahalle olarak 1994 yılında Rumelihisarı Mahallesi'nden ayrılan Fatih Sultan Mehmet Mahallesi, Baltalimanı ve Rumelihisarı'nın sirtlarında yer alır. Sarıyer'in son gecekondulaşan mahallerinden biri olan Fatih Sultan Mehmet Mahallesi'nde ilk yerleşim 1950'lerde başlar. 1980 yılından sonra gecekondular hızla çoğalır. Mahalle, Anadolu ve Karadeniz'den

göç alır.

Geçmişte bahçeciliğin yoğun yapıldığı bir mahalle olan Fatih Sultan Mehmet Mahallesi'nin bir kısmı kalkerli bir yapıya sahip olduğundan uzun yıllar taş ocakları faaliyetlerini sürdürür. 1988 yılında hizmete açılan Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'nün inşası sırasında bu taş ocakları kapatılır. Fatih Sultan Mehmet Mahallesi, kentsel dönüşüm projesi kapsamındaki mahalleler arasındadır.

Ferahevler Mahallesi

» Tarabya'ya bağlı iken sonradan mahalle olan Ferahevler; Tarabya, Derbent (Çamlitepe), Darüşşafaka, İstinye ve Yeniköy mahallelerine komşudur.

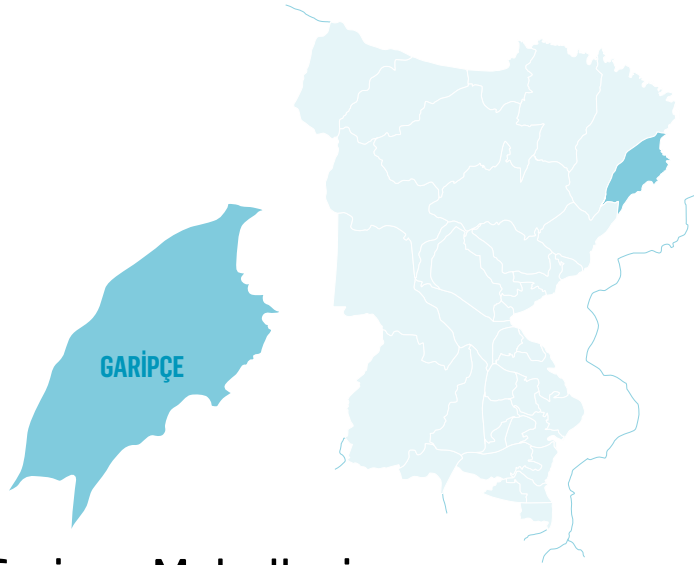
1984'de mahalle olan Ferahevler uzun yıllar gecekondular mahallesi olarak bilindi. 1960'ların başından itibaren gecekonduların inşa edilmeye başladığı Ferahevler Mahallesi, özellikle 1970 ile 1980 yılları arasında göç alarak büyüdü. Mahalleye Karadeniz ve Anadolu'dan gelenlerin inşa ettikleri gecekondular giderek çoğalarak Fatih Ormanı'na kadar uzandı.

1990'lardan sonra gecekonduların yanı sıra villaların, sitelerin de inşa edilmeye başladığı

Ferahevler'de 1991'de Metin Oktay Spor Tesisleri açılır. Mahalle, 2011'de Sarıyer Kaymakamlığı muhtarlık dahil birçok müdürlüğün bulunduğu yeni binasına taşınmasıyla hareketlenir. 2017 yılında da 10 bin metrekarelik bir alana inşa edilen Şehit Üsteğmen Uğur Taşçı Parkı ve Spor Kompleksi hizmet vermeye başlar.

Kentsel dönüşüm projesinin uygulanmaya başlandığı Ferahevler'de yapılar yenilenmeye devam etmektedir.

Garipçe Mahallesi

» Sarıyer'in en küçük köyü olan Garipçe; Rumelifeneri ve Rumeli-kavağı mahallelerine komşudur. Küçük bir koyda, kayalıklar üzerine kurulmuş, denize kıyısı olan Garipçe'nin tarihi Bizans dönemine kadar uzanır. Köyün ismi, Osmanlıca "yakın" anlamına gelen "karf̄b" sözcüğünden gelmektedir. 2012 yılında diğer Sarıyer köyleri gibi Garipçe de mahalle olarak tescil edilmiştir.

Garipçe, mitolojide antik çağda kayalık bir bölgede olması, yüksek kayalıklarda kartal ve akbabalara yaşaması sebebiyle "Gyropolis" yani "Akbabalar Şehri" olarak geçer. Homeros, Trakya Kralı Phieneus'un sarayının köyde olması nedeniyle ünlenen Garipçe köyünün isminin "Kharybdis" olduğunu yazar.

Köy, küçük bir koy ve vadiye kurulmuştur. Üst tarafı ormanlık olan köy, Garipçeburnu, Papaz-

burnu, Bağlaraltı ile Büyük Liman yakınında "Gürleyen Kayalar" ya da diğer ismiyle "Ağlayan Kayalar", Hamsili Limanı ve Büyük Liman Burnu kayalıkları köyü çevreler.

Garipçe'nin ilk nüfusunu 1770 ile 1775 yılları arasında inşa edilen Garipçe Kalesi askerleri ve aileleri oluşturur. 1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı sırasında Karadeniz'den göçenler ile nüfusu büyüyen Garipçe köyü, Sarıyer'in hâlâ balıkçılık yapılan birkaç köyünden biridir.

Köyün girişinde bulunan cami, 1945-1947 yılları arasında inşa edilmiş, 1974 ve 2003 yıllarında onarım görmüştür. Köyün tarihi cami olan Kale Cami ise 1925 yılında yıkılmıştır. Garipçe'nin Bizans ve Osmanlı dönemlerinden kalma tarihi yapıları arasında en bilineni Garipçe Kalesi ve Gözetleme Kulesi'dir. Hamam ve kilise kalıntılarının bulunduğu Büyük Liman, Bizans döneminde yerleşim bölgesidir. Osmanlı döneminde inşa edilen tersaneden günümüze kalan bir yapı bulunmamaktadır. Garipçe'de ki tarihi yapılar arasında çeşmeler de bulunmaktadır. Büyük Liman'da Kaptan-ı Derya Cezayirli Hasan Paşa tarafından 1874'de yaptırılan Hasan Paşa Çeşmesi, 1908 tarihli Soğuksu Çeşmesi ve 1910 tarihli Hacı'nın Suyu Çeşmesi bu yapılardan bazılarıdır. Topçuoğlu Yalısı da Garipçe'nin tarihi yapılarından.

2016 yılında açılan Yavuz Sultan Selim Köprüsü ayağı, Garipçe Mahallesi'nin güneyindeki Garipçe Burnu'nda yer almaktadır.

> Garipçe Kalesi

Bizans ve Osmanlı dönemlerinden 19. yüzyıl sonuna savun-

ma amaçlı kullanılan Garipçe Kalesi, antik çağda "Lykion Limen" (Lykialıların Limanı) ismiyle anılan Hamsili Limanı'nın kayalıkları üzerine inşa edilmiştir. Rumeli yakasında Kilyos ve Rumelifeneri kalelerinden sonra üçüncü kale olan Garipçe Kalesi, III. Mustafa tarafından Macar asıllı Fransız mimar Baron François de Tott'a yapılmıştır. Boğaz'ı denetlemek amacıyla 1770 ile 1775 yılları arasında yığma taş ve tuğla malzemeden inşa edilmiştir. Küçük boyutlu, beşik kemerli gözetleme pencereleri bulunan kale, zaman içinde hasar görmüştür. Garipçe Kalesi'nin tam karşısında Anadolu yakasında, Poyrazburnu'ndaki Poyraz Kalesi'nin benzeridir.

> Gözetleme Kulesi

Garipçe köyünde kalenin yanı sıra bir de kule bulunmaktadır. Geçmişi hakkında bilgi bulunmayan kule, köyün en yüksek noktasına gözetleme kulesi olarak inşa edilmiştir. Kulenin bir diğer ismi de Kaptan Paşa'dır. Bu kule Sultan III. Mustafa döneminde Kaptan-ı Derya Cezayirli Hasan Paşa tarafından 1778 yılında yaptırılmıştır. Tarihi kule, Garipçe Kalesi'nden daha iyi durumdadır.

Gümüşdere Mahallesi

» Sarıyer'in tarihi köylerinden biri olan Gümüşdere Mahallesi; Kilyos, Uskumruköy, Bahçeköy Merkez ve Kısırkaya mahallelerine komşudur. Bizans ve Osmanlı dönemlerinde "Domuzdere" ya da "Domuzköy" olarak bilinen köy, ismini Istranca Dağları'nın kuzey eteklerinden doğan, Kilyos ile Kısırkaya arasından Karadeniz'e dökülen Domuzdere'den alır. Cumhuriyet döneminde, 1924'de mübadeleden sonra köyün ismi "Gümüşdere" olarak değiştirilir. Bir zamanlar bölgede işletilen sonra terk edilen gümüş madeninden dolayı Gümüşdere olarak anılan köy, 2012 yılında Sarıyer'in diğer köyleri ile birlikte Sarıyer İlçesi'nin bir mahallesi olmuştur.

Eski bir Rum köyü olan Domuzdere, 1924 yılında Yunanistan ile Türkiye arasında gerçek-

leşen mübadelede boşalır. Köye Yunanistan'ın Selanik şehrinde gelen Türkler yerleştirilir. Sarıyer'in diğer köylerine de yerleşen mübadiller, köye Gümüşdere ismini verirler. Daha sonra 1954 yılında muhacir aileler de köyde yaşamaya başlarlar.

Gümüşdere halkı, kuruluştan beri bahçecilikle uğraşır. Geçmişte üzüm bağları ve şarapları ile tanınan köy, mübadeleden sonra sebzeleri ile ünlenir. Mevsim sebzelerinin yetiştirildiği bahçeler, seralar Gümüşdere Mahallesi ekonomisinin temelini oluşturur.

Gümüşdere'de Rumlardan kalan bir kilise dışında tarihi yapı bulunmamaktadır. Ne zaman ve kim tarafından yapıldığı bilinmeyen kilise, mübadeleden sonra bir süre cami, daha sonrada köy deposu olarak kullanılmıştır.

Gümüşdere Mahallesi doğal

Rumlardan kalan tarihi kilise

Sebzeye bahçeleri

güzelliklerinin yanı sıra kumu ve temiz suyu ile bilinen Karadeniz kıyısındaki plajları ile de bilinir. Gümüşdere Plajı, Boğaziçi Üniversitesi'nin Burç Plajı, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nin Baykuş Plajı İstanbulluların rağbet ettikleri plajlardır.

Gümüşdere Mahallesi'nin 1926 yılında ahşap bir binada

eğitime başlayan ilkokul, 1953 ve 1975 yıllarında yapılan yeni binalarda Gümüşdere İlköğretim Okulu ismiyle ilkokul ve ortaokul olarak eğitime devam etmektedir. Mahallede bulunan bir başka okul ise 1993 yılında açılan İstanbul Adile Sadullah Mermerci Polis Meslek Yüksek Okulu'dur.

Huzur Mahallesi

» Sarıyer'e yeni katılan mahallelerden biri olan Huzur Mahallesi; Ayazağa, Maslak mahalleleri ile Beşiktaş ve Kâğıthane ilçelerine komşudur. Mahalle, 2012 yılında Şişli İlçesi'ne bağlı Ayazağa ve Maslak mahalleleriyle birlikte Sarıyer İlçesi'ne bağlanmıştır.

Maslak ve Ayazağa köyleri, 1930 ile 1954 yılları arasında Sarıyer İlçesi'ne bağlı iken 1954 yılında kurulan Şişli İlçesi'ne dâhil edilmiştir. Ayazağa, 1960'lara kadar mandıra ve sebze bahçeleri ile bilinirken daha sonra gecekonduların çoğalması, sanayinin bölgeye gelmesiyle birlikte büyür. 1989 yılına kadar Ayazağa'ya bağlı bir mahalle olan Huzur Mahallesi'nde yerleşim 1954'den sonra başlar. Osmanlı döneminde Ayazağa köyüne ait bir

mera olarak kullanılan arazide, 1970'lerin başından itibaren de gecekondular yükselir.

1985 yılında TEM otoyolu mahalleyi ikiye bölerken bazı gecekondular da istimplâk edilir. Sonraki yıllarda sitelerin, işyerlerinin inşa edildiği Huzur Mahallesi, 1989'da bağlı olduğu Ayazağa Muhtarlığı'ndan ayrılarak Huzur Mahallesi ismini alır. Yeni siteler, apartmanlar, iş merkezleri ile mahalle, büyüme devam etmektedir. Ayazağa yolunun iki yanında uzanan geniş arazi askeri bölge olup, III. Kolordu Komutanlığı da Huzur Mahallesi sınırları içindedir.

Huzur Mahallesi'nde 2011 yılında açılan, futbol karşılaşmalarının, Galatasaray'ın iç saha maçlarının yapıldığı Türk Telekom Arena Stadyumu, çeşitli etkinliklere de ev sahipliği yapmaktadır.

İstinye Mahallesi

» Boğaziçi ve Sarıyer'in en eski yerleşim bölgelerinden biri olan İstinye; Emirgan, Reşitpaşa, Poligon, Darüşşafaka, Ferahevler ve Yeniköy mahallelerine komşudur. Tarihi antik çağa kadar uzanan İstinye'nin o dönemde ismi "Sosthenion" olarak geçer. "Leosthenion" ismi ile de anılan semt, Bizans döneminde "Stenos" ve "Stenia" ismini alır. Osmanlı döneminde de aynı isimle anılmaya devam eder. Zaman içinde "İstinya" ve nihayet "İstinye" ismini alır.

Yunan mitolojisine göre antik çağda Bembriklerin kralı Amikos'u yenen Argonotlar, İstinye'ye bir tapınak ve adak yeri inşa ederler. Bizans döneminde de Büyük Konstantin, tapınağın yerine Mikail adına bir kilise yaptırır. Bizans imparatoru Romanos Lekapenos'un yaptırdığı saray, 921 yılında Bulgarlar tarafından

tahrip edilir. 942 yılında Kazakların akınlarıyla karşı karşıya kalan İstinye'de çok sayıda yapı yok edilir.

Boğaziçi'nin Rumeli yakasındaki yer alan derin ve korunaklı olan, donanmalara üs, gemilere tersane ve kalafat yeri olan İstinye Koyu, Bizans ve Osmanlı dönemlerinde kullanılır. Bizans döneminde küçük bir Boğaz köyü olan İstinye, Osmanlı döneminde de bu özelliğini korur. İstinye, 16. yüzyılın ortalarında II. Bayezid'in torunu Neslişah Sultan'ın burada bir mahalle kurdurması ve bir mescit yaptırmasıyla gelişmeye başlar. Evliya Çelebi, 17. yüzyılda ki İstinye'yi şu satırlarla anlatır: "Bin adet gemi alır büyük limanın batı tarafında bin haneli Rum ve Müslüman evleri karışık kasabadır. Üç camii, yedi mescidi, bir hamamı ve yirmi adet dükkânları vardır, ancak han, medrese

ve imaret yoktur, lakin bağ ve bahçesi çoktur. Fakirlerinin çoğu bağcılardır ve limanda balık avlayıp geçinirler."

18. yüzyıldan itibaren sahil boyunca yalı ve konakların inşa edildiği İstinye, "Küçük Haliç" olarak anılan İstinye Koyu'na tersanenin yapımı ile büyür. 1856'da tersane için ruhsatı verilen ve 1912'de açılan İstinye Tersanesi ile semte yeni yerleşimler başlar. Osmanlı döneminde açılan kireç ve taş ocaklarının yanı sıra 1954'de açılan Türkay Kibrit Fabrikası, Kavel Kablo Fabrikası ve ardından açılan diğer fabrikalar İstinye'de sanayinin gelişmesine neden olur. 1955'de İstinye Vadisi, sanayi alanı olarak açıldıktan sonra yapılaşma da hızlanır. 1957'de sahil yolunun yapımına başlanması ile Tersane'nin karşısındaki yamaçlarda gecekondulaşma başlar. 1990'lardan sonra tersanenin kapanması ve sanayi yapılarının yer değiştirmesinden ardından bölge konut inşaatlarına açılır. Bölgeye açılan alışveriş merkezleri ve

büyük iş yerleri ile İstinye, Boğaziçi'nin canlı iş merkezlerinden biri olur.

Osmanlı dönemine kadar yerli halkı Rumlardan oluşan İstinye, Müslümanların semte yerleşmesiyle büyür. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında Karadeniz'den göç alan İstinye'ye 1912'de yaşanan Balkan Savaşı sırasında da göç olur. İstinye'nin nüfusu, özellikle 2000'li yıllardan başlanarak yeni inşa edilen site ve binalarla hızla çoğalmıştır.

Tarihi yapılar açısından zengin bir mirasa sahip olan İstinye'de; Neslişah Sultan Camii, Kürkcübaşı Camii, Mahmut Çavuş Camii, Taksiarhon Rum Ortodoks Kilisesi, İstinye Hamamı, I. Abdülhamit Çeşmesi, Ahmet Şemsettin Efendi Çeşmesi, İstinye İskele Çeşmesi, Rizeli Hacı Bayram Kaptan Çeşmesi, İstinye Tersanesi, İstinye İskelesi, Faik Bey Yalısı, Rezaizade Yalısı, Müşir Fuat Paşa Yalısı ve Aslanlı Köşk bu yapılar arasında öne çıkanlardır.

Tarihi içinde bağ ve bahçeleri ile bilinen İstinye; bostanları ve Osmanlı çileği ile ünlüdür. İstinye'nin girişinde iki anıt çınar ağacı bulunmaktadır. 1952'de kurulan İstinye Sağlık Ocağı, 1967'de İstinye Devlet Hastanesi olarak hizmet vermeye başlamıştır.

1993'te kurulan Koç Üniversitesi, 2001'de İstinye'deki yeni binasına taşınan ABD Başkonsolosluğu ve 2007'de açılan İstinyePark alışveriş merkezi semte hareketlilik kazandırmıştır. İmara açılan yeni alanlara site ve blok apartmanların inşa edildiği İstinye, Sarıyer İlçesi'nin en kalabalık mahallelerinden biri olmuştur.

> Neslişah Sultan Camii

İstinye'deki tarihi eserlerden biri olan Neslişah Sultan Camii, 1540 yılında II. Bayezid'in torunu Neslişah Sultan tarafından yaptırılmıştır. Mektep, çeşme, şadırvanın bulunduğu küçük bir külliye'nin parçası olan cami için bir de vakıf kurulmuştur. Neslişah Sultan'ın da mezarının bulunduğu hazirede sadece kadınlar gömülüdür. Minaresi kısmen taş ve tuğladan inşa edilen cami, 1957 yılında sahil yolunun yapımı sırasında yıkılıp, yeniden inşa edilmiştir. Zaman içinde birçok defa onarım gören cami 2013 yılında yenilenmiştir. Tek şerefeli minaresi bulunan, duvarları kâgır, çatısı ahşap olan caminin vakfiye kitabesi son cemaat yerinde yer almaktadır.

Neslişah Sultan Camii

Tarihi yapıları ile tanınan İstinye; bir zamanlar bahçeleri, bostanları ve Osmanlı çileği ile ünlüydü.

> Kürkçübaşı Camii:

Kanuni Sultan Süleyman'ın kürkçübaşı olan Kürkçübaşı Ahmet Bey tarafından 16. yüzyılda yaptırılan cami, tarihi içinde çok sayıda onarım görmüş ve yeniden inşa edilmiş, özgün yapısını yitirmiştir. Duvarları kâgır, çatısı ahşap bir yapı olan Kürkçübaşı Camii, 1974'de onarılmış ve girişine ek bir bina inşa edilmiştir.

> Mahmut Çavuş Camii

İstinye'de sahil yolu üzerinde bulunan Mahmut Çavuş Camii'nin inşa tarihi bilinmemektedir. Banisi Mahmut Çavuş olup, kâgır bodrum kat üzerine ahşap bir mescit olarak yapılmıştır. Ön kısmından sahil yolu geçen mescit, zamanla harap olmuştur. 1930'lu yıllarda bir dönem üç sınıflı okul olarak kullanılmıştır. 1974 yılında yeniden inşa edilip, cami olarak ibadete açılan Mahmut Çavuş Camii, 2004'de onarılmıştır.

> Taksiarhon Rum Ortodoks Kilisesi

İstinye Caddesi üzerindeki kilisenin tarihi Bizans İmparatoru I. Konstantin'in 337'de Argonautlar tarafından yapılan tapınağın yerine inşa ettirdiği iki meleğin ismini taşıyan "Taksiarhon Mihail ve Gavril Kilise"sine kadar uzanır. Tarihi içinde harap olup, yeniden yaptırılan kilise, en son olarak Rus gemiciler tarafından 1820 yılında inşa edilmeye başlanmış, 1938'de tamamlanmıştır. Taksiarhon Rum Ortodoks Kilisesi'nin ayazması bulunmaktadır.

İstinye Hamamı

> İstinye Hamamı

Neslişah Sultan Camii karşısında bulunan İstinye Hamamı, "Neslişah Sultan Hamamı" olarak da bilinir. Gazi Ali Paşa tarafından 1460 yılında yaptırıldığı tahmin edilmektedir. Hamam önce kadınlar ve erkekler bölümleri olan çifte hamam olarak inşa edilmiş, kadınlar bölümü ise bir süre sonra yıktırılmıştır. Zaman içinde hasar gören hamam, yapılan onarım ve eklerle kısmen özgünlüğünü yitirmiştir. 13 kurnalı, iki halveti bulunan hamamın göbek taşı kare biçimlidir.

> I. Abdülhamit Çeşmesi

Neslişah Sultan Camii'nin avlu kapısında yer alan Abdülhamit Çeşmesi, I. Abdülhamid tarafından 1782 yılında yaptırılmış bir duvar çeşmesidir. Teknesi sağlam olan çeşmenin dört satırlık kitabesi bulunmaktadır.

Ahmet Şemsettin Efendi Çeşmesi

> Ahmet Şemsettin Efendi Çeşmesi

Ahmet Şemsettin Efendi Çeşmesi, İstinye'de çarşı ortasında bulunan bir meydan çeşmesidir. Banisi bilinmeyen çeşmenin isminden dolayı Ahmet Şemsettin Efendi tarafından yaptırıldığı sanılmaktadır. Günümüze ulaşan yapı, 1922 yılında inşa edilmiştir. Dört cepheli ve üstü çatı örtülü çeşmenin ayna taşları mermer olup, dört yüzünde de birer satır kitabe yer almaktadır. 2008 yılında Sarıyer Belediyesi tarafından yenilenmiştir.

> İstinye İskele Çeşmesi

İstinye'de 1958 yılında mezarlığın duvarından taşları numaralanarak sökülüp ve İstinye İskelesi karşısına yerleştirilen İstinye İskele Çeşmesi'nin banisi bilinmemektedir. 1908'de yaptırılan çeşme, tek yüzlü bir meydan çeşmesidir. Mermerden, üstü oymalı saçaklı, kubbeli bir çeşme olan İstinye İskele Çeşmesi'nin ayna taşı karmotiflerle bezenmiştir.

> İstinye Tersanesi

Yüz yıla yakın bir süre hizmet veren İstinye Tersanesi, Osmanlı döneminde de tersane ve kalafat yeri olarak kullanılır. Haliç tersanelerinin yetersiz kalması, gemi inşası, onarım ve bakımı için yeni bir tersane kurulması için çalışmalar, 1856 yılında Zaptıye Müşiri Fuat Paşa'nın sahip olduğu arsaya tersane yapımı için ruhsat verilmesiyle başlar. İstinye Tersanesi, 1911 yılında Fransız şirketi Saint Nazaire tarafından "Boğaziçi İstinye Havuz ve Tezgâhları" ismi ile kurulur. 1912'de hizmete giren tersane, 1938'de devletleştirilerek Denizbank'a devredildi. Onarım ve bakım hizmetlerinin yanında

1950'lerden itibaren gemi inşasının da yapıldığı İstinye Tersanesi, 1991 yılında kapatılmıştır. Günümüzde sosyal ve kültürel etkinliklerin düzenlendiği bir alan olarak kullanılmaktadır.

> İstinye İskelesi

İstinye iskelesi, 1851 yılında Karakolhane'nin önüne inşa edilir. Zaman içinde harap olan iskele yıktırılarak yenisi yapılır. 1898 yılında hizmete giren İstinye İskelesi, 1960'lı yıllarda başlayan arabalı vapur seferleri, 1973'de Boğaziçi Köprüsü açıldıktan bir süre sonra kaldırılmıştır. İstinye Tersanesi'nin kapanması, yolcu sayısının azalması sonucunda iskele de hizmet dışı kalmıştır.

Pakize Hanım Yalısı

Müşir Fuat Paşa Yalısı

> Müşir Fuat Paşa Yalısı

Müşir Fuat Paşa Yalısı olarak bilinen yapı, 1870'li yılların başında İran Büyükelçisi Muhsin Han tarafından yaptırılmıştır. Yalının sahipleri sırasıyla Billûrf Mehmet Efendi, Şerif Hüseyin ve son olarak Müşir Fuat Paşa olur. Neoklasik üslupta kâgir, giriş katı üzerine iki katlı simetrik bir yapı olarak inşa edilen

Recaizade Mahmut Ekrem Yalısı

Servet-i Fünun edebiyatının doğuşuna ev sahipliği yapan Recaizade Mahmut Ekrem Yalısı, birkaç kez el değiştirmiştir.

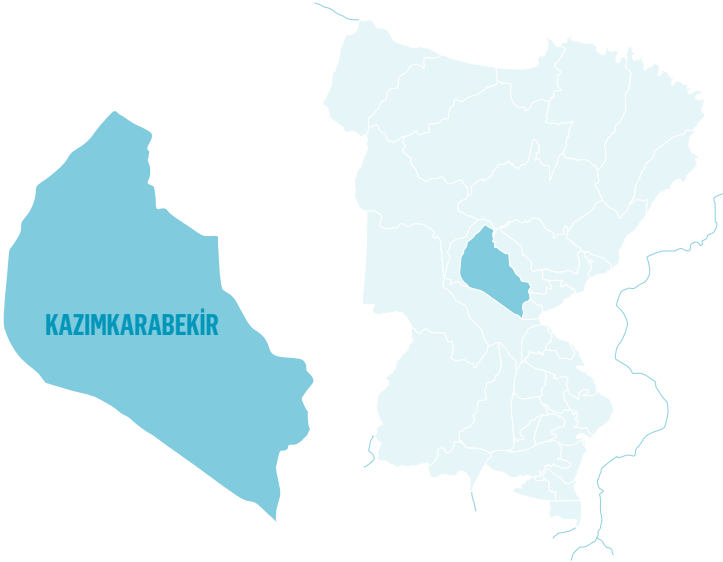
Müşir Fuat Paşa Yalısı, 1940'lı yıllarda Deniz Yolları'na satılır. 1950'lerde İstinye Tersanesi'nin deposu olarak kullanıldığı dönemde harem bölümü yıkılan ve giriş katı değişikliğe uğrayan yalı, 1999 yılından itibaren Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Uluslararası Daimi Sekreteryası (BSEC) tarafından kullanılmaktadır.

> Faik Bey Yalısı

İstinye Köybaşı Caddesi'nde bulunan Faik Bey Yalısı, sonraki sahibinin ismiyle Pakize Hanım Yalısı olarak anılır. 19. yüzyılın sonlarında kimin tarafından inşa edildiği bilinmeyen yalı, Gümüşhane Mutasarrıfı Faik Bey tarafından satın alınır. Yalı, kâgir giriş katı üzerine üç ahşap katlı bir yapı olarak yapılmıştır. 1980 yılında üç katlı, altı dairesel bir apartman olarak yeniden inşa edilmiştir.

> Recaizade Mahmut Ekrem Yalısı

İstinye'de Yeniköy Köybaşı Caddesi başında bulunan Recaizade Mahmut Ekrem Yalısı, Beykoz Şişe Fabrikası'nda ustabaşı olan M. Pigeon tarafından inşa edilmiştir. Edebiyatımızın ünlü ismi Recaizade Mahmut Ekrem Bey'in satın aldığı yalı, üç ayrı binadan; iki katlı, balkonlu selamlık binası, üç katlı harem binası, iki kat ve çatı katı bulunan müstemilat binasından oluşur. Servet-i Fünun edebiyatının doğuşuna ev sahipliği yapan yalı, birkaç kez el değiştirmiştir.

Kazımkarabekir Mahallesi

» Sarıyer'in yeni kurulan mahallerinden biri olan Kazımkarabekir; Bahçeköy Yeni Mahalle, PTT Evleri, Çayırbaşı, Büyükdere ve Kocataş mahallelerine komşudur. Mahalle, Çayırbaşı ve Büyükdere sirtlarında yer aldığından Dağ Evleri Mahallesi olarak da anılır.

1989'da Büyükdere ve Çayırbaşı mahallelerinden birer kısmın ayrılması ile kurulan yeni mahalle Kazımkarabekir ismini taşır. 1950'lerde gecekondular ile başlayan yerleşim, daha sonraki yıllarda artarak devam eder. Karadeniz ve Anadolu'dan göç alan mahalle 1990'lardan sonra hızla büyümeye başlar. Çoğunluğu bölgede bulunan kibrit, tuğla, bisiklet fabrikalarında çalışanlar tarafından kurulan mahallede değişim fabrikaların kapanması ile başlar. Mahalleye villalar,

siteler yapılması ile değişim devam eder. Mahallenin tarihi yapıları arasında 1930'da açılan ve 1988'e kadar üretime devam eden Tekel Kibrit Fabrikası ile mahalle sınırları içinde kalan Bilezikçi Çiftliği sayılabilir.

Kazımkarabekir Mahallesi'nde iki memba suyu; Dağ Evleri Kestane Suyu ve Orman Suyu bulunmaktadır.

> Bilezikçi Çiftliği

Bilezikçi Çiftliği, Büyükdere sirtlarından Belgrad Ormanı'na kadar uzanır. 19. yüzyılın başlarında kurulan ve kurucusu Darp-hane Nazırı Boğos Bilezikçıyan'ın ismiyle anılan çiftlik, 1910'da Abraham Eremyan Paşa tarafından satın alınır. Toplam 796 bin 640 hektarlık bir alana yayılan çiftlik, 1913 yılında Enver Paşa'nın eşi Naciye Sultan'ın mülkiyetine geçer. İçinde beş konak, ahırlar ve kümesler bulunmaktadır. Belgrad Ormanı'na komşu olan çiftlikte, asırlık kaynak suları ve 600-1100 yaşında anıt ağaçlar yer almaktadır.

Yorgun Çınar ya da Koca Çınar 1000 yaşın üzerindedir. (1100 ve 1200 yaşında olduğu bazı kaynaklarda yazılıdır.) Diğer anıt ağaçlardan biri 750 yaş üzerinde olup dünyada eşi görül-meyen bir anıt ağaçtır. Uyuyan Çınar ve Ahtopot Çınarı olarak isimlendirilmiştir. Çiftliğin, 1980'de birinci bölümü, daha sonraki yıllarda da ikinci bölümü İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi "Eğitim ve Araştırma Ormanı" olarak kamulaştırılır. Bilezikçi Çiftliği, 1953 yılından başlayarak Türk Sineması'nın pek çok unutulmaz filmine de ev sahipliği yapmıştır.

Kısirkaya Mahallesi

» Sarıyer'in sahil şeridinde yer alan Kısirkaya Mahallesi; Gümüşdere, Bahçeköy Merkez mahalleleri ile Eyüp İlçesi'ne komşudur. Sarıyer'in kuzeyinde, Karadeniz sahilinin son köyü olan Kısirkaya, 2012 yılında diğer Sarıyer köyleri ile mahalle olarak tescil edilmiştir.

Tarihi hakkında fazla bilgi olmayan Kısirkaya'nın Bizans döneminden kalma küçük bir köy olduğu tahmin edilmektedir. İsmi köyde bulunan büyük bir kayadan aldığı söylenmektedir. Osmanlı döneminde "93 Harbi" olarak da bilinen 1877-1878 yılları arasında yapılan Osmanlı-Rus Savaşı sırasında Karadeniz'den gelen göçmenlerin yerleştiği Kısirkaya Köyü'nde 1874 yılında ibadete açılan ancak zaman içinde değişime uğrayan cami dışında günümüze ulaşan tarihi yapı bulunmamaktadır.

Orman içinde bulunan köyde, halk ormancılık, hayvancılık, balıkçılık ve sonraları da madencilik ile uğraşmıştır. Son yıllarda kömür madenleri kapanmış ve odun kesimi yasaklanmıştır.

Tepe üzerine kurulmuş olan Kısirkaya, geniş kumsalı ve temiz denizi olan plajı ile ünlüdür. Doğal güzellikleri ve sakinliği ile bilinen Kısirkaya, 1970'lerden sonra inşa edilen yazlıklarla büyümeye başlamıştır.

Kilyos Mahallesi

» Sarıyer köyleri arasında en bilineni olan Kilyos; Demirciköy, Uskumruköy ve Gümüşdere mahallelerine komşudur. Karadeniz kıyısında bulunan Kilyos isminin kökeni hakkında iki sav bulunmaktadır: Birincisi antik çağdan başlayarak "Kum" anlamına gelen "Kilya" sözcüğünden, ikincisi ise "Güzel-geçit

/ Boğaz" anlamında "Kuwa-ila" sözcüğünden geldiğidir. "Kilyos" ismi Cumhuriyet'in ilk yıllarında "Kumköy" olarak değiştirilmiş ancak Kilyos ismi kullanılmaya devam etmiştir. 1930'a kadar Çatalca'ya bağlı olan Kilyos, Sarıyer'in diğer köyleri gibi 2012 yılında mahalle olmuştur.

Roma İmparatorluğu döneminden başlayarak yerleşimin olduğu Kilyos, Bizans döneminde de küçük bir balıkçı köyü olarak bilinir. Osmanlı döneminde yerleşim diğer Sarıyer köylerinde olduğu gibi 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı ile birlikte göç alır. 1924 Mübadelesi ile de Rumların terk ettiği köye mübadiller yerleşir.

Cumhuriyet döneminde Sarıyer'e bağlı bir köy olarak varlığını sürdüren Kilyos, 1956'da açılan otel ve turistik tesisler ile İstanbulluların yaz aylarında rağbet ettikleri bir semt olarak öne çıkar. 1970'lerin ortalarından sonra uzun kumsalları, dalgalı denizi ile Kilyos Plajı,

denize girmek ve doğa ile baş başa kalmak isteyenlerle dolar. Ulaşımın kolaylaşması, otel ve motellerin açılması özellikle yaz aylarında Kilyos'a gelenlerin çoğalmasında etken olur.

Kilyos'ta köyün tarihine ışık tutacak önemli tarihi eserler bulunmaktadır. Kilyos Kalesi, su terazileri, taş iskeleleri, kayıkhanesi ve tahlisiye binaları, koruganlar ve çınar ağacı köyün tarihi eserleridir.

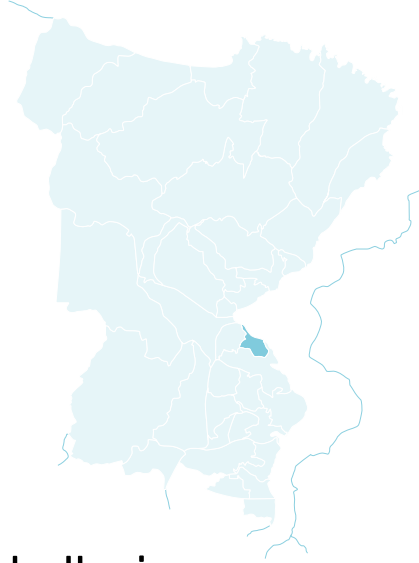
Günümüzde İstanbul'un en temiz ve en uzun sahil şeridine sahip olan Kilyos plajları, kumsalları, su sporlarına uygun denizi, restoranları ile özellikle hafta sonları dinlenmek ve eğlenmek için gelen ziyaretçilerine ev sahipliği yapıyor.

> Kilyos Kalesi

Kilyos'un tarihi yapılarından en bilineni, 4. ve 5. yüzyıllarda Doğu Roma İmparatorluğu döneminde inşa edildiği düşünülen Kilyos Kalesi'dir. İstanbul Boğazı'nı kontrol amaçlı bir yapı olarak yapılan Kilyos Kalesi, Bizanslılar ve Cenevizliler tarafından kullanıldıktan sonra Osmanlı döneminde de gözlem kulesi olarak kullanılmaya devam eder. 17. yüzyılda Don Kazaklarının saldırılarında hasar gören kale, 1782 ve 1826 yıllarında onarılır. 1853-

1856 Kırım Savaşı sırasında hastane olarak hizmet veren Kilyos Kalesi, I. Dünya Savaşı ve İstanbul'un işgali sırasında da kullanılır. Beden duvarları ise kesme taşla inşa edilen Kilyos Kalesi'nin köşelerinde birer dörtgen burç bulunur. Kare planlı bir yapı olan kalede bir su sarnıcı ile üç yüksek noktaya yerleştirilmiş su terazileri yer alır. Kale içinde günümüze ulaşan anıt çınar ağacının dikim tarihinin 1460 olduğu sanılmaktadır.

Kireçburnu Mahallesi

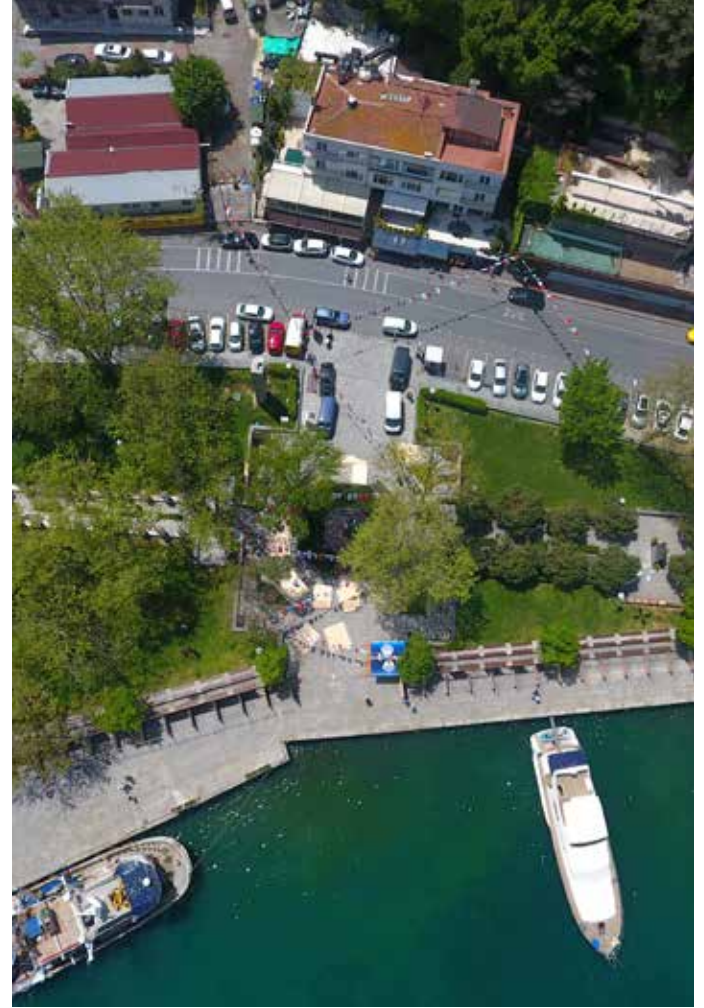
» Sarıyer'in en eski semtlerinden biri olan Kireçburnu; Cumhuriyet ve Tarabya mahallelerine komşudur. Yerleşim tarihi Bizans dönemine kadar uzayan Kireçburnu, o dönemde Boğaz'ın Karadeniz girişinin görülebilmesinden dolayı "Karadeniz'in kilidi" anlamına gelen "Kleides Kai Kleithra Pontou" ismiyle anılır. Bizans döneminde günümüze ulaşamayan Ayia Eufemia Kilisesi ve ayazması dışında bir yerleşim bilgisi bulunmamaktadır. Semtin Kireçburnu ismini Osmanlı döneminde burada bulunan kireç ocaklarından aldığı söylenir.

Boğaz'ın en serin yerlerinden biri olan Kireçburnu, Karadeniz'den gelen rüzgârlara açık olduğundan uzun yıllar gelişememiş, sayfiye yeri olarak kalmıştır. Kireçburnu, 17. yüzyılda Gümrük Emni Hasan

Ağa'nın yaptırdığı bahçeden dolayı "Hasan Ağa Bahçesi" olarak da anılır. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında, Rumeli göçmenlerinin buraya yerleşmesiyle semt büyümeye başlamıştır.

Sarıyer'in diğer semtleri gibi Kireçburnu'da eski bir balıkçı köyüdür. 1940'lardan sonra sahil yolunun genişletilmesi, 1950'lerde ulaşımın kolaylaşmasının ardından Kireçburnu nüfusu hızla artan bir semt olur. 1980'lerin sonunda kazıklı yolun yapımıyla birlikte Büyükdere ile Sarıyer arasında bulunan çok sayıda lokanta ve gazino Kireçburnu'na taşınmıştır.

Kireçburnu'nun tarihi yapılarının başında günümüze ulaşamayan Kaptan-ı Derya Uluç Hasan Paşa Mescidi gelir. 16. yüzyıl sonunda inşa edilen

mescit, Şeyhülislam Damatzaade Abdülhayr Mehmet Efendi tarafından bir minber yaptırarak camiye dönüştürülmüştür. Cami, 1900'lerin başında yaşanan Büyük Sarıyer Sel'i'ne kapılarak denize sürüklenmiştir. Kireçburnu'nun üst bölgesinde yer alan ve yeraltından denize çıkışı olan savunma amaçlı bir yapı olan tabya, 1909 yılında

inşa edilmiştir.

Semtin diğer tarihi yapıları arasında; 1882 tarihli Kireçburnu Camii, 1750 tarihli İshak Ağa Çeşmesi, 1897'de yaptırılan, yol yapımı sırasında yıkılan Hamdi Çavuş Çeşmesi, onarımlar nedeniyle özgünlüğünü yitiren 1921 tarihli Çakaldere Çeşmesi, 1895 tarihli Memduh Paşa Yalısı öne çıkar.

Kireçburnu Camii (Ağaçaltı Camii)

Kireçburnu İlköğretim Okulu

Memduh Paşa Yalısı

> Kireçburnu Camii (Ağaçaltı Camii)

Sahil yolu üzerinde yer alan Kireçburnu Camii, "Ağaçaltı Camii" olarak da bilinir. Ağaçaltı ismini caminin avlusunda bulunan anıt çınar ağacından almaktadır. İlk kez II. Mahmud döneminde, 1882 yılında inşa edilen cami zamanla harap olmuş ve 1902 yılında Mehmet Bey tarafından yeniden yaptırılmıştır. Ahşap olarak inşa edilen caminin tavanı tonoz şeklindedir. 1951'de kare planlı, kiremit çatılı, ahşap tavanlı betonarme bir yapı olarak yeniden inşa edilmiştir.

> İshak Ağa Çeşmesi

I. Mahmud döneminde gümrük emniyeti başta olmak üzere çeşitli görevlerde bulunan İshak Ağa'nın İstanbul'da yaptırdığı beş çeşmeden biridir. Diğer dördü Beykoz'da bulunan çeşmelere oranla çok daha sade bir görünüme sahip olan çeşme, 1750 yılında inşa edilmiştir. Kireçburnu Camii önünde bulunan çeşme, yalın bir ayna taşı ve mermer bir oluğa sahiptir. Ayna taşı üzerinde Hattat Emin Efendi tarafından yazılmış iki satırlık kitabesi bulunmaktadır.

> Kireçburnu İlköğretim Okulu

II. Abdülhamid döneminde "Boğaz Kışlası" olarak inşa edilen yapı, uzun yıllar kışla olarak kullanıldıktan sonra 1925 yılında Sıbyan Mektebi'ne* dönüştürülmüştür. 1960 yılına dek "Kireçburnu Mektebi", "36. Kireçburnu İlkokulu" olarak bilinen okul, 1960 yılında iki katlı, altı derslikli bir bina olarak yapılmış ve ismi Şükrü Nailipaşa İlkokulu olarak değiştirilmiştir.

* Anaokulu

> Memduh Paşa Yalısı

Memduh Paşa Yalısı, Kireçburnu Meydanı'nın güneyinde, Dâhiliye Nazırı Mehmed Memduh Paşa tarafından 1895 yılında İtalyan bir mimara yaptırılmıştır. Taş giriş katı üzerine iki katlı ahşap, bağdadî bir yapı olarak inşa edilen yalı 12 oda ve 3 salondan oluşur. Dört yöne simetrik olarak görünüm gösteren yalının denize bakan yanlarında ve çatı katında odaları bulunur. 1925 yılında Memduh Paşa vefat ettikten sonra aile, 1950 yılına dek yalıda yaşamış 1950'den sonra da yalı birçok kez el değiştirmiştir. 1980'lerde yalı, aslına uygun olarak yeniden inşa edilmiştir.

Kocataş Mahallesi

» Sarıyer'in yeni kurulan mahallelerinden biri olan Kocataş; Zekeriya Köyü, Bahçeköy Yeni Mahalle, Kazım Karabekir Paşa, Büyükdere, Sarıyer Merkez ve Maden mahallelerine komşudur. Sarıyer'in en yüksek tepesi olan Kocataş dağ sırası üzerinde yer alan yerleşim bölgesi ismini bu tepede bulunan büyük kayadan alır.

Kocataş, Büyükdere Mahallesi'ne bağlı iken, 1987'de muhtarlığın kurulması ile mahalle olmuştur. 1965 ile 1970 yılları arasında yapılan birkaç gecekond zaman içinde giderek çoğalır. Mahalle daha sonraki yıllarda Karadeniz ve Anadolu'dan aldığı göç ile büyür. Kocataş tepesindeki kayalıklar arasında bulunan Kocataş Memba Suyu'nun kaynağın su haznesi Cumhuriyet'in ilk yıllarında inşa edilmiştir. Necmettin Kocataş'ın sahibi

olduğu Kocataş suyu bu haznede dinlendirilir sonra da Büyükdere'deki Kocataş Yalısı içindeki hazneye oradan da fabrikaya giderdi. Bir dönem İstanbul'un en ünlü memba suyunu, 1930'lardan sonra gazoz ve 1950'den sonra bir süre kola üreten Kocataş Fabrikası zamana yenik düşerek kapanır.

Kocataş Mahallesi'nde 1983 tarihinde inşa edilen Kocataş Camii ve 1984'de eğitime başlayan Kocataş Barbaros İlköğretim Okulu yer almaktadır.

Maden Mahallesi

» Sarıyer Kilyos yolu üzerinde yer alan Maden Mahallesi; Rume-likavağı, Sarıyer Merkez, Kocataş ve Zekeriyaköy mahallerine komşudur. İsmi Bizans ve Osmanlı dönemlerinde işletilen altın ve bakır maden ocaklarından alır. Bizans döneminde ocaklardan çıkarılan değerli metaller para basımında kullanılmıştır. Maden ocakları verimsiz olduğu için Osmanlı döneminde kapatılır.

Sarıyer mahalleleri için de en geniş alana sahip olan Maden Mahallesi'ne ilk yerleşim 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sonunda Bulgaristan'dan göç ile başlar. Cumhuriyet'in ilk yıllarında mübadele sırasında göçmenlerin gelmesiyle mahalle büyür. Maden Mahallesi'nde yapılaşma 1980'lerden sonra yoğunlaşır. 1990'lardan sonra iyice büyüyen mahallede yeni yapılar, işyerleri de yer alır.

Maden Mahallesi'nin tarihi yapılarının başında Çırçır Suyu, Şifa Suyu ve Orta Çeşme gelir. Günümüze kadar gelen 1797 tarihli Nalbant Çeşmesi ve 1900 yılında inşa edilmiş olan Maden Camii mahallenin tarihi yapılarındandır. Bir yanda dar sokakları iki katlı evleri bir yanda da site ve villaları ile Maden Mahallesi, Sarıyer Merkez Mahallesi ile iç içe yaşamaktadır.

İsmi Bizans ve Osmanlı dönemlerinde işletilen altın ve bakır maden ocaklarından alan Maden Mahallesi, 19. yüzyıldan sonra göçlerle büyümüştür.

Çırçır Suyu

> Çırçır Suyu

Sarıyer'in ünlü mesirelerinden ve kaynak sularından biri olan Çırçır Suyu yüzyıllardır İstanbulluların rağbet ettikleri dinlenme ve eğlenme mekânı olmuştur. Çırçır Suyu, Osmanlı ve Cumhuriyet döneminde güzel havası ve şifalı olduğuna inanılan suyu ile rağbet görür. Özellikle tatil günleri gün boyu süren eğlenceleri ile bilinir.

Edebiyatımıza da konu olan Çırçır Suyu mesiresi içinde 1914 yılında yapılan Yeni Hayat Suyu Çeşmesi yer alır. 1890 yılında iki sütunlu bir çeşme olarak inşa

Orta Çeşme

> Orta Çeşme

edilen Çırçır Suyu Çeşmesi ise yıkılıp, yok olmuştur.

Sarıyer-Maden yol ayrımında bulunan Orta Çeşme, Hacı Salih Paşa Çeşmesi olarak da anılır. Sadrazam Salih Paşa'nın 1822 yılında inşa ettirdiği tek yüzlü, dikdörtgen planlı bir duvar çeşmesi olan Orta Çeşme, klasik tarzda kesme taştan yapılmıştır. Sivri kemerli ve kitabeli bir çeşme olan Orta Çeşme'nin yalak taşı da kesme taştandır. Basamaklarla inilen çeşmeden akan mamba suyu sonradan kesilmiştir.

Maslak Mahallesi

» Sarıyer'e yeni katılan mahallelerden, İstanbul'un finans merkezi Maslak Mahallesi; Ayazağa, PTT Evleri, Derbent (Çamlitepe), Darüşşafaka, Pınar, Reşitpaşa ve Huzur mahallelerine komşudur. Maslak, 2012 yılına dek Şişli İlçesi'ne bağlı bir mahalle iken, 2012'de Ayazağa ve Huzur mahalleleri ile beraber Sarıyer İlçesi'nin bir mahallesi olmuştur.

Bahçeköy'ün ilerisinde, I. Mahmud döneminde, 1750'de inşa edilen Topuzlu Bendi'nden çıkan su, "Taksim Suyu Tesisleri" olarak anılan su yolu ile Acı Elma, Hacı Osman, Derbent, Maslak, Ayazağa, Zincirlikuyu, Mecidiyeköy, Şişli, Osmanbey ve Harbiye'den geçtikten sonra Taksim Maksemi'ne gelmekteydi. Bu su yolu üzerinde bulunan Maslak, ismini su yollarının geçtiği ve buradan künklerle çeşitli

bölgelere ayrıldığı su hazneleri için kullanılan "maslak" sözcüğünden almıştır.

19. yüzyıla kadar av ve talmim bölgesi olan Maslak, bu yüzyılda yapılan şimdi Sarıyer'in başka mahallelerinin sınırları içinde kalan kasırlar, çiftlikler ve askeri yapılarla anılmaya başlar. 1950'lerden önce yerleşimin olmadığı Şişli-Maslak arasında konutlar, ticari ve sanayi yapıları inşa edilir, mahalleler kurulur. 1950'lerin başında Levent'te inşa edilen konutlar ile başlayan yapılaşma, Levent-Maslak hattında birbiri ardına yapılan sanayi yapıları ile devam eder. 1974 yılında Birinci Boğaz Köprüsü ve bağlantı yollarının tamamlanması ile hat üzerindeki gelişme hızlanır. Gecekonduların çoğaldığı Maslak'ta, 1975 yılında Atatürk Oto Sanayi Sitesi açılmasıyla semt

hareketlenir.

1980'lerin başından itibaren Levent ve Maslak arasındaki bölge, İstanbul'un finans ve iş merkezi olarak projelendirilir. İmara açılan bölgede; ulusal ve uluslararası finans şirketlerinin, bankaların yönetim merkezlerine ev sahipliği yapacak olan plazalar inşa edilmeye başlanır. Finans merkezlerinin etrafına toplanan destek hizmet sektörleri, yeni inşa edilen lüks konutlar, rezidanslar ve plazalar ile Maslak, İstanbul'un Merkezi İş Alanı sınırları içinde önemli bir semt olarak öne çıkar.

Maslak Mahallesi'nin iş merkezi olmaya başlamasıyla birlikle ulaşım sorununu çözmek için çalışmalar nihayetinde Yenikapı ile Hacıosman arasında hizmet veren İstanbul Metrosu'nun "M2 Metro Hattı"nın yapımına 1992 yılında başlanır. 2000 yılında Taksim-4 Levent arasında

işlemeye başlayan metro; 2009 yılında Atatürk Oto Sanayi, 2011 yılında Hacıosman, 2014 yılında da Yenikapı istasyonlarına kadar uzanır. Günümüzde gökdeleneri, iş merkezleri ve konut alanları ile Maslak, İstanbul'un modern semtlerinden biridir.

> Atatürk Oto Sanayi Sitesi

Maslak Mahallesi'nde bulunan Atatürk Oto Sanayi Sitesi, otomobil tamircileri ve bakım servisleri tarafından inşa edilmiştir. 1968'de başlayan site inşaatının ilk bölümü 1975 yılında bitirilmiştir. Atatürk Oto Sanayi Sitesi ikinci bölümü, 1992 yılında hizmete girmiştir. İkitelli'de inşa edilen üçüncü bölüm ise 2001'de açılmıştır. Türkiye'nin en büyük sanayi sitesi olan Atatürk Oto Sanayi Sitesi, üç bölümünde 1,550 atölye, 282 dükkan bulunmaktadır.

Pınar Mahallesi

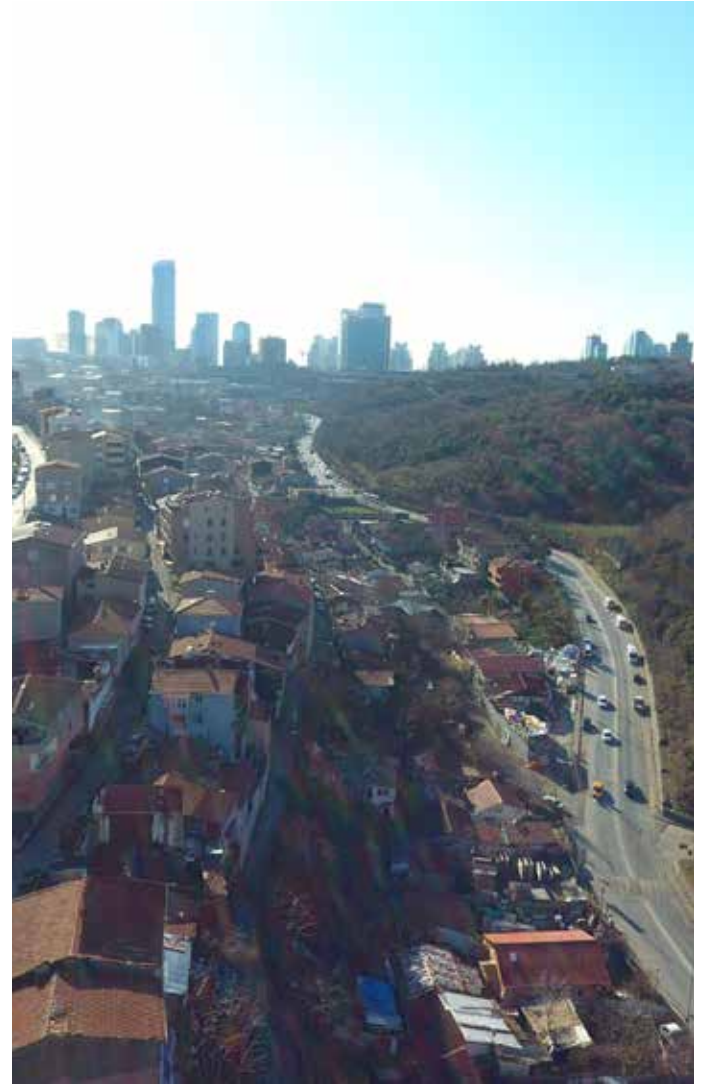
» Sarıyer'in yeni mahallelerinden olan Pınar Mahallesi; Reşitpaşa, Maslak, Darüşşafaka ve Poligon mahallelerine komşudur. Mahallenin tarihi 1950'lere kadar uzanır. İsmi günümüzde olmayan bir su kaynağından alan Pınar Mahallesi, komşu mahaller gibi uzun yıllar boyunca gecekondular bölgesi olarak bilinir. 1970'li yıllarda Anadolu ve Karadeniz'den göçlerle birlikte gecekondular çoğalır. 1983 yılında Sarıyer İlçesi'ne bağlanan mahallede 1990'larda tıpkı komşu mahallelerde olduğu gibi yüksek katlı binalar inşa edilmeye başlanır. Pınar Mahallesi, 2000'lerin sonunda gecekondular ile birlikte yeni inşa edilen lüks konutların, sitelerin ve büyük bir alışveriş merkezinin yer aldığı bir mahalle olur.

Pınar Mahallesi'nde bulunan iki eğitim kurumundan biri olan

Mehmet Akif İlkokulu, 1972 yılında dört derslikli bir barakada eğitime başlamış, 1988'de yeni binasına taşınmıştır. 2008'de bugün hizmet verdiği modern binaya taşınan Mehmet Akif İlkokulu eğitim vermeye devam etmektedir.

Mahallenin ikinci okulu 1885'de Selanik'te kurulan Fevziye Mektepleri'nin, 1985'de açtığı Ayazağa Işık Lisesi'dir. Fevziye Mektepleri kampüsünde, Ayazağa Işık Anaokulu, Ayazağa Işık İlköğretim Okulu, Ayazağa Işık Lisesi ve Işık Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi eğitim faaliyetlerini sürdürmektedir.

Mahallede Osman Kabil ve Yeni Cami adlarını taşıyan iki cami bulunmaktadır. 2007'de bölgenin en büyük alışveriş merkezi olan İstinyePark ve 2008'de hemen yanında İstinyePark Sitesi inşa edilir. Sitelerin ve

gecekonduların yer aldığı Pınar Mahallesi'nde kentsel dönüşüm projesi hayata geçirilecektir.

2017'de Pınar Mahallesi'nde açılan akıllı, engelsiz ve yeşil yapı özelliklerine sahip olan Sarıyer Belediyesi Hizmet Binası, belediye birimlerini tek çatı altında toplayan bir yapı

olarak 17 bin metrekarelik alana inşa edilir. Ana Hizmet Binası, Kültür Merkezi ve yenilenebilir enerji sistemleri ile Boğaz Müzesi'nin yer aldığı Demopark binalarından oluşan Sarıyer Belediyesi Hizmet Binası, dünyanın ilk yeşil kamu binası unvanını taşımaktadır.

Poligon Mahallesi

» İstinye sirtlarında yer alan Sarıyer'in yeni yerleşim bölgelerinden Poligon Mahallesi; Darüşşafaka, İstinye, Reşitpaşa ve Pınar mahallelerine komşudur. İsmi mahallede bulunan Atış Poligonu'ndan alır. Taşocakları ve bahçeleri ile tanınan bölgeye ve üst kısımlarına 1960'lı yılların başında gecekondular inşa edilmeye başlanır. Sebze ve özellikle meşhur Osmanlı çileğinin yetiştiği bahçeler ve taşocakları yıllar içinde yok olur. Geçen yıllarda Anadolu ve Karadeniz'den göç ile gelenlerle birlikte gecekondular da çoğalır.

1987'de Sarıyer İlçesi'nin bir mahallesi olan Poligon Mahallesi'nin en bilinen yapısı, 1980'de açılan Atış Poligonu'dur. İstanbul Avcılık ve Atıcılık Spor Kulübü'nün Atış Poligonu'nda Yaban Hayvanlar Müzesi, üç açık ve bir kapalı atış poligonu ve lokal yer

almaktadır.

1983'de Poligon İlkokulu olarak açılan, 1985'de Kazım Karabekir İlk Öğretim Okulu ismini alan okul, 1994'de yeni inşa edilen binasında eğitim vermeye devam etmektedir. Poligon Mahallesi'nde bulunan Özel Enka Okulları, 1996 yılında kurulur. Anaokulu, ilkököl, ortaokul ve lise kısımları ile eğitim vermektedir.

Poligon Mahallesi sınırları içinde spor tesisleri ve kulüpleri yer alır. Mahallenin üç parkından biri olan Poligon Parkı, Orman Genel Müdürlüğü ve Sarıyer Belediyesi tarafından ortaklaşa düzenlenmiştir. Bölgedeki diğer gecekondular mahalleleri gibi mahalle sınırları içinde siteler ve apartmanların bir arada bulunduğu Poligon Mahallesi de kentsel dönüşüme uğrayacak mahallelerden biridir.

Poligon Parkı

Atış poligonu

İsmi bölgedeki Atış Poligonu'ndan alan Poligon Mahallesi, 1960'lı yıllardan sonra büyümeye başlamıştır.

PTT Evleri Mahallesi

► Sarıyer PTT Evleri Mahallesi; Çayırbaşı, Kazım Karabekir Paşa, Bahçeköy Yenimahalle, Bahçeköy Kemer, Ayazağa, Maslak, Derbent (Çamlıtepe) ve Cumhuriyet mahallelerine komşudur.

Komşu mahallelerde olduğu gibi PTT Evleri Mahallesi de Çayırbaşı Fidanlığı ile Sultan Suyu arasındaki büyük alana yayılan, Anadolu ve Karadeniz'den göç edenlerin kurdukları yeni bir gecekondu yerleşim bölgesidir. 1970'li yılların başından başlayarak devam eden gecekondulaşma sonucunda "Kozdere" isimli bir mahalle oluşur. 1989 yılında Çayırbaşı Mahallesi'nden ayrılarak PTT Evleri Mahallesi ismini alır.

Mahalle sınırları içinde kalan Büyükdere Çayırbaşı'nın Sarıyer tarihi içinde önemli bir yeri bulunmaktadır. 1096'da Birinci Haçlı Seferi sırasında, Haçlı

komutanlarından Godefroy de Bouillon karargâhını Büyükdere Çayırbaşı'nda "Kırkağaç" ya da "Yedikardeş" ismiyle anılan yere kurar. Yedikardeş ismiyle anılan dokuz gövdenin birleşmesiyle oluşan, çevresi 32 metre, boyu ise 60 metre olan anıt çınar, zaman içinde yok olur. 16. yüzyılda II. Selim'in avlanmak için geldiği Büyükdere Çayırbaşı, IV. Mehmed ve III. Selim'in de avlanmaya gelmesiyle av sahası olarak kullanılır. Osmanlı tarihine Kabakçı Mustafa İsyanı olarak geçen isyan, Büyükdere Çayırbaşı'nda toplanan isyancıların sonunda III. Selim'i öldürmeleri ile sonuçlanır.

PTT Mahallesi'nde bulunan tarihi yapılar arasında Sahil Güvenlik Marmara ve Boğazlar Bölge Komutanlığı ve Büyükdere Fidanlığı öne çıkar. Mahallede mesire yerleri, kaynak suları ve

asırlık ağaçlar da bulunmaktadır. Bahçeköy Kemer Mahallesi'ne doğru giderken Sarıyer'in ünlü mesirelerinden Sultan Suyu yer alır. Sultan Suyu, Osmanlı döneminde padişahların avlanmaya geldikleri, spor karşılaşmalarının ve yarışlarının yapıldığı bir yer olarak tarihe geçer. Kaynak suyu ve doğal güzelliği ile yüzyıllardır İstanbul'un en rağbet edilen mesirelerinden olan Sultan Suyu Mesiresi'nin yanı sıra Bahar Suyu Mesiresi de bölgenin ünlü mesirelerindedir.

PTT Evleri Mahallesi'nde 1980 yılında ilkökul, 1983 yılında ortaokul olarak hizmet veren ve 1991'de yeni binasına taşınan Zübeyde Hanım İlköğretim Okulu, eğitim vermeye devam etmektedir.

> Sahil Güvenlik Marmara ve Boğazlar Bölge Komutanlığı

Çayırbaşı'nın tarihi eserlerinden biri de günümüzde Sahil Güvenlik Marmara ve Boğazlar Bölge Komutanlığı olarak kullanılan yapıdır. 1902 yılında Sultan Vahdetin'in av köşkünün içinde bulunduğu arazi, I. Dünya Savaşı'nda

askeri uçaklar için hava meydanı olarak kullanılır. 1924 yılında Aero Espresso isimli İtalyan havayolu şirketi deniz uçakları ile yolcu taşımaya başlar. Mevcut iki hangar ve idare binasını kullanan şirket, 1936'da satın alınarak millileştirilir. II. Dünya Savaşı'nda da kullanılan meydan ve binalar 1982'den itibaren de Sahil Güvenlik Marmara ve Boğazlar Bölge Komutanlığı'nın hizmetindedir.

> Büyükdere Fidanlığı

Büyükdere Fidanlığı ya da Çayırbaşı Fidanlığı ismiyle bilinen fidanlık, 1908'de Hazineye devrolan Kevork Eramyan'ın kendi adını taşıyan meyve bahçesine 1928'de kurulmuştur. 1930 yılında "Büyükdere Meyve İslah İstasyonu" adı ile faaliyete geçen fidanlık 80 dekarlık bir alana yayılmıştır. Fidanlıkta meyve türlerinden ülkemiz iklimine uygun olan fidanların ve çeşitli çiçek fidelerinin yetiştirilmesine başlanır. 1936'da meyveciliğin yayılması için açılan "Pratik Bahçıvan Yetiştirme Yurdu", yıllar boyunca çok sayıda bahçıvan mezun vermiştir.

Reşitpaşa Mahallesi

» Tarihi 19. yüzyıla kadar uzanan Reşitpaşa Mahallesi; İstinye, Poligon, Pınar, Maslak, Fatih Sultan Mehmet, Baitalimanı, Emirgan mahallelerine komşudur. İsmi Sadrazam Mustafa Reşit Paşa'dan alan mahalle, Reşit Paşa Koruluğu üzerine kurulmuştur. 1950'lerde birkaç gecekondu ile başlayan yerleşim, 1970'lerden sonra giderek artmıştır.

Önceleri Rum ve Ermenilerin de yaşadığı Mahalle Sarıyer'in diğer mahalleleri gibi daha çok Karadeniz'den göç alır. Emirgan Mahallesi sınırları içinde bulunan Mahalle, 1963'de Emirgan'dan ayrılarak Reşitpaşa ismini alır. 1983 yılında Sarıyer İlçe Belediyesi'ne bağlanan Reşitpaşa, 1990'lardan sonra gelişerek büyür.

Reşitpaşa Mahallesi'nde çok sayıda tarihi yapı yer alır: 19.

yüzyılda inşa edilen Mihrişah Sultan Camii, 1860 tarihli Reşit Paşa Çeşmesi, 1840 tarihli Surp Yerits Mangants Ermeni Kilisesi, 1863 tarihli Mirgün Köşkü...

İTÜ Ayazağa Yerleşkesi'nin 1981 yılında ve ardından da Borsa İstanbul'un 1995 yılında yeni binaları ile hizmet vermeye başlamasıyla Reşitpaşa Mahallesi, sosyal ve ekonomik açıdan değişime uğrar. Geçmişte gecekondu ve kooperatif evlerinin bulunduğu mahalleye villalar ve siteler inşa edilir.

İsmi Sadrazam Mustafa Reşit Paşa'dan alan mahalle, Reşit Paşa Koruluğu üzerine kurulmuştur.

Mirgün Köşkü

> Reşitpaşa Meydan Çeşmesi

Reşit Paşa'nın ölümünden sonra oğulları tarafından 1860 yılında yaptırılmıştır. Dört cepheli ve düz çatılı olan çeşmeyi saçak biçimindeki kitabeli silme dolanır. Kitabelerin altında iki köşeli gömme sütun arasında düz mermer ayna taşı bulunur.

Reşitpaşa Meydan Çeşmesi

> Mirgün Köşkü

Reşitpaşa'da bulunan Mirgün Köşkü, 1863 yılında inşa edilmiş tarihi bir köşk olarak günümüze dek ulaşmıştır. Köşkün ilk sahibi Hıdiv İsmail Paşa'nın torunu Mehmet Tahir Paşa'dır. Köşk ismini 20. yüzyılın başında burada yaşayan ressam Ahmet Mirgün'den alır. Dört katlı ahşap köşk, 1500 metrekare arsa üzerine inşa edilmiştir. Ahşap süslemeleri ile bilinen köşkün orta ekseninde üzerinde cihannüma bulunan cumba yer alır. Uzun süre harap halde bulunan köşk, restore edildikten sonra 2013 yılında İstanbul Üniversitesi Osmanlı Dönemi Müziği Uygulama ve Araştırma Merkezi (OMAR) olarak hizmete açılmıştır.

Mihrişah Sultan Camii

> Mihrişah Sultan Camii

Mihrişah Sultan Camii, kâgır ve fevkani cami olarak 19. yüzyılda inşa edilmiştir.

Dikdörtgen planlı caminin batı cephesinde yer alan tek minaresi çokgen bir kaideye oturur. Kıрма çatı ile örtülü olan Mihrişah Cami'nin mihrap ve minberi özgün haliyle günümüze dek ulaşmıştır. Ahşap süslemeleri ile dikkat çeken cami, 1927 yılında onarılmıştır.

İMKB'nin, ismi 2013'de Borsa İstanbul olarak değiştirilir. 2015'de ülkemizin ilk tematik teknoparkı Finans Teknopark, Borsa İstanbul ve Boğaziçi Üniversitesi ortaklığıyla kurulmuştur.

İTÜ Ayazağa Yerleşkesi

> İTÜ Ayazağa Yerleşkesi
İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Ayazağa Yerleşkesi, 1981'de Reşitpaşa Mahallesi sınırları içinde inşa edilmiştir. Ayazağa Kampüsü'nde Rektörlük ve yönetim birimlerinin yanı sıra sekiz

fakülte, dört enstitü yer almaktadır. Bunların dışında dört öğrenci yurdu, Mustafa İnan Merkez Kütüphanesi, Beden Eğitimi Bölümü, Kültür ve Sanat Birliği, Spor Birliği ve 75. Yıl Öğrenci Sosyal Merkezi hizmet vermektedir.

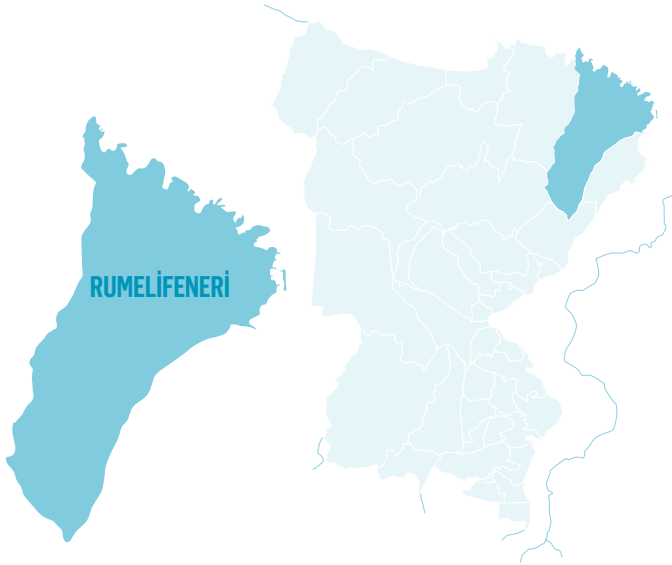

Borsa İstanbul

> Borsa İstanbul

Borsa İstanbul'un tarihi 1866 Galata Borsası'na kadar uzanır. 1981'de çıkarılan Sermaye Piyasası Kanunu'nun ardından 1985'de İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) kurulur. İMKB, 1995'de Reşitpaşa'daki

24 bin metrekare kapalı alana sahip modern binasına taşınır. İMKB'nin, ismi 2013'de Borsa İstanbul olarak değiştirilir. 2015'de ülkemizin ilk tematik teknoparkı Finans Teknopark, Borsa İstanbul ve Boğaziçi Üniversitesi ortaklığıyla kurulmuştur.

Rumelifeneri Mahallesi

» Sarıyer'in tarihi semtlerinden biri olan Rumelifeneri; Demirciköy, Zekeriya köyü, Rumelikavağı ve Garipçe mahallelerine komşudur. Sarıyer ilçesinin Karadeniz'e açıldığı kuzey ucunda yer alan Rumelifeneri Köyü, eski bir yerleşim bölgesidir.

Antik çağda ismi "Panium" veya "Panyum Burnu" olan köy, Bizans döneminde "Fanaraki" veya "Fanariyan Burnu" olarak anılır.

Kayalıklar üzerine kurulmuş olan köyün sahilinde bulunan kayalıklar efsanelere konu olmuştur. Antik çağda "Kyanaeis" veya "Symplegades" kayalıkları ismiyle anılan Öreke Kayalıkları, zamanla birbirinden ayrılan beş büyük kayadan oluşmuştur. Bizans döneminde kayaların en yüksek noktasına gemilere yol göstermek amacı ile dikilen

Pompeus sütunu zaman içinde yıkılmış geriye sadece kaidesi kalmıştır. 17. yüzyılda Evliya Çelebi, burada bir deniz feneri bulunduğunu yazar.

Osmanlı döneminde yerli halkı Rum olan köye Türkler iskân edilmeye başlamış, en büyük göç ise 1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı sırasında gerçekleşir. Karadeniz'den gelenler ile nüfusu artan köy, mübadele sonrasında tamamen Türk nüfusa sahip olur.

Rumelifeneri, Bizans, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerinde balıkçılık yapılan ender köylerden biridir. Büyük bir limanı olan Rumelifeneri'nde en son teknolojiyi kullanarak yapılan balıkçılık köyün en önemli ekonomik kaynağıdır.

Rumelifeneri'nin tarihi yapıları arasında 1856'da yapılan Rumelifeneri, 1788 tarihli Sarı

Saltuk Türbesi, 1769'da inşa edilen Rumelifeneri Kalesi, 1777 tarihli Cezayirli Gazi Çeşmesi ve 1815'de inşa edilen Ramazan Ağa Camii öne çıkar.

> Rumeli Feneri

Rumelifeneri'nin en bilinen tarihi yapısı olan Rumeli Feneri, 15 Mayıs 1856 tarihinde karşı kıyıda Anadolu Feneri ile birlikte hizmete girer. 1854-1856

Kırım Savaşı sırasında Fransız ve İngiliz savaş gemilerinin İstanbul Boğazı'nın Karadeniz girişini görebilmeleri amacıyla Fransızlar tarafından inşa edilir. Başlangıçta gaz yağı ile aydınlatılan 30 metre yüksekliğindeki fener, bugün elektrikle çalışmaktadır. Yer aldığı tepenin altında büyükçe bir balıkçı barınağı bulunan fener, Rumeli Tahliye İstasyonuna bağlıdır.

> Sarı Saltuk Türbesi

Rumelifeneri içinde yer alan Sarı Saltuk Türbesi 1788 tarihini taşır. Anadolu ve Rumeli'nin fethi sırasında kahramanlıklarıyla efsaneleşen Sarı Saltuk'un asıl ismi Şerif Hızır'dır. Saltuk-nâme isimli esere göre on iki yerde mezarı bulunmaktadır. Günümüzdeki türbe, 1856'da Fransızlar tarafından yapılmış-

tir. Rumeli Feneri, Fransızlar tarafından inşa edilirken birkaç kez yıkılmış, buna burada bulunan türbenin neden olduğu rivayeti yayılması üzerine önce yatırın bulunduğu türbe yeniden inşa edilmiş ve ardından fenerin inşası tamamlanmıştır. Balıkçıların denize açılırken mutlaka gidip dua ettikleri türbenin ziyaretçileri çoktur.

Sarı Saltuk Türbesi

> Rumelifeneri Kalesi

Rumelifeneri'nin kuzeybatısında kayalık bir arazide yer alan kalenin inşa tarihi kesin olarak bilinmemekle, 1769 yılında Anadolu feneri Kalesi ile birlikte yapıldığı sanılmaktadır. Rum bir mimar tarafından inşa edilen kale, aynı yüzyıl içinde birçok defa yenilenmiş, Cumhuriyet döneminde de çeşitli müdahaleler geçirmiştir. Kuzeydoğu ve kuzeybatı köşeleri pahlanmış* dikdörtgen bir plana göre inşa edilen kale, yığma taş ile inşa edilmiştir. Doğu ve batı duvarları üzerinde sekizgen planlı birer kule yer alan yapı zaman içinde harap olmuş ancak doğu kulesi özgünlüğünü koruyarak günümüze dek ulaşmıştır.

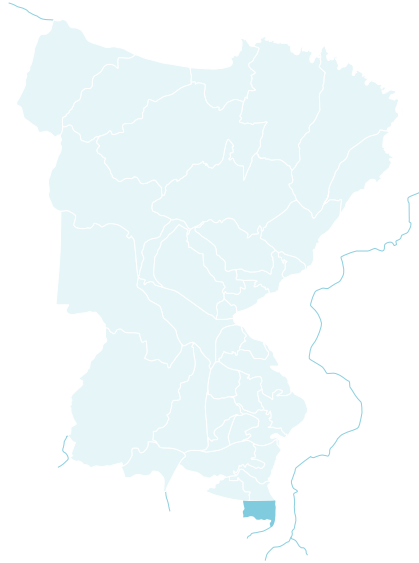
> Cezayirli Gazi Çeşmesi

Rumelifeneri'ne Gazi Ekrem Hasan Paşa tarafından "Cezayirli Gazi Çeşmesi" ismini taşıyan iki çeşme yaptırılmıştır. Özgün yapısını büyük ölçüde koruyan, 1777 tarihinde inşa edilen kitabeli ve dor düzeni bir başlığı olan çeşme, 1990'larda bulunduğu yerden sökülerek parka taşınmıştır.

* Kenarını pah meydana gelecek şekilde yontmak, rendelemek.

Rum bir mimar tarafından inşa edilen kale, aynı yüzyıl içinde birçok defa yenilenmiş, Cumhuriyet döneminde de çeşitli müdahaleler geçirmiştir.

Rumelihisarı Mahallesi

►► Sarıyer'in en eski ve en bilinen mahallelerinden biri olan Rumelihisarı; Baltalimanı, Fatih Sultan Mehmet mahalleleri ile Beşiktaş İlçesi'ne komşudur. Semt ismini 1452'de Fatih Sultan Mehmed tarafından inşa ettirilen Rumeli Hisarı'ndan alır. Tarihi antik çağa kadar uzanan Rumelihisarı'nın antik çağda ismi Hermanion'dur. Boğaz'ın en dar yeri olan semt, Asya ile Avrupa arasında bir geçit yeri olarak öne çıkar. Antik çağda Hermes'in adak yeri olan Hermanion, Bizans döneminde Lemokopion ismi ile anılır.

Rumeli Hisarı, Sarıyer'in en önemli tarihi eseridir. 1393'de inşa edilen Anadolu Hisarı'nın karşısına 1452'de inşa edilen Rumeli Hisarı ile Boğaz'ın kontrolü sağlanmış ve bu sayede fetih gerçekleştirilmiştir. Sahilden kuzeye doğru Dua Tepe

ile Şehitlik Tepesi'ni birleştiren geniş vadiyi de içine alacak şekilde kuşatan bir mimariye sahip olan Rumeli Hisarı semtinin önemli yapılarıdır. Rumelihisarı semtinin gelişmesi 17. yüzyıldan itibaren hızlanır. Evliya Çelebi, bu yüzyıldaki Rumelihisarı'nı; 1600 haneli, üç camii, 11 mescidi, 7 okulu, 1 hamamı ve 200 dükkânı bulunan bir semt olarak anlatır. 18. yüzyılda sadece deniz kenarında 47 yalı ve üç iskele bulunan Rumelihisarı özellikle devlet adamlarının ve varlıklı kişilerin yerleştiği bir semt olacaktır. Aralarında Valide Turhan Sultan'ın Köşkü, Şeyhülislam Mekki Mehmed Efendi ile Sitkızade Ahmed Reşid Efendi'nin yalılarının da bulunduğu çok sayıda tarihi yapı günümüze ulaşamamıştır. 19. yüzyıldan itibaren Rumelihisarı, yalıları, köşkleri ile Boğaziçi'nin en ünlü

sayfiye yerlerinden biri olur.

Boğaziçi'nin ilk Türk köyü olan Rumelihisarı'nda günümüze ulaşabilen çok sayıda tarihi eser bulunmaktadır. Bunların başında İstanbul'un fethindeki etkin rolü, görkemli mimarisi ve tarihi ile ilgi çeken, yerli ve yabancı turistlerin ziyaret ettiği Rumeli Hisarı Müzesi gelir. Semtin diğer tarihi yapıları arasında; Zeki Paşa Yalısı, Yusuf Ziya Paşa Köşkü, Hacı Kemaltin Camii, Pertev Ali Camii, Kayalar Mescidi, Surp Santukhd Ermeni Kilisesi, İbrahim Paşa Çeşmesi, Rumelihisarı Vapur İskelesi öne çıkar.

Beşiktaş İlçesi'ne bağlı Bebek Mahallesi'ne komşu olan Rumelihisarı Mahallesi'nin sahil sınırı Aşiyân Mezarlığı ile başlar. Tefrik Fikret'in burada bulunan ve Farsça "kuş yuvası" anlamına gelen "aşiyân" ismini verdiği evinden dolayı Aşiyân Mezarlığı'nın tarihi 16. yüzyıla kadar uzanır. İstanbul Boğazı'na tepeden bakan Rumelihisarı Mezarlığı'ndan başka Rumelihisarı Şehitlik Mezarlığı da bulunmaktadır. Şehitlik Mezarlığı ve Dergâhı'nın tarihi 1451'e kadar dayanır. Şehitlik Mezarlığı ve Nafi Baba Dergâhı'ndan günümüze kadar ulaşabilenleri Boğaziçi Üniversitesi sınırları içindedir.

Rumelihisarı'nda bir başka tarihi yapı da sonradan Boğaziçi Üniversitesi olarak hizmet veren Robert Kolej'dir. Ülkemizin en eski ve en köklü eğitim kurumlarından biri olan Robert

Rumeli Hisarı, Sarıyer'in en önemli tarihi eseridir. 1393'de inşa edilen Anadolu Hisarı'nın karşısına 1452'de inşa edilen Rumeli Hisarı ile Boğaz'ın kontrolü sağlanmış ve bu sayede fetih gerçekleştirilmiştir.

Kolej, 1863 yılında kurulur. Zaman içinde ek binalar ile büyüyen okul, 1971 yılından itibaren Boğaziçi Üniversitesi olarak hizmet vermeye başlar. Fakülte, yurt ve yönetim binalarının bir bölümü Bebek, bir bölümü de Rumelihisarı mahalle sınırları içinde kalan Boğaziçi Üniversitesi, semtin büyümesinde etkili olmuştur.

1950'ye kadar sınırları Levent, Akatlar, Etiler gibi mahallere kadar uzanan Rumelihisarı, Sarıyer İlçesi'nin en kalabalık mahallesi idi. 1950'den sonra bu mahallelerin ayrılması ile nüfusu azalan semt özellikle 1970 ile 1990 yılları arasında yaşanan göçler ile büyüyerek gelişir. 1988 yılında hizmete giren Fatih Sultan Mehmet Köprüsü, Rumelihisarı ile Kavacık arasında uzanır. Bir zamanlar diğer Boğaziçi köyleri gibi bir balıkçı köyü olan sahil ve sırtlarında villaların, apartmanların yanı sıra tepelerinde gecekonduların bulunduğu Rumelihisarı; lokantaları, kafe ve çay bahçeleri ile yine Sarıyer'in en çok ziyaret edilen semtlerinden biri olmaya devam etmektedir.

Kale inşaatında 1700 usta 2000 marangoz ve 7000 işçi çalıştı. Çalışanları gayrete getirmek amacıyla Fatih Sultan Mehmet ve dönemin önde gelen paşaları sırtlarında taş taşıdılar.

> Yusuf Ziya Paşa Köşkü

Rumelihisarı'nda bulunan, Perili Köşk olarak da anılan Yusuf Ziya Paşa Köşkü, Mısır Hıdivi Abbas Hilmi Paşa'nın başyaveri olan Yusuf Ziya Paşa tarafından 1910'ların başında inşa edilmeye başlar. Ancak I. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla birlikte inşaat ustaları da askere alındığından köşk inşası yarım kalır. 1990'lı yıllarda el değiştiren köşk, 1995-2000 yılları arasında aslına uygun olarak yenilenmiştir. Özgün mimarisiyle dikkat çeken köşk, 2007 yılından itibaren de ofis-müze olarak hizmet veren Borusan Contemporary tarafından kullanılmaktadır.

> Rumeli Hisarı

Rumeli Hisarı, İstanbul'un fethi hazırlıkları sırasında, Boğaz'ın kontrolünü sağlamak amacıyla Fatih Sultan Mehmed tarafından dört ay gibi kısa bir sürede inşa ettirilir. Binlerce usta ve marangozun çalıştığı hisar inşa edildiği dönemde Boğazkesen Hisarı, Yenice Hisar isimleriyle de anılır. Semtin sahilinde iki tepeyi birleştiren vadiyi içine alacak şekilde otuz dönümlük bir alana inşa edilen Rumeli Hisarı'nın Saruca Paşa, Halil Paşa ve Zağanos Paşa adlarında üç büyük burcu, dört ana bir de yan kapısı bulunmaktadır. 1509'da depremde hasar gören ve onarılan yapı, 17. yüzyılın ortalarında bir yangın geçirmiş, III. Selim döneminde de onarılmıştır. Osmanlı döneminde bir süre hapisane olarak kullanılan yapı, 1953 yılında restorasyona alınır. 1968'de Rumeli Hisarı Müzesi ismiyle ziyarete açılır.

Rumeli Hisarı, semtin sahilinde iki tepeyi birleştiren vadiyi içine alacak şekilde inşa edildi.

Yusuf Ziya Paşa Köşkü

> Zeki Paşa Yalısı

Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'nün ayağında bulunan Zeki Paşa Yalısı, 19. yüzyılın ikinci yarısında, II. Abdülhamid döneminde Tophane Müşiri Zeki Paşa tarafından yaptırılmıştır. Dört katlı, simetrik bir plana sahip, barok üsluplu yapının mimarı Alexandre Vallaurry'dir. Boğaz'daki nadir kâgir yalılardan biri olan yalının zaman içinde sahipleri değişmiştir. Zeki Paşa Yalısı; 23 odası, 4 bin metrekarelik bahçesi ve uzun rıhtımı ile Boğaziçi'nin en görkemli yalılarından biridir.

> Hacı Kemalettin Camii

Rumelihisarı sahilinde bulunan Hacı Kemalettin Camii, iskele Camii olarak da bilinir. Banisi Hacı Kemalettin olan cami, 1746'da I. Mahmut tarafından yeniden inşa edilip, minare ve hünkâr mahfili eklenmiştir. Dik-dörtgen planlı, duvarları taş ve tuğladan, minaresi taştan, çatısı ahşap iki katlı bir yapı olan cami, 1960'lı yıllarda onarım geçirmiştir. Caminin önünde 1777 tarihli Benlizade Ahmet Raşit Efendi Çeşmesi ve arkasında namazgâh yeri bulunmaktadır.

Surp Santukhd Ermeni Kilisesi

> Pertev Ali Camii

Rumelihisarı'nda bulunan Pertev Ali Camii, Beyler Camii veya Hamam Camii olarak da anılır. Banisi Türk denizcilerinden Pertev (Pertek) Ali Bey tarafından 1640 yılında inşa edilmiştir. 1764'de onarılan cami, 1937 yılında ibadete kapatılmıştır. 1960'da tekrar ibadete açılan cami, 2009 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından restore edilmiştir. Duvarları kâgır, çatısı ve minberi ahşap olan Pertev Ali Camii, kareye yakın dikdörtgen planlıdır. Minarenin alt kısmı taş, peteği ise tuğladan inşa edilmiştir.

> Surp Santukhd Ermeni Kilisesi

Rumelihisarı'nda bulunan Surp Santukhd Ermeni Kilisesi, 18. yüzyılın sonlarında inşa edilir. Ahşap kilise zaman içinde harap olduğundan, 1816'da onarılır. Ancak izinsiz onarıldığından aynı yıl yıkılır. Kilise, 1856'da yeniden inşa edilen kilise 1972'de geçirdiği yangında tamamen harap olur. 1973'de ibadete açılan kilisede başlayan onarım 1978'de sonlanır. Moloz taştan örülü yağma bir yapı olan kilise, 2003 ve 2012'de restore edilmiştir.

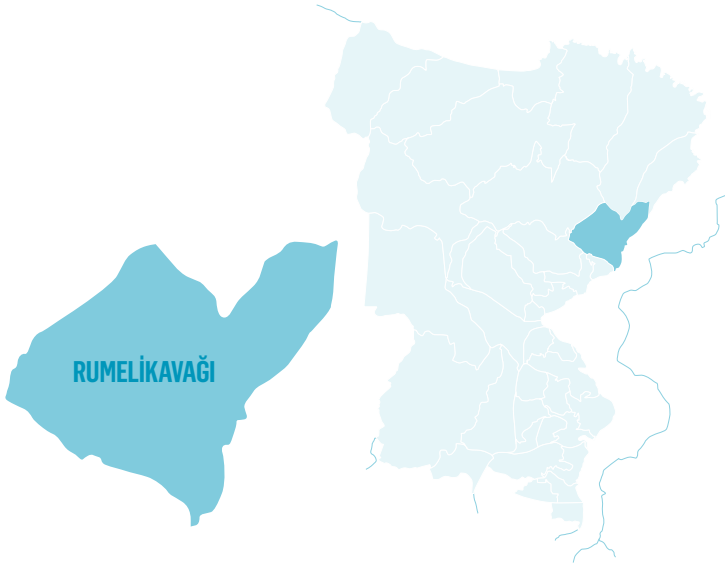
Pertev Ali Camii ve İbrahim Paşa Çeşmesi

> İbrahim Paşa Çeşmesi

Ali Pertev Camii önünde yer alan İbrahim Paşa Çeşmesi, Rakım Paşa Çeşmesi olarak da bilinir. Banisi Rakım Mehmed Paşa tarafından babası defterdar İbrahim Paşa adına 1715 yılında yaptırılmıştır. Kesme taştan yapılmış olan çeşmenin iki satırlık kitabesi günümüze dek ulaşmıştır.

> Rumelihisarı Vapur İskelesi

Rumelihisarı Vapur İskelesi, Boğaziçi'nin en eski iskelelerinden biridir. İlk iskele Mektepönü'ne yapılmıştır. Eskiyen iskele yerine 1890'da yeni bir iskele daha inşa edilir. Üçüncü kez 1910'da yenilenen Rumelihisarı Vapur İskelesi, 1982'de kapatılır. Tarihi iskele ve binası günümüzde lokanta olarak hizmet vermektedir.

Rumelikavağı Mahallesi

» Sarıyer'in kuzeyinde, Anadolu-kavağı'nın karşısında yer alan Rumelikavağı; Garipçe, Rume-lifeneri, Zekeriyaköy, Maden, Sarıyer Merkez ve Yenimahalle mahallerine komşudur. Boğaz'ın Karadeniz girişinde Bizans döneminde başlayarak önemli bir yerleşim yeri olan Rumelikavağı, günümüzde balık lokantaları ve plajları ile Sarıyer'in turistik mahallelerinden biridir.

Rumelikavağı'nın tarihi antik çağlara kadar uzanır. "Mavromolos" (Karataş) ismiyle anılan mahallede Serapion tapınağının bulunduğu sanılmaktadır. 10. yüzyılda burada inşa edilen Meryem Ana Manastırı zaman içinde yıkılır.

Bizans döneminde "Hieron Romelias" ismini taşıyan Rumelikavağı'nın ismini, bir zamanlar burada bulunan Bizans tapınağından aldığı söylenceler

arasındadır. Bir başka söylence ise ismin, halkın kavak ağacı olarak andığı çarşı içinde bulunan anıt çınar ağaçlarından geldiğidir. Osmanlı döneminde Anadolu ve Rumeli yakalarında Boğaz'ı, deniz geçişlerini, gümrüğü kontrol etmek amacıyla inşa edilen kalelere "Kavak" ismi verildiği, Rumeli yakasında bulunan mahalleye de bu nedenle "Rumeli Kavağı" denildiği de iddia edilmektedir.

Rumelikavağı, 1930 yılına dek köy statüsünde kalmış, Sarıyer'in ilçe olmasıyla birlikte Sarıyer'in mahallelerinden biri olmuştur. Yerli halkı Rum olan Rumelikavağı, 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında göç ile büyür. Mahalle sakinlerinin çoğunluğu Karadeniz'den göçenlerden oluşur.

Rumelikavağı, Bizans döneminde başlayan Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerinde

Ruznameci İbrahim Efendi Çeşmesi

devam eden askeri bölge olma özelliğini 1960 yılına kadar sürdürür. Köy sakinleri dışındakilere yasak bölge olan Rumelikavağı, daha sonraki yıllarda gelişmeye başlamıştır.

Rumelikavağı doğal güzellikleri, denizi, plajı olduğu kadar tarihi yapıları ile de bilinir. Rumelikavağı, aralarında Kavak Kalesi, Telli Tabya, Valide Camii (Yusuf Ağa Camii), Telli Baba Türbesi, Ruznameci İbrahim Efendi Çeşmesi, Rumelikavağı İşkelesi, Altinkum Plajı ve R. Güney Kıldırın İlkokulu gibi çeşitli tarihi eserlere ev sahipliği yapmaktadır. Çarşı içinde bulunan anıt çınar ağaçları da bu tarihi eserler içinde yer alır. Rumelikavağı'nın

tarihi eserleri arasında çeşmeler öne çıkar: Rumelikavağı'nda tarihi çeşmelerin çokluğu dikkati çeker. Ruznameci İbrahim Efendi Çeşmesi(1634), Yusuf Ağa Çeşmesi (1688), Abdülhamit Han Çeşmesi (1900), Hüseyin Sırrı Paşa Çeşmesi (1894).

Rumelikavağı, askeri bölge özelliğinin kaldırıldığı 1960'lardan sonra yeni yolların yapılması, ulaşımın kolaylaşmasıyla birlikte birbiri ardına açılan balıkçı lokantaları ve gazinoları ile gelişmeye başlar. Uzun yıllar boyunca temiz denizi ve kumu ile ünlü olan plajlardan günümüzde de Altinkum Plajı, Elmaskum Plajı ve Askeri Plaj hizmet vermeye devam etmektedir.

Valide Camii (Yusuf Ağa Camii)

> Rumelikavağı Kalesi

Rumelikavağı Kalesi köyün üst kısmında, Boğaz'ın ve gümrük noktalarının kontrolü amacıyla 12. yüzyılda inşa edilmiştir. Bölgede bulunan "Kataskepe Manastırı"na ithafen "Azizler Kalesi" ismiyle anılan kale, 14. yüzyılda Cenevizlilerin eline geçmiştir. 1452'de Osmanlılar tarafından alındıktan sonra tahrip olur. Bizans döneminde Polikhnon (Kale), İmros, Osmanlı döneminde "Cenevizliler", "Eski Kale" isimleri ile anılan yapının günümüze ancak kalıntıları ulaşabilmiştir.

Bugün "Rumelikavağı Kalesi" ismiyle bilinen deniz kenarında bulunan kale, 17. yüzyıl başlarında Kazak akınlarının Boğaz köylerini sürekli tehdit etmesi üzerine 1624 yılında IV. Murad tarafından yaptırılmıştır. Zaman içinde I. Abdülhamid, III. Selim ve IV. Mustafa dönemlerinde kale onarılmış, ek binalar ve yeni kaleler inşa edilmiştir.

Rumelikavağı Kalesi

Rumelikavağı Kalesi 17. yüzyıl başlarında Kazak akınlarının Boğaz köylerini sürekli tehdit etmesi üzerine 1624 yılında IV. Murad tarafından yaptırılmıştır.

> Telli Tabya

Rumelikavağı ile Yenimahalle arasında bulunan Telli Tabya, "Milton" ya da "Deli Tabya" isimleriyle anılır. Savunma amaçlı ve silahlarla güçlendirilmiş bir yapı olan Telli Tabya, I. Abdülhamid döneminde, 1783'de inşa edilmiştir. Boğaz'ın en dar kısmında bulunduğu stratejik bir öneme sahip tabya zaman içinde onarımlar geçirir, yeni yapılarla desteklenir. II. Dünya Savaşı sırasında, düşman denizaltılarının Boğaz'dan geçişini önlemek amacıyla Telli Tabya ile Anadolukavağı arasın-

da mania ağları çekilir.

> Valide Camii (Yusuf Ağa Camii)

Rumelikavağı'nın tarihi yapılarının başında gelen Valide Camii, Sultan IV. Mehmed'in annesi Turhan Hatice Valide Sultan tarafından kardeşi Yusuf Ağa adına 1682 ile 1688 yılları arasında inşa ettirilmiştir. 1875'de onarım geçiren cami, sonraki onarımlarında özgün mimarisini yitirmiştir. Günümüzde tek minareli caminin tavanı betonarme olup, iç mekânda yeni kalem işi süslemeler bulunmaktadır.

Rumeli kıyısındaki son iskele olan Rumelikavağı iskelesi 1851 yılında inşa edildi.

Rumelikavağı İskelesi

Telli Baba

> Ruznameci İbrahim Efendi Çeşmesi

Rumelikavağı'nın en eski yapılarından biri olan duvar çeşmesi, IV. Murad döneminde, 1634'de Ruznâmecî İbrahim Efendi tarafından yaptırılmıştır. Yıkılıp yok olan Rumelikavak Hamamı'nın karşısında yer alan Ruznameci İbrahim Efendi Çeşmesi, beşik çatılı bir yapıdır. Tavuskuşu motifli aynanın iki yanında su taşı nişleri bulunan çeşmenin, musluğu yerindedir. Zaman içinde teknesi yok olan çeşmenin cephesinde iki satırlık kitabesi yer almaktadır. Çeşitli defalar onarım geçiren çeşme özgün yapısını kaybetmiş, son olarak fayansla kaplanmıştır.

> Telli Baba

Rumelikavağı'nda, Telli Tabya'nın üst tarafında yol kenarında bulunan yatır ve türbesi, Telli Baba ismiyle anılır. Türbenin inşaat tarihi ve burada yatan kişinin kimliği bilinmemektedir. Daha çok evlenmek isteyen ve bir

dileği olanlar tarafından ziyaret edilen Türbe'de gelin telleri bulunur. Dileği olan gelinler, duvarlarından tel bırakır, dilek dileyen genç kızlar da bu telleri alırlar. Yatırın kimliği üzerine birçok söylence vardır. Söylencelerin çoğu burada yaşamını yitiren bir genç kız üzerinedir. Bir başka söylenceye göre de yatırın, Fatih devrinde orduda tabur imamı Abdullah Efendi olduğudur. Telli Baba'nın çevresinde yerli, yabancı çok sayıda bulunan çay bahçeleri bulunmaktadır.

> Rumelikavağı İskelesi

Boğaziçi'nin Rumeli kıyısındaki son iskelesi olan Rumelikavağı İskelesi, 1851'de Şirket-i Hayriye tarafından zemin katlı bir iskele olarak inşa edilmiştir. Dikdörtgen planlı ahşap iskelenin üzeri kırma bir çatı ile örtülmüştür. 2002 yılında aslına uygun olarak yeniden tek katlı, ahşap-betonarme bir yapı olarak inşa edilmiştir. Boğaz hattı yolcu gemilerine hizmet vermektedir.

> Altinkum Plajı

Rumelikavağı'nın kuzeyinde yer alan doğal plaj, 1929'da Şirket-i Hayriye tarafından koyulan vapur seferleri ile ünlenir. Şirket-i Hayriye'nin bir de iskele inşa ettiği plaja, kumunun ince ve parlak olmasından dolayı "Altın

Kum Plajı" ismi verilir. O yıl alınan yeni bir vapura "Altinkum" ismi verilerek, sefere koyulur. Altinkum Plajı, II. Dünya Savaşı yıllarında askerî bölge olur. Uzun yıllar halka kapalı olan plaj, günümüzde Rumelikavağı'nın önde gelen plajlarından biridir.

Sarıyer Merkez Mahallesi

» Sarıyer İlçesi ile aynı adı taşıyan Sarıyer Merkez Mahallesi; Büyükdere, Kocataş, Maden ve Yenimahalle mahallelerine komşudur. Boğaziçi'nin en eski semtlerinden Sarıyer, antik çağda "Simas" ismiyle anılır. "Kutlu/Güzel su" anlamında kullanılan "Simas" isminin kaynağı konusunda kesin bir bilgi bulunmamaktadır.

Sarıyer Merkez Mahallesi, sahilde Mesarburnu'ndan başlayarak Yenimahalle'ye kadar uzanır. Mezarburnu ismini Antik çağda Mezarburnu (Mesarburnu) sol tarafındaki (Vapur iskelesi karşısında) yükseltinin en tepe noktasında Venüs Meretricia Tapınağı vardı. Mezarburnu ismini bu tapınaktan aldığı söylenmektedir.

Sarıyer'in gelişmesi 17. yüzyıldan sonra başlamıştır. 18. yüzyılda devlet ileri gelenlerinin ve

varlıklı ailelerin yalı ve köşkleri inşa edilir. Gayrimüslimlerin bölgeye yerleşmesi ile fiziki yapı ve yaşam tarzı farklılaşmaya başlar. 19. yüzyıl sonundan itibaren temiz havası ve denizi, koruları, bahçeleri ile İstanbul'un sayfiye yeri olarak öne çıkar. Kestane Suyu, Hünkâr Suyu, Çırcır Suyu, Fındık Suyu gibi bölgedeki kaynak sularının ve mesirelerin fazlalığıyla ünlenen Sarıyer, 1960'lara kadar bir sayfiye semti olma özelliğini taşır.

Sarıyer Merkez Mahallesi, genellikle balıkçılıkla geçinen bir Boğaz köyü olarak bilinir. Sahil yolunun genişletilmesi, karayolu ulaşımının gelişmesi ile birlikte yerleşim çoğalmaya başlar. Kıyı şeridindeki yalı ve köşkler restore edilirken, yeni apartmanlar inşa edilir. Aynı yıllarda yamaçlara yapılan gecekondular zaman içinde gecekondulu mahallelerine

dönüşür.

19. yüzyıla kadar yerleşik halkı Rumlar, Türkler, Ermenilerden oluşan mahalle; 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı, Balkan savaşları, I. Dünya ve Kurtuluş savaşları sırasında göç alan Sarıyer'in diğer mahalleleri gibi göçmenler ile büyür. Cumhuriyet'in ilk çeyreğinden başlayarak Karadeniz'den daha sonrada Anadolu'dan göçlerle büyüyen Sarıyer Merkez Mahallesi, 1930'da Sarıyer'in ilçe olmasıyla gelişmeye başlar. Devlet kurumlarının hizmet vermeye başladığı mahalle; 1967'de Büyükdere'de bulunan Sarıyer Kaymakamlığı'nın taşınması, 1984'de kurulan Sarıyer Belediyesi'nin hizmet binalarının açılmasıyla Sarıyer İlçesi'nin merkezi olur.

Sarıyer Merkez Mahallesi'nde bulunan tarihi eserlerden pek çoğu günümüze dek ulaşmamıştır. Bunlar arasında bulunan yalı, köşk ve konaklar

ile semtin dar sokaklarında bulunan küçük bahçeli, iki ya da üç katlı ahşap yapıların bir kısmı yangın ve sel gibi felaketlerle yok olmuş, bir kısmı da zamana yenik düşmüş yerlerine apartmanlar yapılmıştır. Gerek Osmanlı gerekse Cumhuriyet dönemlerinde çok sayıda paşanın burada oturuyor olmasından dolayı eskiden "Paşalar Köyü" olarak da anılan semtte paşalara ait yapıların pek az kısmı hâlâ ayakta durmaktadır.

Sarıyer Merkez Mahallesi'nde yer alan cami, yalı, köşk, çeşme gibi tarihi eserler arasında Ali Kethüda Camii, Mesut Ağa Çeşmesi, Ahmet Kamili Efendi Çeşmesi, Kayseriliyan Yalısı, Kaptanyan Yalısı, Sarıyer İskelesi, Sarıyer Orduevi öne çıkar.

Günümüzde Sarıyer Merkez Mahallesi; tarihi eserleri, balık lokantaları, tarihi çarşısı ile Sarıyer'in en hareketli mahallelerinden biridir.

Ali Kethüda Camii

> Sarıyer Ali Kethüda Camii

Ali Kethüda Camii, II. Mustafa döneminin Sadrazam Kethüdası Ali Efendi tarafından 17. yüzyılda inşa ettirilmiştir. Eski Sarıyer Meydanı'nda sahile yakın bir yere inşa edilen cami, kıyı doldurulduğundan içeride kalmıştır. Dikdörtgen planlı, zemin üzeri iki katlı, kâgir ve ahşap çatılı ve denize bakan cephesinde kayıkhaneye olan Ali Kethüda Camii, 1700'lerin başında Sadrazam Damat İbrahim Paşa'nın kethüdası Mehmet Ağa tarafından onarılmış ve tuğla bir minare eklenmiştir. Cami 19. yüzyılda da onarılmıştır. 1969'da kayıkhaneye kaldırılarak caminin alt katı yeniden düzenlenmiştir.

> Mesut Ağa Çeşmesi

Ali Kethüda Camii'nin karşısında bulunan Mesut Ağa Çeşmesi, I. İbrahim'in musahibi Mesud Ağa tarafından 1647'de klasik tarzda kesme taştan yaptırılmıştır. Tek yüzlü bir duvar çeşmesi olan Mesut Ağa Çeşmesi, üç lülesi bulunduğu "Üç Lüleli Çeşme" olarak da anılmıştır. Fırıncı Abbas Okumuşoğlu'nun 1947'de onarttığı çeşmeye yeni bir su kaynağı bağlanmıştır. Bu tarih-

Mesut Ağa Çeşmesi

ten sonra "Abbas Okumuşoğlu Çeşmesi" olarak da anılmaya başlamıştır.

> Ahmet Kamili Efendi Çeşmesi

Sarıyer'in tarihi çeşmelerinden biri olan çeşme, Rumeli kazaskeri Ahmet Kamili Efendi tarafından 1812 yılında yaptırılmıştır. Kare planlı, mermer, tek yüzlü bir meydan çeşmesi olan çeşme, "Mermer Çeşme" olarak da anılmaktadır. Daha önce Ali Kethüda Camii bahçesinde bulunan çeşme, birkaç kez yer değiştirdikten sonra günümüzdeki yerine taşınmıştır.

> Sarıyer Hamamı

Şeyhülislam Hocaşade Mehmet Efendi tarafından yaptırılan Sarıyer Hamamı'nın inşa tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte 1600'lerin başında yapıldığı tahmin edilmektedir. Çifte hamam olarak inşa edilen hamamın sağ bölümü kadınlara, sol bölümü erkekler için ayrılmıştır. On iki kurnalı dört halvet, iki kurnalı bir eyvan bulunan sıcaklık bölümünün üzeri kubbelerle örtülmüştür. Dikdörtgen formu göbek taşı bulunan Sarıyer Hamamı, özgün yapısını kısmen korumaktadır.

Sarıyer İskelesi

> Sarıyer İskelesi

Sarıyer İskelesi, 1851 yılında kayık iskelesine yeni ilâveler yapılarak inşa edilmiştir. İskele, 1890 yılında yenilenecek genişletilmiştir. Uzun süre hizmet veren iskele, 1948 yılında belediye otobüslerinin sefere başlamasıyla birlikte yolcularını zaman içinde kaybetmiştir. 2003 yılında restore edilen Sarıyer İskelesi'nin platformu yeniden betonarme olarak inşa edilmiştir.

İlk kez 1851'de inşa edilen Sarıyer İskelesi, 1890'da yenilenmiş daha sonraki yıllarda ise üst katı gazino olarak kullanılmıştır.

Kayseriliyan Yalısı

Kaptanyan Yalısı

> Kayseriliyan Yalısı

Meserburnu Caddesi üzerinde bulunan Kayseriliyan Yalısı, 19. yüzyılda zemin üzerine iki kat olarak inşa edilmiştir. Marsilya kiremit örtülü çatısı olan binanın ikinci katının kat yüksekliği diğer katlara göre daha fazladır. Boğaziçi'nin diğer yalılarında bulunmayan açık verandası ile dikkat çeken yalının bu katında altı ahşap kolonlu açık verandası yer almaktadır.

> Kaptanyan Yalısı

Kaptanyan tarafından 1866 yılında yaptırılan yalı sahibinin adı ile anılmaktadır. Yalının giriş kapısında yer alan dört sütun nedeniyle "Sütünlü Yalı" olarak da anılmaktadır. Zemin üzerine iki katlı, bahçeli, kâgir yalı el değiştirdikten sonra Milli Eğitim Bakanlığı'na satın alınarak 1943'ten başlayarak 1975'e kadar önce Sarıyer Ortaokulu sonra da Sarıyer Lisesi olarak hizmet vermiştir. Vehbi Koç Vakfı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ne bağlı olan yalı, 1994 yılından sonra bir süre Öğretmenler Lokali olarak kullanılmıştır.

Sarıyer Orduevi

> Sarıyer Orduevi

Sarıyer Orduevi, 1911 yılında karakol binası olarak inşa edilmiştir. İnşasına II. Abdülhamid döneminde 1891'de başlanan ve Mehmet V. Reşat ve Sadrazam İbrahim Hakkı Paşa döneminde, 1911'de tamamlanan bina "Karakolhane-i Bala" ismiyle de anılmıştır. Eklektik üsluplu, kare planlı, kâgir, iki yüksek katlı binanın iki kulesi ve terası bulunmaktadır. 1971'de Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na tahsis edilen yapı, Sarıyer Subay Gazinosu olarak hizmet vermektedir. Yapıya sonradan eklemeler ve ek binalar yapılmıştır.

> Pertevniyal İlkokulu

Günümüzde Sarıyer İlkokulu olarak eğitime devam eden okulun tarihi II. Mahmud'un eşi, Pertevniyal Valide Sultan tarafından yaptırılıp, vakfedilen Pertevniyal Valide Sultan Konağı'na kadar uzanır. Osmanlı döneminde "Orman Mekteb-i Âlisi"ne ev sahipliği yapan konağın ismi 1924 yılında 14. İlkokul oldu. Uzun yıllar bu okulda eğitim verildi. Bilhazare okulun ismi Pertevniyal İlkokulu olarak değiştirildi. Daha sonra Pertevniyal İlkokulu, Sarıyer Ortaokulu ile birleşerek Sarıyer İlköğretim Okulu ismini almıştır. 2010'da yeni bir binaya taşınan okul, 2012'den sonra Sarıyer İlkokulu olarak hizmet vermeye devam etmektedir.

Sarıyer Orduevi, 1911 yılında karakol binası olarak inşa edilmiştir.

Tarabya Mahallesi

► Sarıyer'in en ünlü semtlerinden biri olan Tarabya; Yeniköy, Ferahevler, Derbent (Çamlıtepe), Cumhuriyet ve Kireçburnu mahallelerine komşudur. Antik çağda "Farmakeus" ismini taşıyan semt, 5. yüzyıldan sonra havasının sağlığa iyi gelmesinden dolayı "Therapia" (şifa, tedavi) ismiyle anılmaya başlar. Zaman içinde de "Tarabya" ismini alır.

17. yüzyıla kadar deniz kıyısında dalyanı olan küçük bir Rum köyü olan Tarabya, 17. yüzyılın ikinci yarısından sonra II. Selim'in köşk ve bahçeler yaptırmasıyla gelişmeye başlar. 1624'de Kazak saldırıları ile yıkılan semt, IV. Murad döneminde yeniden imar edilir. İliman havası ve doğal güzellikleri ile mesire yeri olarak öne çıkan Tarabya'da özel izinler ile yabancı elçiliklerin yazlık binaları birbiri ardına inşa edilir. III. Selim döneminde Fran-

sa, İsviçre ve Napoli elçilikleri; II. Mahmud döneminde Danimarka ve Romanya elçilikleri; II. Abdülhamid döneminde de İngiltere ve Almanya elçiliklerinin yazlık binaları Tarabya'nın gelişiminde büyük rol oynar.

Evluya Çelebi'nin 17. yüzyılda "800 haneli bir köy" olarak anlattığı Tarabya, 19. yüzyılın başından itibaren özellikle yaz aylarında Boğaziçi'nin en çok rağbet gören semtlerinden biri olur. 19. yüzyılın başında 52 yılının bulunduğu semte çok sayıda sahilhane, yalı ve köşk inşa edilir.

Şirket-i Hayriye'nin vapur seferleri ile Tarabya'da yerleşim artmaya başlar. Büyük Tarabya Oteli'nin önünde bulunan Tarabya İskelesi, 1911'de yıkılarak yeniden inşa edilir. Ancak yolcuları azalan iskelenin seferleri 1964'de kaldırılır. Bir süre plaj olarak kullanıldıktan sonra yıkılır.

Tarabya'da bulunan çok sayıda tarihi yapının arasında günümüzde Cumhurbaşkanlığı Tarabya Yerleşkesi olan Huber Köşkü, Aya Paraskevi Rum Ortodoks Kilisesi, Surp Andon Ermeni Katolik Kilisesi, Bezm-i Alem Valide Sultan Çeşmesi, Alman, Fransız, İtalyan yazlık sefarethaneleri, Zografos ve Zarifi yalıları öne çıkar.

İstanbul'un en ünlü sayfiye semtlerinin başında gelen Tarabya, yabancı ülkelerin elçilik yazlıklarının semtte yer alması, doğal güzellikleri ile yerli ve yabancı turistlerin ilgi odağı olur. İstanbul'un ilk sahil otelleri olan "Hotel Petala", "Summer Palace" ve "Tokatlıyan", semtin sosyal yaşamını da değiştirir. Zaman içinde yıkılan otellerden sonra 1966'da açılan Büyük Tarabya Oteli, 2002'de

kapanmıştır. Otel, 2013 yılında yenilenerek "The Grand Tarabya" ismiyle açılmıştır. Tarabya açılan otelleri, plajları, lokantaları ile İstanbul'un en ünlü sayfiye semti olur.

Tarabya Koyu, 19. yüzyılın başından itibaren yatların, gezi teknelerinin uğrak yeri olan bir limandı. Günümüzde ise teknelere 2012'de açılan Tarabya Tekne Park hizmet vermektedir.

1960'ların başında açılan sahil yolu ve diğer yollar ile ulaşımın kolaylaşması Tarabya'da yeni yerleşimlerin başlamasında etkili olur. Önceleri kooperatif evleri, 1975'den sonra hızla çoğalan gecekondular ile nüfus artar. Tarabya'da göçlerle birlikte yeni mahalleler kurulur. Tarabya, inşa edilen siteler, villalar ve yeni yerleşim yerleri ile Sarıyer'in en kalabalık mahallesidir.

Tarabya Merkez Camii

> Hacı Osman Ağa Camii

Tarabya'nın tarihi eserlerinden biri olan Hacı Osman Ağa tarafından III. Mustafa döneminde yaptırılan Hacı Osman Ağa Camii, zaman içinde harap olur. Silahtar Ali Ağa'nın 1829 yılında yeniden inşa ettirdiği cami, Tarabya'nın tek cami olarak 1960'ların başına dek hizmet verir. Hacı Osman Ağa Camii, 1958 yılında sahil yolu yapım çalışmaları sırasında yıktırılmıştır.

> Tarabya Merkez Camii

Tarabya Merkez Camii, 1958 yılında yıkılan Hacı Osman Ağa Camii'nin bulunduğu yerin yakınına Mimar Mehmet Ali Berman tarafından 1964'de inşa edilmiştir. Kare planlı, betonarme, kubbeli ve tek minareli kübik bir kütleyle sahip modernist bir yapı olan Tarabya Merkez Camii, özgün mimarisikle dikkat çekmektedir.

Huber Köşkü

> Tarabya Aya Paraskevi Rum Ortodoks Kilisesi

Tanzimat'ın ilanından sonra kubbeli olarak inşa edilen ilk kiliselerden biri olan Aya Paraskevi Rum Ortodoks Kilisesi, 1868 yılında Banker Zarifi ailesinin maddi kaynakları ile yaptırılmıştır. Ayazması bulunan kilisenin bahçesinde mezarlar yer almaktadır. Haç planlı, üç nefli ve kubbeli bir bazilika olarak inşa edilen kâgir yapının kubbesini sekiz sütun desteklemektedir.

> Tarabya Surp Andon Ermeni Katolik Kilisesi

Andon Tıngır Yaver Paşa tarafından 1871 yılında Mimar M. Razi'ye yaptırılan küçük kilise Tarabya manzarasına hâkim bir tepede yer almaktadır. Dikdörtgen planlı kilise Aziz Antuan'a ithaf edilmiştir. Görkemli ana giriş kapısı ve pencereleri ile dikkat çeken kilisenin iki yanında iki çan kulesi yükselir. Neogotik üsluplu, kâgir kilisenin iç kısmında üç sunak ve bir kürsü bulunmaktadır.

> Huber Köşkü

Birbirine eklenen iki bina ve müştemilat binalarından oluşan yapılar topluluğu günümüzde Cumhurbaşkanlığı Tarabya Yerleşkesi olarak kullanılmaktadır. 19. yüzyıl sonu, 20. yüzyıl başında silah komisyoncusu Huber Kardeşler tarafından yaptırılan köşk, aynı isimle anılır. Huber Köşkü'nün ilk binasının mimarı ve inşa tarihi tam olarak bilinmemektedir. Ana binaya sonradan ek olarak 1905-1906 yılları arasında inşa edilen ikinci yapının mimarı Raimondo D'Arranco'dur. Art nouveau üsluplu Huber Köşkü zaman içinde birkaç kez el değiştirdikten sonra 1985'de kamulaştırılarak Cumhurbaşkanlığı'na tahsis edilmiştir.

Alman Başkonsolosluğu Sefareti

> İtalyan Sefareti

İtalyan Sefareti, 1906 yılında Raimondo D'Aranco tarafından inşa edilmiştir. Yapının yerinde daha önce bulunan köşk, II. Abdülhamid tarafından İtalya Kralı Emmanuel'e düğün hediyesi olarak verilmiştir. Ahşap kazıklar üzerinde yükselen, zemin katı kâgir, dört katlı yapıda karma yapım tekniği uygulanmıştır. Geniş saçakları, cumbası ve balkonu ile Boğaziçi'ndeki art nouveau üsluplu yapılar arasında öne çıkar. 1960'lara kadar İtalyan Başkonsolosluğu tarafından kullanılan yapı, restorasyonu beklemektedir.

> Alman Başkonsolosluğu Sefareti

Alman Başkonsolosluğu Sefareti, 1887 yılında inşa edilmiştir. Daha önce bu binaların yerinde II. Mahmud'un karargâhını kurduğu Tarabya Kasrı bulunmaktaydı. I. Abdülmecid tarafından yıktırılan kasır arazisi, 1880'de II. Abdülhamid tarafından Alman İmparatorluğu'na hediye edilmiştir. Büyük bir bahçe içinde ana bina ve müştemilat binalarının yanı sıra küçük bir şapel ile Çanakkale Savaşı'nda hayatını kaybeden Alman askerleri için inşa edilen şehitlik yer almaktadır.

> İpsilanti Yalısı

Tarabya'nın tarihi yalılarından "Fransız Sefareti" olarak da bilinen İpsilanti Yalısı, 18. yüzyılda, III. Selim döneminde Fenerli Rum ailelerden İpsilanti ailesi için yaptırılmıştır. 1807'de Fransız Sefareti olarak kullanılmaya başlamıştır. Klasik Türk evi üslubunu taşıyan yapı, ahşap ve kâgir olarak inşa edilmiştir. İki ayrı binadan oluştuğundan "Çifte Yalı" olarak da anılan yalı 1818, 1913 ve 1932 yıllarında yangın geçirmiştir. 1913 yangınında ana bina yok olmuş, kâtip ve tercümanların kullandığı ek bina ise günümüze dek ulaşmıştır. 1989 ile 2012 yılları arasında Marmara Üniversitesi Fransızca Kamu İdaresi Bölümü tarafından bir süre kullanılmıştır.

İtalyan Sefareti

> Zarifi Yalısı

Tarabya'nın ünlü yalılarından biri olan Zarifi Yalısı, "Villa Zarifi" olarak da bilinir. Abdülaziz döneminde banker Yorgo Zarifi tarafından yaptırılmıştır. Üç katlı olan yapı yüksek zemin katı üzerine iki katlı olarak inşa ettirilmiştir. Balkon korkulukları ahşap oyma olan yapı, asırlık ağaçların bulunduğu bir koruluğa sahiptir. 1950'lerin başına dek Zarifi ailesi tarafından kullanılan yapı, 1954'te satılmıştır. 1968'de yangın geçiren bina, restore edilmiştir.

> Zografos Yalısı

Boğaziçi'nin en eski yapılarından biri olan Zografos Yalısı, 18. yüzyılın ikinci yarısında banker Hristaki Zografos tarafından inşa ettirilmiştir. Geleneksel üsluplu üç katlı kiremit örtülü yalı, 1945 ve 1950 yılında onarım görmüştür. Yalının nakışlı tavanları bu onarımlar sırasında yok olmuş, çatının Osmanlı kiremitleri Marsilya kiremitleri ile değiştirilmiştir. Yol yapımı nedeniyle sahilden uzaklaşan Zografos Yalısı, 1985 yılında yıkılarak yeniden yapılmıştır.

Zografos Yalısı

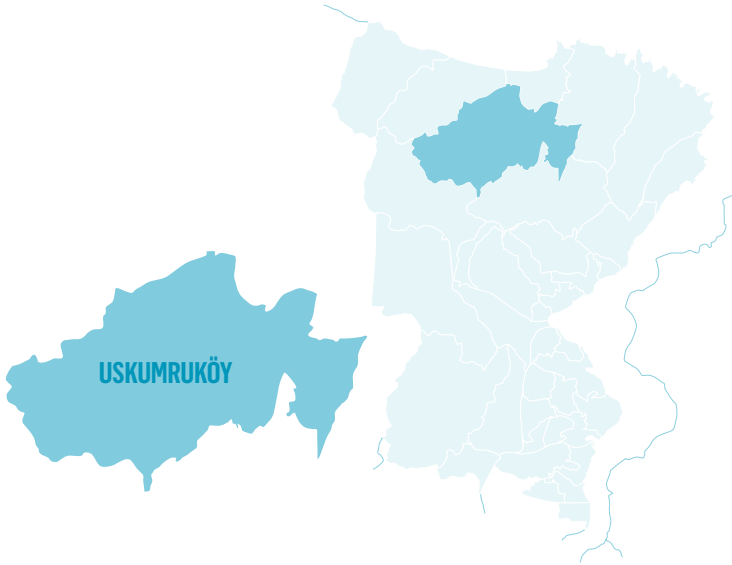
II. Mahmud Çeşmesi

> II. Mahmud Çeşmesi

Tarabya Parkı'nda bulunan çeşme, II. Mahmud tarafından 1831 yılında yaptırılmıştır. Dört cepheli, sütun tipindeki çeşmenin dört yüzünde Şair Rifat'ın birer beyitlik kitabe bulunmaktadır. Ampir üsluplu, kare kesitli, mermerden inşa edilmiş bir çeşme olan II. Mahmud Çeşmesi'nin ön ve arka yüzlerinde oval tekne ve musluklar yer almaktadır.

> Bezmiâlem Valide Sultan Çeşmesi

İstanbul'da pek çok hayratı bulunan I. Abdülmecid'in annesi Bezmiâlem Valide Sultan tarafından yaptırılan, suyu Soğuksu kaynağından gelen duvar çeşmesinin tarihi belli değildir. 1852'de II. Abdülhamid tarafından onarılan çeşme, kesme taştan yapılmış olup, çeşme teknesinin her iki yanında da uzun yalaklar yer almaktadır. Çeşme üzerinde iki yanında motifler olan II. Abdülhamid'in tamir kitabesi ile I. Abdülmecid'in tuğrası bulunmaktadır.

Uskumruköy Mahallesi

» Sarıyer'in tarihi köylerinden biri olan Uskumruköy; Kilyos, Demirciköy, Zekeriya köyü, Bahçeköy Merkez ve Gümüşdere mahallerine komşudur. Tarihi Cenevizlilere kadar uzanan köyün ismi hakkında söylenceler bulunmaktadır. Bir söylenceye göre III. Murad döneminde köye gelen sadrazam, köyün gençlerini zeki ve akıllı bulur. "Uskumru Köy", akıl anlamına gelen "us" ile güzelliği ile bilinen "kumru" sözcüklerinin birleşmesinden doğar.

Sarıyer'in en büyük köylerinden biri olan Uskumruköy'ün ilk sakinleri Rumlardır. 15. yüzyıldan başlayarak yerleşimin olduğu köye, 17. yüzyılda III. Murad, Rus Kazaklarının Boğaz köylerine yaptıkları baskınlara önlem olarak yeniçeri bölüklerini aileleri ile birlikte yerleştirir. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nda gelen

göçmenler diğer Sarıyer köyleri gibi Uskumruköy'e de yerleştiler. Daha sonra 1924 yılında mübadele ile gelen göçmenler ile köyün nüfusu çoğalır.

17. yüzyılda Evliya Çelebi'nin "...çayırları cennetten bir köşeyi andırır" diyerek anlattığı Uskumruköy'de bulunan tarihi yapıların başında "Ovidius Kulesi" olarak bilinen kule gelir. 13. ya da 14. yüzyılda Cenevizliler tarafından inşa edildiği tahmin edilen gözetleme kulesi, kare biçimli bir kuledir. Benzeri bulunmayan kule bir zamanlar geceleri meşalelerle aydınlatılır, gemilerle yol göstermiş. Köyde Bizans döneminden kalma bir hamamın kalıntıları, bir de şimdi site içinde kalmış olan bir kilisenin kalıntıları yer almaktadır. Uskumruköy'ün tarihi yapılarından bir diğeri ise 17. yüzyılda yapılan Uskumruköy Cami'dir. Caminin

İmam Hasan Efendi Çeşmesi

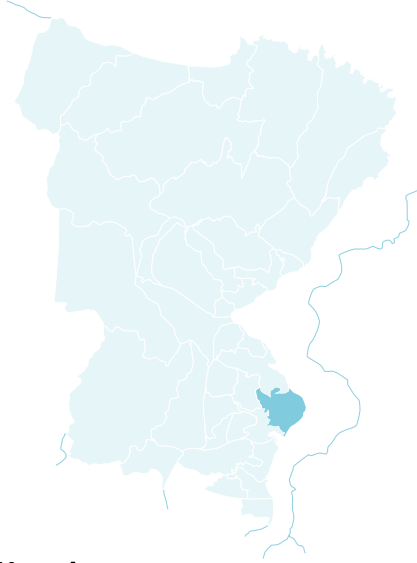
Ovidius Kulesi

minaresinde ve içinde yapılan onarımlar sonucunda tarihi dokusu bozulmuştur. Kaynak suyunun bulunduğu köyde tarihi üç çeşmeden söz edilir. Bu çeşmeler; zaman içinde yıkılan 1781 tarihli Osman Ağa Çeşmesi, harap olmuş bir halde bulunan 1909 tarihli Necip Ağa Çeşmesi ve onarılmış ancak sadece kitabesi eski halinde kalmış olan 1870 tarihli İmam Hasan Efendi Çeşmesi'dir.

Uskumruköy'ün "Kum çölü" olarak bilinen ünlü kumluğu,

önemli bitki alanlarından biridir. Uzun yıllar Türk Sineması'nın doğal platolarından biri olmuş ancak imara açılan kumluğun yerine site yapılmıştır.

Tarihi evlerin de bulunduğu Uskumruköy'de yakın zamanda yeni binalar, villalar ve siteler inşa edilmiştir. Elliden fazla site'nin bulunduğu köy, turizme açık köylerden biridir. Uskumruköy, özellikle yaz aylarında restoranları, piknik yerleri, çay bahçeleri ile İstanbullulara hizmet vermektedir.

Yeniköy Mahallesi

» Sarıyer'in tarihi mahallerinden biri olan Yeniköy; İstinye, Ferahevler ve Tarabya mahallerine komşudur. Yeniköy'ün Osmanlı döneminden önceki tarihi hakkında kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Bazı kaynaklarda Doğu Roma İmparatorluğu döneminde bölgedeki koca yemiş ağaçlarının bulunmasından dolayı Yunanca koca yemiş anlamına gelen "Kamarodes" (Kommaros) ismiyle anıldığını yazılmıştır.

İstanbul fethinden önce harap bir semt olan Yeniköy, 16. yüzyıldan başlayarak imar edilir. Fetih sonrası bölgeye Romanya'nın Geni yöresinden Ulahlılar yerleşmiştir. Semtin isminin "Geniköy" isminden geldiği söylenmekteyse de tarihi kaynaklarda semtin Kanuni Sultan Süleyman'ın buyruğuyla kurulan yeni bir köy olması nedeniyle "Yeniköy" ismini aldığı

yazmaktadır. Rumcada "Yeniköy" anlamına gelen "Neohori", zaman içinde "Nihori" olarak kullanılmaya başlamıştır.

17. yüzyılda Karadeniz'den gelen Rum ve Türk ailelerle büyüyen Yeniköy, diğer Boğaz köyleri gibi zaman içinde Rus ve Kazak akınlarına maruz kalmış, zarar görmüştür. Evliya Çelebi, "Seyahatname" isimli eserinde Yeniköy'de üç cami, bir hamam, bir han, bekâr odaları bulunduğunu; köy sakinlerinin ise üç mahalle Müslüman ve yedi mahalle Hristiyan'dan oluştuğunu yazar.

Yeniköy, 18. yüzyıldan başlayarak sarayın ve İstanbul'un varlıklı ailelerinin sayfiye için tercih ettiği bir semt olur. Şirket-i Hayriye'nin 1850'lerden sonra başlayan seferler ile gelişen Yeniköy'de çok sayıda sahilhane, yalı, kayıkhanesi, köşk inşa edilir. Bunların bazıları zamana yenik

düşüp, yıkılmış ve yeniden yapılmıştır. Yeniköy yalıları arasında bulunan Sait Halim Paşa Yalısı, Şehzade Burhaneddin Efendi Yalısı, Ahmet Afif Paşa Yalısı, Cezayirliyan Yalısı, Beyazcıyan Yalısı, Dr. Hulusi Behçet Yalısı, Eczacıbaşı Yalısı, Dadyan Yalısı, Sandoz Yalısı, Ali Rıza Paşa Yalısı, Faik ve Bekir Beyler Yalısı, Kara Todorî Paşa Yalısı, Tahsin Uzer Yalısı, Selahaddin Adil Paşa Yalısı, Recaizade Mahmud Ekrem Yalısı, Mısırlı Fuat Bey Yalısı, Madenci Arif Bey Yalısı, Ebu Bekir Ratip Yalısı öne çıkan yapılarıdır.

Osmanlı döneminde kurulan bir semt olan Yeniköy'de çok sayıda tarihi eser bulunur. Aralarında dini yapıların, çeşmelerin, okulların, yalı ve köşkların bulunduğu tarihi eserlerin bir kısmı günümüze dek gelebilmiştir. Yeniköy'ün kaybolan tarihi yapıları arasında yer alan II. Osman döneminde Sadrazam Güzelce Ali Paşa'nın yaptırdığı Çelebi Ali Paşa Camii; Şeyhülislam Zembilli Ali Efendi'nin oğlu Fazlı Efendi tarafından yaptırılmış olan Molla Çelebi Camii; İskender Paşa'nın yaptırdığı Yeniköy Hamamı 1958'de yol yapımı sırasında yıkılmıştır.

19. yüzyılın sonundan başlayarak yabancı ülke temsilcilerinin yazlık için tercih ettikleri semtlerden biri olan Yeniköy; ABD, Yunanistan, Polonya, İran ve Avusturya sefarethanelerine ev sahipliği yapar. Bu seferethanelerden sadece Cezayirliyan Yalısı

olarak da bilinen Avusturya Büyükelçiliği Yazlık Binası halen kullanılmaktadır.

Eskiden su kaynağı bol olan semtlerden biri olan Yeniköy'de çok sayıda ayazma ve çeşme bulunmaktaydı. Zamanla inşaatlar nedeniyle ayazmaların suyu kaybolur, çeşmeler yıkılır. Ayazmaların en büyüklerinden biri olan Ayia Paraskevi Ayazması günümüzde de ziyaret edilmektedir.

İstanbul'da yaşayan yabancıların ilgi gösterdikleri Yeniköy, tarihi içinde yerli ve yabancı turistlerin de uğrak yeri olur. 1913'de açılan Hotel Thalia'nın ardından 1949'de Beyaz Yalı Oteli, 1960'da Boğaziçi Otelleri ve 1970 yılında Carlton Oteli açılmıştır.

Kurulduğunda küçük bir balıkçı köyü olan Yeniköy'de balıkçılık, bağcılık, bahçecilik, fırıncılık semt halkının başlıca geçim kaynağı olmuştur. Yeniköy zaman içinde dalyanları ve balıkçıları ile ünlenmiştir. Osmanlı döneminde sefere çıkacak gemilerin erzak aldığı özellikle peksimeti için tercih edilen Yeniköy'de Osmanlı döneminde başlayan ve yurt dışında da satılan yazma ve yemeni imalatı 1960'lara kadar sürdürülmüştür.

Sahilde yalı ve köşkların, sırtlara doğru kooperatif sitelerinin, tepelerde de gecekonduların bulunduğu Yeniköy, gazino ve eğlence mekânları ile İstanbul'un rağbet gören semtlerinden biridir.

Osman Reis Camii

> Osman Reis Camii

Osman Reis Camii, "Yalılar Camii" olarak da bilinir. Denizci Osman Reis tarafından 1635 yılında yaptırılan cami, daha sonra onarımlarla değişikliğe uğrar. 1903 yılında Ahmet Afif Paşa, cami yakınına Mimar Alexandre Vallaury'e bir yalı yaptırırken, Osman Reis Camii'ni de yeniden inşa ettirir. 1958 yılında sahil yolu yapılırken avlu ve ek binaları yıkılan cami, 1999 yılında onarılmıştır. Kare planlı, kâgır duvarlı ve ahşap çatılı yapının kısa tek şerefeli minaresi caminin sağında yer almaktadır.

> Aya Nikola Rum Ortodoks Kilisesi

Aziz Nikola'ya ithaf edilen kilisenin yapım tarihi bilinmemektedir. 1772 yangınında harap olduktan sonra birkaç kez inşa edilmiştir. Günümüze ulaşan yapı, 1839 tarihlidir. Büyük bir bahçe içinde üç nefli bazilikal plana göre inşa edilen kilisenin mermer çan kulesi 1888'de yapılmıştır.

> Panayia Rum Ortodoks Kilisesi

Meryem Ana'ya ithaf edilmiş olan kilisenin tarihi 17. yüzyıla kadar uzanmaktadır. Günümüzdeki kilise Stefanos Karateodori tarafından 1837 yılında inşa edilmiştir. Üç nefli, bazilika planlı olarak inşa edilen kâgır yapının ahşap çatısı kiremitle kaplıdır. Onarımlar geçiren kilise büyük ölçüde özgünlüğünü korumaktadır. Kilise, üç katlı çan kulesi ve kilise içinde bulunan üç Meryem Ana ikonası ile dikkat çekmektedir.

Panayia Rum Ortodoks Kilisesi

> Surp Asdvadzadzin Ermeni Kilisesi

Yeniköy'de 1760'da inşa edilen Surp Asdvadzadzin Ermeni Kilisesi, Harutyun Amira Nevruz tarafından restore edilerek 1834'te ibadete açılmıştır. Yeniköy Küd Dipo Surp Asdvadzadzin Ermeni Kilisesi olarak da bilinen kilise, tek nefli, bazilika planlı bir yapıdır. Kilise, papazevi, sarnıç, evler ve bahçe içinde bulunan küçük mezarlık 1984 yılında onarılmıştır. Halen ibadete açık olan kilise 2006'da büyük bir restorasyon geçirmiştir.

Surp Asdvadzadzin Ermeni Kilisesi

Aya Nikola Rum Ortodoks Kilisesi

> Surp Hovhannes Mıgırdiç Ermeni Katolik Kilisesi

Surp Hovhannes Mıgırdiç Ermeni Katolik Kilisesi, 1848'de Hovhannes Ağa Tingiryan tarafından Hovhannes Ağa Kuyumcuyan'ın Köybaşı Caddesi'ne hâkim bir tepede aldığı arazi üzerinde kurulmuştur. Zamanla harap olan ahşap kilisenin yerine 1866 yılında kâgır olarak yeni bir kilise binası inşa edilmiştir. Kilisenin büyük bahçesinde Tingiryan Ailesi'nin ve Kuyumcuyan Bedros Efendi'nin mezarları bulunmaktadır.

Surp Hovhannes Mıgırdiç Ermeni Katolik Kilisesi

Yeniköy Tiferet İsrail Sinagogu

> Yeniköy Tiferet İsrail Sinagogu

Kamondo ailesinin 1870'lerde inşa ettirdiği Yeniköy Tiferet İsrail Sinagogu, 1957 yılında Mimar Jak Pardo tarafından yeni baştan onarılmıştır. 2001 yılında bütünüyle yenilenerek Yeniköy Tiferet İsrail Sinagogu ismiyle açılan sinagog, Sarıyer İlçesi'ndeki tek sinagog olarak ibadete açıktır. Köybaşı Caddesi'ne bakan dar cepheli yapı; minimalist mimarisi, küçük giriş kapısı, üstünde yer alan üç küçük kemerli penceresi ve Davut yıldızı ile dikkat çekmektedir.

Kalender Kasrı

Sait Halim Paşa Yalısı

Cezayirliyan Yalısı

> Kalender Kasrı

Günümüzde Kalender Orduevi ismiyle hizmet vermekte olan yapının tarihi 1600'lerin başına kadar uzanır. I. Ahmed döneminde burada bulunan sahil sarayının yerine 17. yüzyılda yapılan Binış Kasrı, Abdülaziz döneminde yıktırılmıştır. Bal-yanlar tarafından yeniden inşa edilen Kalender Kasrı, 1933'de ortaokul olarak kullanılmıştır. 1939'da geçirdiği yangında harap olan bina, 1969'de restore edilerek, orduevi olarak kullanılmaya başlamıştır.

Şehzade Burhaneddin Efendi Yalısı

> Sait Halim Paşa Yalısı

Daha önce Düzoğulları Ailesi'ne ait olan yalı, 1836'da Aristarhis Ailesi tarafından alınıp, yıktırılmış ve yerine yeni bir yalı yaptırılmıştır. 1876'da yalının sahibi Prens Abdülhalim Paşa olmuştur. Harap halde olan yalı yıkılarak Mimar Petraki Adamandidis tarafından günümüze ulaşan yalı inşa edilmiştir. 1890'da Abdülhalim Paşa'nın vefatı ile oğlu Sait Halim Paşa'nın sahibi olduğu yalı, rıhtımında bulunan iki aslan heykeli yüzünden "Aslanlı Yalı" olarak da anılmaktadır. 1974 ve 1984 yıllarında onarılan yalı, 1995'da yangın geçirerek harap olmuş ve 2002 yılında restore edilmiştir. Günümüzde düğün, toplantı ve davetlerin düzenlendiği bir mekân olarak kullanılmaktadır.

> Şehzade Burhaneddin Efendi Yalısı

Mısırlılar Yalısı olarak da bilinen yalı, 19. yüzyılın sonlarında sarraf Varki Vartaks tarafından yaptırılmıştır. 1911'de II. Abdülhamid'in oğlu Şehzade Burhaneddin Efendi tarafından satın alınmıştır. 1912'de yıkılarak neobarok tarzda yeniden inşa edilen yapı, Boğaziçi'nin en büyük yalılarından biridir. Yalı, 1923'de Mısırlı Ahmet İhsan Bey'e satılmış ve 1944'de restore edilmiştir. 1985'de yeniden satılan yalı, Erbilgin Yalısı ismini almıştır. Ahşap karkas olarak zemin kat üzerine iki kat olarak inşa edilen yalı, 1987'de bütünüyle restore edilmiştir. 2015'te yeniden satılmıştır.

> Cezayirliyan Yalısı

Cezayirliyan Yalısı ya da Avusturya Büyükelçiliği Yazlık Binası olarak bilinen yalı, banker Mıgırdiç Cezayirliyan tarafından 1885 yılında Hassa Mimarı Mıgırdiç Çarkçıyan'a yaptırılmıştır. Yalı henüz tamamlanmadan II. Abdülhamid tarafından Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'na hediye edilmiştir. 1898 yılında yenilenen yalı neoklasik özellikler taşımaktadır. 1994'te üç katlı yapı ve bahçe restore edilmiştir. Günümüzde yapı, Avusturya Başkonsolosluğu ve Avusturya Kültür Ofisi tarafından kullanılmaktadır.

Ahmet Afif Paşa Yalısı

> Ahmet Afif Paşa Yalısı

Koca Reşit Paşa'nın kızı Ferendiz Hanım yalının ilk sahibidir. Ahmet Afif Paşa yalısı satın aldıktan sonra 1900-1910 yılları arasında Mimar Alexandre Val-lauray tarafından yeniden inşa edilmiştir. Dört katlı yalıda deniz tarafındaki köşe odalar küçük çıkıntılarla kuleler şeklinde tasarlanmıştır. Yalının kara tarafında bulunan iki köşesine soğan kubbeli kuleler eklenmiştir.

Yeniköy Vapur İskelesi

> Yeniköy Vapur İskelesi

Şirket-i Hayriye döneminde Boğaz Hattı gemilerine hizmet veren iskelenin 1851 yılında yapıldığı tahmin edilmektedir. 1908'de eskisinin yerine yenisi inşa edilmiştir. Günümüze kadar gelen Yeniköy İskelesi, 2001'de restore edilmiştir. İskele yakınında Beykoz-Yeniköy yolcu motorları iskelesi bulunmaktadır.

> Mihrişah Sultan Çeşmesi

Mihrişah Sultan Çeşmesi, III. Selim'in annesi Mihrişah Sultan tarafından 1806 yılında inşa edilmiştir. Tek cepheli, geniş saçaklı, çatısı kiremitle örtülü çeşme, 1958'de yıkılan Molla Çelebi Camii önünde iken sahile bakan park içine taşınmıştır. Zaman içinde harap olan tarihi çeşme 2007'de restore edilmiştir.

Mihrişah Sultan Çeşmesi

Zografyon Kız İlkokulu

> Zografyon Kız İlkokulu

Zografyon Kız İlkokulu (Zografyon Parthenagogion), 1872 yılında banker Hristakis Zografos tarafından yaptırılmıştır. Mimarı Konstantinos Dimadis olan yapı, İstanbul'un en güzel okul binalarından biridir. Cumhuriyet döneminde karma eğitim veren okul, 1950'lerde restore edilmiştir. 1970'lerin sonuna kadar eğitim veren Yeniköy Rum İlkokulu öğrenci yokluğundan kapanmıştır. Günümüzde Tarabya İngiliz Okulları'na bağlı Yeniköy İlkokulu olarak hizmet vermektedir.

> Yeniköy İlkokulu

Cumhuriyet ile yaşıtı olan Yeniköy İlkokulu, 1923'te önce küçük bir binada daha sonra da Sait Halim Paşa Caddesi üzerinde "33. İkokul" ismiyle öğretim ve eğitime devam etmiştir. 1933 yılında bugünkü binasına taşınan okul, 2001'de sekiz derslik ana binaya altı derslik ek bina eklenerek büyütülmüştür. Erken Cumhuriyet Dönemi binalarından biri olan Yeniköy İlkokulu, 2. grup tarihi eser niteliği taşıyan yapılar kapsamındadır.

Yenimahalle Mahallesi

» Sarıyer'in eski yerleşim yerlerinden biri olan Yenimahalle; Sarıyer Merkez ve Rumelikavağı mahallerine komşudur. Antik çağlarda "Neopolis" (Yeni şehir), Bizans döneminde ise "Anilton" ismiyle anılan Yenimahalle, Boğaziçi'nin en eski yerleşim bölgelerinden biridir. Antik çağda Aya Yani Kilisesi'nin bulunduğu yerde denizcilerin adaklarda buldukları denizcilerin koruyucusu Poseidon'un heykeli yer alıyordu.

Eski bir balıkçı köyü olan Yenimahalle, bir zamanlar Boğaz'a giren balıkların önce burada tutulduğu, dalyanları ile ünlüydü. Pazarbaşı Dalyanı, bu dalyanlar arasında göç eden balıkların tutulduğu dalyan olarak biliniyordu. Ağ ve olta balıkçılığı da yapılan Yenimahalle'de dalyanlar 1930'lerden sonra kalkarken ağ balıkçılığı gelişmiştir.

17. yüzyıla kadar yerli halkı Rum, Ermeni ve Müslümanlardan oluşan Yenimahalle, bu yüzyılda önce IV. Murad sonra da IV. Mehmed dönemlerinde gelişmeye başlar. Semt, 18. yüzyılda, III. Selim döneminde büyümeye devam ederek, 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında Karadeniz'den göç alır. Bizans döneminden başlayarak ulaşımın deniz yolu ile yapıldığı Yenimahalle, Şirket-i Hayriye vapur seferleri ile daha çok bilinir olur. 1940'larda karayolu ulaşımının kolaylaşması yeni yerleşimlerin artmasına neden olur.

Sarıyer Merkez Mahallesi ile iç içe olan Yenimahalle'de günümüze ulaşan çok sayıda tarihi yapı bulunmaktadır. Sahil boyunca 19. yüzyılın ortalarında inşa edildiği bilinen bitişik nizamlı yalılardan günümüze

dek varlığını sürdürenler olduğu gibi bir kısmı yıkılarak yerine betonarme yapılar yükselmiştir. Semt içinde var olan çok sayıda köşkten bazıları hâlâ ayakta.

Yenimahalle'nin tarihi yapılarından biri olan İoannes Prodromos Rum Ortodoks Kilisesi (Aya Yani Kilisesi) 1834 tarihinde inşa edilmiştir. Semtin iki camisinden biri olan Yenimahalle Camii, 1959 yılında ibadete açılmıştır. Yenimahalle'nin çeşmeleri arasında en eski olanı Yenimahalle Meydanı'nda yer alan Cezayirli Gazi Hasan Paşa Çeşmesi'dir. 1784 yılında inşa edilen çeşme, Sarıyer Vakıf mamba suyundan beslenmektedir. Obüstepe Tabyası yakınlarında bulunan Asker Suyu Çeşmesi ise I. Dünya Savaşı döneminde tabyada görevli askerler tarafından inşa edilmiş, geçirdiği onarımlarla özgünlüğünü yitirmiştir. Yenimahalle'de

günümüzde hizmet veren 1954 tarihli Balahatun İlkokulu'nun dışında bir dönem eğitim veren Rum ve Ermeni okulları da yer almıştır.

Geçmişte, Yenimahalle ve özellikle Pazarbaşı yaz aylarında gazinoları, çay bahçeleri ile rağbet görür. Sarıyer ile iç içe bulunması, vapur iskelesi ile ulaşımın kolaylaşması, Yenimahalle mesirelerinin tercih edilmesine neden olur. Yeşil Park, Fıstık Suyu gazinosu, Hekimyan Bağı çok ziyaret edilen yerlerin başında gelir. Fırıldakbahçe çay bahçesi ve gazinosu ise bunlar arasında en bilinenidir. Kaynak suyu ile de ünlü olan Fırıldakbahçe, edebiyat ve musiki dünyamızı Yahya Kemal, Ahmet Rasim, Rıza Tevfik, Mehmet Rauf, Halit Ziya, Lemi Atlı, Kanuni Arif Bey gibi tanınmış simalara ev sahipliği yapar.

> İoannes Prodromos Rum Ortodoks Kilisesi (Aya Yani Kilisesi)

İoannes Prodromos (Vaftizci Yahya) Kilisesi'nin tarihi 1530 yılına kadar uzanır. 1799 yılında aynı yere inşa edilen kilise, 1821'de yıkılmıştır. Günümüzdeki yapı, 1834'de yapılmıştır. Bazilikal planlı, üç nefli ve beşik çatı örtülü kâgir bir yapı olan Aya Yani Kilisesi, 1906 yılında bir onarım geçirmiştir. Cepheleri beton sıvalı kilisenin beşik kemerli düşey dikdörtgen pencereleri bulunmaktadır. İkonostasis'te "Son Akşam Yemeği" sahnesi ve çeşitli tasvirler yer almaktadır. 1957'de onarılan kilise, özgün yapısını korumaktadır. Kilisenin bodrum katında çeşitli hastalıklara iyi geldiğine inanılan bir ayazma bulunmaktadır.

> Pazarbaşı Jandarma Karakolu

Yenimahalle Pazarbaşı'nda bulunan Osmanlı döneminden kalma askeri bir yapı olan Jandarma Karakolu, "Piyade Karakolu" olarak da bilinir. II. Abdülhamid döneminde, 1891 yılında inşa edilmiştir. 1930'dan bu yana jandarma karakolu olarak hizmet veren, zemin üzerine bir kat olan kâgir yapıya basamaklarla girilen bir bahçeden girilir. Güney cephede yer alan kulesi ile günümüze ulaşan yapı, özgünlüğünü büyük ölçüde korumaktadır.

İoannes Prodromos Rum Ortodoks Kilisesi (Aya Yani Kilisesi)

Kilisesi'nin tarihi 1530 yılına kadar uzanır. Kilisenin bodrum katında çeşitli hastalıklara iyi geldiğine inanılan bir ayazma bulunmaktadır.

Balahatun İlkokulu

> Balahatun İlkokulu

Yenimahalle Balahatun İlkokulu, 1954 yılında üç katlı ahşap bir konakta açılmıştır. 1958-1959 öğretim yılında ilk mezunlarını veren okul, 1965'de inşa edilen üç katlı yeni binasına taşınmıştır. 2013 yılında yenilenen okul, Yenimahalle'nin tek okulu olarak eğitim vermeye devam etmektedir.

Zekeriyaköy Mahallesi

» Sarıyer'in en eski köylerinden biri olan Zekeriyaköy; Rumelifeneri, Demirciköy, Uskumruköy, Bahçeköy Merkez, Bahçeköy Yeni Mahalle, Kocataş, Maden ve Rumelikavağı mahallelerine komşudur. Diğer Sarıyer köyleri gibi Zekeriyaköy de 2012 yılında mahalle olarak tescil edilmiştir.

Yerleşim tarihi 16. yüzyıla kadar uzanan Zekeriyaköy'ün ismini yakın tarihe kadar burada bulunan Zekeriya Baba isimli bir yatırdan aldığı söylenir. Önceleri Yerliköy Çiftliği isimli bölgeye kurulmuş olan Zekeriyaköy daha sonra şimdi bulunduğu yere taşınır. Bu köy de Sarıyer'in diğer köylerinde olduğu gibi 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında Kafkasya ve Kırım'dan, daha sonraki yıllarda da Doğu Karadeniz ve Balkanlardan da göç alır.

Yakın zamana kadar bağlık ve bahçelik bir köy olan ekin alanları ve meralarıyla bilinen, yerli halkın bahçecilik ve hayvancılık ile uğraştığı Zekeriyaköy özellikle kirazı ve üzümü ile ünlüydü. Bazı kaynaklarda köyün ismi "Kiraz Köyü" olarak geçmektedir.

Köyün eski eserlerinden biri II. Bayezid döneminde Şeyhülislam Hocasade Mehmet Efendi tarafından yaptırılan camidir. Zaman içinde çok sayıda onarımlar geçiren Zekeriyaköy Camii, yakın tarihte yeniden inşa edilmiştir.

Zekeriyaköy'de iki anıt çınar ağacı bulunmaktadır. Zekeriyaköy'de bulunan kaynak suları başında; Soğuk Su, Olukdere Suyu, Molla Suyu, Kirazlı Bahçe Suyu gelmektedir. Köyün çeşmelerinden 1764 tarihinde inşa edilen Hüseyin Ağa Çeş-

mesi, iki kez yer değiştirdikten sonra tamamen yıkılmıştır. 1793 tarihli Soğuksu Çeşmesi ile 1745 tarihli Emetullah Valide Sultan Çeşmesi zaman içinde yapılan onarımlarla özgünlüğünü yitirerek günümüze dek ulaşmıştır. Zekeriyaköy'ün bir başka tarihi çeşmesi olan Kirazlı Bahçe Çeşmesi 1927 tarihini taşır.

Zekeriyaköy'ün tarihi yapılarından biri de Zekeriyaköy İlköğretim Okulu'dur. 1925 yılında iki derslik barakada eğitime başlamış, 1955'de inşa edilen tek katlı binada 2013 yılına dek

eğitime devam etmiştir. 2013'de yeni binasına taşınmıştır.

Zekeriyaköy, 1950'lerde bahçeli, tek ya da iki katlı 50-60 haneden oluşan bir köy olarak bilinir. 1980'lere kadar bu özelliğini koruyan köy dışına inşa edilen villa ve sitelerle büyümeğe başlar. Özellikle 1990'ların başından sonra villa ve sitelerin inşası hızla artar. 1970'lerde 250-300 kişi nüfusu olan Zekeriyaköy'ün nüfusu bugün 20 bin kişiye yaklaşmıştır. Zekeriyaköy, bugün siteler bölgesiyle modern bir kent görünümündedir.

184 / 185

Sarıyer'de Müzeler

Borusan Contemporary

» Borusan Contemporary, Rumelihisarı'nın en önemli ve tarihi binalarından biri olan Yusuf Ziya Paşa Köşkü'nde, Borusan Çağdaş Sanat Koleksiyonu'nu sanatseverlerle buluşturmak amacıyla kuruldu. Borusan Çağdaş Sanat Koleksiyonu'nda resim, heykel, video, enstalasyon ve fotoğraf gibi birçok alandan 600'e yakın eser yer almakta.

Ofis müze yapısıyla Borusan Contemporary, ulusal ve ulusla-

rarası kişisel ve karma sergilere de ev sahipliği yapmakta. Müze, her yaşta yetişkin ve çocuğu hedef alan eğitim programları, kafesi, ziyaretçilerin alışveriş yapabilecekleri Borusan Artstore ile hizmet vermekte...

İLETİŞİM: Baltalimanı Hisar Cad. Perili Köşk No: 5 Rumelihisarı, Sarıyer.

ZİYARET: Sadece Cumartesi, Pazar günleri 10:00-19:00 saatleri arasında ziyarete açıktır.

+90 (212) 393 52 00

<http://www.borusancontemporary.com>

Lale Müzesi
Sergi salonları ve hediyelik eşya bölümü ile hizmet vermektedir.

Lale Müzesi

» İstanbul Lale Vakfı Lale Müzesi ve Araştırma Merkezi, lale ile özdeşleşen Emirgan Korusu girişinde, eski at ahırları olarak adlandırılan yapı kompleksinde hizmet vermektedir. Müze ve araştırma merkezi, lalenin Türk kültür ve sanat hayatındaki yeri ile ilgili araştırmalar yapmak, bu alanda yapılmış eserleri sergilemek ve tanıtmak amacıyla 2015

yılında kurulmuştur. Sergi salonları ve hediyelik eşya bölümü ile hizmet vermektedir.

İLETİŞİM: Emirgan Korusu, Kuru Yolu Cad. No: 1, Sarıyer.
ZİYARET: Pazartesi günleri hariç Yaz (Nisan-Eylül) 10:00-19:00, Kış (Ekim-Mart) 10:00-18:00 saatleri arasında ziyarete açıktır.

+90 (212) 229 30 15

<http://ilav.org/>

Maslak Kasırları

» Maslak Kasırları, TBMM Milli Saraylar Daire Başkanlığı'na bağlı bir müze olarak Maslak'ta Büyükdere Caddesi üzerinde faaliyet göstermekte. II. Mahmud döneminden başlayarak av ve dinlenme yeri olarak kullanılan Maslak Kasırları'ndaki yapılaşma Sultan Abdülaziz dönemine tarihlenmektedir. Maslak Kasırları'ndan Kasr-ı Hümayûn, Mâbeyn-i Hümayûn ve Limonluk, Çadır Köşk ve Paşa Dairesi günümüze kadar ayakta durma-

yı başarmış tarihi yapılar olarak önem taşımaktadır. Osmanlı tarihi içinde özel bir yeri olan Kasr-ı Hümayûn ve diğer yapılar, 2016 yılında yeniden onarıldıktan sonra müze-saray olarak ziyaretçilerini ağırlamaktadır...

İLETİŞİM: Büyükdere Cad. Darüşşafaka, Sarıyer.

ZİYARET: Pazartesi ve Perşembe günleri dışında diğer günler 09:00-17:00 saatlerinde açıktır.

+ 90 (212) 276 10 22

<http://www.millisaraylar.gov.tr>

Rumeli Hisarı Müzesi

» Sarıyer'de bulunduğu semte adını veren Rumeli Hisarı, 1452 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından yaptırılır. İstanbul'un fethinden önce Anadolu Hisarı'nın karşısına dört ay gibi kısa bir sürede inşa edilen üç büyük kule ve surlardan oluşan yapı, fetihten sonra hapisane olarak kullanılır. 1953 yılında başlayan büyük restorasyonda müze olarak düzenlenen Rumeli Hisarı, 1968'de İstanbul Hisarlar Müze Müdürlüğü'ne bağlı bir

müze olarak ziyarete açılır. Top, top gülleri, pişmiş toprak ve taş eserlerin sergilendiği müze bahçesinde bir de açık hava tiyatrosu bulunan Rumeli Hisarı Müzesi'nde çeşitli etkinlikler de düzenlenmektedir...

İLETİŞİM: Yahya Kemal Cad. No: 42 Rumelihisarı, Sarıyer.

ZİYARET: Çarşamba dışında diğer günler Yaz (Nisan-Ekim) 09:00-19:00, Kış (Kasım-Mart) 09:00-17:00 saatlerinde açıktır.

+ 90 (212) 263 53 05

www.muze.gov.tr/tr/muzeler/hisarlar-muzesi-rumeli-hisari

Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi

» Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi, Emirgan'da tarihi Atlı Köşk'te, 2002 yılında çağdaş bir sanat müzesi olarak açıldı. Müzede; 14. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar uzanan Kitap Sanatları ve Hat Koleksiyonu, Tanzimat'tan Cumhuriyete Türk resminin seçkin örnekleri ve Osmanlı'nın son döneminde İstanbul'da yaşayan yabancı sanatçıların eserlerinden oluşan Resim Koleksiyonu ile 18-19. yüzyıl dekoratif sanat eserlerinin yer aldığı Mobilya ve

Dekoratif Eserler Koleksiyonu sergilenmekte. Sakıp Sabancı Müzesi, uluslararası sanatçıların eserlerine yer verilen geçici sergiler, eğitim programları ve çeşitli etkinliklerle çok yönlü bir müze olarak hizmet vermektedir.

İLETİŞİM: Sakıp Sabancı Cad. No: 42 Emirgan, Sarıyer.

ZİYARET: Pazartesi günleri dışında Salı, Perşembe, Cuma, Cumartesi, Pazar 10:00-18:00; Çarşamba günleri 10:00-20:00 saatlerinde açıktır.

+ 90 (212) 277 22 00

<http://www.sakipsabancimuzesi.org>

Sadberk Hanım Müzesi

» Vehbi Koç Vakfı Sadberk Hanım Müzesi, 1980'de Büyükdere'de bulunan tarihi Azaryan Yalısı'nda Vehbi Koç'un eşi Sadberk Koç'un anısına kişisel koleksiyonunu sergilemek üzere açılan Türkiye'nin ilk özel müzesidir. Geleneksel kıyafet, eliş, tuğralı gümüş ve porselen gibi eserlerden oluşan müze koleksiyonuna 1983'te Hüseyin Kocabaş Koleksiyonu'nda yer alan arkeolojik eserler katılmış ve ek bina olarak açılan Sevgi Gönül Binası'nda sergilenmeye başlamıştır. Bugün Sadberk Hanım Müzesi,

M.Ö. 6. bin yıllarından Bizans dönemi sonuna tarihlenen arkeolojik eserler ile Osmanlı ağırlıklı İslâm eserleri, Osmanlı dönemi dokumaları, kıyafetleri ve işlemelerinden oluşan 18 bini aşkın eseri bünyesinde toplamıştır. Sadberk Hanım Müzesi, çağdaş bir müze olarak düzenlenen sergiler ve çeşitli etkinliklerle ev sahipliği yapmaktadır...

İLETİŞİM: Büyükdere Mah. Piyasa Cad. No: 27-29 Sarıyer.

ZİYARET: Çarşamba günleri dışında diğer günler 10:00 - 18:00 saatlerinde açıktır.

+ 90 (212) 242 38 13-14

<http://www.sadberkhanimmuzesi.org.tr>

Ural Ataman Klasik Otomobil Müzesi ellinin üzerinde çalışır durumda klasik araca ev sahipliği yapıyor.

Ural Ataman Klasik Otomobil Müzesi

» Tarabya'da bulunan Ural Ataman Klasik Otomobil Müzesi, 1926-1975 yılları arasında üretilmiş klasik otomobiller, motosikletler, kamyon ve itfaiye araçlarının sergilendiği bir müze olarak 2000 yılından itibaren kapılarını açmakta. Ellinin üzerinde hepsi çalışır durum-

daki klasik aracın sergilendiği müzede özel tasarım hatıra eşyalarının satıldığı bir mağaza da bulunmaktadır...

İLETİŞİM: Ferahevler Mah. Nuri Paşa Cad. No: 81 Sarıyer

ZİYARET: Cumartesi günleri 11.00-18.00 saatleri arasında ziyarete açıktır.

+ 90 (212) 299 45 39

<http://www.atamanmuseum.com/tr>

Sarıyer Belediyesi Boğaz Müzesi

Sarıyer Belediyesi Hizmet Binası C bloğu çok özel bir müzeye ev sahipliği yapacak. Boğaz'ın Müzesi, geçmişten gelen eserleriyle ve geleceği yakalayan dijital teknolojisiyle Boğaziçi'nin hak ettiği ilgiyi görmesini sağlayacak. Onun eşsiz tarihi değerlerini tüm dünyaya tanıtacak.

İletişim:

Günyüzü Caddesi No:1

Sarıyer Belediyesi

Hizmet Binası

444 1 722

www.sariyer.bel.tr

196/197

Sarıyer'de Kültür Merkezleri

SARIYER BELEDİYESİ KÜLTÜR MERKEZLERİ

Rauf Denktaş Kültür Merkezi

» 2014 yılında Ayazağa Mahallesi'nin Sarıyer'e devredilmesinden sonra Şişli Belediyesi'ne ait olan Rauf Denktaş Kültür Merkezi

de Sarıyer Belediyesi'ne devredildi. Sergi alanları, tiyatro ve konserlere uygun büyük sahnesi bulunan bina, yenilenmektedir.

İLETİŞİM: Ayazağa, Naci Canan Tuncer Sok, Sarıyer.
+90 (212) 444 17 22

Rifat Ilgaz Kültür Merkezi

» Sarıyer Belediyesi Eğitim Kültür Merkezi olarak hizmet veren bina, Sultan II. Mahmut'un eşi Pertevniyal Sultan tarafından yaptırıldı. İstanbul'un birçok yerinde hayır işlerinde kullanılmak üzere eserler yaptıran Pertevniyal Sultan'ın eserlerinden biri olan bu binanın bir adı da Horozoğlu Konağı'dır. Konak önceleri "Süleyman Şah Binkaya Alp Nu-

mune-i İnnaz Mektebi ve Orman Mektebi Alisi" olarak kullanılmıştır. Günümüzde Sarıyer Belediyesi tarafından eğitim ve kültür merkezi olarak kullanılmaktadır. Sarıyer Belediye Tiyatrosu'nun oyunlarını oynadığı Nejat Uygur sahnesi de bu bina içinde yer almaktadır. Ayrıca çeşitli dallarda açılan kursların bir bölümünün eğitimleri de binada verilmektedir.

İLETİŞİM: Şehit Mithat Yılmaz Cad. Nejat Uygur Sahnesi, Sarıyer
+90 (212) 444 17 22 <http://www.sariyer.bel.tr>

Yaşar Kemal Kültür Merkezi

» Sarıyer Belediyesi Yaşar Kemal Kültür Merkezi, 2015 yılında Derbent Mahallesi'nde açıldı. Sarıyer-Maslak arası otobüs ve minibüs güzergahında olması ve Darüşşafaka metro istasyonunun üstünde bulunması nedeniyle ulaşımı kolay olan merkez, aynı yıl vefat eden Yaşar Kemal'in ismini taşımakta.

Binada sergi salonları dışında, 1000 kişilik balo salonu, 365 kişilik nikâh ve gösteri salonu, 30 kişilik çok amaçlı salonlar bulunmaktadır. Tiyatro, konser, sergi gibi kültürel faaliyetlerin düzenlendiği Yaşar Kemal Kültür Merkezi aynı zamanda nikâh salonu ile Sarıyerlilere hizmet vermekte...

İLETİŞİM: Darüşşafaka Mah. Akgün Cad. No: 1, Sarıyer
+90 (212) 444 17 22 <http://www.sariyer.bel.tr>

SARIYER'DEKİ DİĞER KÜLTÜR MERKEZLERİ

Avusturya Kültür Ofisi

» Yeniköy'de II. Abdülhamid tarafından Kayser I. Franz Josef'e hediye edilen tarihi binada faaliyet gösteren İstanbul Avusturya Kültür Ofisi, 50 yılı aşkın bir süredir iki ülke arasındaki kültür alışverişine destek

vermekte. Yıl boyunca sergi, konser, dans, performans, film, konferans ve sempozyum gibi etkinlikler düzenleyen Ofis, Avusturya ile Türkiye arasında kültürel bir köprü görevi görmekte...

İLETİŞİM: Köybaşı Cd. No: 44 Yeniköy, Sarıyer +90(212) 363 8415
www.bmeia.gv.at/tr/istanbul-avusturya-kueltuer-ofisi/

ENKA Kültür Sanat

» Gelenekselden çağdaşa, batıdan doğuya bütün sanat anlayışlarından örneklere yer veren ENKA Kültür Sanat, 28 yıldır gerçekleştirdiği konserler, bale ve dans gösterileri, tiyatro oyunları ve farklı disiplinlerden sergilerle sanatseverler

ile buluşmakta. ENKA Kültür Sanat etkinlikleri kış ve bahar aylarında ENKA İbrahim Betil Oditoryumu'nda, yaz aylarında ENKA Eşref Denizhan Açık hava Tiyatrosu'nda, ENKA Dr. Clinton Vickers Sanat Galerisi'nde düzenlenmekte...

İLETİŞİM: ENKA Sadi Gülçelik Spor Sitesi, Poligon Mah. Katar
Cad. No: 17/4 İstinye. +90 (212) 705 60 00 www.enkasanat.org

İTÜ Süleyman Demirel Kültür Merkezi

» İTÜ Süleyman Demirel Kültür Merkezi, Reşitpaşa'da İTÜ Ayazağa Kampüsü'nde, Büyükdere Caddesi ve İstinye Yolu'na yakınlığı ile kolay ulaşılabilen bir noktada yer almakta. İTÜ Süleyman Demirel Kültür Merkezi,

İstanbul Teknik Üniversitesi bünyesinde düzenlenen kongre, konferans, seminer organizasyonları ile çeşitli kültürel ve sanatsal etkinliklere ev sahipliği yapan bir kültür merkezi olarak hizmet vermekte...

İLETİŞİM: İTÜ Kavşağı, Sarıyer
+90 (212) 285 70 71 www.sdkm.itu.edu.tr

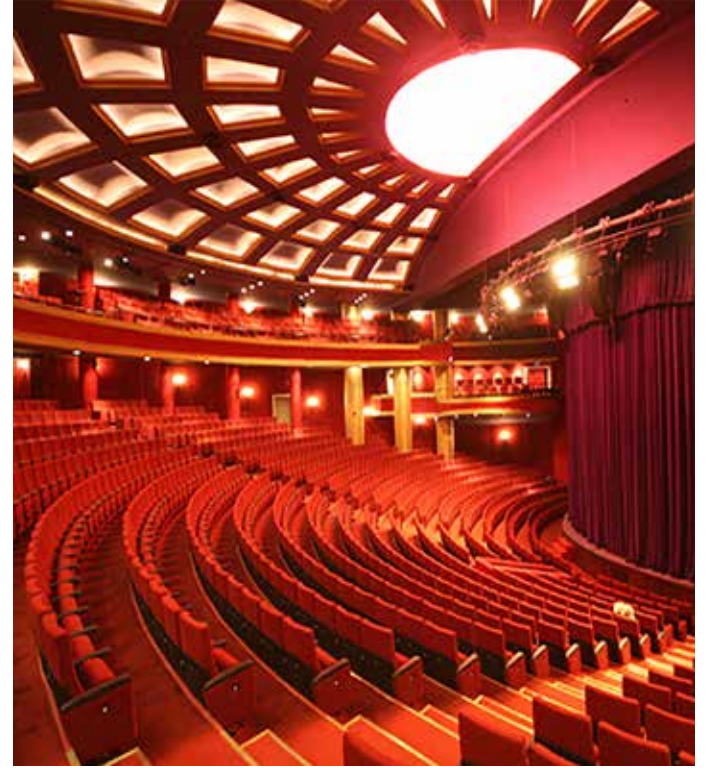
Sevgi Gönül Kültür Merkezi

» Koç Üniversitesi Rumelifeneri Kampüsü içinde faaliyet gösteren Sevgi Gönül Kültür Merkezi, 2001 yılında kuruldu. Sevgi Gönül Kültür Merkezi, kampüs içinden hem de okul

dışından sanatseverlerin katıldığı konserler, resitaller, dans performansları, tiyatro oyunları, film gösterimleri, sergiler gibi etkinliklere ev sahipliği yapmakta...

İLETİŞİM: Koç Üniversitesi, Rumelifeneri Yolu, Sarıyer
+90 (212) 338 10 00 sgkm.ku.edu.tr

TİM (Türker İnanoğlu Gösteri Merkezi)

» Türk sinemasının usta ismi Türker İnanoğlu'nun Maslak'ta inşa ettiği TİM Show Center, 2005 yılından bu yana İstanbullulara hizmet vermekte. Haftanın her günü düzenlenen etkinliklerle çağdaş bir kültür ve eğlence merkezi olarak tasarlanan TİM, son sistem teknoloji ile donatılmış salonları ile kongre,

konser, gala, festival, sergi gibi etkinliklere de ev sahipliği yapmakta. Dev sahneli 1.800 kişilik ana salonu, 200 kişilik 4 sinema salonu, 300 kişilik tiyatro salonu, simültane tercüme kabinleri, 12 kameralı canlı yayın alanı, toplantı odaları, fuayeleri, restoranı, kafesi, otoparkı ile hizmet vermekte...

İLETİŞİM: Büyükdere Cad. Derbent Mevkii. Maslak, Sarıyer
+90 (212) 286 66 86 www.timshowcenter.com

BKSM

SARIYER BELEDİYESİ BOĞAZIÇI KÜLTÜR SANAT MERKEZİ

- › 635 koltuk kapasiteli modern ve teknolojik Tiyatro Salonu
- › 10 Metre derinliğe sahip 260 m²'lik Sahne
- › Sergiler için 300 m² Fuaye Alanı
- › 2 adet 150 m² Prova Alanı
- › 310 m² Açık Alan
- › 6 Adet tek kişilik, 2 Adet büyük Kulisler
- › Aynı anda 2 dil çevirisine uygun Simultane Sistemi
- › 800 araçlık Otopark İmkânı

SARIYER BELEDİYESİ HİZMET BİNASI B BLOK
(PINAR MAHALLESİ)

SARIYER
BELEDİYESİ

444 1 722
www.sariyer.bel.tr

206 / 207

**Sarıyer'de
Konaklama**

İSTİNYE

İstinye Körfez Otel

» İstinye'de merkezi bir konuma sahip olan İstinye Körfez Otel, 1985'ten itibaren 30 odası ile konuklarını ağırlamakta...

İLETİŞİM: Dereboyu Cad.
No: 20/B İstinye, Sarıyer.
+90 (212) 277 13 70
<http://www.korfezotel.com.tr>

KİLYOS

Erzurumlu Otel

» 1960'da açılan Erzurumlu Otel'in Kilyos Plajı'na tepeden bakan manzaralı 33 odası bulunmaktadır. Erzurumlu Otel, açık yüzme havuzu ve Su'da Restaurant ile hizmet vermeye devam etmekte...

İLETİŞİM: Kilyos, Kale Cad.
No: 59 Sarıyer
+90 (212) 201 10 03
<http://www.erzurumluotel.com>

Kilya Hotel

» Kilya Hotel, doğa ve deniz manzarası ile modern bir tesis olarak 42 odası, toplantı salonları, açık yüzme havuzu, Türk Hamamı, spor salonu ve restoranı ile Kilyos'ta misafirlerini ağırlamakta...

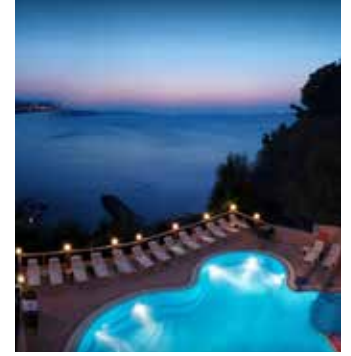
İLETİŞİM: Kilyos Mah, Kale Cad. No: 29 Sarıyer
+90 (212) 201 17 71
<http://www.kilyahotel.com/>

Kilyos Kale Otel

» Deniz ve doğa manzaralı 40 odası olan Kilyos Kale Otel'in, lobi bar, havuz bar, Amerikan bar, alakart restoran, balo salonu ve toplantı salonu bulunmaktadır...

İLETİŞİM: Kale Cad. No:78
Kilyos, Sarıyer.
+90 (212) 201 18 18
<http://www.kilyoskaleotel.com>

Yuva Otel

» Kilyos'ta hizmet veren Yuva Otel, 27 odası ile yılın dört mevsimi açık...

İLETİŞİM: Kale Cad. No: 25
Kilyos, Sarıyer.
+90 (212) 201 10 43
<http://www.yuvaotel.com>

Mehtap Pansiyon

» 1961 yılında açılan Mehtap Pansiyon, her biri deniz manzaralı 10 odası ve restoranı ile Kilyos'un en eski konaklama mekânlarının başında gelmekte...

İLETİŞİM: Kilyos Plaj Yolu,
No: 32 Sarıyer.
+90 (212) 201 10 16
www.mehtaprestaurant.com

KİREÇBURNU

İstanbul Vilayetler Evi

» İstanbul Vilayetler Evi, Osmanlı tarzı mimarisi ve eşsiz Boğaz manzarasına hakim 41 odası, toplantı salonları, asırlık çınar ağacı ve Sultan II. Mahmut'un yaptırdığı çeşmenin de içinde yer aldığı restoranı ile Kireçburnu'nda hizmet vermekte...

İLETİŞİM: Haydar Aliyev Cad. No: 110 Kireçburnu, Sarıyer.
+90 (212) 262 69 90 - (212) 262 69 91
<http://www.vilayetlerevi.com/istanbul-vilayetler-evi>

BÜYÜKDERE

Fuat Paşa Yalısı ★★★★★

» Tanzimat Dönemi'nin önemli siyaset adamlarından biri olan Keçecizade Fuat Paşa'ya ait olan yalı, günümüzde otel olarak kullanılmakta. 18. yüzyıl Osmanlı mimarisinin seçkin örneklerinden biri olan Fuat

Paşa Yalısı, 1991 yılından itibaren özel dekore edilen 59 odası ile misafirlerini ağırlamakta. Tarihi yalı; toplantı salonları, Paşa Restaurant ve Yalı Bar ile hizmet vermekte...

İLETİŞİM: Büyükdere Mah. Çayırbaşı Cad. No: 148 Sarıyer.
+90 (212) 242 98 60
<http://www.fuatpasa.com.tr>

TARABYA

The Grand Tarabya Oteli ★★★★★

» The Grand Tarabya Oteli'nin bulunduğu yerde, 1900'lerin başında Beyoğlu Tokatlıyan Oteli'nin yazlık kısmı yer almaktaydı. Çok sayıda Yeşilçam filmine de ev sahipliği yapan Tarabya Oteli, 2013'te yeniden The Grand Tarabya adıyla açıldı.

The Grand Tarabya Oteli, 168 de lüks misafir odası, 79 süit, bir kral dairesi, 30 dairesel lüks servis apartmanı, İstanbul'un en

büyük spa merkezi, 14 toplantı salonu, balo salonu, fitness merkezi, açık-kapalı havuzu ve kapalı otoparkı ile hizmet vermekte. Boğaz, Tarabya Koyu ve Marina'nın etkileyici manzarasına hakim olan otelde; The Brasserie, Seafood Restaurant, The T Lounge, Cafe&Bakery, Diba Bar ve yaz aylarında hizmet veren Pool Bar bulunmaktadır...

İLETİŞİM: Haydar Aliyev Cad. No: 154 Tarabya, Sarıyer.
+90 (212) 363 33 00
<http://www.thegrandtarabya.com>

The Central Palace - Bosphorus ★★★★★

» Eşsiz Boğaz manzarası, farklı mimari ve iç dekorasyonu bulunan The Central Palace - Bosphorus, Tarabya'da yalı-otel konsepti ile konuklarını ağır-

lamakta. 29 odası ile hizmet veren butik otel, Bosphorus Cafe Restaurant ile dünya ve Türk yemeklerinden lezzetler sunmakta...

İLETİŞİM: Haydar Aliyev Cad. No: 124 Tarabya, Sarıyer.
+90 (212) 313 40 80
<http://www.thecentralpalace.com/bosphorus/tr>

214/215

**Sarıyer'de
Restoranlar**

EMİRGAN

Beyaz Köşk

Emirgan Korusu içinde yer alan üç tarihi köşkten biri olan Beyaz Köşk, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Beltur tarafından kafe ve restoran olarak işletilmekte. Boğaziçi manzarası ile öne çıkan ve Türk mutfağından yemekler sunan Beyaz Köşk, uygun fiyatlarla hizmet vermekte...

İLETİŞİM: Emirgan Korusu, Sarıyer.
+90 (212) 277 09 69
<http://www.beltur.istanbul/beyaz-kosk.asp>

Sarı Köşk

Emirgan Korusu'ndaki tarihi köşklere bir diğeri olan Sarı Köşk, Beltur tarafından işletilmekte. Kafe ve restoran olarak hizmet veren Sarı Köşk, manzarası, kahvaltı ve yemekleri ile Emirgan'ın gözde mekânlarının başında gelmekte...

İLETİŞİM: Emirgan Korusu, Sarıyer.
+90 (212) 229 50 37
<http://www.beltur.istanbul/sari-kosk.asp>

Pembe Köşk

Emirgan Korusu'nda Beltur tarafından işletilen üçüncü restoran ve kafe de Pembe Köşk'tür. Kış aylarında 100, yaz aylarında 350 kişilik nişan, düğün, kokteyl ve toplantı yapılabilmekte...

İLETİŞİM: Emirgan Korusu, Sarıyer.
+90 (212) 277 76 58 - (212) 229 36 68
<http://www.beltur.istanbul/pembe-kosk.asp>

Emirgan Sütüş

Emirgan'da deniz manzarası ve kendi mandıralarından gelen sütlerle yapılan tatlıları ile ünlü olan Emirgan Sütüş; et, peynir ve çay ürünlerinin kullanıldığı sağlıklı ve lezzetli seçenekler sunmakta...

İLETİŞİM: Emirgan Mah. Sakıp Sabancı Cad. No: 1/3 Emirgan, Sarıyer.
+90 (212) 323 50 30
<http://www.sutis.com.tr>

Huqqa Emirgan

Huqqa Emirgan, dünya mutfağından örneklerin Boğaz manzarası eşliğinde sunulduğu restoran ve kafe olarak hizmet vermekte...

İLETİŞİM: Emirgan, Kalamış Sok. No: 1 Sarıyer.
+90 (212) 277 06 66
<http://www.huqqa.com/emirgan>

Taş Kahve Emirgan

Boğaz manzaralı mekân kahvaltı, tatlı, yemek seçenekleri ile hafta içi 07:00-01:00, hafta sonu 07:00-03:00 arasında konuklarını ağırlamakta...

İLETİŞİM: Sakıp Sabancı Cad. No: 60 Emirgan, Sarıyer.
+90 (212) 277 6430
<http://www.tkemirgan.com>

La Boom

Emirgan'da eşsiz Boğaz manzarası ile lounge, bar ve restoran olarak hizmet veren La Boom, dünya mutfağından seçkin tatlıların sunulduğu bir mekân olarak öne çıkmakta. Kahvaltı etmek, kahve içmek ya da gecenin ilerleyen saatlerinde müzik eşliğinde eğlenmek isteyenlerce tercih edilmekte...

İLETİŞİM: Emirgan Mah. Sakıp Sabancı Cad. No: 14
+90 (212) 277 8807 <http://www.laboomistanbul.com>

GARİPÇE

Asma Altı Kahvaltı & Balık Evi

Şehre yakın ama şehrin karmaşasından uzak bir balıkçı köyü olan Garipçe'de hizmet vermekte olan Asma Altı Balıkevi; kahvaltı, balık ve zengin meze çeşitleriyle lezzetli tatlar sunmakta...

İLETİŞİM: Dereboyu Cad. Garipçe Köyü, No: 52 Sarıyer. +90 (212) 228 10 70 www.asmaaltirestaurant.com

Qarip Restaurant

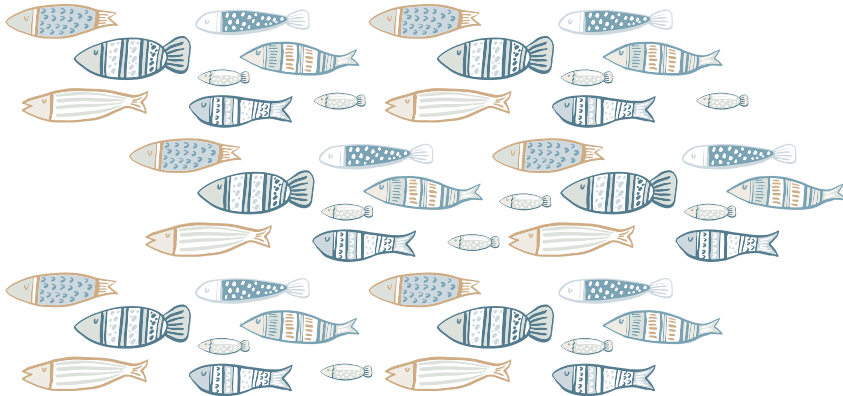
İstanbul Boğazı ile Karadeniz'in birleştiği noktada, denize sıfır mekânda bahçe ve terasıyla, yemeklerin hazırlanışının izlenebildiği açık mutfak, kahvaltı menüsü ve deniz ürünleri ile misafirlerini ağırlamakta...

İLETİŞİM: Garipçe Mah. Garipçe Cad. No: 76 Sarıyer. +90 (212) 228 16 66-67 <http://www.qarip.com.tr>

Garipçe Aydın Balık

Garipçe'de deniz manzarası eşliğinde kahvaltı ve balık menüsü ile hizmet vermekte...

İLETİŞİM: Garipçe Köyü, Liman 2 Cad. No: 78, Garipçe, Sarıyer. +90 (212) 2281831

İSTİNYE

Urza

Adını Osmanlı'ca da "hedef"ten, Türkçe de "yiyecek, besin, gıda, rızık"tan alan restoran İstinye'deki kışık ve yazlık mekânında hizmet vermekte. Urza, düğün, doğum günü, davet, kurumsal organizasyonlara da ev sahipliği yapmaktadır...

İLETİŞİM: Poligon Cad. No: 1 İstinye, Sarıyer. +90 (212) 229 37 15-16 <http://www.urza.com.tr>

Go Meso

Go Meso, İstinye Park'ta Moğol Barbeküsü, Uzak ve Yakın Asya mutfaklarının otantik konseptiyle değişik lezzetler arayanların uğrak yeri olarak bilinmektedir...

İLETİŞİM: Pınar Mah. İstinye Bayırı Cad. No: 73 İstinye Park AVM, Sarıyer. +90 (212) 345 58 88 <http://www.gomeso.com.tr>

Masa Restaurant

2007 yılında İstinyePark AVM içinde açılan Masa Restaurant, alışveriş sonrası keyifli bir yemek molası vermek isteyenleri dünya mutfaklarından yemekleri ve geniş şarap menüsü ile karşılamaktadır...

İLETİŞİM: İstinye Park AVM No: 486 İstinye, Sarıyer. +90 (212) 345 53 23-24 www.masaistanbul.com.tr

Osmani Restaurant

Geleneksel Türk yemekleri ve zengin yöresel lezzetleri ile ünlenen Osmani Restaurant, 10:00 ile 22:00 saatleri arasında İstinye Park'ta hizmet vermekte...

İLETİŞİM: İstinye Park AVM No: 138, Sarıyer. +90 (212) 345 56 00 <http://www.osmani.com.tr>

İoki Restaurant

Adını Japon şeflerinden Keizo Okitasan'dan alan İoki Restaurant, 2011'den beri marine edilmiş balıkları, sushileri, noodleları ve teppanyakisi ile ziyaretçilerini ağırlamaktadır...

İLETİŞİM: Poligon Mah. Sarıyer Cad. No: 105/C İstinye, Sarıyer. +90 (212) 323 23 13 <http://www.ioki.com.tr>

KİLYOS

Ozan Restaurant

Kilyos'ta, Boğaz manzarasına hakim mekânda, 10 bin metre-karelik alanda kurulu bulunan Ozan Restaurant, düğün, nişan, kokteyl gibi çeşitli toplantılara da ev sahipliği yapmaktadır...

İLETİŞİM: Kilyos Yolu, Boğaziçi Cad. No: 40 Sarıyer. +90 (212) 342 35 92-93 <http://www.ozanrestaurant.net>

Kayıkhane

Balık ve deniz ürünleri restoranı...

İLETİŞİM: Kumköy Mah. Plaj Yolu Cad. No: 28 Sarıyer.

+90 (212) 201 26 26

Mako Balık

Kilyos'ta bulunan Mako Balık, 1992 yılından bu yana balık ve deniz ürünleri restoranı olarak hizmet vermekte...

İLETİŞİM: Kumköy Mah. Turban Cad. No: 55 Sarıyer. +90 (212) 201 23 09

Limos Balık

Balık ve deniz ürünleri restoranı.

İLETİŞİM: Kumköy Mah. Plaj Yolu Cad. No: 16/C Sarıyer. 0532 202 64 33

Kilyos Şömine Restaurant

Kilyos'ta 700 kişilik açık, 300 kişilik kapalı alanıyla hizmet veren, et ve balık ızgaraları ile ünlü Kilyos Şömine Restaurant, kendin pişir kendin ye imkânının yanı sıra spor sahaları, hafta sonları at, fayton gezileri, hamak keyfi gibi pek çok özelliği ile tercih edilmektedir...

İLETİŞİM: Kilyos Mah. Kilyos Cad. No:8 Sarıyer. +90 (212) 201 25 17 www.kilyossominerestaurant.org

Su'dan Restaurant

Kilyos'ta 1960 yılından itibaren hizmet veren Erzurumlu Otel'in restoranı Su'dan Restaurant, deniz manzarası eşliğinde taze balık yemekleri ve zengin meze menüsüyle misafirlerini ağırlamaktadır...

İLETİŞİM: Kilyos, Kale Cad. No: 59 Sarıyer. +90 (212) 201 22 55 <http://www.erzurumluotel.com/sudan-kilyos-balik-restaurant>

MASLAK

Maximus Cafe-Bar-Brasserie

Dünya ve Türk mutfağının en lezzetli yemeklerini sunan Maximus Cafe, 2010 yılında Maslak'ta kuruldu. Maslak Nuro Plaza'da zengin menüsü ile konuklarını ağırlayan Maximus Cafe'nin butik catering hizmeti bulunmaktadır...

İLETİŞİM: Nurol Plaza, Maslak, Sarıyer. +90 (212) 346 16 16 <http://www.maximus-restaurant.com>

Köşebaşı

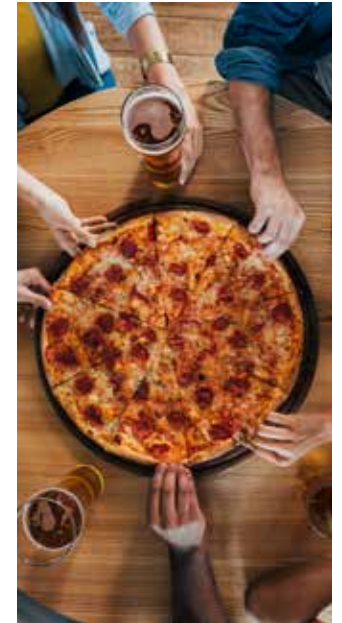
7 ülkede, 30 şubesiyle hizmet veren Köşebaşı Restaurant, 1995'te kuruldu. 2001'den bu yana Maslak'ta hizmet veren Köşebaşı, Adana ve Tarsus yöresinin geleneksel et yemekleri ile ünlü...

İLETİŞİM: Eski Büyükdere Cad. No: 25 Mudo Concept, Maslak, Sarıyer. +90 (212) 285 40 40 <http://www.kosebasi.com/tr>

Pizza Freschezza & Cafe Bar

Butik pizzacı anlayışı ile çalışan Pizza Freschezza, taş fırında pişmiş ince hamur pizzaları, tiramisu başta olmak üzere tatlıları ve şarapları ile hafta içi 10:30-22:00; hafta sonu 12:00-22:00 arasında İtalyan mutfağından lezzetler sunmaktadır...

İLETİŞİM: Ahi Evran Cad. Nazmi Akbaci İş Merkezi No: 105 Maslak. +90 (212) 269 48 88 - 0538 725 04 38 <http://pizzafreschezza.weebly.com>

REŞİTPAŞA

Semeni Restaurant

İğdır'lı Azeri bir aile tarafından kurulan ve işletilen Semeni Restaurant; İğdır, İran, Azerbaycan ve Hindistan'dan getirilen malzemeler ile hazırlanan İğdır ve Azeri yemekleri ile ziyaretçilerini ağırlamakta...

İLETİŞİM: Reşitpaşa Mah. Tuncay Artun Cad. No: 127 Sarıyer.
+90 (212) 277 20 24
<http://www.semenirestaurant.com>

Mest Restaurant

Reşitpaşa'da farklı tatlar, farklı lezzetler arayanların buluştuğu, dünya mutfaklarından değişik örneklerin sunulduğu Mest Restaurant aynı zamanda özel konseptlerle catering hizmeti de vermekte...

İLETİŞİM: Tuncay Artun Cad. Salihbey Sok. No: 4 Reşitpaşa, Sarıyer.
+90 (212) 229 03 82
<http://www.mest.com.tr>

RUMELİFENERİ

Salaş Barınak Balık Restaurant

Rumelifeneri'nde 2000 yılında açılan balık ve deniz ürünleri ile hizmet veren Salaş Barınak Balık Restaurant, Boğaz manzarası ve makul fiyatları ile şehrin karmaşasından uzakta yemek yemek isteyenlerin tercih ettiği bir mekân olarak bilinmekte...

İLETİŞİM: Rumelifeneri Köyü, Liman Cad. No: 6/A Sarıyer.
+90 (212) 228 17 00
<http://www.salasbarinak.com.tr>

Mendirek Balık Lokantası

Karadeniz ve Marmara Denizi manzaralı Rumelifeneri'nde bulunan Mendirek Balık Lokantası, kahvaltı, balık ve meze seçenekleri ile konuklarını ağırlamakta...

İLETİŞİM: Atatürk Cad. No: 42 Rumelifeneri, Sarıyer.
+90 (212) 228 18 42
<http://www.mendirekbalik.com>

Roke Balık Restaurant

Balık ve deniz ürünleri restorani...

İLETİŞİM: Rumelifeneri Köyü, Liman İçi, No 1, Sarıyer.
+90 (212) 228 15 79

RUMELİHİSARI

Angel Blue Restaurant

Baltalimanı'nda Boğaz manzarasına hakim olan restoran, lezzetli soğuk mezeleri ve balık çeşitleri ile öne çıkmakta. Öğlen 12'den gece 24'e açık olan Angel Blue Restaurant, salondan izlenebilen açık mutfak, denizden ulaşım imkânı olan iskelesi ile hizmet vermekte...

İLETİŞİM: Rumelihisarı Baltalimanı Cad. No: 82 Sarıyer.
+90 (212) 229 25 25 -
0530 936 42 40
www.angelrestaurant.com.tr

Rumelihisarı İskele Restaurant

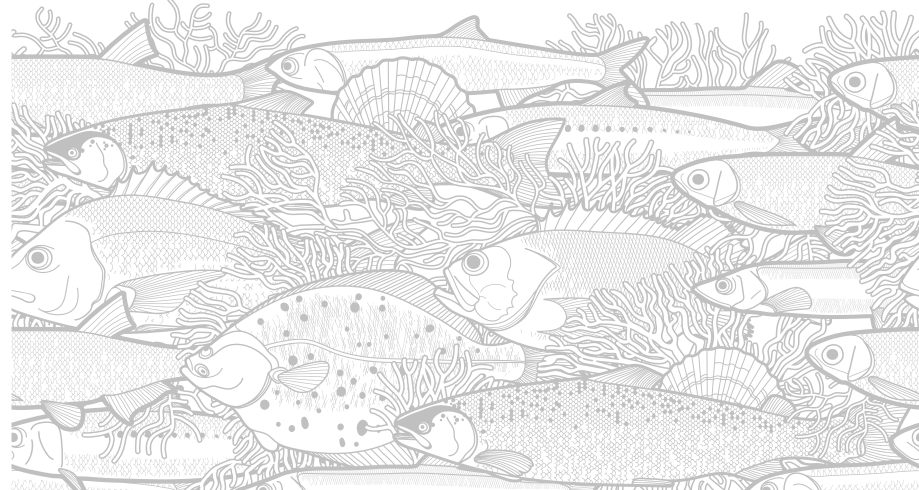
Boğaz manzarası ve denize sıfır konumuyla Türkiye Denizcilik İşletmeleri'ne ait tarihi Rumelihisarı Vapur İskelesi, 1992'den beri Rumelihisarı İskele Restaurant olarak meze çeşitleri, deniz ürünleri ve taze mevsim balıklarıyla kapılarını açmakta...

İLETİŞİM: Yahya Kemal Cad. No:1 Rumelihisarı Sarıyer.
+90 (212) 263 29 97 -
(212) 257 86 97
www.rumelihisariiskele.com

İspendek Balık

Balık ve deniz ürünleri restorani...

İLETİŞİM: Nispetiye Cad. No: 151 Rumeli Hisarüstü
+90 (212) 287 2310

RUMELİKAVAĞI

Balıkçı Kahraman

Balıkçı Kahraman, Rumelikavağı'nda 1996 yılından beri geleneksel usullerle, kendine has pişirme teknikleriyle hazırlanan taze balık ve deniz ürünlerini müşterilerine sunmakta...

İLETİŞİM: Rumelikavağı, İskele Cad. No: 15 Sarıyer. +90 (212) 242 64 47 - (212) 242 64 48 - (212) 242 98 99 <http://balikcikahraman.com>

Gelişli Balık Restaurant

Gelişli Balık Restaurant, Boğaz ve Anadolukavağı manzaralı, denize sıfır olan mekânında balık çeşitleri ve lezzetli soğuk mezeleri ile konuklarını ağırlamakta...

İLETİŞİM: Liman Cad. No: 29 Tellibaba, Sarıyer. +90 (212) 242 67 31 <http://gelisli-balik-restaurant.mekanlari.net>

Kavak Kılıçıklı Balık Restaurant

Rumelikavağı'nda taze balık çeşitlerini, leziz mezeleri İstanbul Boğazi manzarası eşliğinde konuklarına sunan Kavak Kılıçıklı Balık, 200 kişilik iç mekânı, 175 kişilik terası ile özel davetlere de ev sahipliği yapmaktadır...

İLETİŞİM: Rumelikavağı Mah. İskele Cad. No: 31 Sarıyer. +90 (212) 242 35 17 www.kavakkiliclibalik.com

Ayder Balık Restaurant

Ayder Balık Restaurant, Rumelikavağı'nda denize sıfır mekânda, deniz ürünleri ve taze balıkların yanı sıra organik sebze ve yeşilliklerle hazırlanan mezeler sunmakta...

İLETİŞİM: İskele Cad. No: 2 Rumelikavağı, Sarıyer. +90 (212) 218 34 34 <http://www.ayderbalik.com>

Güzel Yer Yedigün Balık Lokantası

Rumelikavağı'na giderken Telli Baba'yı geçince deniz kenarına kurulmuş olan Güzel Yer Yedigün Balık Lokantası, eşsiz manzarası, deniz ürünleri ve taze balık çeşitleri ile hizmet vermekte...

İLETİŞİM: Rumelikavağı Mah. Telli Baba Üstü. No: 19 Sarıyer. +90 (212) 242 2219

SARIYER MERKEZ

Pideban

1977 yılında Giresun Göreleli Sami Kaptanoğlu tarafından kurulan Pideban Lezzetler Sofrası, malzemelerinin pek çoğunu Karadeniz Bölgesi'nden temin ederek Karadeniz Mutfağı'nın lezzetlerini Sarıyerlilerle buluşturmaktadır...

İLETİŞİM: Nalbantçeşme Sok. No: 3 Maden, Sarıyer. +90 (212) 242 69 49 Bahçeköy Cad. No: 1 Çayırbaşı, Sarıyer. +90 (212) 242 19 46 Koç Üniversitesi Rumelifeneri Kampüsü, Sarıyer. +90 (212) 338 70 91 Sarıyer Deresi Sok. No: 19/A Sarıyer. +90 (212) 242 42 39 <http://www.pideban.com.tr>

Anzer Sofrası

Karadeniz lezzetleri ile 1975 yılından beri misafirlerini ağırlamakta olan Anzer Sofrası, muhlama, karalahana sarması, Rize kavurması, hamsili pilav, Trabzon güvenci, İspir kuru fasulyesi ile ünlü...

İLETİŞİM: Kefeliköy Bağlar Yolu Cad. No: 5 Sarıyer Sahil Yolu, Sarıyer. +90 (212) 223 25 33 <http://www.anzersofrasi.com>

Sardır Pita Grill

Sarıyer Merkez Mahallesi'nde bulunan Sardır Pita Grill fast food restoranında, marine edilmiş et, tavuk, balık veya köfteler ızgarada pişirilerek taze sebze, peynir ve soslarla pita ekmeği içinde servis edilmekte...

İLETİŞİM: Merkez Mah. Yeni Mahalle Cad. No 7/A Sarıyer.
+90 (212) 2186821
www.sardir.com.tr

Dolphin Class Restaurant

Sarıyer sahilinde, balık pazarında geniş bir kapalı salonu ve Boğaz manzaralı terası bulunan Dolphin Restaurant, deniz ürünleri ve balık çeşitleri ile 1997'den bu yana müşterilerini karşılamakta...

İLETİŞİM: Merkez Mah. Cami Arkası Sok. (Balıkçılar Limanı), No: 5 Sarıyer.
+90 (212) 242 87 05

Hristo Restaurant

Tarabya'nın 1940'ların başından itibaren aynı binada hizmet veren restoran, yenilenerek Yunan ve Akdeniz mutfağının seçkin örnekleriyle, üç katlı tarihi binasında Boğaz manzarası eşliğinde deniz ürünleri ve balık çeşitlerini sunmaya devam etmekte...

İLETİŞİM: Haydar Aliyev Cad. No: 170 Tarabya, Sarıyer.
+90 (212) 262 05 35
www.hristorestaurant.com.tr

Big Chefs

Big Chefs restoran zincirinin Tarabya'daki şubesi, eski Tarabya Plajı'nda hizmet vermekte. Sabah kahvaltısından akşam yemeğine dünya mutfağının leziz yemeklerinin sunulduğu Big Chefs Tarabya, başka hiçbir şubesinde olmayan "denizci menüsü" ile konuklarını karşılamakta...

İLETİŞİM: Yeniköy Cad. No: 3 Tarabya, Sarıyer.
+90 (212) 262 70 70
www.bigchefs.com.tr

TARABYA

Set Balık Lokantası

1967'de Haciosman'da Nüzhet İşeri tarafından kurulan Set Balık Lokantası, 1986'da ikinci şubesini Kireçburnu'nda açtı. Set Balık, yıllardır Boğaz manzarası, taze balık çeşitleri, deniz ürünlerinden yapılan mezeleri ile İstanbulluları ağırlamakta...

İLETİŞİM: Haydar Aliyev Cad. No: 18, Tarabya.
+90 (212) 262 04 11
http://setbaliklokantasi.net

Filiz Restaurant

Balık ve deniz ürünleri menüsüyle uzun yıllardır Tarabya'da hizmet veren Filiz Restaurant'ın manzaralı terası da bulunmakta...

İLETİŞİM: Haydar Aliyev Cad. No: 166 Tarabya, Sarıyer.
+90 (212) 262 05 44
www.filizrestaurant.com

YENİKÖY

Kaşıbeyaz Bosphorus

1974'de Aksaray'da kurulan ve geleneksel Türk mutfağı ile ünlenen Kaşıbeyaz, ziyaretçilerini Yeniköy'de Kaşıbeyaz Bosphorus adıyla açılan Boğaz manzaralı, açık ve kapalı alanları bulunan restoranında ağırlamakta...

İLETİŞİM: Köybaşı Cad. No: 10 Yeniköy, Sarıyer.
+90 (212) 299 50 50
http://www.kasibeyaz.com.tr

Gazebo Restaurant

Yeniköy'de restore edilen bir yalıda, denize sıfır konumu ve eşsiz Boğaz manzarası ile öne çıkan kahvaltı ve çay saatlerine eşlik eden tatlılarıyla ünlü Gazebo Cafe & Restaurant, dünya mutfağından lezzetler sunmakta...

İLETİŞİM: Köybaşı Cad. No:125/A Yeniköy, Sarıyer.
+90 (212) 299 84 87
http://www.gazebo-ist.com

Emek Mantı Evi

Yeniköy'de 1988'den bu yana konuklarına mantı başta olmak üzere hamur işi ağırlıklı menüsünü sunmaya devam etmekte...

İLETİŞİM: Köybaşı Cad. No: 218 Yeniköy, Sarıyer
+90 (212) 262 69 81

Yeniköy İskele Balık

Yeniköy'ün en eski restoranlarından, 60 yıllık tarihi ile ünlü Yeniköy İskele Balık, BVS Group tarafından restore edilerek, deniz ürünleri ve taze balık çeşitleriyle misafirlerini karşılamaya devam etmekte...

İLETİŞİM: Köybaşı Cad. İskele Sok. No: 7 Yeniköy. +90 (212) 262 7373 <http://www.bvsgroup.com.tr>

Tiryaki Kebap House

Tiryaki Kebap House, kömür ateşinde pişirilen kebabların yanı sıra pideleriyle de ünlü. 2010 yılında Ulus'tan Yeniköy'e taşınan restoran terası, bahçesi ve salonları ile 200 kişiye servis vermekte...

İLETİŞİM: Köybaşı Cad. No: 138 Yeniköy, Sarıyer. +90 (212) 223 53 44 <http://www.tiryakikebap.com/>

Lokanta Farina

Yemek kitapları ile tanınan şef Jale Balcı'nın Zekeriyaköy'de açtığı Lokanta Farina, uluslararası ve yerel menüleri ile hem lezzeti hem de görselliği önceleyen bir lokanta olarak misafirlerini ağırlamakta...

İLETİŞİM: Kilyos Cad. Uskumruköy Mah. Ormanada, No: 246 Zekeriyaköy, Sarıyer. +90 (212) 801 07 77 <http://www.lokantafarina.com>

Mangio 34 Britsto & Lounge

Sarıyer, Zekeriyaköy'de açılan Mangio 34, müşterilerini et yemekleri, pizza, makarna gibi seçenekleri yanında zengin bir bar menüsü ile karşılamakta...

İLETİŞİM: Zekeriyaköy Mah. Türkmen Sok. No: 1/B Sarıyer. +90 (212) 341 03 00 <http://mangio34.com>

ZEKERİYAKÖY

Z.S.K Kantin

18 bin dönüm ormanlık arazide kurulu olan Zekeriyaköy Spor Kulübü içinde yer alan Z.S.K Kantin, tek katlı ahşap mekânında kahvaltı ve sağlıklı yemeklerden oluşan bir menü sunmakta...

İLETİŞİM: Zekeriyaköy Mah. 2. Cadde, Zekeriyaköy Spor Kulübü, No: 2 Sarıyer. +90 (212) 202 84 54

Sushico

Çok sayıda şubesi ile 1997'den bu yana hizmet veren Sushico, Zekeriyaköy'deki mekânında konuklarına Çin, Japon ve Thai mutfağından yemeklerin yer aldığı geniş bir menü sunmakta. Uzakdoğu lezzetlerini sevenler için Sushico'nun catering servisi de bulunmakta...

İLETİŞİM: Zekeriyaköy Mah. Kasapçayırı Mevkii, Türkmen Sok. No: 6 Sarıyer. +90 (212) 341 21 11 www.sushico.com.tr

Şıkır Şıkır

Köfte, kanat, et ve mezeleri ile öne çıkan, kahvaltı seçeneği de bulunan Şıkır Şıkır et restoranı, 2014 yılından beri Zekeriyaköy'de hizmet vermekte...

İLETİŞİM: Zekeriyaköy Mah. 5. Cad. Eğrisel Blok No: 7-A D: 21 Sarıyer. +90 (533) 296 68 08 <http://www.sikirsikir.com.tr>

Antilop Brasserie

İtalyan mutfağı restoranı...

İLETİŞİM: Garanti Koza Çarşısı, Zekeriyaköy Mah. 4. Cad. No: 8/B, Sarıyer. +90 (212) 202 95 75

Sarıyer'de Kafeler, Pastaneler

230 / 231

HOT CHOCOLATE
8oz 12oz 16oz
2.50 3.50 4.50
+50¢ HOUSE SYRUP
vanilla / caramel / peppermint

LEM
ICED
SMOU
strawb
ITALIA
MINER
sparkling

SWEET
FRESH BA

İSTİNYE

İstinye Kahvecisi

İstinyePark Alışveriş Merkezi'nde yer alan mekân kahve, çay, salep ve lokum çeşitleri ile ünlü. Zengin bir yemek menüsüne sahip İstinye Kahvecisi'nde, paket kahve ve çay çeşitleri de satılmakta...

İLETİŞİM: İstinyePark AVM, Pazar Yeri, Sarıyer.
+90 (212) 277 30 07
www.istinyekahvecisi.com

Mina Cafe

İstinye'de deniz kenarında Boğaz manzarası eşliğinde çay ya da kahve içebileceğiniz Mina Cafe'de, kahvaltı ve yemek çeşitleri de bulunmakta...

İLETİŞİM: İstinye Merkez Mah. İstinye Merkez Cad. No: 4 Sarıyer.
+90 (212) 323 16 23

Butterfly

İstinyePark'ta pastaları ve çikolataları ile öne çıkan mekân; çay, kahve, sıcak çikolata gibi çeşitleri ile de ünlü...

İLETİŞİM: İstinyePark, Kat 1, Pınar Mah. İstinye Bayırı Cad. No: 73 Sarıyer.
+90 (212) 345 62 00
<http://www.butterfly.com.tr>

KİLYOS

Cafe Nino

Kilyos'ta 2011'de kurulan Cafe Nino'da kahvaltı ve hamburgerler tercih edilebilecek seçenekler arasında...

İLETİŞİM: Kumköy Mah. Turban Cad. No: 9 Sarıyer.
+90 (212) 201 25 62

Kilyos Çay Bahçesi

Kilyos'ta denize hakim manzarası olan Kilyos Çay Bahçesi, kahvaltı ve gözlemleri ile de ünlü...

İLETİŞİM: Kumköy Mah. Plaj Yolu Cad. No: 13 Sarıyer.
+90 (212) 201 20 91

Emel'in Bahçesi

Yöresel lezzetlerin sunulduğu kahvaltı, yemek ve atıştırmalık seçeneklerin olduğu Emel'in Bahçesi, deniz manzarası ile Kilyos'un tercih edilen kafeleri arasında yer almakta...

İLETİŞİM: Kilyos Mah. Plaj Yolu Cad. No: 14 Sarıyer.
+90 (212) 201 18 88
<http://www.emelinbahcesi.com>

MADEN

Sarıyer Big Yellow Taxi Benzin Cafe

2009'da kurulan kafeler zinciri Big Yellow Taxi Benzin Cafe'nin Sarıyer şubesi, Büyük bahçesi, zengin yiyecek ve içecek menüsü ile konuklarını karşılamakta...

İLETİŞİM: Maden Mah. Boğaziçi Cad. No: 95 Sarıyer.
+90 (212) 342 36 66
<http://www.bigyellowtaxibenzin.com.tr>

Melekeli Butik Pasta & Patisserie

Melekeli Butik Pasta, kurabiye, tatlı ve börekleri ile ünlü bir pastane olarak hizmet vermekte...

İLETİŞİM: Maden Mah. Yunus Emre Cad. No: 3A/1 Sarıyer.
+90 (212) 342 37 00

REŞİTPAŞA

Amanda Bravo

Reşitpaşa'da dünya mutfağından değişik lezzetler sunan Amanda Bravo, sık sık değişen menüsü ile farklı tatlar arayanlar tarafından tercih edilmekte...

İLETİŞİM: Reşitpaşa Mah. Emirgan Sok. No: 20/A Sarıyer. +90 (212) 277 15 16

RAF

Reşitpaşa'da menüsü mevsimlere göre farklılık gösteren mekân, pastaları, kurabiyeleri, ev yemekleri ve zeytinyağlıları ile tercih edilmekte...

İLETİŞİM: Reşitpaşa Mah. Tuncay Artun Cad. No: 43/A Sarıyer. +90 (212) 277 06 77 <http://www.raftalezetler.com>

RUMELİFENERİ

Seyru Sefa

Rumelifeneri'nde özellikle deniz manzarası ile öne çıkan Seyru Sefa, çay ve kahvenin yanı sıra kahvaltı, mangal yemekleri, deniz ürünleri ile misafirlerini ağırlamakta...

İLETİŞİM: Rumelifeneri Köyü Mah. Sümbül Sok. No: 2/A, Sarıyer. +90 (212) 218 41 41

Menekşe Bahçesi

Rumelifeneri'nde manzarası ile dikkat çeken Menekşe Bahçesi, Karadeniz yemeklerinin yanı sıra köy kahvaltısı ve hafta sonları açık büfesi ile hizmet vermekte...

İLETİŞİM: İskele Cad. No: 41 Rumelifeneri, Sarıyer. +90 (212) 228 11 69 www.meneksebahcesi.com

RUMELİKAVAĞI

Rumeli Kavağı Spor Kulübü Çay Bahçesi ve Restaurantı

Rumeli Kavağı Spor Kulübü Sosyal Tesisleri, deniz manzarası eşliğinde çay, kahve içip, uygun fiyatlarla kahvaltı ve deniz ürünleri de yiyebileceğiniz bir mekân olarak tercih edilmekte...

İLETİŞİM: Rumelikavağı Mah. İskele Meydan Sok. Sarıyer. +90 (212) 218 22 28

Telli Baba Çay Bahçesi

1950 yılında elektrik ve suyun henüz olmadığı, patika bir yol ile gidilen Telli Baba'da çay demleyerek çalışmaya başlayan Telli Baba Çay Bahçesi, bugün çay ve kahve ile birlikte kahvaltı, börek, ızgara çeşitleriyle de hizmet vermekte...

İLETİŞİM: Rumelikavak Yolu No: 97 Telli Baba, Sarıyer. +90 (212) 242 04 96 www.tellibabacaybahcesi.com

Telli Cafe & Saklı Bahçe

Telli Baba ziyaretçilerinin uğrak yeri olan Telli Cafe & Saklı Bahçe, manzarası, kahvaltı ve yemek menüsüyle konuklarını ağırlamakta...

İLETİŞİM: Rumelikavağı Mah. Karakütük, No: 93/D, Sarıyer. +90 (212) 218 18 21

RUMELİHISARI

Cafe Nar

Boğaz manzarasına hakim konumuyla, tarihi bir binada 2006 yılından beri hizmet vermekte olan Cafe Nar, yıl boyunca düzenlenen sergilere de ev sahipliği yapmakta. Bahçe ve terası ayrı ayrı özel toplantılar için kullanılan Cafe Nar, zengin kafe ve yemek menüsü ile tercih edilmekte...

İLETİŞİM: Yahya Kemal Cad. No: 16/B Rumelihisarı, Sarıyer. +90 (212) 263 24 46 <http://cafenar.com>

Fincan Kahve

Rumelihisarı'nda Boğazın eşsiz manzarası karşısında, kahvenizi, çayınızı içebileceğiniz Fincan Kahve, zengin menüsü ile yemek seçenekleri de sunmakta...

İLETİŞİM: Rumelihisarı Cad. No: 1 Sarıyer. +90 (212) 263 60 10 <http://www.fincankahve.com>

RUMELİ HİSARÜSTÜ

Muhit Tobacco & Coffee Shop

Kahve, kurabiye, frozen ve mozaik pasta seçenekleriyle Rumeli Hisarüstü'nde hizmet vermekte...

İLETİŞİM: Boğaziçi Üniversitesi Rumeli Hisarüstü 5. Sok. No: 8/B, Sarıyer. +90 (212) 263 56 16

The Concrete House

Zengin yemek ve içecek seçenekleri ile konuklarını karşılayan The Concrete House, Rumeli Hisarüstü'nün yeni mekânlarından...

İLETİŞİM: Rumelihisarı Mah. Hisarüstü Nispetiye Cad. Cami Sok. No: 23, Sarıyer. +90 (212) 263 90 92

SARIYER MERKEZ

Meşhur Sarıyer Börekçisi

1895'den beri aynı binada hizmet veren Sarıyer Börekçisi, taş fırında pişirilen börekleri ile ünlü. Kuşüzümü ve fıstıklı yapılan kıymalı kol böreği meşhur olan mekânda çeşitli börek ve poğaça çeşitleri de bulunmaktadır...

İLETİŞİM: Yeni Mahalle Cad. No: 28 Sarıyer. +90 (212) 242 15 39

Tarihi Sarıyer Muhallebicisi

1928'de Şakir Göçmen tarafından kurulan muhallebici, Göçmen'in Zekeriyaköy'deki çiftliğinden gelen süt ve tavuklar ile yaptığı tatlılarla ünlendi. Bugün üçüncü kuşağın yönettiği Tarihi Sarıyer Muhallebicisi, tatlıları ve börekleri ile hizmet vermeye devam etmekte...

İLETİŞİM: Yenimahalle Cad. No: 23/1 Sarıyer. +90 (212) 242 17 76
Mareşal Fevzi Çakmak Cad. Kemer Mah. No: 40 Bahçeköy, Sarıyer. +90 (212) 226 13 23
Garanti Koza Çarşısı No: 99 Zekeriyaköy, Sarıyer. +90 (212) 202 78 29
www.tarihisariyer Muhallebicisi.com.tr

Göze Sarıyer

Boğaz manzarası ile ziyaretçilerini etkileyen Göze Brasserie, açık büfe, kahvaltı çeşitleri, lezzetli pastane ürünleri ve yemekleri ile 08:00 ile 24:00 saatleri arasında açık...

İLETİŞİM: Mesarburnu Cad. Kumsal Arkası Sok. No: 8 Sarıyer. +90 (212) 271 30 40
Patisserie - Yenimahalle Cad. No: 17 Sarıyer +90 (212) 271 26 58
<http://www.gozesariyer.com>

Ma-i Cafe & Restaurant

Büyükdere Caddesi'nde tarihi Büyükdere İskelesi'nin restorasyonundan sonra açılan Ma-i Cafe, kahvaltısı, pizzası, tatlıları ve manzarası ile keyifli zaman geçirmek isteyenlerce tercih edilmekte...

İLETİŞİM: Büyükdere Mah. Çayırbaşı Cad. No: 150 Sarıyer. +90 (212) 900 26 33

Sarıyer Liseliler Cafe

1998'de Sarıyer Lisesi Mezunları Derneği'ne ait mekân olarak Eski Beyaz Park'ın yerine açılan Liseliler Parkı Çay Bahçesi; deniz kenarında çay, kahve keyfi sürmek isteyenler için uygun fiyatlı yiyecek ve içecek seçenekleri sunmakta...

İLETİŞİM: Büyükdere Mah. Piyasa Cad. Sarıyer.
+90 (212) 218 25 15

Simas Cafe

Sıcak ve samimi havası, dekorasyonu ile dikkat çeken Simas Cafe, konuklarını kahvaltı, yemek ve atıştırmalıkları içeren zengin menüsündeki lezzetlerle karşılamakta...

İLETİŞİM: Büyükdere Mah. Çayırbaşı Cad. No: 130, Sarıyer.
+90 (212) 2182255

Sarıyer Spor Kulübü Kafeteryası

Sarıyer Spor Kulübü'ne ait olan denize sıfır mekân, uygun fiyatlarla keyifli saatler geçirmek isteyenlerin uğrak noktası...

İLETİŞİM: Merkez Mah. Saray Arkası Sk. No: 21, Sarıyer.
+90 (212) 271 31 61

TARABYA

Paşa Fırını Tarabya

1995 yılında Sarıyer'de açılan Paşa Fırını, çağdaş bir pastane - kafe konsepti, günlük olarak ürettiği 350'yi aşkın ürünü ve 20'nin üstünde şubesi ile hizmet vermekte.

İLETİŞİM: Tarabya Bayırı Cad. Sanatçılar Sitesi No: 44 Tarabya, Sarıyer.
+90 (212) 223 61 62
<http://www.pasafirini.com.tr>

R.E.A.D Cafe & Bakery

The Grand Tarabya Otel'i'nin lobisinde manzaralı terasıyla hizmet veren R.E.A.D Cafe & Bakery, kahvaltı ve pasta çeşitleriyle öne çıkmakta. Mekân, saat 08:00 ile 01:30 arası haftanın her günü açık...

İLETİŞİM: Haydar Aliyev Cad. No: 154 Tarabya, Sarıyer.
+90 (212) 363 33 00
<http://www.thegrandtarabya.com>

YENİKÖY

Zeynel Muhallebicisi

1925 yılından beri bölgede hizmet veren muhallebici Zeynel Bölükbaşı, elle çevirme usulü ile yaptığı dondurmayı, 1948'e kadar sandaldan satarak ünlendi. İlk muhallebici dükkânını İstinye Emirgan Caddesi'nde açan Zeynel, diğer şubeleri ile yemekten tatlıya çeşitli yemek seçenekleri sunmaya devam etmekte...

İLETİŞİM: Köybaşı Caddesi No: 136 Yeniköy, Sarıyer.
+90 (212) 262 89 87
<http://www.zeynel.com.tr>

Molka Cafe Bistro

2011'de Yeniköy'de açılan Molka Cafe, kahvaltı etmek, yemek yemek, kahve içmek, farklı lezzetler tatmak isteyenlerin uğradığı bir mekân olarak hizmet vermekte...

İLETİŞİM: Köybaşı Cad. No: 158/B Yeniköy, Sarıyer.
+90 (212) 299 22 55
<http://molka cafe.com>

Yeniköy Kahvesi

Yeniköy'de manzarası, terası ve uygun fiyatları ile hizmet veren Yeniköy Kahvesi, kahvaltı ve yemek menüsü ile Yeniköy'de soluklanmak isteyenler için bir seçenek sunmakta...

İLETİŞİM: Kürkcü Faik Sok. No: 4, Yeniköy, Sarıyer.
+90 (212) 299 38 10
<http://www.yenikoykahvesi.com>

Sedona Concept

Bisiklet severlerin uğrak yeri olan mekânda, çeşitli demleme kahveler tatmanın yanı sıra bisiklet kiralamak hatta tamir ettirmek bile mümkün...

İLETİŞİM: Köybaşı Cad. No: 136 Yeniköy, Sarıyer.
+90 (212) 262 44 44
<http://sedonaconcept.com/>

Caribou Coffee

Dünyanın en büyük kahve zincirlerinden Caribou Coffee, Yeniköy'deki şubesi çeşitli kahve ve çay seçeneklerinin yanında lezzetli pasta ve kekleri ile de ünlü...

İLETİŞİM: Köybaşı Cad. No: 164 Park Apartmanı Yeniköy, Sarıyer. +90(212) 262 62 83-84
www.cariboucoffee.com.tr

Emek Cafe

Deniz kenarında uzun yıllardır hizmet veren Emek Cafe, özellikle kahvaltılar için tercih edilmekte...

İLETİŞİM: Köybaşı Cad. Daire Sok. No: 17/1 Yeniköy, Sarıyer. +90 (212) 223 77 28

Della Luna

Tatlıları ve dondurması ile öne çıkan mekân kahvaltı, atıştırma-lıklar, makarnalarıyla da tercih edilmekte.

İLETİŞİM: Köybaşı Cad. No: 170 Yeniköy, Sarıyer. +90 (212) 223 03 43

ZEKERİYAKÖY

Hope's Coffee Shop

Hope's Coffee Shop, dünyanın her köşesinden gelen çeşitli kahve çeşitlerinin farklı demleme yöntemleri ile zengin aromalı tatların sunulduğu, organik malzemelerle yapılan mantı, poğaçalar ve keklerin servis edildiği bir mekân olarak kahve meraklıları için tercih edilmekte...

İLETİŞİM: Zekeriyaköy Koza Çarşısı, No: 11-3 Sarıyer. +90 (212) 202 68 33

Caupo Espresso Bar Pizzeria

Zekeriyaköy'de bulunan Bar Caupo Espresso Pizzeria, kahve, çay, salata ve pizzaları ile konuklarına farklı tatlar sunmakta...

İLETİŞİM: Zekeriyaköy Mah. Türkmen Sok. No: 8/3 Sarıyer. +90 (212) 924 60 80 <http://caupo.com.tr>

Sosyal Sorumluluk ve istihdam projemiz

"Down Town Event Cafe"

Sarıyer Belediyesi Hizmet Binası -1. katında hizmet veriyor. **"Lezzetli bir farkındalık için"**

hafta içi her gün

08:00-18:00 arası

"Tek Sendrom Yeme-İçme Sendromu" diyoruz.

242 / 243

Sarıyer'de Alışveriş

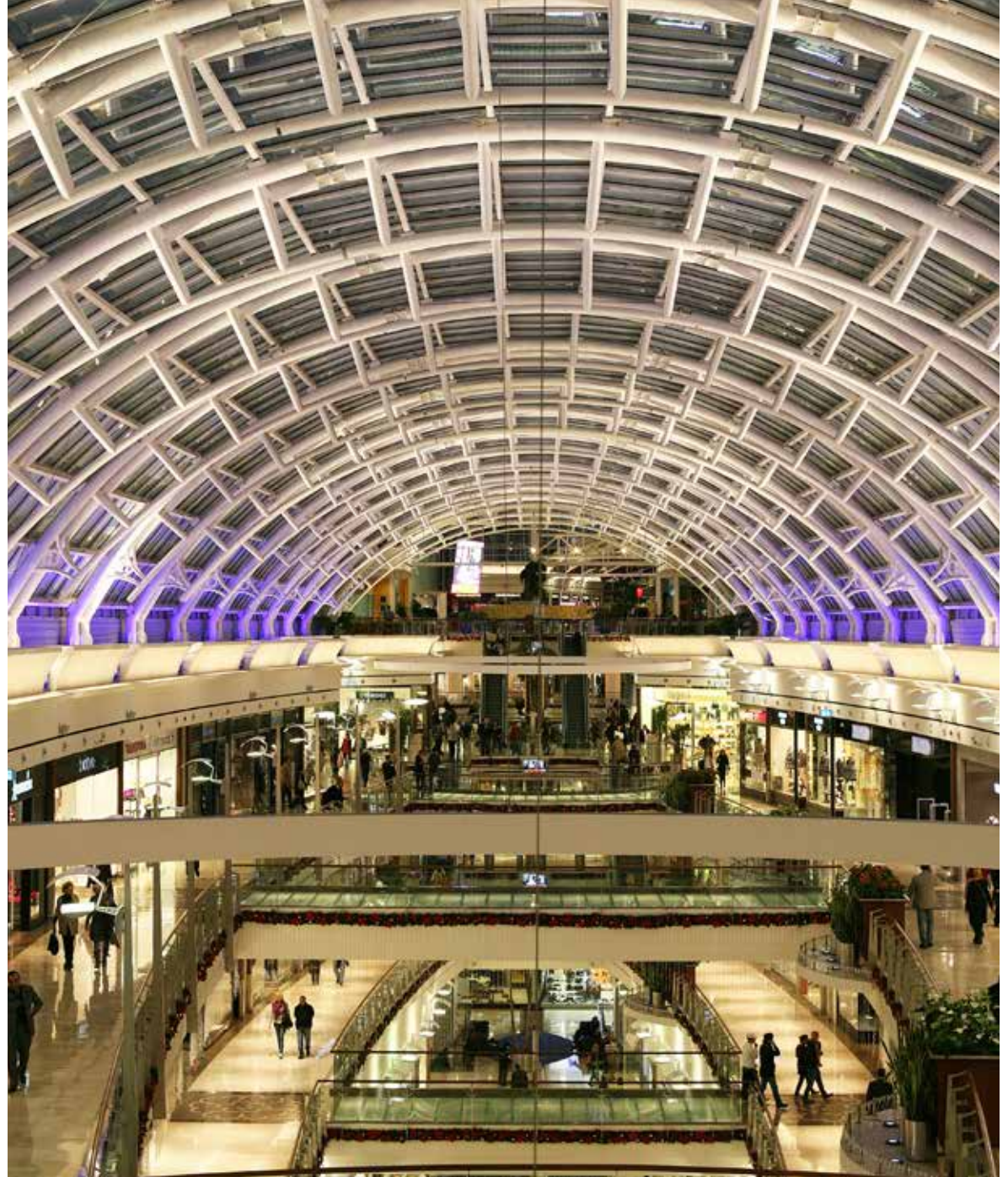
İstinyePark AVM

İstinyePark, farklı ilgi ve ihtiyaçların karşılandığı 270 bin metrekare alana yayılmış açık ve kapalı alışveriş mekânları ile 2007'den bu yana hizmet vermekte. İstinyePark, 280 mağazası, dünya ve Türk mutfağından lezzetlerin sunulduğu restoran ve kafeleri, sinema salonları, 3500 metrekarelik spor ve yaşam merkezi, 3 bin 600 araç kapasiteli otoparkıyla saat 10:00 ile 22:00 arasında konuklarını karşılamakta...

İLETİŞİM: Pınar Mah. Katar Cad.
No: 73 Sarıyer
+ 90 (212) 345 55 55
Çalışma saatleri: 10.00 - 22.00
<http://www.istinyepark.com/tr>

Özellikle hafta sonları yoğun ilgi gören İstinye Park, 2017 yılında 10. yaşını kutladı.

Sarıyer Belediyesi Pazarları

» Sarıyer Belediyesi'nin Sarıyer, Merkez Şehit Mithat Yılmaz Caddesi, Sarıyer İlköğretim Okulu yanında bulunan alanda haftanın belirli günleri kurulan Üreticiden Tüketiciye Köylü Pazarı, Antika Pazarı ve Kadın El Emeği Pazarı 07:00 ile 19:00 saatleri arasında hizmet vermekte...

> Sarıyer Üreticiden Tüketiciye Köylü Pazarı

Sarıyer Üreticiden Tüketiciye Köylü Pazarı, Sarıyer köylerinde üretilen doğal tarım ürünlerini tarladan sofraya taşımayı hedefleyen, üreticilerin ürünlerini doğrudan satış imkânı bulduğu, tüketicilerin doğal, ekolojik ürünleri aracısız, ucuz ve taze olarak aldığı bir pazar olarak öne çıkmakta. Pazartesi günleri açılan pazar, perşembe günleri de Pınar Mahallesi'nde kurulmakta...

> Sarıyer Antika Pazarı

Çarşamba günleri, Sarıyer Belediyesi pazar alanında kurulan Antika Pazarı, İstanbul'da kurulan ikinci Antika Pazarı olma özelliğini taşımakta. Geçmişin izlerini taşıyan küçük, büyük binlerce eşyanın meraklısı ile buluştuğu Antika Pazarı'na Sarıyerlilerin yanı sıra İstanbullular da ilgi göstermekte...

> Sarıyer Kadın El Emeği Pazarı

Cumartesi ve Pazar günleri Sarıyer Kadın El Emeği Pazarı, Sarıyerli kadınların ürettikleri dikiş, nakış, örgü, takı, ahşap ve benzeri ürünleri sattıkları bir pazar olarak rağbet görmekte...

Sarıyer Semt Pazarları

» Osmanlı'dan beri yüzyıllardır sürdürülen bir gelenek olan semt pazarları haftanın belli günleri, şehrin belirli semtlerinde çok sayıda tezgâhın kurulmasıyla oluşan pazarlar olarak öne çıkar. Zaman içinde yiyecek, giyecek ve küçük ev eşyaları gibi halkın temel ihtiyaçlarının satıldığı pazarlar halk pazarları olarak da anılmaya başlar. İstanbul'da haftanın her günü, çok sayıda semtte ucuzluğu ile halk tarafından tercih edilen semt pazarları kurulur. En çok semt pazarının kurulduğu semtlerden biri de Sarıyer İlçesi'dir...

> S. B. Üreticiden Tüketiciye Köylü Pazarı

Pazartesi günleri, Sarıyer Merkez.

> Reşitpaşa Pazarı

Salı günleri, Reşitpaşa Mah. Bostan Sok.

> PTT Evleri Pazarı

Çarşamba günleri, PTT Evleri Mah. Yavuz Selim Cad.

> Sarıyer Merkez Pazarı

Çarşamba günleri, Sarıyer Merkez Mah. Eski Kilyos Cad.

> Bahçeköy Pazarı

Çarşamba günleri, Bahçeköy Mah. Bülbül Sok.

> Ayazağa Merkez Pazarı

Perşembe günleri, Ayazağa Mah.

Hadım Kuru Yolu Cad.

> Perşembe Ömürtepe Pazarı

Perşembe günleri, Kireçburnu Mah. Prof. Dr. Aykut Barka Cad.

> Kuru Pazarı

Cuma günleri, İstinye Mah. Kuru Cad.

> Çayırbaşı Pazarı

Cumartesi günleri, Çayırbaşı Mah. Okul Sok.

> Yeniköy Pazarı

Cumartesi günleri, Yeniköy Mah. Sait Halim Paşa Cad.

> İstinye Dere İçi Pazarı

Cumartesi günleri, İstinye Mah. Balabandere Cad.

> Rumeli Hisarüstü Pazarı

Cumartesi günleri, Rumeli Hisarüstü Nafi Baba Sok.

> Rumeli Kavak Pazarı

Cumartesi günleri, Rumeli Kavak Mah. Sulak Bostan Sok.

> Fatih Sultan Mehmet Mahallesi Pazarı

Pazar günleri, Fatih Sultan Mehmet Mah. Atatürk Cad.

> Bağlar Mevki Pazarı

Pazar günleri, Yeniköy Mah. Bağlar Mevki Altınordu Cad.

> Ayazağa Yeşiltepe Pazarı

Pazar günleri, Ayazağa Mah. 108. Sok.

Sarıyer'de Spor

248 / 249

Sarıyer Spor Kulübü

1940 yılında kurulan Sarıyer Spor Kulübü (SSK), futbol, voleybol ve boks dallarında faaliyet göstermekte. 1920'de kurulan Sarıyer Gençler Cemiyeti, 1932'de kurulan Sarıyer Gençler Mahfili ve Sarıyer Gençlik Kulübü'nden sonra kurulan Sarıyer Spor Kulübü semtin en eski ve ünlü kulübüdür. 1982-1994 ve 1996-1997 yılları arasında Süper Lig'de oynayan Sarıyer Spor Kulübü, bu yıllar boyunca başarılı sonuçlar elde ederek İstanbul'un dört büyük takımı arasında yer aldı. 1991-1992 sezonunda Balkan Kupası'nda Romanya'yı yenerek, kupayı kazanan ikinci Türk takımı oldu. Bugün Türkiye 2. Ligi'nde mücadele etmekte olan Sarıyer Spor Kulübü iç saha maçlarını Sarıyer Yusuf Ziya Öniş Stadı'nda oynamakta.

İLETİŞİM: Eski Sular Cad. No: 42, Sarıyer.
+90 (212) 242 09 27
www.sariyerspor kulubu.org.tr

Sarıyer Belediyespor Kulübü

1990 yılında kurulan Sarıyer Belediyespor Kulübü, futbol, kız futbol, basketbol, voleybol, tekvando, karate, judo ve atletizm olmak üzere sekiz farklı branşta mücadele etmekte. Sarıyer Belediyespor, futbolda U11, U14, U16, U17, U19 liglerinde oynayan 89 lisanslı sporcu ile Kız Futbol Takımı 3. Lig'de 30 lisanslı sporcu ile temsil edilmekte. Basketbolda amatör branşta 40 lisanslı sporcu ile mücadele eden takım voleybolda 70 lisanslı sporcu ile 2. Lig, Genç Takım, Yıldız Takım, Küçük A ve Küçük B olmak üzere beş ligde yer almakta. 20 lisanslı sporcu ile tekvando, 120 lisanslı sporcu ile karatede ve 25 lisanslı sporcu ile Türkiye genelinde yarışan kulüp, 22 eğitimci ile hizmet vermeye devam etmekte...

İLETİŞİM: Büyükdere Mah. Çayıbaşı Cd. No: 16
+90 (212) 271 06 31
http://www.sariyer.bel.tr

SARIYER BELEDİYESİ'NE BAĞLI TESİSLER

Çayırbaşı Stadı

Çayırbaşı Mahallesi'nde 2002 yılında açılan Çayırbaşı Stadı, Sarıyer Belediyesi tarafından işletilmektedir. Sarıyer spor kulüplerinin antrenman ve iç saha maçlarına ev sahipliği yapan 5000 seyirci kapasiteli Çayırbaşı Stadı'nda, amatör liglerde mücadele eden takımların karşılaşmaları düzenlenmekte...

İLETİŞİM: Bahçeköy Cad. Okul Sok. Çayırbaşı, Sarıyer.
+90 (212) 218 57 96

Kilyos Stadı

2013 yılında açılan Kilyos Stadı, Sarıyer Belediyesi'ne devredilmiş olup belediye tarafından işletilmektedir. 1150 seyirci kapasiteli, suni çim sahası olan Kilyos Stadı, Sarıyer Belediyesi tarafından yenilenmekte olup yakında hizmete girecektir. Daha önce olduğu gibi Sarıyer spor kulüplerinin antrenmanlarına ve amatör kulüp maçlarına ev sahipliği yapacaktır...

İLETİŞİM: Veysel Vardar Cad. Kumköy, Sarıyer.
+90 (212) 242 15 56

Ferahevler Şehit Uğur Taşçı Parkı ve Spor Kompleksi

2017 yılında Sarıyerli şehit öğretmen Uğur Taşçı adına Ferahevler'de yapılan spor tesisleri ve park alanı çok amaçlı bir kompleks olarak açıldı. 10 bin metrekarelik alana inşa edilen kompleks içinde basketbol ve futbol sahaları, jimnastik aletleri, yürüyüş parkuru, seyir terası bulunmakta. Tesis içinde ayrıca 7-14 yaş arasında gençlerin faydalanacağı SAGEM (Gençlik Eğitim Merkezi) ile 3-6 yaş arası çocukların eğitim aldığı Gündüz Bakımevi hizmet vermekte...

İLETİŞİM: Ferahevler Mah. Adnan Kahveci Cad. Sarıyer.
+90 (212) 229 6628

Sarıyer Belediyesi SarFit Spor Tesisi

Sarıyer Belediyesi SarFit Spor Tesisi

2011 yılında İstinye'de terası ve kapalı alanlarıyla toplam 10 bin metrekarelik bir alana kurulan Sarıyer Belediyesi SarFit Spor Tesisi, sağlıklı ve formda bir yaşam isteyenlere hizmet vermekte. Yarı olimpik yüzme havuzu, çocuk havuzu, hamam, sauna ve çok amaçlı fitness salonları, otoparkı ve kafeteryası grup ya da bireysel spor yapmak isteyen üyelere açık olan Sarıyer Belediyesi SarFit Spor Tesisi, sporculara uzman eğitimler eşliğinde çalışma olanağı sunmakta...

İLETİŞİM: Poligon Mah. Katar Cad. No: 17 İstinye, Sarıyer.
+90 (212) 277 36 46
www.sarfit.com.tr

Sarıyer Belediyesi SarFit Spor Tesisleri yarı olimpik yüzme havuzu ile dikkat çekiyor.

Sarıyer Kapalı Spor Salonu

Sarıyer Kapalı Spor Salonu

1970'de Sarıyer İlçe Merkezi'nde açılan Sarıyer Kapalı Spor Salonu, Sarıyer Belediyesi tarafından işletilmektedir. 500 seyirci kapasiteli salonda 2. Lig Voleybol maçları karşılaşmaları yapılmaktadır. Kapalı Spor Salonu aynı zamanda tekvando, judo, karate ve boks karşılaşmalarına ve Sarıyer Belediyespor'un basketbol ve voleybol alt yapısı antrenmanlarına ev sahipliği yapmaktadır...

İLETİŞİM: Merkez Mah. Nalbantçeşme Cad.
+90 (212) 242 30 78

SARIYER'DEKİ DİĞER SPOR TESİSİ VE SALONLARI

ENKA Sadi Gülçelik Spor Sitesi

Bahçeköy Spor Tesisleri

2008 yılında Bahçeköy'de açılan İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi'ne ait Bahçeköy Spor Tesisleri, Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından işletilmektedir. 500 seyirci kapasiteli çok amaçlı kapalı salonu ve 1500 seyirci kapasiteli futbol sahası bulunan Bahçeköy Spor Tesisleri, açık otoparkı, toplantı odaları ve kafeteryası ile hizmet vermekte...

İLETİŞİM: İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Bahçeköy, Sarıyer.
+90 (212) 226 11 00

ENKA Sadi Gülçelik Spor Sitesi

İstinye'de 1983'de kurulan ENKA Spor Kulübü'nün spor tesisi olan Sadi Gülçelik Spor Merkezi, ENKA Vakfı tarafından işletilmektedir. Spor kompleksinde; üç basketbol veya üç voleybol sahası olarak kullanılabilen çok amaçlı spor salonu, yarı olimpik kapalı yüzme havuzu, olimpik açık yüzme salonu, kapalı su topu havuzu, kapalı ve açık kortlar, atletizm pisti, antrenman ve fitness salonları bulunmaktadır.

İLETİŞİM: Poligon Mah. Katar Cad. No: 17/4 İstinye, Sarıyer.
+90 (212) 705 60 00
http://www.enkaspor.com

Göçmen's RANCH - Binicilik Tesisleri

Şakir Göçmen tarafından 1928'de kurulan çiftliğin içinde bulunan Göçmen's RANCH Binicilik Tesisleri, 300 dönüm arazi üzerine kurulmuştur. 110 atı bulunan, İki açık, iki kapalı maneji* bulunan tesislerde beş yaştan itibaren her yaşa ve seviyeye uygun eğitim verilmekte...

İLETİŞİM: Garanti Koza
Çarşısı No: 99 Zekeriyaköy,
Sarıyer.
+90 (212) 202 78 29 - 26
www.gocmenranch.com

* Maneji: At ve binicisi için çalışma alanı.

İstanbul Atlı Spor Kulübü, 1956 yılında Maslak'ta kuruldu. 200'den fazla at ile binicilere hizmet veren İstanbul Atlı Spor Kulübü'nün ikisi kapalı olmak üzere beş maneji bulunmaktadır.

İstanbul Atlı Spor Kulübü

İstanbul Atlı Spor Kulübü, 1956 yılında Maslak'ta kuruldu. 200'den fazla at ile binicilere hizmet veren İstanbul Atlı Spor Kulübü'nün ikisi kapalı olmak üzere beş maneji bulunmaktadır. 2 bin 450 metrekare yarışma maneji, 1250 metrekare kapalı maneji, 4 bin 250 metrekare açık yarışma maneji, 700 metrekare pony maneji ve 2 bin 850 metrekarelik açık maneji olan kulübün 300 üyesi bulunmaktadır...

İLETİŞİM: Pinar Mah.
Hidayet Sok. No: 11/4, Sarıyer.
+90 (212) 276 20 56 -
(212) 286 38 40
www.iask.org.tr

İstinye Atış Poligonu

İstinye Atış Poligonu, 1921'de kurulan İstanbul Avcılık Atıcılık İhtisas Spor Kulübü'ne bağlı bir tesis olarak 1980'de açıldı. İstinye Atış Poligonu, 3 ayrı açık Trap-Skeet Poligonu, 1 Kapalı Havalı Tabanca Poligonu, 1 Kapalı Havalı Tüfek Poligonu, kafeteryası ve otoparkı ile hizmet vermektedir...

İLETİŞİM: Poligon Cad. No: 1
İstinye, Sarıyer.
+90 (212) 277 89 05
http://www.istav.org

Sipahi Ocağı Binicilik Kulübü

Sipahi Ocağı Binicilik Kulübü

Türkiye'nin ilk sivil binicilik kulübü Sipahi Ocağı, 1913'te Maslak'ta kuruldu. Kulüp tesislerinde açık ve kapalı maneji, restoran ve kafe yer almakta. Sipahi Ocağı Binicilik Kulübü bünyesinde bulunan Ponyville Pony Club, üç ile 13 yaş arasında çocuklara hizmet vermektedir...

İLETİŞİM: Pinar Mah.
Hidayet Sok. No: 11/3 Maslak,
Sarıyer. +90 (212) 276 22 21
www.sipahiocagi.org.tr

1996 yılında Sarıyer'de açılan Güreş Federasyonu'na bağlı Mersinli Ahmet Kireççi Güreş Salonu, güreş salonu, fitness salonu, saunası ve otoparkı ile hizmet vermekte.

Mersinli Ahmet Kireççi Güreş Salonu

1996 yılında Sarıyer'de açılan Güreş Federasyonu'na bağlı Mersinli Ahmet Kireççi Güreş Salonu, güreş salonu, fitness salonu, saunası ve otoparkı ile hizmet vermektedir.

Güreş Federasyonu'na bağlı bir başka tesis olan Mersinli Ahmet Kireççi Kamp ve Eğitim Merkezi ise 1978'den beri güreşçilerin hizmetinde. Kamp ve Eğitim Merkezi'nde 30 oda, 58 yatak, toplantı odası ve 125 kişilik restoran bulunmaktadır...

İLETİŞİM: Nalbantçeşme
Cad. Şifa Yolu No: 70, Sarıyer.
+90 (212) 242 15 56

Tarabya Metin Oktay Spor Tesisleri

1991 yılında Tarabya'da açılan Tarabya Metin Oktay Spor Tesisleri, 1500 seyirci kapasiteli çok amaçlı tesis, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor A.Ş tarafından işletilmektedir. Basketbol, voleybol, hentbol maçlarının yapıldığı spor salonu, halı saha, karate, tenis, masa tenisi, jimnastik, step, fitness ve kondisyon salonlarının bulunduğu tesiste, çeşitli turnuvaların yanı sıra Türkiye 1. Hentbol Ligi karşılaşmaları yapılmakta...

İLETİŞİM: Ferahevler Nuri Paşa Cad. Hacıp Sok. Tarabya, Sarıyer. +90 (212) 262 94 59
www.spor.istanbul

TED Spor Kulübü Tesisleri

Tenis sporunun ülkemizde gelişimine katkıda bulunan Tenis Eskrim Dağcılık Spor Kulübü (TED), 1933 yılında kuruldu. 1991'de Tarabya'da inşa edilen TED Spor Kulübü Tesisleri'nde faaliyetlerine devam eden TED, tamamı aydınlatmalı biri 3500 seyirci kapasiteli merkez kort olmak üzere toplam 10 açık ve dört kapalı kort, 300 seyirci kapasiteli çok maksatlı spor salonu, iki tırmanış duvarı, yüzme havuzu, kafeteryası ile hizmet vermekte...

İLETİŞİM: Tarabya Bayırı Cad. No: 80, Sarıyer. +90 (212) 262 90 80
www.tedclub.org.tr

Yusuf Ziya Öniş Stadı

Yusuf Ziya Öniş Stadı

Sarıyer Spor Kulübü'nün iç saha maçlarının oynandığı Yusuf Ziya Öniş Stadı, 1988 yılında hizmete girdi. İnşaatı bir yıl süren stadyuma, Sarıyer Spor Kulübü kurucularından, Türkiye Futbol Federasyonu genel sekreterlerinden Yusuf Ziya Öniş'in adı verildi. 2009'da yenilenen, 5 bin seyirci kapasitesine sahip stat, ulusal tesis statüsünde yer almakta. Yusuf Ziya Öniş Stadı kafeterya, jimnastik salonu, savunma sporları salonu ve otoparkı ile sporseverleri ağırlamakta...

İLETİŞİM: Nalbantçeşme Cad. Şifa Yolu No: 70, Sarıyer +90 (212) 242 30 76

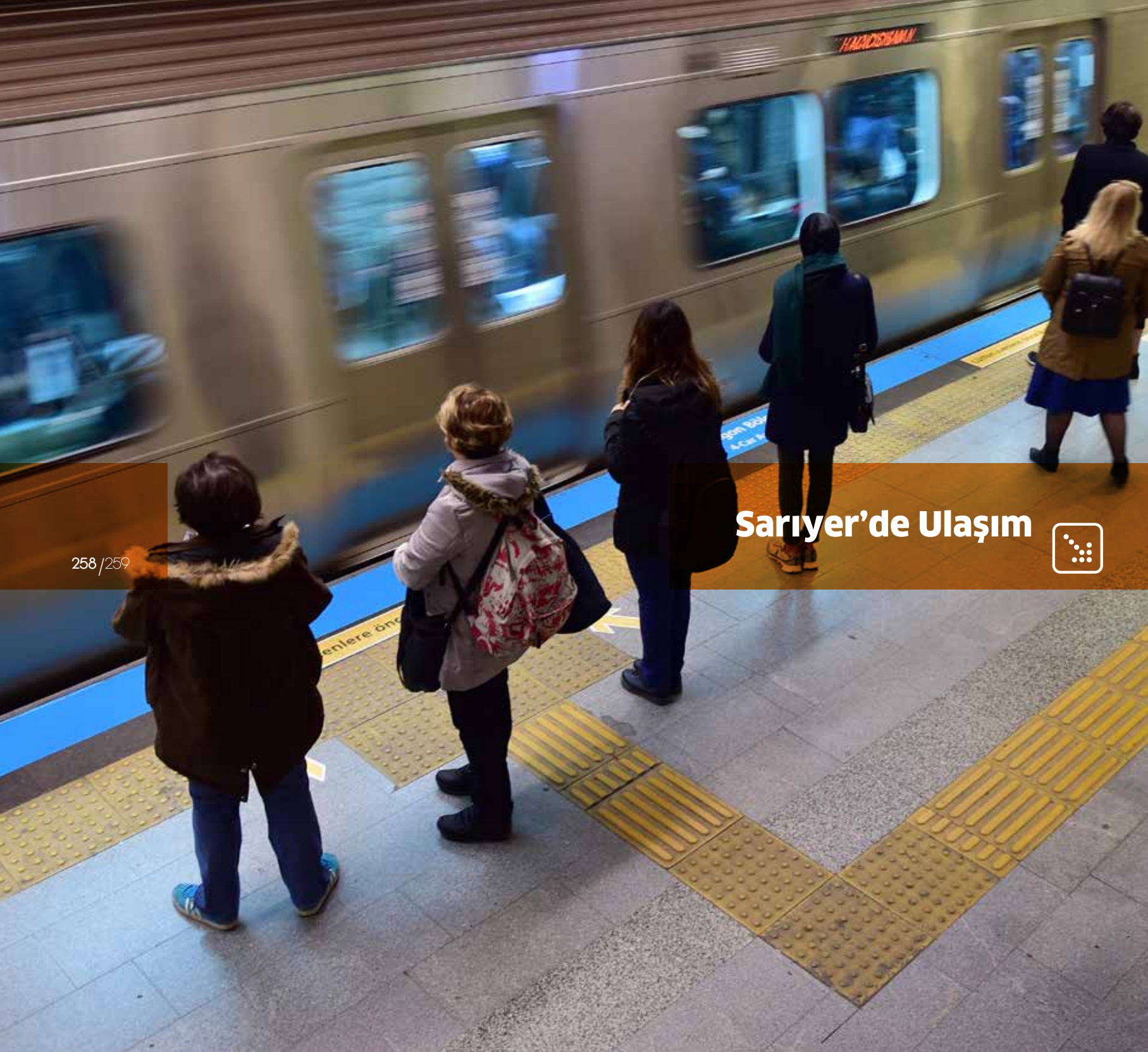
Türk Telekom Arena Galatasaray Stadyumu

Seyrantepe, Aslantepede bulunan Türk Telekom Arena Galatasaray Stadyumu, 2011 yılında açıldı. Galatasaray Spor Kulübü'nün çok amaçlı stadyumu olan yapı, Ali Sami Yen Spor Kompleksi adıyla da bilinmekte. Toplam 52 bin 652 koltuk kapasitesine sahip stadyum, seyirci kapasitesi bakımından Türkiye'nin ikinci büyük stadyumudur. Dört yer altı katı bulunan stadyum, beş katlıdır. Otoparkı, VIP salonu, restoranı ve catering alanları bulunan Türk Telekom Arena, futbol organizasyonlarına, turnuvalara ve çeşitli etkinliklere ev sahipliği yapmaktadır...

İLETİŞİM: Huzur Mah. Seyrantepe, Sarıyer +90 (212) 305 19 05- (212) 305 19 01
www.turktelekomarena.com.tr

TED Spor Kulübü Tesisleri

258 / 259

Sarıyer'de Ulaşım

İstanbul Şehir Hatları Seferleri

> Boğaz'dan Geliş - Boğaz'a Gidiş

Eminönü, Beşiktaş, Ortaköy, Üsküdar, Kuzguncuk, Beylerbeyi, Arnavutköy, Bebek, Kandilli, Küçüksu, Anadoluhisarı, Kanlıca, Emirgan, İstinye, Çubuklu, Paşabağçe, Beykoz, Sarıyer, Rumelikavağı, Anadolu kavağı...

> Sarıyer-Rumelikavağı-Anadolukavağı

Sarıyer-Kadıköy
Çengelköy-İstinye
İstinye-Küçüksu

> İstinye-Çubuklu arabalı vapur

> Kısa Boğaz Turu

Eminönü-Üsküdar-Ortaköy

> Uzun Boğaz Turu

Eminönü-Beşiktaş-Üsküdar-Kanlıca-Sarıyer-Rumelikavağı-Anadolukavağı

İLETİŞİM: +90 (212) 313 80 00

<http://www.sehirhatlari.istanbul/tr/>

Deniz Motorları

- > **Yeniköy-Beykoz**
- > **İstinye-Paşabağçe**

Beyden Deniz Ulaşım Hizmetleri

İLETİŞİM: +90 (216) 424 04 22
<http://www.beyden.com.tr>

Raylı Sistemler Metro İstanbul

> M2 Yenikapı - Hacıosman Metro Hattı

İstasyonlar: Yenikapı, Vezneciler, Haliç, Şişhane, Taksim, Osmanbey, Şişli / Mecidiyeköy, Gayrettepe, Levent, 4. Levent, Sanayi, İTÜ Ayazağa, Atatürk Oto Sanayi, Darüşşafaka, Hacıosman.

> M6 Levent - Hisarüstü / Boğaziçi Üniversitesi

İstasyonlar: Levent, Nispetiye, Etiler, Hisarüstü / Boğaziçi Üniversitesi.

İLETİŞİM: +90 (212) 568 99 70
<http://www.metro.istanbul>

İETT Sarıyer Otobüs Hatları

- > **153:** Bahçeköy, Sarıyer
- > **154:** Haciosman Metro, Sarıyer, Koç Üniversitesi
- > **500L:** Cevizlibağ, Levent
- > **22:** İstinye Dereiçi, Kabataş
- > **40:** Rumelifeneri, Garipçe, Taksim
- > **22RE:** Fatih Sultan Mehmet, Kabataş
- > **25:** Haciosman, Metro Tünel, Sarıyer
- > **40B:** Sarıyer, Beşiktaş
- > **25A:** Rumelikavağı, Haciosman Metro
- > **25C:** Tarabyaüstü, Ferahevler, İstinye
- > **40T:** İstinye Dereiçi, Taksim
- > **25E:** Sarıyer, Kabataş
- > **41:** Sarıyer, 4. Levent Metro
- > **25G:** Sarıyer, Haciosman, Mecidiyeköy, Taksim
- > **25H:** Haciosman Metro, Sarıyer, Havantepe
- > **25T:** Sarıyer, Taksim
- > **41A:** Ayazağaköyü, Maslak
- > **25Y:** Haciosman Metro, Sarıyer, Yunus Emre Uyum Sitesi
- > **41AT:** Ayazağaköyü, Davutpaşa Yıldız Teknik Üniversitesi
- > **41C:** Ayazağaköyü, Sarıyer
- > **41E:** Ayazağaköyü, Kabataş

- > **41M:** Ayazağaköyü, Mecidiyeköy
- > **559C:** Rumeli Hisarüstü, Taksim
- > **41SF:** Sarıyer, Fatih Sultan Mehmet Mahallesi
- > **41SM:** Ayazağa Garajı, 4. Levent Metro
- > **125:** Kadıköy, Boğaziçi Üniversitesi, Rumeli Hisarüstü
- > **42:** Bahçeköy, Ferahevler, Zincirlikuyu Metrobüs
- > **29:** Pınar Mahallesi, Zincirlikuyu Metrobüs
- > **29A:** Derbent Mahallesi, Beşiktaş
- > **42A:** Haciosman Metro, Kocataş
- > **42HM:** Bahçeköy, Haciosman
- > **42K:** Kazım Karabekir, Sarıyer
- > **29B:** Fatih Sultan Mehmet, 4. Levent Metro
- > **42KM:** Kocataş, 4. Levent Metro
- > **58A:** Poligon Mahallesi, Karanildere, Kabataş
- > **29C:** Tarabyaüstü, Kabataş
- > **42KT:** Kocataş, Sarıyer
- > **58N:** Fatih Sultan Mehmet, Kabataş
- > **42M:** Bahçeköy, Zincirlikuyu Metrobüs
- > **29D:** Ferahevler, Kabataş
- > **42T:** Bahçeköy, Taksim
- > **42Z:** Kazım Karabekir, Zincirlikuyu Metrobüs
- > **59A:** İstinye Dereiçi, Şişli
- > **29GM:** Maslak Gazeteciler Sitesi, 4. Levent Metro
- > **29İ:** Maslak Gazeteciler Sitesi, Beşiktaş

- > **43R:** Rumeli Hisarüstü, Kabataş
- > **29M1:** Haciosman Metro, Ferahevler
- > **59K:** Fatih Sultan Karayolları, Şişli
- > **29M2:** Haciosman Metro, Ferahevler
- > **29P:** Poligon Mahallesi, Zincirlikuyu Metrobüs
- > **59N:** Fatih Sultan Mehmet, Şişli
- > **29Ş:** İstinye Dereiçi, Şişli
- > **59R:** Rumeli Hisarüstü, Şişli
- > **59RH:** Rumeli Hisarüstü, İstinye, Haciosman Metro
- > **29T:** Tarabyaüstü, 4. Levent Metro
- > **59RK:** Rumeli Hisarüstü, Boğaziçi Ü. Sarıtepe Arıköy

- > **59RS:** Sarıyer, Rumeli Hisarüstü
- > **47L:** Binevler, Haciosman Metro
- > **70FY:** Feriköy, Yenikapı
- > **48L:** Göktürk Köyü, 4. Levent Metro
- > **49Z:** Yeşilpınar, 4. Levent, Zincirlikuyu Metrobüs
- > **150:** Haciosman Metro, Sarıyer, Rumelifeneri
- > **151:** Haciosman Metro, Sarıyer, Demirciköy, Kilyos
- > **152:** Haciosman Metro, Sarıyer, Zekeriyaköy, Kısırkaya
- > **EL2:** Emirgan, 4. Levent Metro

İLETİŞİM: +90 800 211 61 20
(Ücretsiz)
<http://www.iETT.istanbul>

Sarıyer Minibüsleri

- B30:** Sarıyer-4. Levent-Beşiktaş
- B39:** Sarıyer-Rumelikavağı
- B40:** Sarıyer-Kilyos
- B45:** Sarıyer-Gümüşdere-Kısırkaya
- B250:** Büyükdere-Kocataş-Dağevleri-Çayırbaşı
- B251:** İstinye-Tarabya Üstü-Arabayolu

Sarıyer Taksi Durakları

Acıbadem Çamlık Taksi

Tarabya Bayırı Nurok Sitesi
Yanı, Sarıyer.
☎ +90 (212) 299 22 44

Ayazağa Güven Taksi

Ayazağa Mah. G 24. Sok. No: 1,
Sarıyer.
☎ +90 (212) 289 31 99

Baltalımanı Taksi

Baltalımanı Mah. Baltalımanı
Cad. No: 25, Sarıyer.
☎ +90 (212) 277 99 30

Büyükdere Merkez Taksi

Çayırbaşı Cad. Çelik Gülersoy
Parkı, Sarıyer.
☎ +90 (212) 242 68 19

Carrefour Taksi

İstinye Mah. Eski Kavel Kab-
lo Fabrikası Çayır Cad. No: 1,
Sarıyer.
☎ +90 (212) 227 71 72

Çarşı Taksi

Maslak Mah. Büyükdere Cad.
Normanin İş Merkezi Önü,
Sarıyer.
☎ +90 (212) 286 05 14

Çayırbaşı Taksi

Çayırbaşı Mah. Bahçeköy Cad.
No: 6, Sarıyer.
☎ +90 (212) 242 28 47

Emirgan Taksi

Emirgan Mah. Doğru Muvakkit-
hane Cad. No: 1, Sarıyer.
☎ +90 (212) 229 12 67

F.S.M. Çevre Taksi

Fatih Sultan Mehmet Mah.
Organize İzzettin Aksular Cad.
Sarıyer.
☎ +90 (212) 229 02 24

Hacıosman Taksi

Cumhuriyet Mah. Arabayolu
Cad. No: 2, Sarıyer.
☎ +90 (212) 223 36 47

İstinye Çeşme Taksi

İstinye Cad. Balıkçılar Çarşısı
Karşısı, Sarıyer.
☎ +90 (212) 277 88 36

İstinye Park Taksi

Pınar Mah. Asır Sok. Sarıyer.
☎ +90 (212) 285 90 91

Kule Taksi

Büyükdere Cad. Dereboyu Sok.
No: 22 Maslak, Sarıyer.
☎ +90 (212) 285 12 47

Kumsal Taksi

Kumsal Arkası Sok. No: 6,
Sarıyer.
☎ +90 (212) 218 32 67

Küçükev Taksi

İstinye Mah. Seba Sitesi Altı
Maslak, Sarıyer.
☎ +90 (212) 286 74 07

Kültür Taksi

Şehit Mithat Cad. Sarıyer.
☎ +90 (212) 271 81 54

Martı Taksi

Şehit Mithat Yılmaz Cad. Sarıyer.
☎ +90 (212) 341 11 84

Maslak Meydan Taksi

Maslak Mah. Eski Büyükdere
Cad. 92. Parsel Park Plaza Yanı,
Sarıyer.
☎ +90 (212) 286 12 11

Maslak Oto Sanayi Taksi

Büyükdere Cad. Nurok Plaza
Maslak Oto Sanayi No: 71,
Sarıyer.
☎ +90 (212) 276 99 56

Maslak Telsiz Taksi

Maslak Mah. G 40. Sok. Sarıyer.
☎ +90 (212) 286 03 42

Mega Taksi

Darüşşafaka Mah. Gazeteciler
Sok. Sarıyer.
☎ +90 (212) 285 43 05

Oyak Gül Taksi

Ayazağa Oyak Sitesi Cumhuri-
yet Cad. Sarıyer.
☎ +90 (212) 332 08 04

Polat Taksi

Ferahevler Mah. Adnan Kahveci
Cad. No: 51, Sarıyer.
☎ +90 (212) 223 41 38

Reşitpaşa Taksi

Reşitpaşa Mah. Tuncay Artun
Cad. Sarıyer.
☎ +90 (212) 277 22 22

Rumelihisarı Taksi

Rumelihisarı Mah. Arpacı
Çeşme Sok. No: 1 Sarıyer.
☎ +90 (212) 263 38 22

Sarıyer Taksi

Şehit Mithat Yılmaz Cad. Yar
Sok. No: 4, Sarıyer.
☎ +90 (212) 242 47 96

Sheraton Hotels Taksi

Maslak Mah. Büyükdere Cad.
Sarıyer.
☎ +90 (212) 276 16 14

Site Taksi

Darüşşafaka Mah. Gazeteciler
Sok. Sarıyer.
☎ +90 (212) 285 45 14

Şirket Taksi

Ferahevler Mah. Adnan Kahveci
Cad. Çamlık Sok. No: 2, Sarıyer.
☎ +90 (212) 223 69 80

Tarabya Taksi

Tarabya Bayırı Yokuşu, Sarıyer.
☎ +90 (212) 262 25 39

Yalı Taksi

Yeniköy Mah. Köybaşı Cad. Ka-
palı Bakkal Sok. No: 1, Sarıyer.
☎ +90 (212) 262 30 50

Yeniköy Taksi

Yeniköy Mah. Köybaşı Cad. Ye-
niköy İskele Karşısı, Sarıyer.
☎ +90 (212) 262 26 58

Zekeriyaköy Villa Taksi

3. Cad. No: 18 Zekeriyaköy,
Sarıyer.
☎ +90 (212) 202 77 55

266 / 267

**Sarıyer'de
Hastaneler**

İstinye Devlet Hastanesi

» İstanbul Beyoğlu Bölgesi Kamu Hastaneler Birliği Genel Sekreterliği bünyesinde hizmet veren Sarıyer İstinye Devlet Hastanesi, 1948'de alt katı Verem Savaş Dispanseri, üst katı sağlık merkezi olarak açılmıştır.

1968'de 100 yataklı bir hastaneye dönüştürülen, 1979 ve 1998 yıllarında inşa edilen ek binalar ile İstinye Devlet Hastanesi, bugün 128 yataklı bir hastane olarak Ayazağa Semt Polikliniği ve Sarıyer Toplum Ruh Sağlığı Merkezi ile hizmet vermekte...

İLETİŞİM: İstinye Devlet Hastanesi

İstinye Cad. No: 98 İstinye.
Ayazağa Semt Polikliniği
Şehit İlhan Yurt Sok. No: 72
Ayazağa, Sarıyer.
Sarıyer Toplum Ruh Sağlığı
Merkezi

Bahçeköy Validesultan Cad.
Bülbül Sok. No: 34 Bahçeköy,
Sarıyer.

+90 (212) 323 44 44

Sarıyer İsmail Akgün Devlet Hastanesi

» Sarıyer İsmail Akgün Devlet Hastanesi, 1948'de vatan-
daş İsmail Akgün tarafından
dispanser olarak yaptırılmıştır.
1960'da bugün olduğu yerde
İsmail Akgün Dispanseri, 1985
yılından sonra da Sağlık Ba-
kanlığı'na devredilerek Sarıyer
İsmail Akgün Devlet Hastanesi
olarak faaliyete geçmiştir.
50 yataklı hastane, Sarıyerli-
lere hizmet vermeye devam
etmekte...

İLETİŞİM: Dursun Fakih Sok.

No: 1 Sarıyer.
+90 (212) 242 06 65 -
(212) 242 29 58
www.sariyerdh.saglik.gov.tr

M. S. Baltalımanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi

» Baltalımanı Sarayı, 19.
yüzyılın ilk yarısında Sadrazam
Mustafa Reşit Paşa tarafından
iki katlı ve kâgir olarak yaptırılır.
1922 yılına dek yazlık saray ola-
rak kullanılan bina, 1943 yılında
Sağlık Bakanlığı'na devredilir.
1944'de 85 yataklı Kemik ve
Mafsal Veremi Hastanesi'ne
ev sahipliği yapar. 1955'de
Baltalımanı Kemik Hastalıkları
Hastanesi Deniz ve Güneş
Tedavi Enstitüsü, 1960'da ise
Baltalımanı Kemik Hastalıkları
Hastanesi isimleriyle hizmet ver-
meye devam eden hastane 2016
yılında Sağlık Bakanlığı Türkiye
Kamu Hastaneler Kurumu Sağlık
Bilimleri Üniversitesi'ne bağlı
Metin Sabancı Baltalımanı Kemik
Hastalıkları Eğitim ve Araştırma
Hastanesi olarak 136 yatağı, 22
farklı branşta polikliniği ile hiz-
meti vermeye devam etmekte...

İLETİŞİM: Rumelihisarı Cad.

No: 62 Baltalımanı.
+90 (212) 323 70 70-79
http://www.baltalimani.gov.tr/

Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi

» Cumhuriyet Mahallesi'nde
2015 yılında açılan Sarıyer
Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi, 23
ünitesiyle hafta içi 08:00-17:00
saatleri arasında bölge halkına
hizmet etmekte...

İLETİŞİM: Cumhuriyet Mah.
Araba Yolu Cad. No: 29 Sarıyer.
Santral No: (212) 328 35 35
http://www.sariyeradsm.gov.tr/

Acıbadem Hastaneleri

» Özel Acıbadem Hastaneler
grubu Maslak Acıbadem Hasta-
nesi ve Zekeriyaköy Tıp Merkezi
olarak hizmet vermektedir.

İLETİŞİM: Darüşşafaka

Mahallesi, Büyükdere Cd.
No:40 Sarıyer.
Santral No: (212) 304 44 44
https://www.acibadem.com.tr

İLETİŞİM: Zekeriyaköy

Mahallesi, Kardelen Cd.
No: 2 Sarıyer.
Santral No: (212) 201 56 56
https://www.acibadem.com.tr

Sarıyer'de Parklar

270 / 271

AYAZAĞA

- » Şerife Bacı Parkı
- » Bahçe Yolu Sokak Sosyal Konut Parkı
- » Dereboyu Sokak Parkı
- » Cumhuriyet Parkı
- » G-23. Sokak Parkı
- » Belediye Dükkanları Önü Parkı
- » G-27. Sokak Parkı
- » Kooperatif Evleri Karşısı Parkı
- » G-24. Sokak Parkı
- » G-62. Sokak Parkı
- » Market Karşısı Parkı
- » 165. Sokak Parkı (G-64. Sokak)
- » Kurtuyolu Sokak Parkı
- » Yeşiltepe Parkı

BAHÇEKÖY

- » Atatürk Parkı
- » İsmet Barlas Parkı
- » Karadeniz Mah. Parkı
- » Sadık Güney Parkı
- » Sadık Tomak Parkı
- » Salih Kavrass Parkı
- » Ş. Alaattin Elyürek Parkı
- » Yenimahalle Parkı
- » Selanikli Ayşe Hanım Parkı

BALTALIMANI

- » Demirtaş Ceyhun Parkı
- » İlhan Selçuk Parkı
- » Aydıner Sokak Parkı
- » Gül Sokak Parkı
- » Revani Sokak Parkı
- » Baltalimanı Japon Bahçesi

BÜYÜKDERE

- » Çelik Gülersoy Parkı
- » Belgin Doruk Seyir Parkı
- » Ali Yılmaz Balıkçılar Parkı
- » Hikmet Bayrak Muhtar Parkı

CUMHURİYET

- » Erdal Tosun Parkı
- » Şehit Polis M. Emin Kepçe Parkı
- » Aliye Rona Parkı
- » Ayhan Işık parkı

ÇAYIRBAŞI

- » Ahmet Turgutlu Kostarika Parkı

DARÜŞŞAFKA

- » Erol Günaydın Yaşam Parkı
- » Gazanfer Özcan Parkı
- » Muammer Aksoy Hukukçular Parkı

DEMİRCİKÖY

- » Demirciköy Parkı

DERBENT

- » Arı Sokak Parkı
- » Mazlum Sokak Parkı

EMİRGAN

- » Emirgan Korusu

Ferahevler Japon Bahçesi

Uğur Taşçı Parkı

Ali Yılmaz Balıkçılar Parkı

FATİH SULTAN MEHMET

- » Aşık Veysel Parkı
- » Berivan Sokak Parkı
- » Karakol Üstü Parkı
- » Ahmed Arif Parkı
- » Bilgi Sokak Pakı
- » Taş Duvar Parkı
- » Sezer Sokak Parkı

FERAHEVLER

- » Sadri Alışık Hoşgörü Parkı
- » Dedeman Parkı
- » Ferah Park
- » Japon Bahçesi
- » Necip Fazıl Kısakürek Parkı
- » Uğur Taşçı Parkı
- » Mustafa Yumak Parkı

GARİPÇE

- » Okul Yeri Parkı

GÜMÜŞDERE

- » Ali Şen Seracılar Parkı

HUZUR

- » Oyak Sitesi Şehit Kur. Bnb. Hüseyin Güvercin Parkı
- » Cami Yanı Parkı

İSTİNYE

- » Cahar Dudayev Parkı
- » Kenan Pars Sağlıkçılar Parkı
- » İbn-i Sina Parkı
- » Mevlana Parkı
- » Sahil Parkı
- » Semavi Güneş Parkı

KAZIM KARABEKİR

- » Halime Çavuş Kocabıyık Parkı
- » Tarık Akan Parkı
- » Emek Sokak Parkı
- » 2 Temmuz Parkı

KEFELİKÖY

- » Meral Okay Senaristler Parkı

KISIRKAYA

- » Şht. Kom. Er Taner Yıldız Dnz. Er Gürkan Demirtaş Arkadaşlık Parkı

KİREÇBURNU

- » Haydar Aliyev Parkı
- » Şeyh Edebalı Parkı
- » Çamlık Erguvan Tepe Parkı
- » Mazlum Kalender Okul Parkı
- » Muhtar Aşık Pervani Parkı

KİLYOS

- » Abdullah Kaya Parkı
- » Kamil İlhan Parkı
- » Kum Zambakları Parkı
- » Halit Akçatepe Bahriyeliler Parkı
- » 75. Yıl Parkı
- » Etem Paşa Seymen Parkı
- » Kubilay Aytaç Parkı
- » Levrek Sokak Parkı

KOCATAŞ

- » Kazım Koyuncu Parkı
- » Şht. P. Uzm. Çvş. Turhan Kartal Parkı

MADEN

- » Atatürk Parkı
- » Baba Kenan Parkı
- » İbrahim Cevahir Parkı
- » Adile Naşit Çocuk Parkı
- » Deprem Şehidi Gazeteciler Parkı
- » Müşfik Kenter Tiyatrocular Parkı
- » Yedigöller Ejder Parkı
- » Kars Mahallesi Parkı

PINAR

- » Aşık Veysel Parkı
- » Yunus Emre Parkı
- » Mevhibe İnönü Parkı
- » Şehit Polis Zekeriya Yurdakul Parkı

Tarık Akan Parkı

2 Temmuz Parkı

Haydar Aliyev Parkı

Çamlık Erguvan Tepe Parkı

POLİGON

- » Hulusi Kentmen Parkı
- » İsmail Hakkı Tonguç Eğitim Parkı
- » Cahide Sonku Parkı

PTT EVLERİ

- » Uğur Mumcu Parkı

REŞİTPAŞA

- » Siteler Katılım Parkı
- » Prof. Dr. Aziz Sancar Nobel Parkı
- » Doğanevler Parkı
- » Tuncay Artun Parkı
- » Cami Karşısı Park
- » Hezarfen Ahmet Çelebi Parkı
- » Tayhan Gözberk Parkı

RUMELİFENERİ

- » Ketenci Yakup Ağa Alamana Parkı
- » Nakiye Elgün Parkı

RUMELİHİSARI

- » Rumelihisarı Mini Park

RUMELİKAVAĞI

- » Mana Topçu Parkı
- » Mehmet Kocalı Parkı

SARIYER MERKEZ

- » Kocayemiş Parkı
- » Liseliler Parkı
- » Mehmet Akif Ersoy Parkı
- » Sinan Şamil Sam Parkı
- » Sarıdağ Dernek Yanı Parkı
- » Hacı Suat Uysallar Meydanı Sarıbaba Parkı
- » Hidayetinbağı Parkı

TARABYA

- » Dr. Sadık Ahmet Parkı
- » Sadri Alışık Hoşgörü Parkı
- » Kemal Sunal Parkı
- » Sevgi Parkı
- » Erzurumlu Nene Hatun Parkı
- » Levent Kırca Parkı
- » Nasreddin Hoca Parkı

USKUMRUKÖY

- » Üç Fidan Parkı

YENİKÖY

- » Zeki Müren Parkı
- » Muhtar Sebahattin Çapoğlu Parkı
- » Mimar Sinan Parkı
- » Atilla İlhan Parkı

YENİMAHALLE

- » Çolpan İlhan Yalılar Parkı
- » Yakup Kaptan Topçular Parkı
- » Hacı Osman Dinek Parkı
- » Eyüp Odabaşı Sporcular Parkı

ZEKERİYAKÖY

- » Bahriye Üçok Parkı
- » Tuncel Kurtiz Parkı
- » Münir Özkul
- » Aygaz Parkı

Ketenci Yakup Ağa Alamana Parkı

Kemal Sunal Parkı

Sadri Alışık Hoşgörü Parkı

278 / 279

**Sarıyer'de
Konsolosluk ve
Sefaretler**

KONSOLOSLUKLAR

> Amerika Birleşik Devletleri-ABD İstanbul Başkonsolosluğu

İstinye Üç Şehitler Sokak No: 2, Sarıyer.

İLETİŞİM:

+90 (212) 335 90 00
istanbul.usconsulate.gov

> Avusturya Başkonsolosluğu

Yeniköy Köybaşı Caddesi No: 46, Sarıyer.

İLETİŞİM:

+90 (212) 363 84 10
www.bmeia.gov.at/tr/
bueyuekelcilik/istanbul

> Çin Halk Cumhuriyeti Konsolosluğu

Kireçburnu Memduhpaşa Yalısı, Mısırlı Caddesi, No: 6/8, Sarıyer.

İLETİŞİM:

+90 (212) 299 26 34 - (212) 299 21 87
istanbul.chineseconsulate.org/tur

> Monako Prenslüğü İstanbul Fahri Konsolosluğu

Yeniköy Köybaşı Arkası Sokak Park Apt. No: 4 Daire 2, Sarıyer.

İLETİŞİM:

+90 (212) 262 41 48

> Polonya İstanbul Başkonsolosluğu

Maslak Ayazağa Köyü Yolu Giz 2000 Plaza No: 7, Sarıyer.

İLETİŞİM:

+90 (212) 290 66 30
www.stambul.msz.gov.pl/tr

> Özbekistan Cumhuriyeti İstanbul Konsolosluğu

İstinye Şehit Halil İbrahim Caddesi No: 23, Sarıyer.

İLETİŞİM:

+90 (212) 229 00 75

SEFARETLER

> Alman Başkonsolosluğu Sefareti

Tarabya Mahallesi, Yeniköy Caddesi üzerinde bulunan Alman Başkonsolosluğu Sefareti, büyük bir bahçe içinde ve denize cephesi bulunan çeşitli yapılardan oluşur. II. Abdülhamid tarafından 1880'de Alman İmparatorluğu'na hediye edilen arazi üzerine inşa edilen yapılar genel olarak 19. yüzyıl sonunun eklektisist anlayışını yansıtmaktadır. Günümüzde sefarethane, Alman-Türk Diyalogu ve Alman-Türk Ticaret ve Sanayi Odası tarafından kullanılmaktadır...

> Avusturya Sefareti

Yeniköy Mahallesi, Köybaşı Caddesi'nde bulunan Avusturya Sefareti, Boğaziçi'nin görkemli yapılarından biridir. 19. yüzyıl ortalarında Sarraf Mıgırdıç Cezayirliyan'a ait arazi üzerine Mıgırdıç Kalfa (Çarkyan) tarafından inşa edilen neo-klasik üslupta üç katlı kâgir yalı iç düzenlemesi tamamlanmadan hazineye devredilir. Günümüzde Avusturya Başkonsolosluğu ve Avusturya Kültür Ofisi bu binada faaliyetlerine devam etmektedir...

> İspanyol Sefareti

Büyükdere Mahallesi, Piyasa Caddesi'nde bulunan İspanyol Sefareti, 18. yüzyılın sonunda aynı yerde bulunan İspanya Elçiliği'nin yerine 1854'te Gaspere ve kardeşi Giuseppe Fossati tarafından inşa edilmiştir. Sefarethane ve ek yapılar günümüzde İspanya Başkonsolosluğu yazlık konutu olarak kullanılmaktadır.

> İtalyan Sefareti

Tarabya Mahallesi, Kefeliköy Caddesi'nde bulunan İtalyan Sefareti, İstanbul'un en güzel art nouveau eserlerinden biri olarak kabul edilir. İtalyan mimar Raimondo D'Aronco tarafından eski elçilik binasının yerine kâgir, ahşap, horasan, bağdadi karışımı neo-barok üslup ağırlıklı art nouveau bir yapı olarak inşa edilmiştir. 2006'da restorasyon çalışmaları başlamışsa da henüz tamamlanamamıştır.

> Rusya Büyükelçilik Sefareti

Büyükdere Mahallesi, Piyasa Caddesi'nde bulunan Rusya Büyükelçilik Sefareti, iki katlı bir yapıdır. Koruluk içinde bulunan neo-klasik üsluplu tarihi ana bina ve müstemilat binaları dikkat çeken sefarethanenin mimarı ve inşa tarihi bilinmemektedir. 1985'de restore edilen yapı, günümüze dek gelebilen en eski elçilik yapılarından biridir.

282 / 283

**Sarıyer'de
Üniversiteler**

ÜNİVERSİTELER

> **Beykent Üniversitesi**

Beykent Üniversitesi
Ayazağa - Maslak Yerleşkesi

İLETİŞİM: Ayazağa, Maslak
İstanbul
+90 (212) 444 19 97

> **Boğaziçi Üniversitesi**

Boğaziçi Üniversitesi Hisar
Kampüsü
Hisarüstü, Nispetiye Cad. Ru-
melihisarı, Sarıyer.

> **Boğaziçi Üniversitesi
Saritepe Kampüsü**

Gümüşdere, Saritepe
Kampüsü, Sarıyer.

İLETİŞİM: Boğaziçi
Üniversitesi Bebek, Beşiktaş.
+90 (212) 359 54 00
www.boun.edu.tr

> **Işık Üniversitesi**

Işık Üniversitesi Maslak
Kampüsü

İLETİŞİM: Işık Üniversitesi
Büyükdere Cad. Maslak,
Sarıyer.
+90 (212) 286 49 11
www.isikun.edu.tr

> **İstanbul Teknik
Üniversitesi**

İTÜ Ayazağa Kampüsü

İLETİŞİM: İTÜ Ayazağa
Kampüsü, Maslak, Sarıyer.
+90 (212) 285 30 30 (40 hat)
www.itu.edu.tr

> **İstanbul Üniversitesi**

İstanbul Üniversitesi Orman
Fakültesi

İLETİŞİM: İstanbul
Üniversitesi Orman Fakültesi
Bahçeköy, Sarıyer.
+90 (212) 226 11 00 (12 hat)
www.orman.istanbul.edu.tr

> **Koç Üniversitesi**

Koç Üniversitesi Sarıyer
Kampüsü

İLETİŞİM: Koç
Üniversitesi Sarıyer Kampüsü
Rumelifeneri Yolu, Sarıyer.
+90 (212) 338 10 00
www.ku.edu.tr

Koç Üniversitesi Sarıyer Kampüsü

MEF Üniversitesi

Boğaziçi Üniversitesi

> **Koç Üniversitesi,
İstinye Kampüsü**

İLETİŞİM: Koç Üniversitesi,
İstinye Kampüsü Çayır Cad. No:
65 İstinye, Sarıyer.
+90 (212) 229 82 46
www.ku.edu.tr

> **Koç Üniversitesi, Batı
Kampüsü**

İLETİŞİM: Maden Mah.
Kasap Çayırı Mevkii, 3. Sok No: 1
Zekeriya Köyü, Sarıyer.
+90 (212) 338 70 21
www.ku.edu.tr

> **MEF Üniversitesi**

İLETİŞİM: MEF
Üniversitesi Ayazağa Cad.
No: 4 Maslak, Sarıyer.
+90 (212) 395 36 00
www.mef.edu.tr

> **Adile Sadullah
Mermerci Polis
Meslek Eğitim Merkezi**

İLETİŞİM: Gümüşdere
Köyü Polis Koleji Sok,
Sarıyer.
+90 (212) 203 87 09
www.asmpmyo.pol.tr

**SARIYER
BELEDİYESİ**

sariyer.bel.tr

444 1 722